Bundel - Raadscommissie voor Burgers en samenleving van 2 februari 2022

Agenda bijlagen

Agenda Raadscommissie voor Burgers en samenleving 2 februari 2022

Transcript Raadscommissie voor Burgers en samenleving 2 februari 2022

1 Opening

1.1 Opening en mededelingen

1.2 Spreekrecht burgers

Aan het begin van de commissievergadering kunnen inwoners, bedrijven en instellingen inspreken over zaken die in Amstelveen spelen, maar die niet op de agenda van de commissie staan.

1.3 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 1 december 2021 en lijst van toezeggingen

Besluitenlijst Raadscommissie B&S 1 december 2021

Lijst van toezeggingen commissie B&S

1.4 Inventarisatie van de bespreekpunten

2 Collegevoorstellen

2.1 Meerjarige subsidieregeling cultuur

De raad wordt gevraagd in te stemmen met een meerjarige subsidieregeling voor culturele instellingen in Amstelveen. Het voorstel is om subsidie toe te kennen voor vier jaar. Daardoor krijgen deze instellingen meer financiële zekerheid en kunnen zij beter innovatieve projecten uitvoeren en samenwerkingen voor de lange termijn aangaan.

Collegevoorstel Meerjarige subsidieregeling cultuur

Bijlage 1 - Nadere regels meerjarige subsidie cultuur

Bijlage 2 – Nota van Toelichting bij de Nadere regels meerjarige subsidie cultuur

Bijlage 3 - Onderzoeksverslag meerjarige subsidiestructuur cultuur gemeente Amstel-veen

2.2 Aanpak dak- en thuisloosheid en doordecentralisatie Beschermd Wonen (BW)

Amstelveen werkt regionaal samen aan het bieden van een beter perspectief aan inwoners bij (dreigende) dakloosheid. De gemeente streeft naar inclusieve buurten en wijken waar ook kwetsbare inwoners de mogelijkheid hebben om ondersteuning te krijgen en mee te kunnen doen. In dit kader wordt de raad gevraagd het regionale beleidsprogramma Aanpak dakloosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025 en het Regioplan Amstelland Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid vast te stellen.

Collegevoorstel Aanpak dak- en thuisloosheid en doordecentralisatie Beschermd wonen

1. Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid 2021-2025 Een nieuwe start - samen op weg naar perspectief

2. Regioplan Een nieuwe start in Amstelland

3 Advies PSD Regioplan Beschermd Wonen Dak en thuislozen

4. Brief B&W aan Particpatieraad met reactie op advies participatieraad over het Regioplan Amstelland beschermd wonen en dak- en thuisloosheid

3 Overige aangelegenheden

3.1 Rondvraag

Commissieleden kunnen tijdens de commissievergadering vragen stellen aan het college van B&W over actuele ontwikkelingen.

Rondvraag SP. Onderzoek naar proefplaatsingen

Rondvraag SP. Clientenraad Minima Amstelveen

Rondvraag Lijst Höcker. Vervoer cliënten Odensehuis

3.2 Regionale aangelegenheden

Dit is een vast agendapunt van de commissie B&S, waarbij commissieleden terugkoppeling kunnen geven of vragen kunnen stellen over regionale samenwerkingsverbanden.

4 Voorstellen door de agendacommissie direct geagendeerd voor besluitvorming in de raad (hamerstuk)

De agendacommissie acht behandeling van onderstaande voorstellen door de commissie niet nodig. De agendacommissie adviseert daarom deze voorstellen direct te agenderen voor besluitvorming in de raad (hamerstuk). Wenst uw fractie een voorstel toch te bespreken in de commissievergadering, maak dit dan in een e-mail aan raadsgriffie@amstelveen.nl kenbaar. Dit kan tot op de donderdag voorafgaand aan de commissievergaderingen. Geef aan om welk hamerstuk het gaat.

4.1 Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte

De raad wordt gevraagd een regeling vast te stellen voor de financiering van kunst in de openbare ruimte.

Collegevoorstel Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte

Bijlage 1 - Verordening Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte gemeente Amstelveen 2022

Bijlage 2 - Nota van toelichting bij de Verordening Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte gemeente Amstelveen 2022

Bijlage 3 - Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR

Bijlage 4 - Advies Adviescommissie Beeldende Kunst d.d. 22 november 2021

4.2 Onafhankelijk advies Lokale Media

De raad wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel een extern adviesbureau in te schakelen, dat de raad kan adviseren over de licentieaanvraag lokale omroep bij het Commissariaat voor de Media in 2024. Ook kan een extern bureau adviseren bij de beoordeling van de twee lokale omroepen in Amstelveen.

Collegevoorstel Onafhankelijk advies Lokale Media

Bijlage 1 - Rapport Advisering over aanwijzing publieke lokale media-instelling gemeente Amstelveen

4.3 Nieuwbouw Kindcentrum Landtong

De raad wordt gevraagd geld beschikbaar te stellen voor de bouw van een nieuw schoolgebouw op de Landtong 8 en 10. In dit gebouw komen de basisscholen De Horizon en De Akker, een gymzaal en een kinderopvang. In de buitenruimte komt een Kiss & Ride-zone en speelplaatsen.

Collegevoorstel Nieuwbouw Kindcentrum Landtong

4.4 Uitbreiding Amstelveen College

De raad wordt gevraagd om geld beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van het Amstelveen College. Zo kan de school ruimte bieden aan circa 1800 leerlingen en is er ruimte voor onderwijsvernieuwing. De uitbreiding vindt plaats in of op het huidige schoolgebouw.

Collegevoorstel Uitbreiding Amstelveen College

4.5 Aanleg nieuw kunstgrasveld

De raad wordt gevraagd om een krediet van € 596.000,- beschikbaar te stellen voor de aanleg van een kunstgrasveld bij Sporting Martinus. Dit veld vervangt een natuurgrasveld.

Collegevoorstel Aanleg nieuw kunstgrasveld

Gemeente Amstelveen

Agenda Raadscommissie voor Burgers en samenleving

Datum	02 februari 2022
Aanvang	20:00 uur
Locatie	Digitaal via MS Teams
Voorzitter	Robert Zuidbroek
Toelichting	Er geldt een spreektijdregeling. 11 minuten voor elke fractie en 40 minuten voor het college voor de hele vergadering.

1 Opening

1.1 Opening en mededelingen

1.2 Spreekrecht burgers

Aan het begin van de commissievergadering kunnen inwoners, bedrijven en instellingen inspreken over zaken die in Amstelveen spelen, maar die niet op de agenda van de commissie staan.

1.3 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 1 december 2021 en lijst van toezeggingen

1.4 Inventarisatie van de bespreekpunten

2 Collegevoorstellen

2.1 Meerjarige subsidieregeling cultuur

De raad wordt gevraagd in te stemmen met een meerjarige subsidieregeling voor culturele instellingen in Amstelveen. Het voorstel is om subsidie toe te kennen voor vier jaar. Daardoor krijgen deze instellingen meer financiële zekerheid en kunnen zij beter innovatieve projecten uitvoeren en samenwerkingen voor de lange termijn aangaan.

2.2 Aanpak dak- en thuisloosheid en doordecentralisatie Beschermd Wonen (BW)

Amstelveen werkt regionaal samen aan het bieden van een beter perspectief aan inwoners bij (dreigende) dakloosheid. De gemeente streeft naar inclusieve buurten en wijken waar ook kwetsbare inwoners de mogelijkheid hebben om ondersteuning te krijgen en mee te kunnen doen. In dit kader wordt de raad gevraagd het regionale beleidsprogramma Aanpak dakloosheid Amsterdam-

Amstelland 2021-2025 en het Regioplan Amstelland Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid vast te stellen.

3 Overige aangelegenheden

3.1 Rondvraag

Commissieleden kunnen tijdens de commissievergadering vragen stellen aan het college van B&W over actuele ontwikkelingen.

3.2 Regionale aangelegenheden

Dit is een vast agendapunt van de commissie B&S, waarbij commissieleden terugkoppeling kunnen geven of vragen kunnen stellen over regionale samenwerkingsverbanden.

4 Voorstellen door de agendacommissie direct geagendeerd voor besluitvorming in de raad (hamerstuk)

De agendacommissie acht behandeling van onderstaande voorstellen door de commissie niet nodig. De agendacommissie adviseert daarom deze voorstellen direct te agenderen voor besluitvorming in de raad (hamerstuk). Wenst uw fractie een voorstel toch te bespreken in de commissievergadering, maak dit dan in een e-mail aan raadsgriffie@amstelveen.nl kenbaar. Dit kan tot op de donderdag voorafgaand aan de commissievergaderingen. Geef aan om welk hamerstuk het gaat.

4.1 Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte

De raad wordt gevraagd een regeling vast te stellen voor de financiering van kunst in de openbare ruimte.

4.2 Onafhankelijk advies Lokale Media

De raad wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel een extern adviesbureau in te schakelen, dat de raad kan adviseren over de licentieaanvraag lokale omroep bij het Commissariaat voor de Media in 2024. Ook kan een extern bureau adviseren bij de beoordeling van de twee lokale omroepen in Amstelveen.

4.3 Nieuwbouw Kindcentrum Landtong

De raad wordt gevraagd geld beschikbaar te stellen voor de bouw van een nieuw schoolgebouw op de Landtong 8 en 10. In dit gebouw komen de basisscholen De Horizon en De Akker, een gymzaal en een kinderopvang. In de buitenruimte komt een Kiss & Ride-zone en speelplaatsen.

4.4 Uitbreiding Amstelveen College

De raad wordt gevraagd om geld beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van het Amstelveen College. Zo kan de school ruimte bieden aan circa 1800 leerlingen en is er ruimte voor onderwijsvernieuwing. De uitbreiding vindt plaats in of op het huidige schoolgebouw.

4.5 Aanleg nieuw kunstgrasveld

De raad wordt gevraagd om een krediet van € 596.000,- beschikbaar te stellen voor de aanleg van een kunstgrasveld bij Sporting Martinus. Dit veld vervangt een natuurgrasveld.

Woordelijk Verslag Amstelveen

Raadscommissie Burgers en samenleving

Locatie : **Amstelveen**
Voorzitter : **De heer Zuidbroek**
Griffie : **….**
Afwezig : **mevrouw Höcker van lijst Höcker**
de heer de Pijper van ChristenUnie
mevrouw Roode van SP
Duur : **15:58 – 18:34**

Woordelijk verslag: Raadscommissie voor Burgers en samenleving 2 februari 2022

Locatie : **Amstelveen**
Voorzitter : **De heer Zuidbroek**
Griffie : **…**
Afwezig : **mevrouw Höcker van lijst Höcker**
de heer de Pijper van ChristenUnie
mevrouw Roode van SP
Duur : **15:55 – 17:40**

1 Opening

1.1 Opening en mededelingen

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Beste mensen, goedenavond. Welkom bij de commissie van Burgers en Samenleving, van woensdag twee februari 2022, de laatste commissievergadering van B&S in deze raadscyclus. En bovendien ook nog eens een keertje de allerlaatste commissievergadering in deze vorm. Want zoals u weet, gaan wij in de nieuwe raadsperiode op een andere wijze vergaderen.
Dus dit is ook echt de allerlaatste in deze vorm, een digitale, dat ook nog eens een keertje. Het had natuurlijk leuker geweest, als we dat ook nog in de raadszaal hadden kunnen doen. Wat kan ik u zeggen dat het hier vrij donker is. U ziet dat het licht wat anders is dan normaal. Want er wordt ook nog een onderhoud gepleegd, dus misschien is het nog wel beter dat we dit digitaal doen. Maar dat betekent, deze vergadering wordt ook live uitgezonden.
Dus voor alle kijkers thuis, ook hartelijk welkom bij deze vergadering uiteraard. Het is misschien een tijd geleden, maar u weet ongetwijfeld nog allemaal hoe het werkt ten aanzien van het digitaal vergaderen. We hebben natuurlijk de chat functie. Mocht u dus inhoudelijk iets, iets willen inbrengen, hè, bijvoorbeeld een interruptie, geef dat dan aan door middel van een i en mocht u het woord willen hebben bij een bepaald onderwerp, dan kunt u dat natuurlijk ook aangeven op het moment dat ik daarom vraag.
Voor zover het gaat natuurlijk om technische zaken, die niet in de chat, want anders wordt het heel verwarrend. Dus beperkt weg tot de interrupties, enzovoort, maar u bent er al mee bekend, dus dat gaat helemaal lukken. De vergaderklok uiteraard, is ook weer aanwezig in deze vergadering. Zoals u wellicht ook weet, u kunt het deelnemers lijstje zien.
En één van de deelnemers in de vergadering, is de zogeheten vergaderklok en daar kunt u uw tijd voor uw fractie bijhouden. Ja, en dan natuurlijk de tijd zelf, dat weten we ook, elf

minuten per fractie voor de gehele vergadering, 40 minuten voor het college. Er is ook een kwartier debat tijd, dat is debat tijd voor de fracties onderling. Mocht u een interruptie doen op het college, dan gaan we op af van uw tijd, van uw eigen fractie, maar ook dat is u inmiddels wel bekend.
Mocht het toch weer zo zijn, dat, om wat voor reden dan ook, de vergadering verstoord wordt, dan zal ik u verzoeken uiteraard de vergadering te verlaten. En dan krijgt u vanzelf, via de griffier, een nieuwe link toegestuurd. Maar dat is dan alleen als ik u daartoe verzoek en ik ga ervan uit dat verder niet zal gebeuren.
Ik heb een aantal afmeldingen ontvangen van Jacqueline Höcker, namens Lijst Höcker, Bert de Pijper, namens de ChristenUnie en Wil Roode, namens de SP heeft zich afgemeld. Dan kijk ik heel even in mijn scherm of het college nog mededelingen heeft. Indien dat het geval is, kunt u dat aangeven in de chat.

1.1 Spreekrecht burgers

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Het lijkt niet het geval te zijn, dan ga ik daarmee door naar agendapunt één, twee: het algemeen spreekrecht. Zoals u weet, in het begin van een commissievergadering, kunnen inwoners, bedrijven, instellingen inspreken over zaken die in Amstelveen spelen, maar niet op de agenda van de commissie staan.
Voor vanavond, heeft de heer Joop Siemers zich aangemeld. En ik. Even kijken. Ja, ik zie de heer Siemers ook in de vergadering zitten. Welkom, meneer Siemers. U bent bestuurslid, zeg maar, van de Stichting Vrienden van Hospice Amsteloever en u wilt op dat punt ook de commissie toespreken vanavond. U bent bekend, volgens mij met de wijze hoe we dat doen. Ik zal nog één keer wel kort herhalen.
U hebt echt vijf minuten om uw verhaal te delen met de commissie. Mocht het nodig zijn, zal ik na vier minuten aangeven dat u nog een minuut hebt. En na vijf minuten, kunnen commissieleden, als ze dat nodig vinden, nog wat verhelderende vragen aan u stellen. En daarmee, wil ik eigenlijk u nu het, het woord aan u geven. Uw microfoon staat nog uit, meneer Siemers. Ja, we horen u. Ga uw gang.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Meneer de voorzitter, dames en heren van de commissie Burgers en Samenleving, zoals gezegd, mijn naam is Joop Siemers. In 2017, is door een aantal betrokken Amstelveners, een initiatief ontwikkeld voor het realiseren van een hospice in Amstelveen. Hiervoor, werd er destijds twee stichtingen opgericht en de één van de stichting wordt verantwoordelijk voor de daadwerkelijke uitvoering van de dagelijkse organisatie.
Kleinschalig van aard, met zes gast plekken, waarbij de levensstijl van de betrokkene centraal staat en waar de situatie en verzorgende <...>, zoals thuis, zo veel mogelijk wordt gecontinueerd. Uitgangspunt van deze zorg, vormen de behoefte en de wensen van betrokken personen in zijn of haar laatste levensfase. Bij de aan te bieden zorg, wordt

tegemoet gekomen aan de lichamelijke, emotionele, mentale en spirituele behoefte van betrokkenen. Het geheel moet bijdragen dat deze persoon, zo waardig mogelijk het leven kan afronden. Kort samengevat, kan het geheel worden omschreven als een bijna thuissituatie.
De tweede stichting heeft als doel: het realiseren van het gebouw en dat jaarlijks financiële bijdrage, ter dekking van de financiële exploitatie. Het realisatie van het hospice is een bedrag van ongeveer drieënhalf miljoen euro gemoeid. Wat is daar afgelopen vier jaar tot stand gebracht? Wat is de actuele situatie? En wat is de gewenste situatie op korte termijn? In goede samenwerking met de gemeente Amstelveen, is een locatie bepaald aan de Lindenlaan.
Op deze locatie kavel, rust een maatschappelijke bestemming. Naast een hospice, is op genoemde terrein eenmedisch centrum gepland, bestaande uit een huisartsenpraktijk, fysiotherapie en een apotheek. En mogelijk, is er nog ruimte voor een kinderdagverblijf. Het Programma van Eisen en daarbij behorende bouwplannen, zijn zowel van het hospice als het gezondheidscentrum, totaal in samenspraak met de betrokkene en de bouwmeester van de gemeente Amstelveen op elkaar afgestemd. Op korte termijn zat er een ondertekening van een intentieovereenkomst tussen de gemeente en de stichting Vrienden van de Hospice, met betrekking tot de grondoverdracht, worden verstrekt. In de afgelopen jaren, is ook een bouw over de hospice geselecteerd.
Met een kredietverstrekker zijn op dit moment vergaande besprekingen over een deel van de financiering van het resterende tekort. Daarnaast, wordt een tekort verwacht van meer dan driehonderdduizend euro op jaarbasis voor de komende drie jaren, die moeten worden, op één of andere manier worden gedekt door subsidies, giften en sponsoren. De planning van de start van de bouwwerkzaamheden is nog steeds juli 2022. Ik hoor u denken dat: waarom dan het inspreken van vanavond, bij de commissie Burgers en Samenleving? Het bestuur van beide stichtingen hebben zich de afgelopen maanden, georiënteerd op bestaande functionerende hospices.
De leermomenten uit deze exercitie, geven dit volgende beeld. Bij het realiseren van een hospice is in bijna alle gevallen sprake van een eenmalige startsubsidie en een jaarlijkse structurele financiële bijdrage van gemeenten, door middel van het <…> daarmee in stand houden van een hospice. Graag nodigen wij u, als leden van de gemeenteraad en betrokken wethouders, zich nog in deze huidige raadsperiode, ik weet dat die nog kort is, uit te spreken voor het mogelijk maken van een daadwerkelijke realisatie van de hospice. Zonder dergelijke subsidies van gemeenten is de realisatie van een hospice helaas financieel niet haalbaar. Dames en heren, meneer de voorzitter, binnen de samenleving staat volwaardig sterven steeds meer centraal.
En dit is ook een actueel gesprek uiten. Een gemeente zoals Amstelveen, gunnen wij een hospice, zoals omschreven. Sterker nog, het is absoluut een basisvoorziening. Kijkende naar de demografische cijfers van Amstelveen en de directe omgeving is er een zeer grote behoefte en dringende behoefte aan een voorziening van een hospice. De gehele

financiering van zowel de grond aankoop, bouw en de exploitatie van de eerste drie jaren, lijkt binnen handbereik.
Het is mede afhankelijk van meerdere partijen. U, als leden van deze commissie, c.q. de gemeenteraad en de betrokken wethouders, kunnen zorgen dat Amstelveen de voorziening Hospice Amsteloever wordt gegund. Voor de verdere.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Nog één minuut.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Dank u wel. Voor de verdere realisatie en exploitatie van de hospice, moet nog veel werk worden voortgezet, worden verzet. Kort, en daar sluit ik dan mee af. Kort samengevat: een positieve besluitvorming binnen of door de gemeente Amstelveen op korte termijn, met betrekking tot beide subsidies, de overeenkomst met de eerdergenoemde kredietverstrekker en de verkoop in de overdracht van de grond door de gemeente Amstelveen.
Dit alles, zou de realisatie van het Hospice Amstel-oever dichterbij brengen. Genoemde actoren en daarbij behorende besluiten, zijn onlosmakelijk met elkaar, in positieve zin en in domino vorm en in volgordelijkheid met elkaar verbonden. Ik hoop ook, dat u de inwoners van de gemeente Amstelveen een bijna thuis, kleinschalig hospice gunt en ook de mening deelt, dat het een basisvoorziening is.
Ik dank u, dat u deze korte inleiding, bestaande uit 823 woorden van mijn kant, als lid van het bestuur, hebt, naar mij hebt willen luisteren en ik ben uiteraard gaarne bereid tot het beantwoorden van eventuele vraag. Ik dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Ja, dank u wel, meneer Siemers, voor uw bijdrage aan de commissie. Ik heb in ieder geval gezien dat, op dit moment, twee leden van de commissie in de chat hebben aangegeven dat ze een vraag aan u hebben. Mochten andere leden van de commissie ook nog een vraag willen hebben, geef dat dan aan in de chat. Dus dat worden nu wel meer. Maar allereerst heeft de heer Frequin, van de VVD-fractie, aangegeven een vraag te hebben. De heer Frequin, het woord is aan u, voor een vraag.

Spreker naam 3: de heer Frequin (raadslid VVD)
Ja, dank u wel, voorzitter. Dank u wel, meneer Siemers, voor uw heldere verhaal. Ik heb bij twee, hele concrete vragen. U bent al een tijdje bezig, hoor ik er uit uw verhaal. Toch even graag reflectie, waarom het dan toch een aantal jaren duurt, voordat we komen op het moment waar we nu staan. Waarom duurt het zo lang? De tweede vraag, die wat positiever is van: wanneer denkt u dat, dat het hospice opengaat?

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)

Ga uw gang.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Dank u wel. Om uw eerste vraag te beantwoorden: de besturen die in 2017 zijn geformeerd, hebben eigenlijk vier jaar lang veel strijd onderling geleverd, om heel eerlijk te zijn. En uiteindelijk is ook, met name de hele afstemming rondom het hele terrein van de Lindenlaan, heeft een redelijke tijdsbeslag genomen, hè. Dus op dat kavel, even ten, ten Oosten van de Poelier en Traiteur Wagenaar, voor iedereens beeldvorming, is een vrij groot terrein en dat kan maar eenmalig heel goed worden ingevuld, planologisch.
Daarnaast, is er heel veel tijd overheen gegaan om de gebouwen, samen met de bouwmeester en met de projectontwikkelaar, die van het gezondheidscentrum, om die compleet met elkaar af te stemmen. Dus, zoals ik al heb aangegeven, ik ben pas in december, afgelopen december, in dit bestuur, tot dit bestuur toegetreden en wij proberen nu een versnelling aan te brengen met wat dat betreft. En uw tweede vraag was de bouwtijd. De, de bouwer heeft zelf een bouwtijd in gedachte, althans, er staat in de bouw-overeenkomst van tien maanden.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, voor de beantwoording. Ik kijk heel even in de chat. Ik zie dat in ieder geval één, twee, drie, vier, dat er nog vijf leden van de commissie zijn, die nog een vraag stellen, dus daar laat ik het er nou ook bij. Mevrouw Casadei van de SP-fractie is de volgende. Mevrouw Casadei, uw vraag aan de heer Siemers.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, dank u wel, voorzitter. Meneer Siemers, bedankt voor uw verhaal. En een heel goed initiatief. Prachtig, dat er een kleinschalige hospice in Amstelveen gaat komen. Ik heb wel een vraagje. Gaat dat een lokale, puur lokale functie krijgen, het hospice? Of is het ook bedoeld voor de regio Amstelland? Kunnen daar bijvoorbeeld ook mensen uit Uithoorn, Aalsmeer terecht? En in het verlengde daarvan, de vraag: wordt er ook subsidie verstrekt door deze gemeentes, als dat inderdaad het geval is?

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Om een korte beeld te schetsen: de huidige situatie is dat bij de Zonnehuisgroep, een palliatieve afdeling is met vier lekken, dat is een interne afdeling. Voor de rest, zijn er twee plekken in Kudelstaart. En er is vier. Er is onlangs een hospice geopend in Ouderkerk aan de Amstel, te weten Zuider Amstel, en die hebben ook vier plekken. Daarnaast, zoals iedereen weet, ondersteunt ook nog de gemeente Amstelveen, het Joodse Hospice aan de Amstelveenseweg, dacht ik.
Concreet, het zorggebied, wij zijn natuurlijk in samenspraak met een aantal organisaties. Het zorggebied is eigenlijk Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn. En er zijn, sinds de afgelopen week, en de eerste contacten ook met beide andere gemeenten om daar, zeg maar toegang

te krijgen tot de wethouder, c.q. tot een beleidsambtenaar. Bij. Uit onderzoek is gebleken dat de behoefte aan, aan hospices de komende tien jaar behoorlijk zal toenemen en dat, iedereen kan zich daarbij voorstellen, dat heeft alles te maken met de demografische ontwikkelingen van Amstelveen en omgeving.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, voor het beantwoorden daarvan. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Engelen van de fractie van het CDA. En ja, mevrouw Van Engelen, uw vraag dan.

Spreker naam 5: mevrouw Van Engelen (raadslid CDA)
Ja, voorzitter, dank u wel. Meneer Siemers, ook bedankt voor uw mooi verhaal en mooi initiatief, de toelichting daarop. Ik heb twee vragen en de één is eigenlijk, die betrekking heeft op mogelijke contacten van u, met de gemeente. Het is me even niet helemaal duidelijk geworden wat precies ook uw hulpvraag naar de gemeente is en in deze, ook naar de raad. Ik denk dat het is, dat het snel op de agenda moet worden gezet, maar is er wellicht ook nog meer vraag en ondersteuning van de gemeente nodig bij uw initiatief?
En iets van een hele andere orde is een tweede vraag. We weten allemaal dat de zorg, personeel in de zorg behoorlijk krap is en ook in een hospice heb je goed opgeleid personeel nodig. En dat is eigenlijk meer uit interesse. Hoe staat het daarmee? Kan het ook, wat dat betreft, de nieuwe vestiging goed georganiseerd worden? Dat was het. Dank u wel.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Wat betreft de laatste vraag, in principe, als ik, we hebben wat hospices bestudeerd en dan is er meestal sprake van het in dienst hebben van een bepaald medisch kader, dus zeg maar een verpleegkundige, et cetera. Daarnaast, bij en alle hospices hebben een samenwerkingsovereenkomst met een, bijvoorbeeld een Brentano Groep of een Zonnehuisgroep, dus daarin wordt ook een dekking gezocht van, zeg maar medische begeleiding. En de eerste gesprekken wijzen dat dat in Amstelveen, zeg maar tot de mogelijkheden behoort. En even terug naar uw eerste vraag. Wat was uw eerste vraag?

Spreker naam 5: mevrouw Van Engelen (raadslid CDA)
Nou, ik begreep het niet helemaal goed, maar u vraagt om.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
O, ja, ik weet het.

Spreker naam 5: mevrouw Van Engelen (raadslid CDA)
En ook om, of het in de raad snel kan worden besproken, hoe zich dat voorstelt, deze hele korte termijn voor de verkiezingen. Ja.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)

Nou, waar een wil is, is een weg, maar los daarvan. Ja, eigenlijk is het zo. De afgelopen vier jaar, heeft de eerste samenwerking met de gemeente en vooral met, dankzij de goede samenwerking met een beleidsambtenaar, Joris Kok, heeft zich eigenlijk gericht op de koude kant van deze ontwikkeling.
De koude kant was eigenlijk de grond, et cetera. De warme kant, zit het eigenlijk in het een verzoek indienen voor een startsubsidie, wat in heel veel gemeenten ook gebeurt, en een structurele jaarlijkse subsidie om, zeg maar de exploitatie mogelijk te maken. Nou, dat tweede verzoek, dat richt zich nu, zeg maar met dit, met deze inspreken bij deze commissie tot de gemeente c.q. tot de politiek. Daar komt het eigenlijk op neer.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, daarvoor. Dan geef ik het woord over aan de heer Dennenbroek, namens de fractie van de Partij van de Arbeid. De heer Dennenbroek, uw vraag aan de heer Siemers.

Spreker naam 6: de heer Dennenbroek (raadslid PvdA)
Ja, dank u wel. Ja, meneer Siemers, ja, wie kan daar nou tegen zijn, een hospice? En soms denk je dat het allang geregeld is, hè, dat soort dingen en dan blijkt dat het er nog niet is. Mijn, mijn vraag gaat eigenlijk ook om uw verzoek, om dit nog binnen deze raadsperiode te realiseren. Heeft dat te maken met termijnen die vervallen? Of is het gewoon dat u zegt van: nou, we willen dit gewoon bespoedigen, op die manier?

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Nou, eigenlijk is het, is het. Eigenlijk is het zo, dat vier jaar geleden, toen bij de initiatiefnemers, men dacht dat in twee, negen, twee, 19 dat gerealiseerd zou zijn. Als ik nu kijk naar wat uiteindelijk de, met name de financiële consequenties zijn geweest van uitstel of steeds verder in tijd oprekken van de besluitvorming, dan kan u zich allemaal bij voorstellen dat met name in de bouwkosten en in de bouwmaterialen wij ontzettend geconfronteerd worden nu met een steeds hoger wordende financiële belasting op dat terrein.
En daar, dat is de reden dat ik heb verzocht of dit nog in die commissie, zeg maar in deze raadsperiode kan. Ik bedoel, want we gaan geen ijzer met handen breken, dat kan ook niemand. Maar wij zouden graag. Kijk, op het moment dat die kredietverstrekker op 17 februari, want we komen anderhalf miljoen tekort en daar zijn de laatste besprekingen op 17e februari voor gepland, dan hebben we de basisvoorziening financieel rond, niet de exploitatie, maar de basisvoorziening.
Dan kan de intentieovereenkomst die, die helemaal klaar ligt bij de gemeente en bij ons. We zijn tot in details nu, zeg maar, hebben we overeenstemming bereikt, de afgelopen weken. Er zit nog een heel kleine mutatie op die kavel met, met een ontwikkeling mogelijk van een kinderdagverblijf. Maar dat alles gezegd hebbende, dan zou, dan is de hele voorbereiding van de koude kant, de grondoverdracht. En dan kunnen wij, zeg maar tekenen met de

bouwmaatschappij en dan kan het wat al het, voor het, al het voorwerk voor het, van een omgevingsvergunning, het spreken met de buurt, et cetera, dat is allemaal al gebeurd, hè. Dus die vier jaar is niet onvolledig geweest en ook niet om niet weggeweest.
Het enige wat er is gebeurd, is dat de bouwkosten stuks, echt stap voor stap ontzettend zijn toegenomen. En dat proces, hoe langer het duurt, hoe hoger de prijs is om het gebouw, op die zes gast plekken, om dit te realiseren. En dat is de reden dat we eigenlijk iets wel wat vorm van haast hebben.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Dan wil ik het woord geven aan mevrouw Seiffers van de fractie van AVA. Mevrouw Seiffers, uw vraag aan de heer Siemers. Ga uw gang.

Spreker naam 7: mevrouw Seiffers (raadslid AVA)
Dank u wel, voorzitter. Twee korte vragen aan de heer Siemers. Dank voor uw uiteenzetting trouwens. Wordt er in het hospice, zonder, nou, vast een invulling te gaan geven, ook voorzien in de mogelijkheid voor de familie om daar te overnachten? En de tweede korte vraag is, u heeft het over een tekort van driehonderdduizend op jaarbasis.
Dat is gebaseerd en dat klinkt voor een hospice wat raar, dat begrijp ik. Maar bij een volledige bezetting, dus dat alle zes, de bedden, ja, gebruikt worden. En is er ook voorzien, als dat niet het geval zou zijn? Dat was het. Dank u wel.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Ik heb al gezegd, het is een bijna thuissituatie. De mogelijkheid voor, om familieleden en dan, en dan niet natuurlijk grote aantallen, maar een beperkt aantal, één of twee, die mogelijkheid is er. Wat de vergoedingssystematiek betreft en, en, en hoe, waar is nou die drie, driehonderdduizend euro op gebaseerd? Het is zo, op het moment dat je een hospice begint, dan val je niet onder de vergoedingssystematiek van het Rijk.
Je moet je eerst minimaal twee jaar bewijzen en vervolgens, kom je in aanmerking voor vergoeding. Waar, waaruit bestaan die vergoedingen? Elke keer als je een gast opneemt in de hospice, krijg je, en het is een omslagstelsel op dit moment, krijgt het hospice 3093 euro eenmalig en een dagvergoeding van 45 of 46 euro per dag, onafhankelijk van hoelang een gast blijft. Wederom bij die exercitie van hospices, bleek dat sommige hospices onvoldoende richtlijnen hadden en soms de situatie, heel positief, dat mensen weer gezond de hospice verlaten, c.q. negen maanden bleven in de hospice.
Nou, u kunt zich allemaal voorstellen dat, daar moeten allerlei vormen van regelgeving. Maar eigenlijk de basisvoorziening, moet je de eerste twee jaar echt verdienen voordat je via de omslagstelsel van het Rijk, volledig in aanmerking komt voor alle financiële voorzieningen. Dus wij hebben met name de eerste twee á drie jaar, die overbrugging nodig om jezelf, zeg maar, te bewijzen, in positieve zin van het woord, voor de vergoedingssystematiek.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Helder. Dank u wel. Nog twee leden van de commissie die nog een vraag voor u hebben. Allereerst, staat nog de heer Van Roermund van de fractie van D66. De heer Van Roermund, uw vraag.

Spreker naam 8: de heer Van Roermund (raadslid D66)
Goedemiddag. Dank u wel, meneer Siemers, voor uw verhaal. D66 is, zeg maar, voor u heel duidelijk te stellen: wij zijn ook geheel voor een basisvoorziening op dit gebied. Dat moet wel heel duidelijk zijn. Wij vinden ook dat volwaardig sterven ook een bepaalde recht is voor veel mensen die ook, in Amstelveen, hier wonen. Het verbaasde mij ook al dat het erop. Ik dacht dat het hier een dag, hier in de buurt in Waardhuizen ook wel een soort hospice was.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Meneer Van Roermund, wilt u het wel beperken tot uw vraag?

Spreker naam 8: de heer Van Roermund (raadslid D66) Ja.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel.

Spreker naam 8: de heer Van Roermund (raadslid D66)
Een hospice was, maar wat u hier nu vertelt, omschrijft dit ding een heel goed streven. We hadden twee vragen hiervoor. De eerste vraag gaat over, er was net ook al iets over geroepen, over de contacten met de gemeente. Heeft u zelf al met de betreffende ambtenaar besproken hierover, over subsidies en de mogelijkheden voor subsidies, binnen de gemeente? Of is dit dan uw eerste contact met ons, als gemeenteraad, hierover? Dat is vraag één.
Vraag twee is, er zijn natuurlijk ook allerlei andere subsidiemogelijkheden, hè, misschien die palliatieve zorg en allerlei ander soort subsidie mogelijkheden om gelden te verkrijgen voor dit goede initiatief. Heeft u daar al stappen ondernomen of is hier uw eerste stap nu, richting de gemeente? Dank u wel. U heeft uw, ja.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Uw microfoon stond weer uit, meneer Siemers.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Ja.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Ja. Ga uw gang.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Hadden wij vooral, zeg maar contact met een beleidsambtenaar, de heer Joris Kok, en daar ging het over grondaankoop, en dan ging het over afstemming van de bouw van de verschillende onderdelen van het kavel. Dus daar, wij hebben ons nog niet georiënteerd, zeg maar op de warme kant of de zachte kant, het is maar hoe je het bekijkt, richting WMO of zorg of richting de verantwoordelijke wethouder, de heer Marijn van Ballegooijen, dat hebben we nog niet gedaan.
Wel, is er hier en daar wat informeel contact en dat zou u niet verbazen met mijn achtergrond, ook als gemeenteraadslid. Dus dat is er wel. Wat de andere financieringsbron betreft, eigenlijk als je kijkt naar de meeste hospices in Nederland, dan zijn er zes types van financiële ondersteuning. Dat is die, zeg maar dat omslagstelsel vanuit het Rijk, dat is van gemeentes vanuit subsidies. En daarna, heb je nog heel veel vormen van, van sponsoring of u kunt zich voorstellen, de founding fathers van de hospice.
Dus die zijn nu allemaal in beeld gebracht, van, langs welke wegen en dat zijn er zes verschillende wegen. Want kijk, als voorbeeld: hospice in Dronten, dat is eigenlijk, iedereen in Dronten vindt dat het hospice van de samenleving, de hospice is voor ons allen. Dat vinden de inwoners van de, van Dronten. Het staat ook op een unieke plek bij een rotonde waar iedereen langs komt.
En iedereen voelt zich op één of andere manier verbonden met de hospice en die zijn bereid om allerlei vormen van actie te ondernemen. Dus eigenlijk zijn er zes wegen, die kunnen leiden naar een financieel gezonde situatie, en die zijn allemaal in kaart gebracht. En één daarvan, is, naast het Rijk, is de gemeenten en de gemeenten, bedoel ik, en dan <…>, dat zijn de gemeenten Aalsmeer, Uithoorn, want ik heb altijd geleerd dat je Amstelveen als laatste moet noemen, en dan Amstelveen.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Dan heb ik nog de laatste commissielid. Dat is mevrouw Polderman van de fractie van GroenLinks. Mevrouw Polderman, uw vraag.

Spreker naam 9: mevrouw Polderman (raadslid GroenLinks)
Dank u wel, voorzitter, en het is één korte vraag. Dank u wel, meneer Siemers, voor uw mooi verhaal en initiatief. Mijn vraag is of het de intentie is, dat het hospice een Roze Loper krijgt, dus Regenboog Groep vriendelijk.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker)
Ja, als het zodanig is, hè, dat het toegankelijk is voor een ieder, zonder onderscheid te maken langs welke lijn dan ook. Het heeft, niemand heeft het voorrecht om, zeg maar.
O, nee, iedereen heeft het voorrecht om iedere manier te kiezen, om op een volwaardige manier gebruik te maken van de hospice en op de juiste manier. Wij hebben ook gezegd

spiritueel. En het is niet verbonden aan een religie, zeker niet, want dan ga je je toch wel teveel beperken.
En uiteindelijk maakt het niet uit wie je bent, wat je bent, van wie je houdt, je, iedereen is bij ons welkom. En we weten, het zijn maar zes plekken, het, meer zijn het niet. Dus laten we absoluut niet één drempel, letterlijk en figuurlijk, voor wie dan ook, daar oprichten. Dus iedereen is welkom.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Dat lijkt me een mooie afsluiting van de vragen aan de commissie ook. Het is nu uiteraard aan de commissieleden en aan de raadsleden uiteindelijk om te kijken wat ze, hè, wat ze verder aan de opvolging willen geven aan uw, aan uw verzoek en uw bijdrage aan de, aan deze commissie. Dus het kan zijn dat zij contact met u opnemen, u kunt contact opnemen met de commissie Raadsleden.
Het staat uiteraard heel vrij. En dan zo zien we inderdaad wat de commissie, al dan niet hier, besluiten hiermee te doen. Ik wil u in ieder geval hartelijk danken voor uw, voor uw bijdrage in deze commissie vanavond. En u mag mij uiteraard volgen, maar dan ga ik u wel vragen om dat via de livestream te doen. En deze vergadering, voor nu, te verlaten. Dus nogmaals, dank. En wens ik u nog een fijne avond.

Spreker naam 2: de heer Siemers (inspreker) Ik wens u nog een prettige vergadering toe. Dank u wel.

1.3 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 1 december 2021 en lijst van toezeggingen

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Dan wil ik daarmee doorgaan naar het volgende agendapunt, dat is 1.3: de vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van één december 2021 en het lijst van toezeggingen. Er zijn geen opmerkingen op de besluitenlijst ontvangen, dus deze kan ongewijzigd worden vastgesteld. En we verwachten dat we, in de loop van volgende week, de twee collegebrieven met betrekking tot de nog openstaande toezeggingen zullen volgen, dus die kunt u dan ook zien.

1.4 Inventarisatie van de bespreekpunten

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Daarmee, wil ik doorgaan naar het volgende agendapunt, dat is de inventarisatie van de bespreekpunten. Zoals u weet, hebben we twee collegevoorstellen liggen: twee één meerjarige subsidieregeling cultuur en de aanpak van dak- en thuisloosheid voor, doordecentralisatie van Beschermd Wonen. Dan wil ik heel even.

Nee, ook nog heel even. Ik vergeet bijna iets ten aanzien van twee, één en twee, twee. Mevrouw Polderman, u hebt een verzoek gedaan om de behandeling van agendapunt twee, twee, voor agendapunt twee, één te doen. En dat in verband met uw, zeg ik het goed, internet beschikbaarheid. Voor dit alle duidelijkheid, mevrouw Polderman, u zit nu even in het buitenland in verband met een quarantaine. Dus uw internet is nu goed, maar mogelijk, later op de avond niet meer.
En als woordvoerder vindt u het fijn om toch dit onderwerp nu te kunnen behandelen. Ik heb, als voorzitter, vind dat geen enkel probleem. Maar uiteraard moet ik ook even de commissie aankijken of dat voor de commissie verder ook goed is. Want dan beginnen we dus met twee, twee: de aanpak van dak- en thuisloosheid en daarna dus twee, één. Is dat akkoord voor de commissie? Ik zie knikkende gezichten in het scherm. Uiteraard geen probleem, ook in de chat. Dus dan gaan we dat zo doen. Dan beginnen we zo direct met 2.2 en nou ja, graag gedaan ook voor mevrouw Polderman uiteraard.
Dat zijn de twee bespreekstukken vanuit het college. Dan hebben we een aantal rondvragen, dus bij agendapunt drie, één, die zullen we ook natuurlijk nog behandelen. En tot slot, ook even weten bij 3.2, of bij regionale aangelegenheden nog behoefte is, om daar vanavond één en ander over te behandelen, als dat zo is, geef dat even aan in de chat. Even kijken. O, nee, sorry. Ik dacht even dat de heer Frequin daarop, maar u wilt bij twee, twee inderdaad het woord voeren. Nee, dan komt 3.2, de regionale aangelegenheden komen daarmee dan, voor vanavond, te vervallen op de agenda.
Dan tot slot, wil ik hier natuurlijk nog ook even doornemen, de voorstellen die door de agendacommissie direct geagendeerd zijn voor besluitvorming, oftewel die dus als hamerstuk op advies van de agendacommissie doorgeleid kunnen worden naar de raad. Dat is dan 4.1, percentageregeling kunst in de openbare ruimte; 4.2, het onafhankelijk advies van lokale media; vier, drie, de nieuwbouw Kindcentrum Landtong; en vier, vier, de uitbreiding Amstelveen College.
Moet ik hier wel vastgesteld hebben dat we die, vanuit de commissie, dus doorgeleiden als hamerstuk naar de raad, over twee weken. Dan mist 4.5. O, sorry, ja, ik, mis ik er nog één, 4.5, de aanleg nieuw kunstgrasveld, die gaat ook als hamerstuk ernaar door. Dank u wel. En als we dan zo ver zijn, dan komen we dan aan bij de afsluiting van de vergadering.

2.2 Aanpak dak- en thuisloosheid en doordecentralisatie Beschermd Wonen (BW)

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dan wil ik nu van start gaan met de behandeling van agendapunt 2.2, de aanpak van dak- en thuisloosheid en de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. Er wordt ook gevraagd, zeg maar in dit kader, om het regionale Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid Amsterdam-Amstelland 2021 - 2025 en het Regioplan Amstelland Beschermd Wonen en dak- en thuisloosheid vast te stellen.

Dat is het besluit moet gevraagd worden aan de raad. Er zijn een aantal leden van de commissie die inmiddels het woord hebben gevraagd. Ik zie dat de heer Frequin van de VVD-fractie als eerste het woord heeft gevraagd. Dan geef ik u vast het woord en mochten anderen dat willen, dan mogen ze dat inderdaad aangeven.
De heer Frequin, ga uw gang.

Spreker naam 3: de heer Frequin (raadslid VVD)
Dank u wel, voorzitter. Dank, wethouder en ambtenaren, voor de uitgebreide stukken hierover. Het is een hoog technisch gehalte, maar laten we niet vergeten dat het over mensen gaat, die onze steun hard nodig hebben. De ondertoon van mijn verhaal, is toch licht kritisch. Ik heb vijf vragen aan de wethouder. In het kader van deze nota, vraag ik aandacht voor de uitvoering. Als het over mensen gaat, dan lukt dat niet alleen met plannen, nota's en beleid. In de praktijk, moeten er gewoon domweg concrete acties genomen worden.
Ik wil graag de mening van de wethouder over een vorm van tevredenheidsmeting hierover, van betrokkenen. Is het mogelijk, dit op een eenvoudige manier te meten? Dan krijgen we een breder beeld daarover, dan alleen via incidentele gevallen. Tweede punt is de doordecentralisatie. Eigenlijk een heel raar woord. Amsterdam was centrumgemeente en nu gaan we doordecentraliseren. Toch wordt ervoor gekozen om het geld van de Amstelland-gemeentes, ook voor drie, helemaal vanaf 23 tot 25 over te hevelen naar Amsterdam. Kan de wethouder ons meenemen in de argumenten waarom dat gebeurd is? In beginsel, strijdt dat natuurlijk met de doordecentralisatie.
En wat zijn die intenties voor na 2025? In algemene zin, vindt mijn fractie dat we het, ook deze taken beter binnen de Amstelland-gemeentes of zelfs binnen Amstelveen zelfs kunnen regelen. Zoals de nota aangeeft, zijn de verschillen met Amsterdam heel groot. Dus de logica om door te gaan met Amsterdam, dat past niet in het begrip door-decentraliseren en ook de reden om dat met Amsterdam te doen, omdat Amsterdam een ander problematiek heeft, die ontgaat mij. Het derde punt is, op pagina 12, de nota staat dat er tot nu toe, wat Amstelland betreft, alle tijdelijke plekken gerealiseerd zijn in Amstelveen. Ik neem aan van de Amstelland- gemeentes.
Dat is toch ook raar. Kan de wethouder redenen geven, dat dat alleen bij onze gemeente gebeurt? Past ook niet in doordecentraliseren, lijkt mij. Het vierde punt. Graag de mening van de wethouder, over de overgang van de WMO naar de WLZ. Op pagina 16, wordt beschreven dat er sprake is van een vrij grote verschuiving, van Beschermd Wonen WMO naar Beschermd Wonen WLZ. Op zichzelf, voor de gemeentefinanciën, prima,
lijkt me. Maar is dat niet een verschuiving, die juist in strijd is met die doordecentralisatie? Want als de uitvoering meer bij de WLZ ligt, dan komt dat bij het zogenaamde zorgkantoor en niet bij de gemeentes.
Hebben we dus daar minder of geen zeggenschap voor, over. En tot slot, misschien wel het allerbelangrijkste. Op pagina 17, staan wat cijfers over ook de wachtlijsten en met Amsterdam en de Amstelland-gemeenten samen, gaan het over 1818 mensen op de

wachtlijst. Wat wordt er gedaan om deze wachtlijst naar nul terug te brengen? Dank u wel, voorzitter.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, meneer Frequin, namens de fractie van de VVD. Dan geef ik het woord aan mevrouw Casadei, namens de SP-fractie.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ik dacht niet dat ik al zo snel aan de beurt was. Dank u wel. Ja, het gaat over het daklozenbeleid in Amstelveen, een zaak waar we met de SP heel hard mee bezig zijn. En de wethouder weet het als geen ander, want onze hulpdienst draait zo een beetje overuren met hun gesprekken met de daklozen. Eigenlijk zijn het meer slachtoffers. En dat brengt me gelijk bij ons eerste kritische kanttekening, namelijk de definitie van economische daklozen.
Als je de stukken leest, dan zie je dat Amstelveen vrijwel alleen maar economische daklozen kent. En volgens de definitie, zijn dat mensen die ook wel zelfredzame daklozen worden genoemd. Maar hoe kan het dan dat deze economische daklozen, die via de gemeente tijdelijk worden gehuisvest in hotels, dat die voor het grootste gedeelte nou juist niet zelfredzaam zijn? We hebben het over mensen die totaal niet weten wat hun rechten zijn, die de Nederlandse taal niet of nauwelijks spreken en mensen die maatschappelijke ondersteuning nodig hebben.
Wij kennen die mensen en de wethouder kent ze ook. Want wie zijn die mensen dan? Het zijn mensen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld en die hun thuissituatie zijn ontvlucht, al dan niet met hun kinderen; mensen die hun hoofd vol hebben van opgelopen trauma's. Voor maatschappelijke opvang, moeten ze ernstige verslaving of psychiatrische problematiek ervaren, zo lezen we in de stukken. Maar wie beoordeelt hoe ernstig de thuissituatie is? En hoe ernstig hun trauma is?
Is het niet zo, dat als er sprake is van huiselijk geweld, er een melding bij Veilig Thuis moet komen, bijvoorbeeld, door ze in een blijf groep te plaatsen? De SP kent meerdere gevallen, waarbij dat niet is gebeurd. Getraumatiseerde slachtoffers, die het label economische daklozen krijgen. Mensen die niet thuishoren in een hotel, met de mededeling, dat ze zich moeten inschrijven bij WoningNet en daarna, zelf een geschikte woning moeten zoeken. Deze mensen zijn stuk voor stuk zwaar gestrest en worden niet of nauwelijks geholpen.
En ze worden in dit voorstel nergens genoemd. Volgens de hulpdienst-medewerkers, wordt door het niet bieden van de juiste hulp aan deze mensen, zonder een woning en met grote stress en trauma, het verdrag van Istanbul niet nageleefd.
Want daarin heeft Nederland zich gecommitteerd, aan het bieden van hulpverlening aan slachtoffers van huiselijk geweld. Doordat alle daklozen, ongeacht hun persoonlijke situatie, als economische daklozen worden beschouwd, is er nu een groep mensen die niet de hulpverlening krijgt die ze nodig hebben. De Regenboog Groep, waar zij naartoe worden verwezen, kan de noodzakelijke hulp niet bieden. Cliënten krijgen daar standaard te horen,

dat ze weliswaar in het hotel mogen verblijven, maar dat ze zelf moeten zoeken naar woonruimte buiten de regio.
Deze mededeling kan, volgens de SP, ook door mensen van het sociaal team worden gedaan. Mensen motiveren, dat is één van de taken van de Regenboog Groep, lezen we, is toch echt iets anders dan dreigen dat ze hun tijdelijke opvang kwijtraken en op straat komen te staan, als ze niet zich voldoende inspannen. De SP heeft geconstateerd dat er veel slachtoffers zijn die eigenlijk maatschappelijke opvang moeten krijgen, maar die nu in geen enkel traject zitten.
En ja, er zijn misschien wel mensen die naar de maatschappelijke opvang verwezen moeten worden, maar dat is niet hun probleem. Dat moeten de regiogemeenten samen oplossen en daar mogen de hulpbehoevende mensen, niet de dupe van worden. Afgelopen maandag, heb ik de wethouder nog horen zeggen tegen een zwaar getraumatiseerde Syrische dakloze jonge, een jongeman, die in zijn laatste opleidingsjaar ICT zit, dat hij maar moet verhuizen naar buiten de regio en daar zijn opleiding af moet maken.
Dat is keihard. En niet wat je verwacht van de Partij van de Arbeid wethouder, die zegt begaan te zijn met mensen die veel moeite doen om een bestaan op te bouwen hier. Ook bij dit voorstel, zien we dat de beleidsplannen er op papier misschien goed uitzien, maar dat de praktijk nu al een heel ander beeld laat zien. Daarom zal de SP een motie voorbereiden, waarin we verzoeken om de dakloze Amstelveners het juiste traject te bieden.
Dat kan voor economische daklozen, een ander traject zijn, dan voor slachtoffers van huiselijk geweld. Want die zullen via Veilig Thuis of het sociale team, een traject horen te krijgen richting maatschappelijke opvang. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Casadei, namens de SP-fractie. Dan kijk ik even mijn lijstvolgorde. Ja, mevrouw Chaara, namens D66, ik heb u als volgende staan, u hebt het woord.

Spreker naam 10: mevrouw Chaara (raadslid D66)
Ja, voorzitter, dank u wel. Ik hoop dat ik verstaanbaar ben. Microfoon schijnt het niet helemaal goed te doen. Voorzitter, ik.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
We horen u goed. Ga uw gang.

Spreker naam 10: mevrouw Chaara (raadslid D66)
Fijn, dank u. De gemeente mag haar inwoners natuurlijk nooit uit het oog verliezen. De gemeente moet naast hen staan, op basis van echte betrokkenheid bijstaan en hen altijd perspectief blijven bieden. Perspectief dat uitgaat van kansen om mee te doen, kansen om eigen keuzes te maken en een perspectief dat, ja, gewoon zin geeft in de toekomst.
Voorzitter, we kennen de wethouder als iemand die enorm betrokken is bij inwoners die

maatschappelijk uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen en iemand die echt wel het verschil wilt maken.
Maar helaas, voorzitter, klinkt de houding van de wethouder, wat ons betreft, onvoldoende door in het plan dat we nu voor hebben liggen. Voorzitter, in de eerste plaats, het is al door de voorgaande sprekers genoemd, moet dit plan, wat D66 betreft, veel meer uitgaan van mensen in plaats van structuren, systemen, organisatievraagstukken. Daarnaast, voorzitter, vinden wij de nadruk in dit plan toch wel wat ingewikkeld. Het plan benadrukt, in onze ogen, te veel, dat we beschermd wonen en de maatschappelijke opvang als hoofd oplossing moeten accepteren.
Terwijl, wat D66 betreft, de nadruk juist zou moeten liggen op randvoorwaarden, die in onze wijken nodig zijn om te voorkomen dat inwoners uitvallen. En dan heb ik het niet over schuld, alleen schuldhulpverlening en werk, want die twee aspecten staan goed in het plan beschreven, maar juist over zaken als 24 uurs begeleiding, laagdrempelige GGZ-voorzieningen in de wijken voor mensen die lang op de wachtlijst staan voor GGZ, mogelijkheden voor zorg in de avond uren en in de weekenden, maatschappelijke acceptatie van inwoners, hè. Ook dit is echt een belangrijk vraagstuk, waar in het plan geen aandacht voor is.
Maar ook aandacht voor naaste, hè, familie en vrienden, nou, directe omgeving van mensen die maatschappelijk uitgevallen zijn. Voorzitter, ik kan mijn spreektijd vullen met een opsomming van randvoorwaarden, die in onze ogen nodig zijn, maar ik denk dat het punt dat we willen maken over welke nadruk wij belangrijk vinden, wel duidelijk is. Voorzitter, dan een tweede punt. Ik heb er overigens drie. Naast de maatschappelijke ambitie die ik net noemde, missen we een aantal belangrijke thema's die, in onze ogen, echt niet in dit plan kunnen ontbreken. We snappen ook niet waarom hier niets over wordt gezegd in dit plan. Denk aan de vrouwenopvang, denk aan personen met verward gedrag, denk aan verslavingszorg, crisiszorg.
Ik noemde net al de aandacht voor naaste. Dus, voorzitter, kortom, de aanpak moet breder, dieper en concreter. Tenslotte ook voor dat concrete, voorzitter, als visiedocument, vindt D66 het voorliggend plan voor het overgrote deel prima richtingen bevatten. Maar dit plan is natuurlijk veel te algemeen. Daar waar bijna heel Nederland, en we hebben aardig wat vergelijkbare plannen gelezen, een goede inschatting kan geven van om hoeveel mensen het ongeveer gaat en welke voorzieningen deze mensen nodig hebben, weten wij dat niet in Amstelveen. We weten niet om hoeveel mensen het ongeveer gaat, we weten niet zo goed welke voorzieningen er nodig zijn.
Heel veel moet worden onderzocht en uitgewerkt. En daarnaast, voorzitter, en dat is misschien wel het allerbelangrijkst, kan de nieuwe gemeenteraad straks, op basis van dit plan, nauwelijks sturen en controleren. We weten gewoon niet wat wanneer wordt uitgevoerd en tegen welke investeringen. Voorzitter, er is dus een concretiseringsslag nodig. We kunnen hier een motie of amendement over maken. Ik hoorde de heer Frequin hier ook al een opmerking over maken, dat ook hij behoefte heeft aan meer concretisering.

Maar als de wethouder kan toezeggen dat de gemeenteraad, uiterlijk in het derde kwartaal van dit jaar, een uitvoeringsplan krijgt voorgelegd waarin staat hoe, wanneer en tegen welke investeringen de doelen uit dit plan kunnen worden bereikt, dan kunnen wij daar ook mee leven. Maar we zijn van harte bereid, uiteraard, om een motie of een amendement te maken, als dat nodig is. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Chaara, namens de fractie van D66. Dan ga ik naar de bbA-fractie, geef ik mevrouw Van Herteryck het woord.

Spreker naam 11: mevrouw van Herteryck (raadslid bbA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil het ook met name hebben over het Regio-plan. Het is opgesteld als een ontwikkelprogramma, met als gezamenlijk doel in de regio Amstelland, het bieden van beter perspectief. Mooi streven, maar wij alleen maar kunnen achterstaan en dat we meer gaan samenwerken in Amstelland, om te komen tot lokale expertise en betere ondersteuning voor onze inwoners.
Dus ja, dat kunnen we uiteraard ook goed volgen, maar het plan roept toch een aantal opmerkingen en vragen op. Het is nu eenmaal van belang om tijdig de basis op orde te hebben, hè. Dat betekent vele veilige, stabiele woonruimte; geld voor voedsel, kleding en een vorm van dagbesteding, zoals werk of school. En wanneer de basis op orde is, hè, ontstaat er ruimte om te werken aan een zo goed sociaal netwerk, stoppen om verslaving, aanpakken van schulden. En het Regioplan, dat spreekt van: dat we hopen het komende jaar al plekken te kunnen realiseren in andere Amstelland-gemeenten, en dat de Amstelland-gemeenten zich aan maximaal zullen inspannen, om een ieder op een eigen grondgebied te gaan zoeken naar een geschikte locatie. Dat geldt ook voor respijtvoorzieningen, hè. Daar wordt erover gezegd: we gaan onderzoeken of er op termijn hiervoor voorzieningen in Amstelland nodig zijn.
Ja, voorzitter, er is al een lange tijd een tekort aan al dan niet tijdelijke opvangplekken en er zijn wachtlijsten en de krapte op de woningmarkt, maakt de vraag naar tijdelijke opvang alleen maar groter. En dat maakt ook, dat er nu veel aandacht is voor de problematiek van economisch daklozen. Er zijn tot nu toe tijdelijke plekken gerealiseerd, hè, waaronder een locatie waar begeleiding is, in de Graaf Janlaan. Maar deze zijn allemaal gevestigd in Amstelveen. Ik heb al eerder een motie ingediend. Die ging over begeleid wonen voor jongeren.
En ik heb daarbij het college gevraagd, om te kijken naar meer permanente oplossingen. En het college geeft in haar collegebrief onder meer aan, dat het mogelijk aan de Graaf Janlaan plekken zouden worden gerealiseerd. Nou, en nu worden deze plekken ook toegewezen naar de economisch daklozen, terwijl deze locatie ook al in de eerste instantie wel al bedoeld was voor het Beschermd Wonen of begeleid wonen. Dan maak ik me een beetje zorgen en ik vraag me dan af of er hier dan niet sprake is van verdringing. Maar misschien kan de wethouder mij geruststellen.

Voorzitter, dit Regioplan wordt weliswaar gepresenteerd als een ontwikkel-programma en een agenda, maar de vraag is: komen wij nu met de ontwikkelpunten uiteindelijk tot een aanpak, waarmee wij de inwoners, die ons nodig hebben, perspectief kunnen bieden? En niet in de kou laten staan. En niet onbelangrijk, onze mensen ook lokaal en in Amstelland kunnen opvangen. De Regioplan mag, wat ons betreft, ook wel wat concreter en wat meer ambitie tonen, meer acties om op korte termijn meer tijdelijke locaties te realiseren. De weg lijkt wel erg lang met dit plan. En er is al jaren sprake van een wachtlijst. Hoe hard willen wij er eigenlijk echt aan trekken?
Wat gaat het college nu concreet doen, om inwoners die te maken krijgen met dreigende dakloosheid en behoefte hebben aan Beschermd Wonen, beter op te kunnen vangen en te ondersteunen? En dan nog één vraag met betrekking tot beslispunt drie, waarin het college vraagt om voor economisch daklozen uitzondering te maken op de regel dat verblijfplaats leidend is. Onze vraag hierbij is van: waar leggen we de grens, hè? Hoelang? Waar wel? Waar niet? Is hier sprake van echt een structureel probleem of ga, is dit een tijdelijke aanpak? Misschien kan de wethouder daar ook nadere toelichting op geven. Tot zover, dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Herteryck, namens de fractie van bbA. Dan ga ik vervolgens naar mevrouw Polderman, de fractie van GroenLinks, u hebt het woord.

Spreker naam 9: mevrouw Polderman (raadslid GroenLinks)
Dank u wel, voorzitter. En de consequenties van deze doorcentralisatie en het, de voorliggende stukken, zijn voor mijn fractie net als voor de gemeente, zoals in het collegevoorstel staat, nog lastig te overzien. Het gaat hier om een kwetsbare groep, waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden. GroenLinks vindt het daarom ook verstandig om het wel vanuit de regio aan te pakken, voor een eenduidige aanpak, voor de mensen die dit treft.
Maar wat kunnen wij als Amstelveen dan nog inbrengen? Voorkomen, daar hoorde ik D66 over. Maar bij de randvoorwaarden die genoemd werden, hoorde ik D66 niet over het onderliggende probleem, namelijk het tekort aan betaalbare woningen. GroenLinks vindt dat Amstelveen toch echt minimaal 30 procent sociale huurwoningen dient te hebben, zonder Uilenstede en particulieren mee te rekenen. Daarmee moeten we, als we bijbouwen, betaalbare woningen bouwen.
Betaalbaar, met voldoende vierkante meter. Het moge duidelijk zijn, dat Amstelveen niet meer villa's nodig heeft. Als de gemeen, als gemeente, dienen we daar echt de regie in te pakken.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Mevrouw Polderman?

Spreker naam 9: mevrouw Polderman (raadslid GroenLinks)
Ja.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Ik onderbreek u even. Ik zie dat er interruptie is van mevrouw Chaara, van D66. Mevrouw Chaara, u hebt het woord.

Spreker naam 10: mevrouw Chaara (raadslid D66)
Ja, toch ter verduidelijking hoor. We hadden deze reactie natuurlijk van GroenLinks verwacht, omdat GroenLinks in alle discussies de sociale huurwoningen als oplossingen aanhaalt. Maar is mevrouw Polderman het met mij eens, dat je met een, dat je met een sociale huurwoningen, met een sociale huurwoning geen verslavingsprobleem oplost, geen GGZ probleem oplost, geen schulden oplost?
En dat is wat wij bedoelen met preventie. Daar moet ook oog voor zijn. Wat ons betreft, is het niet zoals het misschien voor u wel is, een of - of probleem. Wij zeggen: de focus moet niet te veel op het één liggen, we moeten ook oog hebben voor het ander, want met een huis, los je geen GGZ probleem op.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Mevrouw Polderman, voor reactie.

Spreker naam 9: mevrouw Polderman (raadslid GroenLinks)
Dank u wel, voorzitter. En zoals mevrouw Chaara ook weet, is GroenLinks ontzettend voorstander van preventie voor al deze problematiek. Maar op dit moment, hebben we het echt over details en daklozen ook en nou, een woning daarbij. Een woning geeft mensen veiligheid. Veiligheid om vanuit daar te kunnen werken aan die problemen. Zonder woning, is er geen stabiele basis om te werken aan deze andere problemen. En een woning is daarom gewoon ook ontzettend belangrijk.
En ja, bij het aanpakken van thuis- en dakloosheid, is woonbeleid wel echt degelijk van belang. Dat is niet zomaar iets wat we hierbij halen. Mensen hebben een woning nodig, mensen hebben een betaalbare woning nodig. Ook in deze regio, ook in Amstelveen, en daar staat GroenLinks voor. De groeiende groep daklozen die we ook zien, zijn de economisch daklozen. Daar is ook voldoende aandacht voor, in de stukken. Waar wij als GroenLinks graag nog verder extra aandacht voor vragen, is de groep LHBTIQ+ jongeren, die door hun geaardheid geen huis meer hebben.
In Amsterdam, zijn er al wel twee opvangplekken. Een voorziening in Amstelveen, zou deze extra kwetsbare groep zeker helpen en we vragen de wethouder of hij bereid is te kijken naar mogelijkheden hiervoor. Tot slot, maakt GroenLinks zich zorgen over de wachtlijsten. Als het budget niet groter gaat worden dan het aantal plekken, ontstaan er wachtlijsten. Vinden we dat acceptabel? GroenLinks Amstelveen is bereid, in het geval van wachtlijsten, ernstig te overwegen extra geld in te zetten. Hoe staan de andere fracties hier- tegenover?

Dank u wel, voorzitter.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Polderman, namens GroenLinks. Dan ga ik naar de fractie van de Partij van de Arbeid, geef ik de heer Dennenbroek het woord.

Spreker naam 6: de heer Dennenbroek (raadslid PvdA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dit agendapunt behandelt problematiek die enorm groot is, maar vaak niet zichtbaar. Allereerste groep, daklozen met psychische problemen, waarover de gemeente Amsterdam zich, Amstelland gemeente zich ontfermt. En ook nu wordt er in het besluit gevraagd of we hiermee instemmen. En gezien de specialisme in de ervaring, lijkt me dat niet meer dan verstandig om deze lijn voort te zetten. Haak ik wel eventjes aan op wat de heer Frequin net inbracht, dat het natuurlijk veel beter zou zijn als je ook die zorg binnen je gemeente kan houden.
Dus ik ben ook erg benieuwd naar het antwoord van de wethouder, hierop. Het is goed om te constateren dat voor de economisch daklozen en eventuele lokaal maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen samenwerking ontstaat en naar locaties in de regio wordt gezocht. Regio, dat betekent ook niet ver van Amstelveen, dus redelijk dichtbij huis. We zien nog steeds dat het aantal economisch daklozen groeit en vaak situaties zijn, waar direct hulp voor nodig is, maar die helaas niet direct geboden kan worden.
En het zou mooi zijn, dat door deze samenwerking, een oplossing ervoor gerealiseerd kan worden. In Amstelveen hebben we nu een passantenpension, met ruimte voor 14 personen. Dat was er vier jaar geleden nog niet, in Amstelveen en ook opvang, in hotel en in een kantoorpand. Verder van ideaal, maar wel een plek voor jezelf. En ook dat, was er vier jaar geleden nog niet. In Amstelveen hebben we nu een Pennant house, dat was er vier jaar geleden nog niet. In Amstelveen wordt er nu een brief, wat er is aangeboden, zodat een dakloze bijstand kunnen aanvragen. En verzekerd is van zorg en dat was er vier jaar geleden nog niet. Ik zei aan mijn fractie dat ik bij het lezen van deze stukken, bij dit agendapunt, eigenlijk ook wel een ambtelijk apparaat nodig had.
Alle problematiek die wordt aangestipt en waarvoor er een oplossing wordt gezocht, is zo complex, dat je dit in je voorbereidingstijd alleen maar tot je kunt nemen en kan concluderen dat er wel hard aan wordt gewerkt, zowel binnen deze gemeente als daarbuiten. En inderdaad, wat ik al eerder hoorde, die mist soms dat stukje persoonlijke. Die mist soms de mens in die stukken. Het is allemaal vrij technisch. De voorbeelden, wat er op het gebied onder andere gerealiseerd kan worden en wat er in deze raadsperiode is gebeurd, gaf ik net.
En ik wil in ieder geval het college en de verantwoordelijk wethouders, voor deze inspanning, bedanken. Daarnaast hoop ik dat het uitgezette beleid, in samenwerking met onze regio gemeente, kan worden uitgevoerd en dat het niet alleen maar, zoals dat zo mooi heet, een papieren tijger blijft. Dank u wel, voorzitter.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, meneer Dennenbroek, namens de fractie van de Partij van de Arbeid. Dan geef ik vervolgens het woord aan mevrouw Van Engelen, namens het CDA. Ga uw gang.

Spreker naam 5: mevrouw Van Engelen (raadslid CDA)
Ja, voorzitter, en dank u wel. Er is al veel gezegd en ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat dit een zeer complex en urgent probleem is, groot, veel omvattend, waarbij het heel moeilijk is om direct de keuzes te kunnen maken. Wat wij hier in, in dit voorstel wel heel mooi vinden, is een poging om regionaal meer resultaat te kunnen verkrijgen. Enige tijd geleden, hebben we ook over dit onderwerp bijeenkomsten gehad en daarin is er ook duidelijk aangegeven dat het nooit gaat om een constante stroom van mensen die ergens geplaatst moeten worden.
Dat gaat af en aan en op het ene moment is het hier belangrijk, op het ander moment, is daar belangrijk. Dus het is heel ingewikkeld om daar een goed, goed plan voor te maken. Daarom vinden wij dit idee wel heel goed om dat regionaal aan te pakken. Maar beleidsmatig, moet er nog wel het één en ander gebeuren, omdat de problemen worden wel aangestipt, maar er worden geen concrete oplossingen aangegeven. En daarin, zijn wij het met D66 en de VVD eens. En wat ons ook opvalt is dat het lijkt alsof Amsterdam een behoorlijke dominante rol speelt in dit gebeuren. En er staat dan ook, op een goed moment, waarom het Regioplan niet in Amsterdam in de gemeenteraad is vastgesteld, terwijl dit wel in alle andere plaatsen is gedaan. Wat is de achterliggende gedachte daarvan?
En eveneens zouden wij graag zien, dat er een duidelijke terugkoppeling gaat komen van stappen die de komende tijd gemaakt gaan worden, omdat het niet duidelijk lijkt hoe snel en op welke termijn één, het één en ander gerealiseerd kan worden. En wellicht, ja, zal dat allemaal nu niet meer kunnen, maar dat we dan over een langere tijd weer met elkaar over in gesprek gaan. En we zouden dan toch willen vragen om meer concretisering van dit voorstel. Dank u wel. Voor de rest, overigens veel dank voor alle inzet weer, maar er is nog wel wat huiswerk te doen. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Engelen, namens het CDA. Dan heb ik tot slot nog de heer Becker, namens de fractie van AVA. Meneer Becker, u hebt het woord.

Spreker naam 12: de heer Becker (raadslid AVA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, net heeft mijn voorgangster reeds natuurlijk ook al veel gezegd. Het gaat ons ook om de menselijke maat. En wat vooral ook de financiële af, de regeling, de verantwoordelijkheden tussen Amsterdam en Amstelveen. Er zijn al door verschillende partijen moties en amendementen aangekondigd. Nou, die willen wij graag, die zien wij graag tegemoet. En daarnaast, willen wij kijken van of we dit collegevoorstel wel of niet kunnen steunen, op die manier. Dank.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, meneer Becker, namens de AVA fractie. Dat waren de bijdrage vanuit de kant van de commissie, in eerste termijn. Dan wil ik heel graag naar, voor de eerste termijn, naar het college. En geef ik wethouder Van Ballegooijen het woord.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Dank u wel, voorzitter. En dank u, commissieleden, voor uw bijdrage over dit plan. En veel commissieleden benoemden al de grote urgentie en het belang van het probleem, en de enorme kwetsbaarheid van de positie waarin mensen zitten. En een aantal mensen noemden ook de complexheid van de materie. En dat is een <...>. Ik wilde in mijn beantwoording al proberen een aantal dingen uit elkaar te halen. We spreken hier over maatschappelijke opvang.
Dat is de opvang voor mensen met ernstige psychiatrische of verslavingsproblemen. Dit is een onderdeel wat bij Amsterdam is belegd altijd en al een hele tijd geweest. Dit wordt niet gedoordecentraliseerd. Deze taak blijft bij de gemeente Amsterdam. En de centrale toegang tot deze vorm van zorg, is ook in Amsterdam geregeld en wij houden dat gewoonlijk hier, bij Amsterdam. Dat doen zij goed. En de zorg is zo complex en intensief, dat, ja, dat onze gemeentes eigenlijk, wij zijn nou iets te klein ervoor, om dat goed te doen. Het zou, het zou om kleine aantallen gaan voor Amstelveen. Dus dat onderdeel vinden we eigenlijk goed geregeld zoals het is.
Dan hebben we bij dat onderdeel Beschermd Wonen, vaak levenslange begeleiding voor mensen die 24 uurszorg nodig hebben, in een woongroep wonen met begeleiding of 24 uurszorg op afroep nodig hebben. En dit wordt dus gedoordecentraliseerd, maar in kleine stapjes, alleen de nieuwe gevallen. De oude gevallen blijven via Amsterdam lopen. Nou, op zich vindt ons college die doordecentralisatie een heel goed idee. We denken namelijk dat het prachtige is als de amstelveners, bijvoorbeeld als jongeren met een verstandelijke beperking uit huis gaan, naar een Beschermd Wonen plek, dat dat mooi is, als dat ook in Amstelveen is. Of gewoon een Uithoornaar, in Uithoorn. Zodat je Beschermd Wonen plek is, in de stad of in de buurt waar je hart ligt.
En daarom zien we dat eigenlijk heel erg zitten, dat wij als gemeente in de toekomst gaan, over een aantal zaken rondom dat Beschermd Wonen, met name om de toegang, die mag in Amstelveen naar dat Beschermd Wonen toe. Dus dat is de klus die we in de toekomst graag zelf zouden willen hebben. En ook, in ieder geval het contract managers, management, het accounthouderschap aan de organisatie, die beschermd wonen uitvoert.
En het laatste, dat accounthouderschap, dat vind ik wel belangrijk om dat zelf te hebben, omdat we dan, als gemeente, heel effectief met de aanbieder van Beschermd Wonen kunnen overleggen, over dingen als: hoe is de samenwerking met AmstelveenSport, zodat de mensen die Beschermd Wonen krijgen, ook kunnen sporten? Hoe is de samenwerking met de buurthuizen en met het sociaal werkbedrijf, wat we ook hebben? Hoe gaat de samenwerking met de huisartsen, een andere vorm voor medische zorg? Dat soort. En hoe

is de samenwerking met ervaringsdeskundigen, gewoon met de buurt? Hoe is die verbinding?
Als wij in de toekomst, voor beschermd wonen zelf de inkoop doen, vooral zelf de accounthouder zijn, we kunnen daar veel beter op letten en veel beter op sturen, en zo zorgen voor die verbinding van dat Beschermd Wonen met de buurt. Nou, dat is eigenlijk het toekomstbeeld, ook het ideaal beeld wat we zelf hebben bij die decentralisatie van Beschermd Wonen. Daar willen we naartoe. Met name dus, dat wij gaan over de toewijzing en dat we gaan over het accounthouderschap, zodat we kunnen sturen op de verbinding met andere Amstelveense voorzieningen.
De weg daarnaartoe is wel ingewikkeld, want juist omdat die decentralisatie om Beschermd Wonen net kleine stapjes gaat. Het zou betekenen dat we een heel klein stukje moeten inkopen dit jaar en volgend jaar weer een grote stukje. Dat is bijna onuitvoerbaar voor een deel. En ook. Het zijn de cijfers voor de budgetten, worden door Den Haag steeds veranderd. Dus we weten ook echt niet goed, waar we financieel aan toe zijn. Dat maakte het heel ingewikkeld, om nu al, de voorbereiding te doen om zelf nu die Beschermd Wonen daar aan te nemen.
En daar hebben we daar ook met de gemeente Amsterdam afgesproken, dat we het gunstig vinden op hun inkoop mee te liften, in ieder geval in formele zin, op hun inkoop tot 2025. Dat geeft Amsterdam en ons de tijd, om verder uit te werken hoe we dat willen oppakken. En in jaren, kunnen we onze beleidsmedewerkers al laten meelopen met Amsterdam, zodat we het kunnen leren. En kunnen we dat accounthouderschap van die Beschermd Wonen instellingen al gaan uitvoeren, namens Amsterdam dan weliswaar, maar daar kunnen we alvast mee gaan oefenen.
Zodat als die decentralisatie echter dubbel wordt omarmd, dat we, dat we ervaren, dat de beslagen ten ijs komen, dat we ervaren zijn. Dus we zien die periode, van nu tot 2025, niet een periode waarin we zeggen: we doen helemaal niets met die doordecentralisatie, we zien het dan wel weer. We zien dat juist als een oefenperiode, waarin de inkoop gewoon bij Amsterdam blijft, zoals die goed is. Dat is ook voor de Beschermd Wonen instellingen wel zo plezierig. Maar we gaan in de uitvoering wel alvast heel erg samenwerken, om in de uitvoering al te beginnen aan dat model, zodat we dat graag voor ogen hebben. Dat is voor Beschermd Wonen.
We zien voor maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen wachtlijsten. Dat is zeer problematisch. Amsterdam doet haar best om die wachtlijsten in te lopen en dat volgen we nauwgezet. In Amstelveen en Amstelland zal het niet gaan, om beschermd wonen, om hele grote aantallen. En ik denk dat we de ambitie moeten uitspreken, dat we die achterstand eigenlijk willen inlopen. Zeker voor de nieuwe instroom, zodra we daar echt verantwoordelijkheid voor dragen.
Dan is er nog een laatste onderwerp en dat gaat over dakloosheid, niet, niet gerelateerd aan de maatschappelijke opvang. De groep mensen die, denk ik, met een heel verwarrende term ook economisch daklozen wordt genoemd. En dat is een groep mensen waarvoor uw gemeenteraad, ons college ook een tijd geleden heeft opgeroepen om daar onderzoek naar

te doen. En u weet dat vast nog, met uw motie heeft u ons die oproep gedaan, we hebben de GGD onderzoek laten doen.
Nou, hoe vaak komt dat voor? En we maakten toen de inschatting dat daar misschien honderd, 150 economisch daklozen zouden zijn in Amstelveen. En we zien ook dat dit een groep is, waarvan we denken dat die groeit door de aanhoudende krapte op de woningmarkt. En we komen ook tegen, bij deze groep, dat het gaat om bewoners, die weliswaar enigszins zelfredzaam zijn. Ze hebben niet die verslaving op ernstige psychiatrische problematiek, maar ze hebben wel vaak heel veel andere problemen. En naarmate mensen langer dakloos zijn, dan neemt die problematiek toe.
En mensen slapen dan vaak niet onder de brug, maar soms in een auto, meestal bij vrienden, of we hebben het over kinderen die eigenlijk veel te lang bij hun ouders wonen, of over gescheiden partners die nog bij een ex wonen, couch-surfend door het leven gaan. We zien dat deze mensen problemen krijgen op mentale gezondheid gebied, spanningen, het gaat niet goed op werk, spanning in relaties.
Als er geen adres meer is zodat mensen zich kunnen inschrijven, ontstaan er financiële problemen, problemen met de zorgverzekeraar, en we zien dat mensen dan in een spiraal van problematiek terechtkomen. En deze mensen hebben echt ondersteuning nodig. Een aantal jaar geleden, boden we die nog niet als gemeente Amstelveen en ik denk dat we er trots op mogen zijn, ook als ik uw pleidooien voor goede ondersteuning van deze groep hoor, dat we die sinds ongeveer anderhalf jaar zijn gaan bieden. En ik denk dat onder, onze ondersteuning juist aan deze groep, nu grote vlucht heeft genomen. Twee jaar geleden nog, dan gaven, boden we mensen mondjesmaat nog opvang in hotels, als noodoplossing. Dat ging echt om enkele, per jaar.
Inmiddels hebben we veel vaste adressen, in de Graaf Janlaan 14; in een omgebouwd kantoorpand zes; in <…> drie, a, vier. Dus we hebben echt wat neergezet aan tijdelijke woonplekken waar mensen tot rust kunnen komen, als tijdelijke plek waar mensen weer, van waaruit mensen kunnen zoeken naar een tijdelijke woonplek of een permanente woonplek, waar ze meer duurzamer kunnen verblijven. En daarnaast, bieden we ook opvang in onze hotels.
Dat gaat vaak om een groep van 40 personen ongeveer. Dus dat is echt in heel korte tijd opgebouwd. We leren die groep mensen, die voorheen voor ons eens zichtbaar was, veel beter kennen ook. En soms is de problematiek die ze met zich mee nemen, wel echt wel ingewikkeld. Ze krijgen daarom, van ons, de ondersteuning die ermee nodig is. De Regenboog Groep geeft ondersteuning met het helpen met zoeken. Dat is bijvoorbeeld belangrijk voor mensen die de Nederlandse taal niet machtig zijn of niet zo goed weten wat, hoe dat werkt in Nederland, en geeft ook maatschappelijke begeleiding.
Er is maatschappelijk werk mogelijk in jeugdzorg. Eigenlijk dus onze heel, hele pakket aan hulpverlening voor deze mensen staat open. En de meeste hebben ook een casusregisseur, van het sociaal team, die ze helpt om ze te koppelen aan de juiste ondersteuning. Moet wel erbij worden gezegd worden, dat is een onstabiele woonsituatie. Niet alle ondersteuning,

zeker ondersteuning op het gebied van mentale gezondheid die even effectief is. Vaak werken we ook met het idee housing first.
Pas als je een huis hebt, dan is de hulpverlening echt effectief. Dat betekent niet dat je er niet alvast aan moet beginnen, maar dat betekent vooral, dat je bijna haast niet, niet al te veel van moet verwachten. Dat huis is heel erg belangrijk. Nou, dat is waar we nu staan. Voor ons sociaal team, een heel nieuwe groep om mee te werken. En omdat de meeste van onze opvangplekken eigenlijk nog maar een half jaar of iets open zijn, is het nog te vroeg om een evaluatie te doen om te kijken: hoe gaat het nu met deze groep? Meneer Frequin vroeg terecht: wat vinden de mensen er zelf van? Kunnen we daar ook wat cijfers over krijgen, over hun tevredenheid?
En ik denk dat die evaluatie van onze opvang tot nu toe, heel belangrijk is, zowel van die mensen zelf, maar ook wat de professionals nu ervaren. Hebben we hen voldoende toegerust, met oplossingen, om deze mensen de juiste ondersteuning te bieden? We zijn die ervaring echt nog aan het opdoen en soms is dat heel ingewikkeld. En u kunt begrijpen dat het voor veel van deze mensen die we opvangen, heel moeilijk is om een woning te vinden in deze regio. Voor mensen die niet kunnen terugvallen op hun eigen netwerk of op hun financiën op, op inschrijfduur, is het nagenoeg onmogelijk om een woning te krijgen in Amstelveen of in de Randstad.
En dat is voor veel mensen die we opvangen, een hele onaangename boodschap. Dus weliswaar vangen wij mensen op en dan is dat beter dan dat het was, maar dat betekent, denk ik, nog niet dat deze mensen er toch mee gelukkig zijn, met die opvang, want ze zouden het liefst in Amstelveen blijven. Daar is hun werk, daar zijn hun vrienden, daar wonen hun kinderen of hun ouders. En op dit ogenblik, maakt ons woon verdeelsysteem nog niet mogelijk, dat we hen allemaal die woonkans in Amstelveen bieden. En het is ook niet de pretentie van dit plan, dat we die woningnood hiermee kunnen oplossen. Wel kunnen we tijdelijke opvang bieden, waar mensen tot rust kunnen komen en vanwaar, van waaruit mensen zelf kunnen zoeken of met ondersteuning van ons kunnen zoeken naar een passende woonbuurt.
Het beleid wat we maken over al deze materie, over de maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen en over deze economische daklozen, deze groep nieuwe daklozen, dat wordt eigenlijk door de gemeentes in Amsterdam om de zoveel jaar vastgelegd in een Regioplan. Vijf jaar geleden, was dat het koersbesluit. En het nieuwe plan, wat we aan u vragen vast te stellen, is dus dat Beleidsprogramma "Een nieuwe start".
Dit Beleidsprogramma wordt door alle gemeenteraden in de regio vastgesteld, Amsterdam heeft dat al gedaan. We vragen uw raad het ook vast te stellen en dat wordt ook door mijn collega's in de andere Amstelland-gemeentes gedaan. En dat zorgt ervoor dat we in dat Beleidsprogramma "Een nieuwe start", in de hele regio, hetzelfde beleid hanteren op hoofdlijnen weliswaar, als het gaat om maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen en dakloosheid. En dit plan geeft ons de uitgangspunten, de waarden, waarmee we dat beleid willen vormgeven.

Dus het belang van vroeg signalering en vroege interventies; het vergroten, het belang van het vergroten van het aanbod van woonoplossingen, tijdelijke woonoplossingen en structurele woonoplossingen; goede ondersteuning die we geven, voor al deze drie groepen mensen met een woonprobleem; en hoe we maatschappelijk herstel vorm willen geven. Dat zijn de uitgangspunten in dit beleidsplan.
Daarnaast, omdat we ook wilden doordecentraliseren, juist op dat gebied van Beschermd Wonen en nieuwe daklozen, die niet in aanmerking komen voor een maatschappelijke opvang, hebben we ook met de regiogemeenten een aantal afspraken gemaakt, die wordt doorgedecentraliseerd, in principe naar elke gemeente apart, maar Amstelveen is toch wat te klein daarvoor en de gemeentes om ons heen ook. Dus we hebben ook dat Regioplan gemaakt. Dit wordt inderdaad alleen voorgelegd aan de gemeenteraden van de regiogemeenten en niet in de gemeenteraad van Amsterdam, omdat dit echt de afspraken zijn, zoals we dat als regiogemeenten met elkaar willen doen.
Dit zijn de taken die Amstel, Amsterdam voorheen deed, of die voorheen nog niet gebeurde, en die willen we samen opnieuw met elkaar oppakken en daar hebben we ook een aantal uitgangspunten met elkaar opgenomen. We hebben bijvoorbeeld afgesproken dat we vinden dat we het echt samen moeten oppakken, zodat niet elke gemeente, de opvang alleen maar voor zijn eigen bewoners doet, maar zodat we ook opvangplekken delen. Amstelveen loopt erin voorop. We hebben inderdaad nu de hotels en de opvangplekken gemaakt, dat ook andere gemeentes gebruik van maken. Dat is vrij snel gegaan. En ik vertrouw erop, dat ook de andere gemeentes nu aanzet zijn en dat zij ook zullen leveren met nieuwe opvangplekken.
Ik heb u geschreven, één van de belangrijkste ontwikkelingen ook is: om nu te zorgen voor goede gezinsopvang. Dat zou heel goed mogelijk zijn, dat we dat in een andere gemeente te weten te realiseren en dat ook Amstelveense gezinnen daar terecht kunnen. Wij maken ook principe afspraken over de financiën. We zouden het heel mooi vinden, zeker als het gaat om die tijdelijke noodopvang, dat voorzieningen, zoals de Participatiewet uitkeringen of WMO-toelagen, dat die blijven bij de gemeenten van oorsprong, zodat nu niet, bijvoorbeeld de gemeente Amstelveen, die ook dakloze bewoners uit Diemen en Uithoorn opvangt, ook vooral plotseling verantwoordelijk wordt voor die Participatiewet uitvoering, Jeugdwet en andere zorgkosten.
Dat is niet alleen vanwege de kosten voor Amstelveen onhandig, maar dat zou ook betekenen dat die persoon in kwestie plotseling al zijn zaken bij een andere gemeente moet regelen. En daarom vragen we nu ook uw principe-uitspraak om daarmee mee akkoord te gaan, dat wij, als wethouders, onderling regelen dat we die financiën met elkaar regelen, met een uitgangspunt, dat de gemeente van oorsprong de kosten draagt voor dit soort dingen.
Dat stelt ons in staat, denken wij, om goede afspraken te maken in de regio over deze vorm van <...>. Ik kijk even in mijn aantekeningen, om te zien of ik voldoende vragen van uw commissie heb beantwoord. Het is belangrijk dat we in onze plannen ook uitgaan van

preventie, bijvoorbeeld van ervaringsdeskundigheid, de inzet daarvan. En daar maken we in ons Regioplan ook uitspraken over.
Mevrouw Chaara gaf aan dat het belangrijk is, om juist daarin in te zetten. Ik denk dat in ons Regioplan, er een aantal aangrijpingspunten zijn die uitgaan over de basisprincipes waarop we dat willen doen. Bijvoorbeeld, door inderdaad die inzet van ervaringsdeskundigheid. En maar veel daarvan, is ook nog uit, uitvoering en uitwerking. Dit plan is daarom ook niet bedoeld als het actieplan voor 2022, maar dit is eigenlijk onze agenda voor de komende vijf jaar. En als ik me niet vergis, op pagina 22 van het Regioplan staat iets verder uitgewerkt, wat wij van plan zijn om nog in 2022 te doen. Ik pak dat er even bij, voor de goede orde.
Ja. De eerste dingen die nu op ons afkomen, is om te gaan evalueren wat we eigenlijk zijn tegengekomen in het afgelopen jaar, op het gebied van opvang van die groep daklozen, zodat we zeker weten dat we daar een goede koers varen en tot nu toe.
Omdat het nieuw voor ons was, leunen we nog heel erg op de, op de beleidsvrijheid en de persoonlijke invulling die ons sociaal team, in de veldtafel, voor toegang tot de noodopvang daaraan geeft. Maar we willen dat eigenlijk zo veel mogelijk ook weer inkaderen in beleidsregels en uitgangspunten, zodat onze medewerkers en onze bewoners beter weten waar zij aan toe zijn. En ook over de financiën. Zeker vanuit Den Haag, verwachten we de komende tijd nog belangrijke extra mededelingen.
Onze nieuwe regering heeft een groot, groot bedrag uitgetrokken, 65 miljoen, voor het tegengaan van dakloosheid. Maar hoe dat precies aan de gemeente wordt uitgekeerd, is nog niet duidelijk. Dus dat maakt ook, dat is ook van grote betekenis voor onze invulling voor het komende jaar. En verder heeft dit wel een raakvlak met heel veel andere beleidsdomeinen, hè.
Want met ons begeleidingswerk, speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van mensen, die, bijvoorbeeld begeleid wonen hebben in Amstelveen. We staan al heel mooi in samenwerkingsverbanden, tussen participe en RIBW K/AM, die begeleidt wonen doet of Amstelveen Sport, en daar moeten we vooral mee, mee doorgaan. Ik hoor uw oproep, om u meer duidelijkheid te geven wat er op dit gebied gebeurt. En om u mee te nemen in de uitwerking hiervan. Dus dat wil ik graag geven.
Ik weet niet of kwartaal drie daarvoor een goede is, want er moet ook een nieuw college worden gevormd, dus misschien wordt het kwartaal vier. Maar ik denk dat het sowieso goed is, dat die jaarlijks wordt meegenomen in de uitwerking van dit plan. En dat lijkt mij echt een goede periodiek, om u mee te nemen op deze beleid-curriculum. En dan sturen we, als er al goed nieuws is, u, sturen we altijd ook nog een beleidsbrief. Er werd nog een vraag gesteld over de vrouwenopvang. Daar kijken we onder meer naar vanuit Veilig Thuis. En ik heb u daar in een aparte brief voor <...> of die nu al is gestuurd.
U krijgt van mij nog een update, of die heeft u al gehad, over de ontwikkelingen rondom Veilig Thuis. De regiogemeenten hebben besloten, om de opvangende vrouwen, om de vrouwenopgang sterker uit te breiden, met het extra budget wat we daar vanuit Den Haag hebben gehad. Omdat dat ontzettend belangrijk is, dat daar voldoende capaciteit is. En ik

denk, voorzitter, dat ik al een tijd aan het woord ben en ik denk dat ik de meeste vragen ook heb beantwoord.
Dus ik wilde graag kijken naar de commissie of dat klopt. En dan wil ik afsluiten, ook met de woorden, dat we hiermee een belangrijke stap zetten in de opvang, met name van die daklozen die voorheen niet op steun kon rekenen. In grote tempo, hebben we die ondersteuning nu opgebouwd. Vaak in improviserenderwijs, omdat het een hele nieuwe groep voor ons is. En ik kom er, denk ik, zelf achter nu, dat het ook hoognodig is dat we dat doen en dat we voor deze mensen veel kunnen betekenen in de toekomst, door die ondersteuning te geven.
Maar we zien ook, dat de woningnood erg heel ingewikkeld is en veel mensen in problemen brengt, waarbij die tijdelijke oplossing nog niet hetzelfde is als de permanente oplossing. En de oproep om ook als gemeentes te blijven kijken naar die permanente oplossingen, is daarom ook zeer urgent en belangrijk. Voorzitter, dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder Van Ballegooijen, voor de beantwoording in eerste termijn. Aantal leden van de commissie hebben in ieder geval aangegeven ook een tweede termijn te willen, dus dat ga ik dan ook af. Dan heeft. Even kijken. De SP-fractie, mevrouw Casadei heeft als eerste aangegeven een tweede termijn te willen. Geef ik het woord aan mevrouw Casadei.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik word toch een klein beetje verdrietig, want ik hoor iedereen zeggen van: ja, het is een technisch verhaal en, nou, de wethouder doet zijn best om daar wat meer duidelijkheid in te scheppen. Maar wat mij in deze hele discussie vanavond het meeste stoort, is dat er maar steeds over economische daklozen wordt gesproken. De wethouder zegt zelf: het is een verwarrende term. Want eigenlijk wat gezegd wordt, is dat iedereen die niet ernstig verslaafd is of psychische zware problematiek vertoont, dat is een economische dakloze.
Maar we hebben hier echt te maken met mensen, die grote problemen ervaren, met PTSS, die huiselijk, dat zijn slachtoffers, mensen die huiselijk geweld hebben meegemaakt, mensen die misschien zelfs wel dader zijn van huiselijk geweld, want die zitten er ook bij. Dat zijn allemaal mensen die zonder een woning, zonder een thuis zitten, en die dan opeens in een hotel worden gezet met de, sorry, het spijt me heel erg, maar de Regenboog Groep. Dat biedt niet de ondersteuning die deze mensen nodig hebben, die zeggen: schrijf je in bij WoningNet en zoek naar een woning buiten de regio.
Vroeger deed het sociaal team dat. Dat kan het sociaal team prima zelf zeggen tegen deze mensen. En dat kost veel minder geld. Want nu gaan al die Blokhuis gelden naar de Regenboog Groep. Oftewel, ik vind heel belangrijk, dat er heel goed beleid komt voor de slachtoffers die hier, nu, in hotel zitten, die daar niet thuishoren, die goed ondersteund moeten worden, die moeten worden ondersteund door de GGZ, die naar eventueel naar

een Blijf Groep moeten en die moeten worden meegedeeld of geholpen bij het aanvragen van een woonurgentie.
Want zelfs dat, doet de Regenboog Groep niet voor deze mensen. Sterker nog, als Regenboog Groep naar het loket van de Amstelveenloket gaat, voor de aanvraag van een woonurgentie, laat die zelfs de Regenboog Groep zich wegsturen. Want dat is echt gebeurd. Dat mag niet meer voorkomen. Mensen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, hebben recht op het aanvragen van een woonurgentie. En als hij dan ook wordt afgewezen, dan kan daar nog tegen in bezwaar worden gegaan, maar ze hebben er wel recht op. Dat zijn de zaken die wij in een motie willen aankaarten.
En ik hoor dat iedereen het zo belangrijk vindt, dat de menselijke maat ook wat duidelijker in dit voorstel terug gaat komen. Nou, hier komt een heel goed voorstel van de SP, met betrekking tot de menselijke maat, in de opvang van mensen die slachtoffer zijn. Dus ik zou zeggen: steun onze motie als die daar strakjes komt, in de raadsvergadering. En bedankt. Dat is even namens de SP-fractie.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Casadei. Dan geef ik het woord aan mevrouw Chaara, namens de fractie van D66. Ga uw gang.

Spreker naam 10: mevrouw Chaara (raadslid D66)
Ja, dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de wethouder, voor de beantwoording. Als ik de wethouder zo hoor spreken, dan hoor ik heel veel passie en betrokkenheid uit zijn verhaal. Maar toch, voorzitter, valt het me op dat de wethouder zich soms op de achterkant richt. Dus echt richt, zich echt richt op de fase waarin mensen al dakloos zijn geraakt, om welke reden dan ook.
En zich richt op de fase waarin mensen al toe zijn, aan Beschermd Wonen. En. Dus geconfronteerd worden en geconfronteerd zijn, moet ik zeggen, met de lastige klus om een woning te vinden. En wat ik zo mis aan het verhaal van de wethouder, en dat lees ik ook een beetje in het stuk terug, is wat zijn ambities zijn om te voorkomen dat mensen überhaupt in die positie terechtkomen en wat de ambities zijn van de wethouder om naast schuldhulpverlening en werk, in de wijken te organiseren om die maatschappelijke uitval te voorkomen.
Wat ik net en ook in de reactie op GroenLinks zei, tuurlijk, een woning is housing first, je moet eerst een dak boven je hoofd hebben, om verder te kunnen kijken. Maar als je de andere onderliggende problemen niet oppakt, dan lost een huis alleen niets op. Dus ik, ik ben heel erg benieuwd, voorzitter. En ik heb zelf wel wat voorstellen gedaan in mijn betoog, zaken die wij, als D66, belangrijke randvoorwaarden vinden in Amstelveen.
Ik ben heel erg benieuwd naar de, de visie van de wethouder hierop en welke zaken, wat hem betreft, een oplossing zouden zijn, naast de werk en schuldhulpverlening. En ten slotte, voorzitter, een tweede punt. Fijn, dat de wethouder de gemeenteraad straks jaarlijks mee wilt nemen, als het om de uitvoering van dit plan gaat. Wij vroegen om een uitvoeringsplan.

Het was voor ons niet helemaal duidelijk of de wethouder nu een toezegging heeft gedaan, om ergens in dit jaar, met een uitvoeringsplan te komen. Wij hebben begrepen van wel, maar ik hoor heel graag nog even wat explicieter van de wethouder of ik inderdaad een toezegging heb gehoord, ja of nee. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Chaara. Dan ga ik vervolgens door naar mevrouw Van Engelen, van de fractie van het CDA. U hebt het woord.

Spreker naam 5: mevrouw Van Engelen (raadslid CDA)
Ja, voorzitter, dank u wel. En de wethouder ook dank, voor de uitgebreide toelichting. Er is gewoon nog heel veel werk te verzetten, wat het CDA betreft, voor deze groep mensen. Ik vind daarbij het lastige, dat er eigenlijk, dat het eigenlijk over een grote groep in zijn algemeenheid wordt gesproken, wat, voor wat betreft dan vestiging in een, in een goede opvangplek.
Maar er zitten, zit er natuurlijk wel degelijk verschil tussen, de ene groep en de andere groep en ook de problematiek die daarachter zit, waardoor de mensen in zo een situatie zijn gekomen. Want als je, als je verslaafde bent, is dat wel degelijk wat anders dan iemand met een beperking of iemand die bijvoorbeeld na een echtscheiding onderdak zoekt. Dus daarin, nou, missen we toch wel de nuancering en, nou, wellicht kan daar in de toekomst er meer de nadruk op worden gelegd.
Niet dat ik zeg dat de ene groep meer voorgetrokken moet worden dan de andere, maar ik vind in, zeg maar de verdere hantering van het probleem, daar echt wel een verschil in zitten. We zijn het met de SP eens, dat het niet uitmaakt wie er een beroep doet op deze ondersteuning. Of je nou wel of niet tot de Regenboog Groep hoort, het maakt niet uit. Of je nou wel of niet een beperking hebt, maakt niet uit. Iedereen die een beroep doet, die moet gewoon geholpen worden.
Wat ik nog wel interessant vind, is hoe dit voorstel, of dat ook zo in de andere plaatsen binnen de regio is gepresenteerd en hoe die daarop gereageerd hebben. Want we hebben het steeds over de regio, maar hoe staan die daarin en wat voor feedback op het voorstel is daarvandaan gekomen? Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Engelen. Dan heb ik nog twee leden van de commissie, die hebben aangegeven het woord te willen voeren. Allereerst, de bbA fractie. Mevrouw Van Herteryck, u hebt het woord.

Spreker naam 11: mevrouw van Herteryck (raadslid bbA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik dank de wethouder ook, voor zijn toelichting. En het is natuurlijk heel goed dat wij straks de toegang tot beschermd wonen, onder andere, zelf

kunnen doen. En het accounthouderschap, dat biedt inderdaad veel voordelen. Ook in het licht van belang van preventie, hè, dat voor ons ook duidelijk is.
Ik ben ook blij dat de wethouder wel oproep, gehoor wilt geven aan de oproep, om er meer duidelijkheid te scheppen en ons mee te nemen of de raad mee te nemen in de uitwerking. Mevrouw Chaara zei ook al van: ja, misschien in een actieplan toch wel gewenst op termijn. Want wat ik ook mis toch, op dit moment, is om meer concrete acties om tijdelijke plekken te realiseren.
Kijk, een woningnood, dat lossen wij niet op. Maar het is toch wel heel belangrijk dat mensen een veilige, stabiele woonruimte hebben, al is het tijdelijk, om dan van daaruit te kunnen werken aan problematiek die meeste mensen hebben. Dus ja, ik hoor graag toch nog van de wethouder of meer actie mogelijk is.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Herteryck. De heer Frequin, namens de VVD, u heb ik als laatste. Ga uw gang.

Spreker naam 3: de heer Frequin (raadslid VVD)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb goed naar de wethouder geluisterd, hè. Met name in het begin, heeft, heeft u geprobeerd om toch wat, wat meer helderheid te geven, waar ik wel dankbaar voor ben. En ik vind ook dat u goed in de wedstrijd zit, hè. U onderscheidt maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen, dakloosheid. Het loopt toch een beetje met elkaar over.
Maar u probeert onderscheid te maken. Dat lees ik niet zo duidelijk in de nota. In die zin, vind ik de nota daar te abstract voor, loopt het elkaar over. Dus wat u doet, om meer onderscheid zo daaraan te brengen, dat helpt ons in ieder geval. Ik denk dat dat ook u en uw ambtenaren gaat, gaat helpen. Maar dat gezegd hebbende, vind ik echt dat er een uitvoeringsplan moet komen. Een jaarlijkse rapportage, dat is niet wat ik, denk ik, mevrouw Chaara en ik bedoelen. We bedoelen echt concreet van: wie meldt zich aan, hoe categoriseert u die mensen en hoe gaat u ze, hoe gaat u ze helpen? Dus het mankeert niet aan inzicht in beleid.
Dat mankeert u ook zeker niet aan kennis over de materie, waarvoor goud gesprek nogmaals, maar het bekruipt toch steeds meer raadsleden het gevoel, dat het problemen in de executie, in de uitvoering zit. Moeten we niet dramatisch over doen, maar dat heeft gewoon meer aandacht nodig. En de opmerkingen door, door mensen gemaakt van: ja, dit is gewoon een huisvestingsprobleem. Ja, dat vind ik te simpel, hè. Dan moeten we gewoon hier, in Amstelveen, besluiten om een aantal studentenwoningen neer te zetten voor economisch daklozen en die daar gewoon tijdelijk onder te brengen, zoals u nu met hotels doet.
U kunt vrij snel, zeg maar, een vrij luxe vorm van containers neerzetten, waar je, waar je mensen heel goed kunnen huisvesten. Dat gebeurt met studenten ook en dat is eigenlijk best prima, als tijdelijk. Dus ik pleit heel nadrukkelijk voor een uitvoeringsplan, aanvullend

op wat u gezegd heeft. En dat is concreter dan een rapportage. Want die moet u sowieso doen. Dus ik houd ook, samen met mevrouw Chaara, de optie open om toch daar nog iets van te vinden, in de raad.
Maar daar zijn we om te helpen. En tot slot, u heeft niet geantwoord op de, op de overgang naar de WLZ. Want als die WLZ, als het zorgkantoor het overneemt, hè. Dat hebben we ook met het verpleeghuis. Als het zorgkantoor het overneemt, dan, ja, dan wat doen wij dan nog als, als gemeenteraad, hè? Dan wordt het dan nog beleidsmatiger. En ja, helemaal tot slot, die 1818 mensen op de wachtlijst.
Ik kom uit het bedrijfsleven, meneer de wethouder. Daar worden dat soort dingen niet geaccepteerd. Een wachtlijst, die hoor je weg te werken. En daar komt een concreet actieplan; wanneer zijn die 1818 mensen weg? En helemaal tot slot, ik blijf van mening, met mijn fractie, dat we dit regionaal met Amstelland moeten oplossen en niet met Amsterdam. Laat me daar nogmaals duidelijk over zijn: Amsterdam is anders, Amsterdam heeft wel veel kennis, maar Amsterdam heeft een hele andere belang bij deze. Ook getalsmatig, kwantitatief, dus we moeten af van de relatie met Amsterdam, met dit opzicht. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, meneer Frequin, voor uw bijdrage in tweede termijn. Ook de laatste woordvoerder, namens, aan de kant van de commissie, op dit onderwerp. Dus ga ik voor de tweede termijn, naar wethouder Van Ballegooijen. Er zijn nog een aantal vragen aan u gesteld. Dus ga uw gang, voor de beantwoording daarvan.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Ja. En dank u wel, voor de aanvullende vragen. Allereerst, ga ik nogmaals in op die term economisch daklozen. Voor ons betekent, gebruiken we die term eigenlijk liever niet. We hebben het gewoon over daklozen, die een noodopvang nodig hebben. En dat gaat eigenlijk in die situaties altijd om personen die niet in aanmerking komen voor de maatschappelijke opvang, want dan stuurden we ze daarnaartoe.
En het gaat ook om mensen die niet in aanmerking komen voor verblijf in de Blijf Groep. Als mensen wel in aanmerking komen voor verblijf in de Blijf Groep, dan hebben we ze ook liever daar, want dan hebben ze ook daar de juiste ondersteuning. Maar een maatschappelijke opvang accepteert niet iedereen en ook de Blijf Groep accepteert niet iedereen, die te maken heeft gehad met huiselijk geweld. Dus daar zijn altijd groepen die dan tussen wal en schip zouden vallen, tenzij wij onze noodopvang aanbieden. En als er bij deze personen gevallen zijn waarbij multi problematiek geldt, dus meer dan dakloosheid alleen, dan is er naast de Regenboog Groep, altijd ook een andere hulpverlener om daarnaar te kijken. Dat is de bedoeling van ons beleid.
Dus het is niet zo, dat economisch daklozen betekent: er is geen probleem. En als we die term zo blijven gebruiken, dan zitten we, denk ik, eerder in spraakverwarring dan in het oplossen van, van de materie waarmee we bezig zijn. Dit is gewoon een groep die echt

behoefte heeft aan onze tijdelijke noodopvang. Is woonurgentie voor iedereen een oplossing? En nou, dat zou kunnen.
Maar op het ogenblik, is het aantal mensen waarvan we nu zien dat ze dakloos zijn, op het ogenblik hebben we al meldingen van zo een 140 personen gehad. Dat is gewoon groter dan dat aantal sociale huurwoningen wat nog vrijkomt per jaar, dus het geven van woonurgentie aan iedereen, dat, dat, ja, dat is gewoon, de schaarste is gewoon te groot daarvoor. En daarom hebben we ook regels voor wie en wel, wie wel en wie niet in aanmerking komt voor die woonurgentie in Amstelveen.
En op het ogenblik, geven we zoveel woonurgenties af, dat de wachttijd voor een urgentie woning al zo een negen maanden is. En dat is al best wel lang, want vaak is er echt sprake van urgentie, als er sprake is voor woonurgentie, dat mensen dan zo lang nog moeten wachten. Dat toont ook wel aan dat zelfs ons woonurgentie systeem, echt wel aan zijn maximumcapaciteit lijdt, die zitten op dit ogenblik. Hopelijk brengt in de toekomst, het veranderen woning waardeerstelsel, waar collega Ellermeijer mee bezig is geweest, dat samen met u, wat, wat druk van de ketel, omdat het mensen wat makkelijker maakt om een woning te zoeken in deze regio, met die <…> voorrangspunten die ze kunnen krijgen.
Ernaast geldt dat een deel van de daklozen die we opvangen, een baan heeft en daardoor te veel geld verdient voor een sociale woning, waardoor een woonurgentie ook geen oplossing is voor deze persoon.
Ook voor die groep is het heel moeilijk. Ja, dat is omdat die groep, met een inkomen net iets boven de sociale huurgrens, het heel moeilijk heeft op de woningmarkt. Dat nu. Als ik kijk naar wat we doen aan de voorkant van dakloosheid, dan staan een aantal dingen in onze nota beschreven, zoals het gebruiken op een andere manier of het ruimer gebruiken van de kostendelersnorm, het inzetten van bemoeizorg, als daar GGZ probleem is. En het inzetten van de tien werkafspraken, een methodiek in Amsterdam, die echt gaat ook, bijvoorbeeld over het tijdig ingrijpen bij woonoverlast, wat vaak een reden is dat mensen uit hun woning worden de gezet, bij dus, bij de woningbouwcorporatie.
Dus dat zijn voorbeelden die in het plan staan, die we nu inzetten voor het voorkomen van dakloosheid. En daarnaast zijn in andere beleidsplannen, zoals bij Veilig Thuis, wat te doen met tijdelijke huisverboden rondom huiselijk geweld, bedoeld om daar te voorkomen dat mensen dakloos worden. Of in de plannen van de GGZ, ik bedoel presents, onze GGZ plannen met de inzet van Brijder tegen verslavingszorg, de ambulante begeleiding WMO.
Zo zijn er allerlei onderdelen van onze zorg, die te maken hebben met het voorkomen van dakloosheid, die niet zozeer in dit plan worden geregeld, maar die wel in andere delen van onze beleidsplannen worden geregeld.
En in die zin, is dit plan nog niet een plan van alles, maar inderdaad een plan wat vooral regelt wat we moeten doen als mensen dakloos worden. Maar dat moet ook geregeld worden. En dat hadden we nog niet, op deze manier, met elkaar afgesproken. Ik denk dat. Ik denk daarom, dat er behoorlijk veel is op het gebied van het voorkomen van dakloosheid en misschien is het de moeite waard dat op een rij te zetten, om te kijken of we dat voldoende vinden.

Maar dat is niet wat we met dit stuk hebben beoogd. Niet omdat het niet belangrijk is, maar gewoon omdat we niet een stuk van alles kunnen schrijven vanwege de bewerkelijkheid daarvan. Dus misschien is het, als we werken aan uitvoeringsplannen, goed om daar ook naar te kijken met die bril van: wat doen we op andere beleidsterreinen aan het voorkomen van die dakloosheid en bijvoorbeeld, aan het ondersteunen van mensen die in zo een beschermd woonsituatie leven?
En hoe zorgen we dat zij mee kunnen doen aan die samenleving? Mevrouw Van Herteryck had het over het belang van het openen van extra locaties. En de heer Frequin zei al: zet een paar containers neer. Dat zou kunnen, inderdaad. En we spreken, met name in dit stuk, de ambitie uit om in de eerste plaats hier vooral te kijken naar goede opvanglocatie voor gezinnen. Want onze praktijkervaring is dat we daar eigenlijk, in onze hotelopvang en in onze Graaf Janlaan opvang, nog onvoldoende mogelijkheid voor hebben. Dus dat heeft onze eerste prioriteit.
En die ambitie hebben we uitgesproken in dit stuk en we zijn op het ogenblik nog niet verder dan dat. Dus we hebben nog geen concrete plannen, maar we moeten die wel maken, anders komt die gezinsopvang daar natuurlijk niet. Dus in die zin, ben ik het heel erg eens met die oproep van mevrouw Van Herteryck, dat dat heel erg belangrijk is.
Ik hoor de roep om een uitvoeringsplan van verschillende fracties. En u bent natuurlijk leidinggevend in deze gemeente, dus dan zullen wij dat op ons nemen om dat te maken. Om dat op een efficiënte manier te doen, denk ik dat het daarin wel goed is om een onderscheid te maken tussen die drie onderdelen: Beschermd Wonen, maatschappelijke opvang en die tijdelijke dakloosheid.
En ik denk dat het goed is om nu vooral op die tijdelijke dakloosheid te focussen, omdat dat zo in ontwikkeling is. We zitten daar nog middenin, om daar die stappen in te zetten, om beter met elkaar te reguleren hoe we dat doen, met de verdeling van de plekken, de triage door de veldtafel, de instroom, de uitstroom, de financiën. Dat gaat ook veel geld en ook via de gemeente Amstelveen nu. Dat lijkt mij eigenlijk het belangrijkste, om dan als eerst het met elkaar te doen. Dus dat wil ik toezeggen, dat we daar een uitvoeringsplan voor maken.
Ik ben het eigenlijk eens met de kritiek van meneer Frequin, over de overgang van Beschermd Wonen, voor een groot deel naar de Wet langdurige zorg.
Het klopt dat we daardoor inderdaad, als gemeente, weer een deel van de regie verliezen, op dat deel. Maar de troost is dat we wel, als gemeente, in goed contact staan met het Zorgkantoor, die gaat over de Wet langdurige zorg. Dus dat geeft dan niet die directe bevoegdheid om met een goede gesprekspartner om het daarover hebben, met dat Zorgkantoor. En dan is er ook die doordecentralisatie die we hebben gunstig, want Amsterdam werkt met het Zorgkantoor van Zilveren Kruis, en wij werken met Zorgkantoor wat wordt bemand door Zorg en Zekerheid.
Dus op die manier kunnen we toch met dat Zorgkantoor in gesprek blijven, om te zorgen dat het deel wat wij financieren en het deel van de zorg wat het Zorgkantoor financiert, dat dat goed met elkaar in overeenstemming is. Ik denk daar een interruptie van de heer Frequin te zien.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dat zag u goed, wethouder. De heer Frequin, u had een interruptie. Ga uw gang.

Spreker naam 3: de heer Frequin (raadslid VVD)
Ja, dank u wel. Ja, in ieder geval even kort, dat, die vorige <…> snap ik. Dat die uitvoeringsplan, als u ons daar tegemoet wilt komen, dat is, dat, dat, dat, dat is al een heel grote stap. Dank, daarvoor. En dan het Zorgkantoor, hè. Dus, dus ik ben te oud geworden om, om, om een goede relatie met het Zorgkantoor nog, nog te pruimen, hè. Dus, dus ik heb nu twee dingen, ook met het verpleeghuis, waar we het allemaal over eens zijn dat het moet komen.
Dan gaan wij toch, als gemeente, niet wachten op het Zorgkantoor. En dan roept iedereen altijd: we hebben zo een goede relatie met die mensen. Nou. Voorzitter, hè, dus het gaat het Zorgkantoor niet om een goede relatie met Amstelveen. Die hebben zorgen genoeg, zonder Amstelveen. En dan kan ik het al wel zien schudden: de Amstelveense Rijk, gemeente, die moet toch voor zichzelf zorgen. Daar trek ik dan een beetje met mevrouw Casadei op.
Die goede relatie is mij niet voldoende, wethouder. We zullen ervoor moeten knokken. En, en, en aan de ene kant zegt de Minister: doordecentraliseren, een rotwoord. Aan de andere kant, moet het naar het Zorgkantoor. Dat wordt dus helemaal niets. Dus, dus, dus u zult iets meer gewicht in de schaal moeten gooien om de situatie te bereiken, wilt u een goed uitvoeringsplan kunnen schrijven. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Wethouder Van Ballegooijen, aan u het woord weer. Uw microfoon staat nu uit, dus voordat. Begint u maar even over nieuw.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Ik neem die oproep van de heer Frequin ter harte. Soms vang je meer vliegen met stroop dan met azijn, maar soms moet je er ook voor knokken. Dat is duidelijk met een Zorgkantoor. Maar en ook in hun verdediging, op het ogenblik investeren Zorg en Zekerheid en ons Zorgkantoor, in onze Valpreventie, we doen dat samen. Onze dementie aanpak wordt samen gefinancierd.
Zij financieren soms preventieprogramma's, waaronder de implementatie van de GLI, de gecombineerde leefstijlinterventie, dus het. Natuurlijk
heeft de zorg, het Zorgkantoor ook een financieel belang. Maar ik ben ook niet helemaal <...> over hoe dat gaat. Ik zie ook dat zij wel degelijk zeer bereid zijn in, om te investeren in preventie. Dat is misschien ook wel hun financieel belang. Maar dat zij ook wel echt bemand zijn door medewerkers, die ook echt wel passie hebben voor goede zorg. Dus het echte antwoord is dat we gewoon daar een goed gesprek mee moeten hebben en dat wij erbij zelf zeker moeten opkomen voor plaatsen voor onze bewoners.

Ik wilde nog aangeven dat, van alle regiogemeenten, u de eerste commissie bent die deze plannen, zowel het Regionaal Plan als het, als het Amsterdam Plan, bespreekt. Dus ik weet nog niet hoe er in andere gemeenteraden wordt gereageerd op deze stukken. Maar dat weten we wel heel binnenkort, want die zullen allemaal, deze maand en in maart, met elkaar worden behandeld. Volgens mij, zijn in de stukken ook de data van behandeling in andere gemeenteraden. Dat is over de feedback in de regio. Ja, voorzitter, dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder Van Ballegooijen, voor de beantwoording in de tweede termijn. Ga ik heel even kijken. Er zijn een aantal dingen genoemd. U hebt zelf ook de toezegging gedaan, ten aanzien van dit uitvoeringsplan. Welke termijn denkt u aan? En u had nog een ander punt. Denk aan uw microfoon, wethouder.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Ambtelijk wordt mij geadviseerd Q4 te noemen, aan u, voor dit uitvoeringplan.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Q4 te noemen, dan noteren wij die op bij deze toezegging. Dank u wel. En dan heb ik in ieder geval begrepen dat. Moet ik goed kijken. Ja, mevrouw Casadei, u hebt een. Begreep ik het goed? U hebt een motie aangekondigd. Kunt u heel kort samenvatten nog, waar de motie waarschijnlijk betrekking op heeft? Dan noteren we dat even voor het verslag.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Over slachtoffers van huiselijk geweld, die gehuisvest zijn in hotels en aangemerkt worden als economische daklozen.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Te helder. Dank u wel, mevrouw Casadei, hiervoor. Andere fracties nog, die een motie, amendement overwegen, mag ik u dat aangeven of wellicht zeggen van: ik wil nog een debat punt aanbrengen voor de raadsvergadering. Dat lijkt niet meer het geval. Dan is dit de enige. Dus we hebben één motie van de SP-fractie aangekondigd en we hebben natuurlijk de toezegging van de wethouder gekregen.
Maar met een motie, betekent dat dit als een bespreekstuk door zal gaan naar de raad, over twee weken. Dank u wel voor de behandeling hiervan. Wethouder, uw microfoon staat volgens mij nog aan. Nu niet meer. Dank u wel. Dan sluit ik hiermee de behandeling van agendapunt 2.2, is de aanpak dak- en thuisloosheid, doordecentralisatie Beschermd Wonen.

2.1 Meerjarige subsidieregeling cultuur

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)

En wil ik doorgaan naar agendapunt twee, één: het meerjarig subsidie, meerjarige subsidieregeling cultuur. Nu heb ik, helemaal in het begin van de chat, volgens mij gezien dat mevrouw Van de Vet al heeft aangegeven dat ze op dat punt wilde spreken. Dus dan ga ik u, als eerste het woord geven en dan nodig ik andere leden van de commissie uit, om in de chat aan te geven.
Dat mag ook kort, via een q. U zag het al aan, aantal keer voorbijkomen. Dat scheelt een hoop typen. Als u een q aangeeft, dan krijgt u straks de, het woord, na mevrouw Van der Vet. Mevrouw Van der Vet, namens D66, u hebt het woord.

Spreker naam 14: mevrouw van der Vet (raadslid D66)
Voorzitter, dank u wel. Ja, de meerjarige subsidieregeling cultuur, die ligt hier voor en niet alleen omdat onze culturele instellingen een dergelijke regeling nodig hebben, maar ook omdat Amstelveen meer van de culturele instellingen verwacht. Meer samenwerking, meer lange termijn doelstellingen, meer zekerheid en meer transparantie. Daarnaast, stimuleert het innovatie in programmering en bedrijfsvoering.
Voor ons, ligt een goed doorwrocht stuk, waaruit blijkt dat er niet over één nacht ijs is gegaan en waarvoor wij de wethouder en de ambtenaren dan ook bedanken. Aan alle stakeholders is gedacht; van
maatschappelijke effecten, het standpunt van LOCO instellingen tot vergelijkingen met andere gelijksoortige gemeenten. Over het systeem van een meerjarige subsidieverlening, kunnen we kort zijn. Dat past bij deze tijd en het past bij het Amstelveense cultuurveld. Dan de uitvoering van de subsidieregeling, zoals verwoord in de nadere regels, daarover heeft D66 toch nog wel enige vragen. Ik heb er drie. En de eerste gaat over de flexibiliteit. De plannen en de aanvragen en de beslissingen aan het begin van de vierjarige regeling, te verstrekken, vragen dus een fikse inspanning van alle betrokkenen, op een, op één moment.
Welke mogelijkheden zijn er nog om tussentijds flexibel om te gaan met de subsidie? Of kan de flexibiliteit bijvoorbeeld worden gezocht in verschillende aanvraag momenten, voor verschillende instellingen? Het zou een keuze kunnen zijn. Ten tweede, dat gaat over de rol van de gemeenteraad. De rol van de gemeenteraden in deze regeling, is niet zo heel erg sterk geborgd. In de nota van toelichting op de nadere regels, staat meestal het college. Maar soms staat er ook de gemeente. Bijvoorbeeld Artikel 9, met die, dit criterium toets de gemeente, waarbij het begrip gemeente niet nader wordt omschreven bij de definities.
Hoe ziet de wethouder erop toe dat de raad niet slechts één keer, per vier jaar, bij de Amstelveense cultuur wordt betrokken, afgezien van de jaarlijkse Begrotingsraad, dat de huidige intensieve en noodzakelijke contacten met het culturele veld gewaarborgd blijven, dat ook de raad in ieder geval jaarlijks geïnformeerd en desgewenst gehoord wordt over de beoordeling? En ten derde. Tenslotte, voorzitter, kan de wethouder nog iets zeggen over het subsidieplafond?

Zou dat plafond ook wel eens op de vloer kunnen liggen, tijdens slechtere tijden? Hoe wordt er daarmee omgegaan? Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van der Vet, namens D66. Dan ga ik naar de fractie van GroenLinks. Geef ik mevrouw Kruijer het woord.

Spreker naam 15: mevrouw Kruijer (raadslid GroenLinks)
Ja, dank u wel, voorzitter. We vinden het mooi dat de culturele instellingen heel, heel goed meegenomen zijn bij het ontwikkelen van deze nadere regels over meerjaren subsidiecultuur en we zijn sowieso heel content met het feit, dat we het hebben over een meerjarige subsidie, want dat geeft namelijk een zekerheid. Mijn collega van D66 had drie punten. Nou, ik toep eroverheen.
Ik heb vier punten, nog even voor de wethouder. Punt één is, en dat gaat over Artikel 3. De aanvragers moeten de code culturele diversiteit onderschrijven. Dat is op zich prima, maar ik zie in allerlei beleidsstukken cultuur van andere steden.
Tegenwoordig staan code culturele diversiteit en inclusiviteit. En mijn vraag aan de wethouder is, van: is er een reden waarom hier in Amstelveen, in dit beleidsstuk, het woord inclusiviteit is, niet benoemd wordt? Dat was punt één . Dan ga ik naar Artikel 6, waar ik nog iets over te zeggen heb. Eén van de doelstellingen is het stimuleren van innovatie. Nou, prachtig. Die innovatie moet dan komen uit bestaande instellingen, want alleen de bestaande instellingen doen mee met deze regeling, hè.
Zie Artikel 6. Hiervan, kan alleen afgeweken worden met instemming van het college. En ik kom nu een beetje op wat mevrouw Van Vet ook gezegd heeft. Mijn vraag is dan: waar het blijft de bevoegdheid van de raad? Stel, dat de raad een nieuw initiatief heel innoverend vindt en dat die dat initiatief wilt laten meedoen in deze structurele regeling. Ik noem maar iets geks. Weet je wat, dat wij als raad willen, heel innovatief een nachtelijk Jazz Café. Kan. Gaat de raad dit dan zeggen, van: "Dit moet gebeuren."? Waar ligt dan de bevoegdheden over het krijgen van subsidie, voor een zo nieuw initiatief? En dan een puntje drie. De instellingen waren op zich erg tevreden met deze regelingen, maar die hadden nog wel één puntje.
En dat ging over het, de aan, het tijdstip van de aanvraag van deze vierjarige subsidie. Ik citeer: dat kan tot 31 augustus 2023. Het college beslist uiterlijk binnen vier maanden. En zeggen de instellingen: dat betekent in het slechtste geval, dat een instelling 31 december 2023 te horen krijgt of men vanaf één januari 2024 nog de gevraagde subsidie krijgt.
Nou, dat is voor de instellingen natuurlijk heel naar om zo laat de bevestiging te krijgen. Die willen dat eigenlijk voor één oktober, zodat ze het seizoen jaar kunnen plannen.
Er staat ook nog een zinnetje bij, dat ingeval het termijn van vier maanden niet wordt gehaald, dan wordt de subsidieaanvrager hiervan op de hoogte gesteld. Nou, dat is heel fijn dat je op de hoogte gesteld wordt, maar daar heb je natuurlijk niet zoveel aan. Je wilt gewoon op tijd weten of de subsidie doorgaat of niet. De instellingen zijn ongerust. Ik denk

dat het heel goed is, dat de wethouder nog eventjes in overleg gaat om dit punt op te lossen, samen met de, met de instellingen. En dan Artikel 10 nog even een puntje. Weer citaat: het staat het college vrij, één of meer externe experts te benoemen. Sowieso is dit wel even heel erg vaag.
Hoeveel dan? En komen die uit de Adviesraad Cultuur? Trouwens, ergens in de bijlage staat, dat het te adviseren is om hier andere experts voor te benoemen dan uit die cultuurraad, omdat dat teveel belangenverstrengeling zou hebben. Maar ook hier staat de raad helemaal buitenspel. Doen wij mee met het aanstellen van de expert deskundige of blijft dit helemaal een bevoegdheid van de wethouder? En zo ja, waarom dan? Dit waren mijn vragen. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Kruijer. Dan ga ik door naar de bbA fractie. Geef ik mevrouw Van Herteryck het woord.

Spreker naam 11: mevrouw van Herteryck (raadslid bbA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, het college vraagt ons in te stemmen met het principe van een meerjarige subsidieregeling. Nou, gezien de wens, gezamenlijke wens van de culturele instellingen voor een transparanter subsidiemodel, hè, en ons streven om tot een innovatievere werkwijze te komen, als mede op basis van de cultuurnota die wij hebben samengesteld, kunnen wij met dit principe instemmen.
We hebben dan nog wel twee
vragen en dat gaat er met name over de rollen die wij als raad hebben, voor wat betreft de sturing op maatschappelijke effecten, waarvoor wij een motie hebben aangenomen en de sturing op middelen. Voor wat betreft sturing op maatschappelijke effect, ja, het is belangrijk dat de culturele instellingen een bijdrage leveren aan de beleidsplannen uit de cultuuragenda. En dat daarvoor algemene criteria worden gehanteerd. En het college geeft ook aan, dat er een mogelijkheid is voor deels additionele projectmatige subsidie.
En dan is het zo, dat de sector er uiteraard zelf verantwoordelijk is voor de inhoud van haar programma's. Dus de vraag is: waar leggen wij dan de grens tussen de inhoud en de randvoorwaarden? En wanneer vinden wij dat dan een project voor extra subsidie in aanmerking komt? Hoe gaan wij die beoordeling doen? Voor wat betreft sturing op middelen, ja, we moeten vermijden dat de raad bij ernstige financiële problemen van de culturele instellingen te laat wordt geïnformeerd en dat we in een situatie belanden dat we voor voldongen feiten worden gesteld.
Dit wordt nu zo veel mogelijk ondervangen door een jaarlijkse verantwoording te vragen van de culturele instelling, in de vorm van een jaarverslag en jaarrekening. En dat is een goede zaak. Maar dan is dan bij een toch de vraag van, als we nu voor vier jaar een subsidie gaan verstrekken: welke mogelijkheden hebben we dan om zo nodig toch tussentijds in te grijpen? En of de voorwaarden, de subsidievoorwaarden te herzien?

Dat waren mijn vragen.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Herteryck. Het volgende is mevrouw Van Engelen, namens de fractie van CDA. U hebt het woord.

Spreker naam 5: mevrouw Van Engelen (raadslid CDA)
Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, het CDA is ook blij met het voorstel en we vinden ook dat er een gedegen periode aan vooraf is gegaan, om tot dit voorstel te komen. En we hopen dat deze manier van toekennen van de subsidieregeling, vooral een stimulerend effect zal hebben op de instellingen en dat daarmee, binnen afzienbare tijd, ook effect waarneembaar is. Ik wil het kort houden, gezien mijn tijd.
Ik heb dan wel een paar vragen. Er wordt gesproken over het vaststellen van de subsidie. Wat is de hoogte van de subsidie en hoe wordt die vastgesteld? Is de uitgangsbasis van wat er nu is? Of moeten daar andere richtlijnen no voor opgesteld worden? En zeker, omdat er ook op delen kennelijk, subsidie kan worden ingetrokken wanneer die niet goedgekeurd kunnen worden. Daar zou ik graag wat meer duidelijkheid over willen hebben. En vanuit de instellingen wordt gepleit over uitbreiding van adviescommissie Beeldende Kunsten, om de beoordelingen van de subsidie daardoor te laten doen. In het voorstel staat vaak vermeld, dat het door het college zal worden uitgevoerd.
Dat betekent dus dat de raad in principe, zoals eerder al aangegeven, grotendeels buitenspel komt te staan. Dat lijkt ons niet wenselijk, omdat als er grote, groter om, weer om grotere bedragen gaat, dan zal die toch terug moeten worden gekomen bij de raad. En dat zien wij daar niet in staan. Dan wordt er in de bijlage één, ook verwezen naar een link om subsidie aan te vragen. We horen over allerlei onderwerpen, dat het lastig is om bij die, of op goede manier, snel genoeg, efficiënt genoeg, die subsidie aan te kunnen vragen. Ik ben naar die link gegaan. Ja, dan krijg je een heel scherm vol met mogelijkheden en er staat daar vooral op een, voor een jaar, voor een maand of wat voor dingen, dat per project. We hebben het nu over vier jaar.
En ons verzoek zou dan toch willen zijn, om te zorgen dat er een schermpje op staat, zodat het echt direct aangeklikt kan worden en de mensen niet nog heel veel omwegen moeten afleggen om het in te kunnen dienen. En er wordt vaak gesproken over dat Kunst & Cultuur, de stad aantrekkelijker moeten maken. Nou, daar zijn we alleen maar heel erg voor. En dat zoveel mogelijk mensen daarbij in contact moeten komen. Daar hebben we al in het verleden heel erg voor gepleit.
Maar we zouden het eigenlijk wel heel erg mooi vinden, wanneer er ook een link wordt gelegd naar de Community Art projects, omdat je op die manier je bewoners, je op allerlei manieren en de culturele instellingen, veel meer met elkaar kunt laten samenwerken. En dan tot slot, eigenlijk, nou, zouden we graag willen dat er een tussentijdse evaluatie richting de raad komt om te horen: hoe gaat dat nou? Of dat nou na een jaar of twee het er is, dat

maakt ons niet uit, dat we niet voor verrassingen komen te staan. En tot slot, een beetje een kniezerige opmerking.
Maar er staat in bijlage drie, dat Griffioen niet ge, niet in het geheel is meegenomen, omdat het is vanwege een verhuizing naar Uilenstede. Nou, volgens ons is dit niet helemaal correct, dus wellicht kan dat gewijzigd worden. Dat was het. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Engelen. Dan geef ik het woord over aan mevrouw Seiffers, namens de fractie van AVA.

Spreker naam 7: mevrouw Seiffers (raadslid AVA)
Dank u wel, voorzitter. Ja, voor ons ligt het collegevoorstel met het verzoek om in te stemmen met een meerjarige subsidieregeling cultuur, ingaande één januari 2024.
Uiteraard onze dank aan de opstellers van de nota van toelichting en het onderzoek meerjarige subsidie-structuur cultuur. Herijking van het huidige cultuursubsidies systeem, is nodig en wenselijk. Het geeft duidelijkheid aan alle culturele instellingen en uiteraard aan de uitgavenkant, duidelijkheid voor de gemeente.
Ook kan de gemeente een meer sturende factor zijn, bij de culturele activiteiten in Amstelveen. En daarbij, gelukkig blijft het mogelijk om een additionele subsidie te verstrekken voor speciale projecten. We kunnen niet genoeg benadrukken hoe belangrijk cultuur is voor onze inwoners. Cultuur verbindt, zeker in de stad, waar zoveel nationaliteiten samenkomen.
Uiteraard verwachten wij, dat de jaarlijkse evaluatie wordt gedeeld met de leden van de raad, om mogelijk negatieve ontwikkelingen tijdig te kunnen ondervangen. En deze vraag is ook al door een aantal andere leden van de commissie gesteld. AVA kan instemmen met het collegevoorstel, mits de antwoorden van de wethouder op de reeds gestelde vragen, duidelijk en tot onze tevredenheid beantwoord zijn. Dat was het, voorzitter, dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Seiffers, namens AVA. De heer Smalhout, namens de VVD, u hebt als volgende het woord.

Spreker naam 16: de heer Smalhout (raadslid AVA)
Voorzitter, dank u wel. Het voorstel dat voorligt, omvat ik val een beetje in herhaling, dat is door mijn voorgaande spreker ook volgens mij bijna letterlijk zo gezegd, maar omvat een meerjarige subsidieregeling cultuur. En dit voorstel houdt feitelijk het herijking in, van het thans geldende structurele structuur, naar een meerjarige structuur. En met het uitgebreid toetsingskader, waarbij ook voldoende aandacht is voor het maatschappelijk belang.
En het is voor mijn fractie een goede zaak, dat het maatschappelijk belang zo een centrale rol inneemt. En door dit maatschappelijke belang zo op te nemen, krijgen wij als Amstelveen meer grip wat er met de Amstelveense euro gebeurt.

En door het maatschappelijk belang zo centraal te stellen, zorgen we ervoor dat geld, gaat naar culturele instellingen waar echt alle Amstelveners iets aan hebben. En niet alleen om te kijken naar de culturele waarde, maar ook dat maatschappelijk effect. Zoals dat uit het Rekenkameronderzoek blijkt, dat het als aanbeveling is meegeven. Uit de motie blijkt en waartoe de raad het college opgeroepen en nu uit dit voorstel blijkt. En ik moet bij dit alles ook wel denken aan het Cobra Museum, een voorbeeld om het op deze manier te doen, waar vier jaren lang heel veel geld naartoe is gegaan.
En waar de feeling en de hechting met de Amstelveense samenleving en Amsterdam toch altijd zo los gelegen heeft. En ik vind het ook een hele goede zaak. Mijn fractie vindt het een hele goede zaak, dat het voorstel er nu ligt. We willen dat maatschappelijke belang centraal staat en we meer sturing kunnen geven op waar subsidies naartoe gaan, die verband houden met dat maatschappelijk effect. Ik moet wel zeggen dat ik nog een beetje zoek naar de rol van de raad. En vooral ook, zoals door veel sprekers is aangegeven, bij de tussentijdse evaluaties.
Wat zijn de bevoegdheden? Wat zijn de. En worden wij geïnformeerd, hè? Dat staat niet in het voorstel. Ja, die benoemde ook gewoon een deskundige die, die, dat in het voorstel staat. Dus ik ben in brede zin wel benieuwd, hoe het college het ziet, hoe wij als raad, wat, wat onze rol wordt. En hoe wij, of wij worden geïnformeerd over bijvoorbeeld in <...> en tussentijdse evaluatie.
Dus ik ben benieuwd of de wethouder ons daar, het college ons daar iets over kan zeggen. Verder, <...> overigens een goed voorstel, waar mijn fractie er <…> mee instemt. Dank u wel, voorzitter.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, meneer Smalhout, namens de VVD. Dan ga ik door naar de SP-fractie, geef ik mevrouw Casadei het woord.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, dank u wel, voorzitter. Daar is gelukkig al heel veel gevraagd en met name naar de rol van de raad in dit voorstel. En dan sluit ik me allereerst ook erbij aan. De culturele instellingen, ja, die hebben het de afgelopen jaar ontzettend zwaar gehad tijdens Corona. Ze hebben klap op klap moeten incasseren. Het is dan ook een prima idee, om juist de culturele sector te ontzorgen, door ze een vierjarige subsidie toe te kennen. Uiteraard middels voorwaarden, dat er jaarlijks wel financieel wordt geëvalueerd. En ook ik spreek de wens uit, daarin als raad te worden meegenomen.
We hebben wel ook een kanttekening, die we lezen in de nota van toelichting, onder puntje f. Dat gaat namelijk over innovatie. Daar wordt terechtgesteld dat het een containerbegrip is. Maar dan gaat het over de criteria, waar de culturele initiatieven aan worden getoetst. Maar daar kun je ook alle kanten mee op. Dus de SP had hier ook graag wat meer inhoudelijk uitgewerkt gezien.

En wij zouden ook dan heel graag op de hoogte gehouden worden, wat die innovatieve ontwikkelingen zijn in de culturele sector. Dus ook hier, vanuit de SP kant, een vraag: hoe wordt de raad daarin meegenomen? Tot zover, dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Casadei, namens de SP-fractie. Tot slot, de fractie het Lijst Höcker, geef ik mevrouw Julio het woord.

Spreker naam 17: mevrouw Julio (raadslid Lijst Höcker)
Ja, dank je wel, voorzitter. Er is natuurlijk al ongelofelijk veel gezegd, is dat lastige als je als laatste komt. Maar ik zit hier nu echt ook een beetje om Jacqueline Höcker te vervangen, dus ik zal een stuk voorlezen, wat zij had voorbereid. Nou, wij zijn enorm blij met dit voorstel. Het is duidelijk dat in de breedte, zowel maatschappelijke effecten van subsidie, culturele instellingen, toekomst en borging van kwaliteiten met een nieuw perspectief, de toekomst ingegaan kan worden.
Het LOCO, de instellingen en betrokkenen zijn goed meegenomen, met regelmatige afspraken en afstemming. En ook hulde aan de culturele instellingen die nu door enorme moeilijke tijden heengaan en toch positief en creatief meewerken om de cultuur gezond en met toekomstperspectief neer te willen zetten.
Wij vinden echt met, dat met het collegevoorstel een stuk zekerheid wordt geboden en vernieuwing voelbaar en leesbaar is gemaakt. Wat een eerste zoektocht was, na een onzekere grijstint. Ik kon me nog herinneren dat ik wist dat de maatschappelijke effecten een garantie voor de toekomst zouden geven en dat het ertoe zou bijdragen, dat mede door die effecten, Kunst en Cultuur dichter bij de inwoners zal komen te staan.
Want subsidie is fijn, maar wat voor effect heeft het in de maatschappij en naar de inwoners? Het is dus prachtig om de uitwerking hiervan te lezen en ook de criteria voor de subsidieaanvraag, zoals: de betekenis of het belang voor de stad, impact op lokaal en regionaal publiek, het maatschappelijk effect, artistieke en of inhoudelijke culturele kwaliteit, organisatorische kwaliteit, samenwerking, innovatieve kwaliteit, duurzaamheid. Het geheel is gewoon compleet.
We zijn blij met wat hier nu ligt, er heeft heel veel werk in gezeten, maar het is dubbel en dwars waard. Dat was het, voorzitter.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Julio, namens Lijst Höcker. Ja, dat waren de, de bijdrage aan de kant van de commissie, in de eerste termijn. Dus dan ga ik naar het college en dan geef ik de portefeuillehouder het woord voor de beantwoording en dat is wethouder Raat. En college heeft nog zo een ongeveer 11, 13, sorry, 13 minuten op de klok staan. Dat moet lukken. Wethouder Raat, ga uw gang.

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden dan. Bedankt voor alle vragen en ook de complimenten. Ik zal ze ook overbrengen aan onze mensen, want er zit inderdaad heel erg veel werk in dit stuk. Maar het is ook, het is ook een belangrijk stuk. Het is, wat mij betreft, een kentering van hoe wij omgaan met de culturele instellingen, dat we een duidelijkheid geven, duidelijkheid geven dat ze aan het werk kunnen, maar ook als er bakens verzet worden, dat we dat ook tijdig met elkaar kunnen doen.
Misschien wel. Het belangrijkste punt is de rol van gemeenteraad. Want u praat daar, u begint er allemaal over en ik denk ook heel erg terecht. Het gaat over die jaarlijkse evaluatie, de benoeming van adviseurs. Wat ik het mooie vind van de afgelopen jaren, zou ik toch maar even zeggen, dat wij en dat is ook niet alleen om aardig te zijn naar u. Maar we hebben de afgelopen vier jaar, denk ik, u als woordvoerders Cultuur en ik, zeg maar als wethouder Cultuur, hebben we geprobeerd om de, de luiken zo een, de luiken gewoon open te zetten, de ramen open te zetten en iedereen mee te nemen waar we mee bezig zijn. Wat dat betreft, denk ik ook dat we dit, nou, want die toezegging, die krijgt u natuurlijk van me, ja, niet alleen jaarlijks, maar ik denk bijna zelfs elke drie maanden krijgt u te horen van mij, hoe het ervoor staat.
Want dat is natuurlijk waar het over gaat. Dat we elkaar blijven informeren. Dat kun je het formeel vastleggen. Maar ik denk dat het vooral belangrijk is, dat we met elkaar afspreken dat als, als er wat speelt, want het is een, het gaat natuurlijk om heel veel culturele instellingen. En we hebben natuurlijk de afgelopen periode gezien, Platform C, ja, daar gebeurt dan wat. En daar moet je dan niet alleen wachten op je jaarlijkse gesprek met de gemeenteraad, maar dan moet je dan tussentijds, ja, gaan informeren en heel actief. Dus jaarlijks sowieso, maar tussentijds als het nodig is, misschien nog wel veel meer.
Dus die toezegging doe ik heel erg graag. En uw vraag van: hoe gaan wij informeren? Dat is één ding. De andere kant, wat, denk ik, wat ook heel belangrijk is en dat zeg ik ook maar even over uw hoofd heen naar de culturele instellingen. Wat ik zo mooi vond, is dus, geloof ik, twee jaar geleden, net voor Corona, toen zaten we met zijn allen bij Museum JAN, waren we uitgenodigd door de directrice daar, want die had net een jaar subsidie gekregen van u als, als gemeenteraad.
Ik geloof 220 duizend euro. En zij had u uitgenodigd allemaal en zij kwam vertellen wat zij met die 220 duizend euro gedaan heeft. En wat ik daar het mooie van vind, is dat je van, subsidie niet vanzelfsprekend vindt, dat je dat krijgt als van de gemeenteraad, maar dat je ook aan de gemeenteraad gaat vertellen van: u bent welkom, want ik laat u zien wat wil ik daarmee doen. En ik hoop dat alle culturele instellingen dat gaan doen. Dan hoef ik u niet, zeg maar elke week een brief te sturen. Maar dat het vanuit de instellingen zelf komt, dat ze er trots op zijn dat ze, dat ze geld van de gemeenteraad krijgen, van de Amstelvener en dat ze daar verantwoording over leggen.
Dus dat is een cultuur waar we met elkaar, denk ik, voor de volgende periode naar op zoek zijn. Museum JAN heeft daar het startschot voor gegeven en ik hoop dat anderen dat ook gaan doen. Dan zijn er nog een aantal vragen gesteld. Begin ik even het. Ga ik even het rijtje af, voorzitter. Nou, de rol van de gemeenteraad, mevrouw Van de Vet, heb ik het over

gehad. Het subsidieplafond, voor de slechte tijden. Nou ja, daar wil ik toch ook als, me even met de pet van de wethouder der Financiën. Wij proberen duidelijkheid te geven voor vier jaar. Maar u weet ook allemaal, als het echt een keer helemaal misgaat in Amstelveen en in Nederland, ja, en dan moet er weer bezuinigd worden, ja, je kunt het bijna vandaag de dag niet meer voorstellen, maar die tijd hebben we ook meegemaakt.
Ja, dan is het ook dat je tijdig aangeeft, dat het anders gaat. En dat heeft niet alleen te maken met de cultuur, maar dan gaat het ook bij economische zaken minder, dan gaat het bij de sport minder, maar dat je daar tijdig elkaar over informeert op zo een manier, dat je daar ook als, als werkgever, als van, als culturele instelling ook op kan inspelen. En dan moet je nou ook weer kaders zetten van, als gemeenteraad. Gaat daar tien procent af? Gaat er vijf procent af? Of nou, ja, dat is wel, denk ik, maar ik hoop dat het niet zover komt.
Maar dat is wel de. Dat lijkt me wel dat het vooral tijdig is, want anders kun je daar gewoon niet op inspelen. Even kijken. O, ja, mevrouw Kruijer vroeg aandacht voor dat tijdstip. Dat komt inderdaad vanuit de culturele instellingen en die wil ik graag toezeggen. Dat. Maar dat moet gewoon naar juni toe. En ik denk dat het verstandig is, om dat, om dat gewoon aan te passen. Dus die doen we graag.
U had ook de vraag gesteld over: waarom inclusief niets? Ik moet eerlijk zeggen, ik zou het niet weten, maar we zijn allemaal inclusief vandaag, dus laten we dat alsjeblieft erbij opnemen. Ja, en als het gaat om subsidie, om extra geld. Kijk. Wat is de rol van de raad? Elke euro die er uitgegeven wordt, die moet via de raad. Dus als we wat extra's willen gaan doen, omdat er een briljant voorstel is gekomen, een jaar later, nadat u die vier jaren, die vier jaartermijn heeft vastgesteld, dan komen we dan natuurlijk naar u toe en te zeggen van: dit is heel goed voor Amstelveen, wilt de gemeenteraad of via de perspectiefnota of op een andere manier of een collegevoorstel, wilt u dat ondersteunen?
Hetzelfde geldt natuurlijk voor het initiatiefrecht van de gemeenteraad. Als er iets speelt, waarvan u zegt van: dit is heel erg nodig in 2024, dit is goed voor Amstelveen. Ja, dan komt er een voorstel. En als er een meerderheid is in de gemeenteraad, dan gaat dat door. Dus ik zou dat op die manier willen beantwoorden. Artikel 10, dat gaat dan over het adviseurs van de, hiervan. Hoe doe je dat met de gemeenteraad? Nou ja, ik zou het. Laat ik zeggen, ik wil graag die toezegging doen. Ik denk dat het heel goed is om dat, om dat met elkaar te doen en ook uit te leggen, waarom je een bepaalde adviseur benoemd.
En waarom, nou ja, wat daar het belang van is voor Amstelveen. Mevrouw Herteryck van Burgerbelangen, het maatschappelijk effect en de middelen. Nou, volgens mij heb ik het over die verantwoording al gehad, hè, Platform C en het maatschappelijk, maatschappelijk effect. Ja, dat is vooral inderdaad verwoord in de cultuuragenda, in al die zaken die we met elkaar hebben vastgesteld. Dus dat is iets wat, nou, wat ik denk dat wat, wat daar zijn beslag moet hebben. CDA.
Even kijken. Sub. O, ja, het gaat over: welke subsidies gaat u, gaat u er nu vanuit? Nou, ik vind eigenlijk de bedragen die er nu zijn. Kijk bijvoorbeeld naar. Wat is het? P60. Ik krijg uit mijn hoofd 643 duizend euro, per jaar. Ja, dat is de basis waar we dan nu vanuit gaan, tenzij

je zegt van: ik wil een heel ander programma hebben bij P60. Ze hebben nu, denk ik, iets van 90 voorstellen, voorstellingen.
Maar als je zegt van: ik wil er wat anders hebben, ik wil er, ik ga naar 50 toe. Ja, dan komt er ook een ander bedrag bij als het gaat om subsidies. Dus dat is een beetje afhankelijk van wat je ook vraagt, hè. Het gaat om. Subsidie moet, wat mij betreft, gekoppeld worden aan de prestatie daarbij die, die daarbij hoort. Dus dat is, dat blijft in ieder geval, wat mij betreft, altijd een uitgangspunt.
Want het moet wel ergens toe leiden. Dat rol van de raad, heb ik het al over gehad. Kunst en Cultuur aantrekkelijk, tussentijdse evaluatie. Even kijken. Ja, ik denk dat ik zo in zijn algemeenheid alle vragen beantwoord heb. Als dat niet het geval is, voorzitter, dan hoor ik het graag in de tweede termijn. Dit is een. Nog even tot slot, voorzitter. Het is echt, wat mij betreft, ook een start, een startpunt.
En als we tussentijds zaken nog even moeten aanpassen, de aankomende jaren, ik denk dat we daar dan volgend jaar in twee, 22, twee, 23, twee, 24 dan ook met elkaar over moeten hebben. Maar het gaat er nu vooral om, dat we dit principe omarmen, dat we die kant op gaan en dat we samen met elkaar gaan invullen hoe we dat op een goede manier gaan managen. Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder. Wij zaten nog heel even te kijken hier, want u gaf net ook aan dat ten aanzien van de, dat u een toezegging deed ten aanzien van het wijzigen van dit termijn voor de aanvraag, op basis van de vraag van GroenLinks. Is dat iets wat u, wat dat betekent, dat bijvoorbeeld in de, in de nota van toelichting, dat die, die daarop wordt aangepast?

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
Ja, volgens mij wel. Dat moet aangepast worden. Uit mijn hoofd, staat het er nu in augustus.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Ja, dat klopt.

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
De culturele instellingen hadden gevraagd dat het in juni is, want dan kom je met die termijnen beter uit, zo uit mijn hoofd.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Precies.

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
<.....> als moet worden, moeten we dat even aanpassen. Maar ik doe een toezegging nu ook, dus ik weet niet hoe dat allemaal formeel, nou ja, geregeld moet worden. Maar, ja, die

kant gaan we dus op. Dus als het, zeg maar nog even vastgelegd moet worden, dan krijgt u een erratum of ik weet niet precies hoe dat gaat, maar <...>.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Nee, dat nemen, ja, dat nemen we op dan ook, dat neemt de griffier ook mee, want dat is goed voor het verslag om dit ook erin te hebben. Dank u wel daarvoor, wethouder. Dan wil ik even kijken of er aan de kant van de commissie, behoefte is aan een tweede termijn. Is dat zo? Dan kunt u dat weer met de letter q in die chat weergeven en dan krijgt u het woord. Geef ik u even een korte moment voor. Lijkt niet het geval te zijn. Ik zie geen reacties meer in de chat voorbijkomen, dus daarmee lijkt het dat de vragen beantwoord zijn en dat de toelichting van de wethouder ook duidelijk is geweest. Mag ik daarmee ook concluderen?

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
Voorzitter?

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
O. Ja, wethouder Raat. Doe maar. U wilde nog wat zeggen, wethouder?

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
Ja, want is de laatste commissievergadering, hè, toch voorzitter, van deze periode?

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dat klopt, zeker.

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
Ik heb geen vraag, ik heb geen vraag meer gesteld gekregen, maar ik wilde toch even alle cultuurwoordvoerders, ondanks. Nou ja, we hebben best wel een bijzonder periode gehad, de afgelopen vier jaar, ook met Corona erbij. Maar ik wil u allemaal hartelijk bedanken, dat we toch geprobeerd hebben om voor de Kunst en Cultuur, met zijn allen, nou ja, het land erin te houden, de energie erin te houden, de positiviteit erin te houden. Dus dank u wel. Ik wens u allemaal veel succes met de verkiezingen en tot 17 maart.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Nou, die boodschap is doorgekomen. Ik zie hier cultuurwoordvoerders hier, hier goed op reageren. Dank u wel, wethouder, voor deze worden. Ik kan u volgens mij ook mee concluderen, dat dit als hamerstuk door kan naar de raad, over twee weken. Ik heb daar verder ook inderdaad niets meer over gehoord en de beantwoording van de wethouder was duidelijk. Ik zie ook knikkende gezichten. Dan gaat deze als hamerstuk door naar de raad. Dan was dit ook het laatste, in ieder geval collegevoorstel, voor vanavond wat we te

behandelen hebben.

3.1 Rondvraag

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Maar dan zijn er nog drie rondvragen. En dan komen we aan bij agendapunt 3.1. Allereerst, de rondvraag. Of er zijn twee rondvragen gesteld door de fractie van de SP en één door de fractie van Lijst Höcker. Dan ga ik eerst naar de SP-fractie. Mevrouw Casadei, het allereerste rondvraag betreft onderzoek proefplaatsing, proefplaatsingen, moet ik zeggen. Daarop geef ik u het woord voor de rondvraag.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het is al ruim een jaar geleden dat we de toezegging hebben gekregen dat er een onderzoek zou komen naar de proefplaatsingen, waarbij cliënten van het Werkplein gratis moeten werken bij bedrijven, zoals Albert Heijn of de Coop. En daarover hebben we nog wat vragen. Waarom heeft het college niet bekendgemaakt wie er onafhankelijk onderzoek gaat doen?
We hadden door de SP vermeende misstanden. Is het college het met de SP eens, dat de overheid betrouwbaar dient te zijn? En dat als ze er naar meer dan zeven maanden niet in staat blijken te zijn om bekend te maken wie dit onderzoek gaat doen, het vertrouwen in de overheid tot een dieptepunt is gekomen. Maar zo niet, waarom niet? En is het college het met de SP eens, dat het onafhankelijk onderzoek met spoed moet worden opgepakt, want we hebben er niets meer over gehoord. Dat voeg ik er nog even bij.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, voor de vraag. Geef ik het woord aan de portefeuillehouder, wethouder Van Ballegooijen.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ik krijg de ene kant hier misschien sprake is van een misverstand. In de commissie, enige tijd geleden, gaf de SP aan dat zij vonden dat er veel misstanden waren bij proefplaatsingen. En ik heb toen gezegd: geef mij die proefplaatsingen, dan laat ik die onderzoeken door de onafhankelijke klacht coördinator. Ik heb vervolgens niets meer van de SP gehoord. Ik heb wel gerapporteerd, maar ik wacht nog steeds op die misstanden die de SP mij zou rapporteren.
Ik heb niets gehoord, dus ik kan ook niets onderzoeken. Dat was de aard van de toezegging. Dus de bal ligt echt bij de SP. Waar blijft die SP met die
casussen? Want de SP roept allemaal dingen over: beleid van het college deugt niet rondom proefplaatsingen. Ik zeg: kom maar op met die proefplaatsing, ik laat ze onderzoeken. Vervolgens, komt er niets van de SP. Dus ik denk dat er hier echt iets anders is gebeurd, dan wat mevrouw Casadei net aangaf.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder Van Ballegooijen. Ik wil heel even kijken of er ook andere, eerst even andere leden van de commissie of die nog aanvullende vragen hebben. En daarna, vermoed ik zo te zien dat mevrouw Casadei nog een aanvullende vraag heeft. Mochten andere leden dat hebben, geef dat even aan in de chat. U kent dat. Lijkt niet het geval te zijn. Mevrouw Casadei, volgens mij heeft u nog wel een aanvullende vraag. Aan u het woord.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Voorzitter, wat mij nu zo verbaast, is dat de wethouder zegt van dat wij nu opeens wel over individuele casussen moeten gaan praten, waar hij altijd van weg is gebleven. Dus eigenlijk, wij waren in de veronderstelling dat de wethouder, bij het Werkplein, een onderzoek gaan, ging doen, hoe het kan dat mensen bij proefplaatsingen gratis werk moeten doen. Die veronderstelling, daarin verkeerden wij. En wij blijven dit keer, als SP, weg van individuele casussen. Het gaat om het beleid rondom proefplaatsingen. En dat willen we heel graag door een onafhankelijk persoon onderzocht zien. En zo hebben wij de toezegging van de wethouder begrepen.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Vat er wel een halve vraag inderdaad in terug. De wethouder Van Ballegooijen.

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
Ja. Ja.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Houd het kort en wel de beantwoording op de vraag van mevrouw Casadei.

Spreker naam 18: de heer Raat (wethouder)
Ja, ik raad de SP aan om dan de desbetreffende commissievergadering nog een keer terug te kijken. Want de toezegging was, om de casussen, waarmee u zou komen, om die te onderzoeken. Ik heb geen reden om de proefplaatsingen, in zijn algemeenheid, te onderzoeken bij het Werkplein.
Maar ik vond wel dat als u beschuldigingen doet over misstanden bij proefplaatsingen, dat u man en paard moet noemen, dat u ook moet komen met het bewijs. Want steeds krijg ik beschuldigingen van de SP. En het bewijs is er niet. Dus ik heb gevraagd: kom met dat bewijs, dan kan ik dat laten onderzoeken. Het gaat om individuele casussen, maar die kan de onafhankelijk klachtenfunctionaris, kan die ook met alle privacy onderzoeken.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, ik mag niet interrumperen. Sorry, maar het staat in het zwart.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Nee, nee, mevrouw Casadei, ja, nee, ik, ik weet wat het is, zeg maar, maar de. Voordat we hier in een welles-nietes discussie komen, ik denk dat het goed is om, om eventjes de, de lijst met toezeggingen, enzovoorts, daarop te bekijken. En dan kunt u met andere middelen weer verder. Ik wil doorgaan naar de tweede rondvraag. Die komt ook, ja, ook van mevrouw Casadei af. Cliëntenraad Minima Amstelveen. Ik geef mevrouw Casadei opnieuw het woord.

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Ja, dank u wel, voorzitter. Dit keer over de Cliëntenraad Minima Amstelveen. Daar hebben we meerdere keren technische vragen over gesteld en over het functioneren van dit orgaan. Maar die, de CMA, zoals ze dit noemen, is op geen enkele manier te controleren. En de antwoorden die wij krijgen op onze technische vragen, zijn op zijn zachtst gezegd onbevredigend om te noemen.
En daarom hebben wij nog wat extra vragen. Eén: klopt het dat de CMA jaarlijks een bedrag van 21 duizend euro subsidie krijgt? Twee: hoe controleert de wethouder waaraan dit bedrag wordt besteed en hoe kunnen raadsleden dit controleren? Drie: is de wethouder het met de SP eens, dat een cliëntenraad, die zegt er voor de inwoners van Amstelveen te zijn, bereikbaar moet zijn? Wat vindt hij ervan, dat dit momenteel niet het geval is? Vier: er zou een spreekuur zijn van de CMA in De Bolder, maar niemand schijnt hierover informatie te hebben, ook de PSD niet. Heeft de wethouder hier een verklaring voor?
En vijf: is de wethouder het met de SP eens dat de CMA, waarvan niemand schijnt te weten wat zij doen, niet in staat is om input vanuit de achterban te geven en dus niet representatief is, vanuit is, voor de Minima? En zes of laatste: is de wethouder het met de SP eens, dat een orgaan dat zegt Amstelveense Minima te vertegenwoordigen en het fors subsidiebedrag ontvangt, een transparante werkwijze moet hebben, bijvoorbeeld door de publicatie van hun notulen en het verstrekken van een jaarverslag? Dat waren de vragen. Dank u.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Casadei. Geef ik wethouder Van Ballegooijen het woord voor de beantwoording.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Dank u wel, voorzitter. En bedankt voor uw vragen. Ik denk dat deze vragen ook schriftelijk zijn gesteld, maar dat, misschien dat de mondelinge beantwoording dan ook helpt. Eerst even kijken naar mijn annotatie. O, ja! De Cliëntenraad Minima Amstelveen krijgt jaarlijks inderdaad een budget van rond de tweehonderdduizend euro, dat klopt.
En dat wordt door de gemeente beheerd en jaarlijks wordt tussen de acht en negenduizend euro uitgegeven en dat betreft vergaderkosten, vooral de vrijwilligersvergoedingen, kopieerkosten en abonnementen en dergelijke. En ik neem erg aan, dat ook, dat de

subsidieverstrekking en dat verslag erover van Cliëntenraad Minima ook gewoon een openbaar stuk is.
De formele subsidieprocedure wordt gehanteerd en daarom heeft de gemeente ook zicht op, zou de gemeente ook een zicht op de uitgaven moeten hebben. We zijn het met de SP eens, dat het belangrijk is dat er een cliëntenraad is. Maar die cliëntenraad in Amstelveen, is een adviesgroep aan het college. En zij spreken vanuit hun kennis van minima, vanuit hun ervaringsdeskundigheid of vanuit hun professionele expertise. Ik denk niet dat de Cliëntenraad Minima spreekt namens die minima, want die is niet door de minima gekozen. Er <...> een minima.
Weet je, de gemeenteraad spreekt namens de Minima. Dus als de Minima zaken te doen heeft met het college, dan is natuurlijk via de volksvertegenwoordigers de manier om, om, om ons te bereiken. Die is de Cliëntenraad Minima is niet de spreekbuis van de Minima naar het college. Het is onze adviseur. We denken op het ogenblik, dat de Participatieraad Sociaal Domein, maar ook de Minima, één vertegenwoordigd zijn, die heel erg goed functioneert. Ik ben ontzettend trots op hoe die bewoners ons van professionele feedback voorzien en vaak ook meehelpen in beginfase om een stuk, om die te maken. Ik hoor wat minder van de Cliëntenraad Minima.
Ik ben ook op zoek naar een nieuwe voorzitter, op het ogenblik. Ik denk iemand gevonden te hebben. En ik ben al brainstormende wijs met de leden van de Cliëntenraad Minima en de nieuwe voorzitter aan het nadenken over een werkwijze, waarin die Cliëntenraad Minima ook meer tot hun recht komt. Want een goede Cliëntenraad Minima is belangrijk. Komende maand, gaan we met de voorzitter en de nieuwe cliënt van het Minima aan de slag daaraan, dus ik denk dat ik over enkele maanden, aan u, ook een nieuwe werkwijze van de Cliëntenraad Minima kan voorleggen. Is wat we aan elkaar hebben uitgelegd.
En daarmee hopen we die Cliëntenraad Minima dan te hebben versterkt. Cliëntenraad Minima is ook autonoom, als adviesorgaan, dus dat zij zelf doen met spreekuren, dat we nog eens allemaal zelf weten. Daar houd ik geen toezicht op. En dat is de beantwoording van mijn vraag.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder Van Ballegooijen, voor de beantwoording. Andere leden van de commissie die daarop nog een aanvullende vraag hebben? Zo ja, geef dat even aan in de chat. Lijkt niet het geval te zijn. Ik kijk nog even naar de vragensteller. Mevrouw Casadei, een aanvullende vraag?

Spreker naam 4: mevrouw Casadei (raadslid SP)
Nou, ik vind heel verwonderlijk dat, dat de wethouder zegt dat de Cliëntenraad Minima, in ieder geval niet namens de Minima spreekt. Dat ze wel adviezen geven over de Minima, dus in dit geval wordt er weer over mensen gesproken en niet namens mensen. Want, want. Dit gaat er bij mij niet in. Volgens mij moeten een Cliëntenraad Minima, ook hun achterban. Komt u wel tot een vraag of tot de wethouder?

Nou, dat het volgens mij niet klopt wat de wethouder zegt. Klopt het dat het niet klopt, wat de wethouder zegt?

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel. Wethouder Van Ballegooijen voor reactie in de tweede termijn.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
In die Cliëntenraad Minima zitten ervaringsdeskundigen met een, als Minima, zowel in professional opzicht als, als minima zelf. En in die zin, kunnen ze ook spreken over wat het betekent om minima te zijn. En zo kunnen ze ons helpen kijken naar ons, naar ons beleid, door de ogen van minima.
Maar ze zijn niet gekozen door die minima in Amstelveen. Dus in die zin, zijn ze niet de vertegenwoordiger van de minima in Amstelveen. En dat is ook niet hun rol, als adviesorgaan van het college. De vertegenwoordiger van de minima in Amstelveen, dat is de gemeenteraad van Amstelveen.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder Van Ballegooijen, voor de beantwoording van deze vraag, tweede rondvraag. Dan kom ik aan bij de laatste rondvraag voor vanavond en die is van de fractie Lijst Höcker, gaat over het vervoer cliënten van het Odensehuis. Mevrouw Julio, u hebt het woord.

Spreker naam 17: mevrouw Julio (raadslid Lijst Höcker)
Ja, dank u wel, voorzitter. Vanuit verschillende kanten kwamen meldingen van onbetrouwbaar vervoer, voor cliënten van het Odensehuis. En het Odensehuis, voor degene die niet mochten weten, is een plek waar mensen, met onder andere dementie, naar toe kunnen voor een kop koffie en een activiteit.
Men ontmoet daar gelijkgestemden en daar wordt opgevangen om periode van onzekerheid en stuurloosheid, dat gepaard gaat met vertwijfeling te verwerken, hè. En daar komt men plezier beleven en ontspanning halen door een bezoek uit Odensehuis. Het is belangrijk voor deze mensen, dat ze structuur hebben en ook vervoer dat betrouwbaar is en op de juiste tijd kan halen en brengen.
Het vervoerbedrijf komt echter uit Rotterdam. Personeelsgebrek, filevorming en soms komen ze helemaal niet opdagen. Voor deze mensen en de begeleiders is dat een ramp en daarom stellen wij u de volgende vragen: wat zijn nou de redenen dat dit bedrijf uit Rotterdam moet komen? In welke mate was het college op de hoogte van de problematiek rondom vervoer? Is er gekeken naar andere alternatieven? Wat heeft de grootste prioriteit, bij het vinden van een betrouwbaar vervoersbedrijf?
In welke mate speelt budget hier een grote rol? Aangezien men eerder ook niet tevreden was met een andere vervoersbedrijf, is, per één januari, het huidige vervoersbedrijf aangesteld. En een duurzaam Amstelveen, betekent dus ook dat duurzame alternatieven

onderzocht moeten worden. Ziet de gemeente kans een ander middel, zoals bijvoorbeeld een <…> in te zetten? Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Julio. Dan gaan we naar de beantwoording. Wederom, wethouder Van Ballegooijen, u hebt het woord.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Dank u wel, voorzitter. En bedankt voor de vraag. Het klopt dat er problemen zijn geweest met het WMO-vervoer. Vanwege Corona zijn er veel chauffeurs, met standplaats Amstelveen, uitgevallen. En dat gecontracteerde vervoer van de WMO, heeft daarom besloten om de capaciteit uit Rotterdam in te zetten. En als die capaciteit uit Rotterdam niet zou zijn ingezet, dan zouden de problemen nog veel groter zijn geweest dan nu. Maar rijden vanuit Rotterdam, kent weer zijn eigen problemen met files.
Dus dat was niet een perfecte oplossing. Het college is op de hoogte en we hebben daarom wekelijks contact, om de knelpunten in het WMO-vervoer zo veel mogelijk op te lossen. In de maand januari, zijn er 4232 ritten geweest en gemiddeld was bij 95 procent van de ritten, de rit wel op tijd. Maar in totaal waren bij 253, de ritten niet op tijd uitgevoerd, dus dat betekent vertraging meer dan een half uur. Dus 253 keer in Amstelveen, iemand die zo lang had moeten wachten, dat heeft natuurlijk ontzettend veel impact. Zeker, als je te maken hebt met iemand die gevoerd wordt vanwege dementie.
Dus we zijn er, we zijn het met u eens, dat dat ontzettende impact heeft. Toch is dat 5 procent van de ritten, maar is veel te hoog, omdat het om zoveel mensen gaat. De WMO-vervoer heeft standplaats in Amstelveen en meestal komen chauffeurs dan ook uit deze omgeving. Dus er is Corona-uitval geweest van meerdere chauffeurs tegelijkertijd. En die personeelskrapte, die zien we ook in andere sectoren, hè. Ook onze enige eigen reiniging had moeite de roosters rond te krijgen.
En dat heb ik ook op mijn eigen afdeling nog steeds wel, soms. En de kwaliteitseisen die zijn gesteld, in dat Programma van Eisen, zijn leidend geweest. Dus we kijken naar tijdigheid, stiptheid, goede bejegening, dus we houden het goed mogelijk in de gaten. En de problemen zijn niet ontstaan vanwege uit budgettaire redenen. Maar dat er iets minder geld is, speelt geen rol. Het is echt Corona. Overal tegelijkertijd, wat voor zulke problemen zorgt.
Nou, de redenen van andere vervoersbedrijven dat is aangesteld, heeft te maken met van rechtswege beëindiging van het contract van de vorige vervoerder. Het contract kon niet meer worden verlengd.
Dus wij waren genoodzaakt opnieuw aan te besteden met een Europese aanbesteding. En nou, <...>, maar dat is er maar eentje. En die zit ook in principe in Waardhuizen, Middenhoven, dus die is vanwege de afstand en de capaciteit van het <…> niet geschikt om al deze ritten, die duizenden ritten, over te nemen. En we kunnen niet <...> van tevoren inschatten welke rit vertraging krijgt en dan daar het <...> inzetten. Dus ik ben wel heel blij met die <...>, maar die kon in dit geval het probleem niet verhelpen.

We zitten er bovenop, want we zijn het met de vraagsteller eens, dat het eigenlijk heel erge moeilijke situaties oplevert voor veel mensen, die vanwege hun WMO-vervoer afhankelijk zijn, voor een dag niet <...>.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, wethouder. Ik kijk nog heel even rond of er aanvullende vragen zijn aan de kant van de commissie, hierop. Lijkt niet het geval. Mevrouw Julio, nog een aanvullende vraag? Ja? Ga u gang.

Spreker naam 17: mevrouw Julio (raadslid Lijst Höcker)
Ja, ik wilde eigenlijk weten. U bent ervan op de hoogte, maar er is ook een tijdelijke andere oplossing, zolang als dit nog niet opgelost is? Dank u wel.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Dank u wel, voor deze vraag. Wethouder Van Ballegooijen, tot slot.

Spreker naam 13: de heer van Ballegooijen (wethouder)
Ja, onze accountmanager spreekt wekelijks met de vervoerder om betere oplossingen te vragen. En we denken inmiddels ook dat het al ietsje beter gaat. We zien nu dat die oplossing uit Rotterdam eigenlijk niet voldoende oplossing bood. Dus we zijn daar blijvend over in gesprek met de aanbieder om dat beter te krijgen.

Spreker naam 1: de heer Zuidbroek (voorzitter)
Nu zet ik mijn, zelf mijn geluiden uit. Ik wilde eigenlijk zeggen van: dank, voor de laatste rondvraag. En daarmee zijn we natuurlijk ook aan het einde van deze vergadering gekomen, tevens natuurlijk de laatste vergadering van de commissie B&S in deze raadsperiode. Maar ook de laatste B&S in deze vorm, want in de nieuwe raadsperiode komt deze commissie, in deze vorm natuurlijk niet meer terug. Kijk, eind maart zullen we afscheid nemen van de vertrekkende raadsleden.
Maar voor sommige burgerleden, zal het vanavond al de laatste vergadering zijn. Dus ik wil alvast van deze, vanuit deze plek, de burgerleden natuurlijk hartelijk bedanken voor hun inzet, ook in deze commissie. En dat, in dit geval dan Ima Stokvis, natuurlijk Paul van Roermund, Ferry van Groeningen, Guy Muller, Wil Roode, Wil Seiffers en Diana Julio ook, volgens mij. Hartstikke bedankt voor jullie inzet in deze commissie. Wil ik ook even van de gelegenheid gebruikmaken om de mensen van ICT-afdeling te bedanken.
Want die hebben zeker in deze afgelopen twee jaar, in deze digitale tijd, ontzettend veel werk verricht, zodat wij redelijk moeiteloos digitaal kunnen vergaderen. En u moet zich voorstellen dat zelfs vanavond, zeg maar, er is niemand bij, maar zelfs vanuit, vanaf de app, worden wij in de gaten gehouden. En als er iets is, gaat dat hier gewoon, krijgen wij dat gewoon door. Dus er wordt echt heel hard gewerkt achter de schermen. En dan doe ik het

zelf ook even om de commissiegriffier, Mariska, te bedanken, want die was, zeg maar, mijn sparringpartner in de afgelopen jaren om dat te doen.
En het is, er gebeuren heel veel achter de schermen, wat we soms niet zien. Maar als je daarmee bezig bent, is het heel fijn om iemand te hebben waar je goed op kan bouwen en kan vertrouwen. Dus dank je wel. En ja, u hebt natuurlijk ook vier jaar lang met mij uitgehouden, als voorzitter. En af en toe werd mij wel eens de vraag gesteld: word je nou niet helemaal gek van de commissie B&S?
Heel soms, ja, zeker wel, maar ik kan u zeggen: ik heb het echt met ontzettend veel plezier gedaan. Ik was echt, ja, graag een voorzitter, de afgelopen jaren, dus dank u wel daarvoor. En daarmee wil ik ook deze allerlaatste B&S afsluiten. Fijne avond en tot ziens.

---Vergadering Afgesloten---

BESLUITENLIJST OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

Raadscommissie voor Burgers en samenleving

Datum	1 december 2021
Aanwezig	
Voorzitter	Robert Zuidbroek
Griffier	Mariska Steinz
Leden	
VVD:	Victor Frequin, Benjamin Smalhout, Ima Stokvis, Bas Zwart
D66:	Saloua Chaara
GroenLinks:	Stieneke Kruijer, Ilika Polderman
BBA:	Ferry van Groeningen, Marga van Herteryck, Ewa Petiet
PvdA:	Guido Dennenbroek, Guy Muller
SP:	Marina Casadei, Wil Roode
CDA:	Sandra van Engelen
AVA:	Michel Becker, Wil Seiffers
Lijst Höcker:	Jacqueline Höcker, Diana Julio
ChristenUnie:	-
OCA:	-
Afwezig	Dick Aanen, Daniëlle Hacquebard, Bert de Pijper, Paul van Roermund, Anne-Mieke van der Vet

1. Opening

1.1 Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering.

1.2 Spreekrecht burgers

Geen aanmeldingen.

1.3 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 27 oktober 2021 en lijst van toezeggingen

De besluitenlijst en de lijst van toezeggingen worden ongewijzigd vastgesteld.

1.4 Inventarisatie van de bespreekpunten

De commissie besluit om agendapunten 2.1, 3.1 en 4.1 te behandelen. Agendapunt 3.2 wordt niet behandeld. Agendapunt 4.1 wordt behandeld na agendapunt 2.1.

Een ordevoorstel van Marina Casadei om haar rondvraag over inburgering toch te mogen stellen, nadat die eerder door de voorzitter en griffier waren afgewezen, is door de commissie verworpen.

2. Collegevoorstellen

2.1 Sportvoorziening bij Keizer Karel College

De raad wordt gevraagd een voorbereidingskrediet van € 700.000,- beschikbaar te stellen voor de bouw van een vervangende sportvoorziening bij het Keizer Karelcollege. Het nieuwe sporthalcomplex biedt voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs van de school en biedt gelijktijdig een oplossing voor het tekort aan ruimte voor verenigingssporten, zoals zaalhockey, basketbal en badminton.

Toezeggingen
Wethouder Frank Berkhout zegt Ilika Polderman toe nog vóór de raad van 15 december terug te komen op haar vraag naar een overzicht van integrale cijfers over de sport in Amstelveen. Zijn die cijfers er? Komen de cijfers er en zo ja, wanneer dan?

Conclusie
De commissie B&S heeft het voorstel besproken. Het kan als bespreekstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming. GroenLinks overweegt een motie inzake integrale cijfers, afhankelijk van de afdoening van de toezegging. De fractie van bbA wilde in de raad debatteren over de locatie en het voorkeursscenario, maar kreeg geen bijval van andere fracties. De fractie beraadt zich nog op een stemverklaring of een motie.

3. Overige aangelegenheden

3.1 Rondvraag

- Ferry van Groeningen: Jeugdzorg
- Wil Roode: Gratis werken – Unibail Rodamco
- Wil Roode: Kansrijke start en de eerste 1000 dagen – lening voor een baby?
- Ewa Petiet: Nieuwe kinderopvang Amsterdamseweg
- Wil Seiffers: Corona
- Jacqueline Höcker: Veel ouderen onbekend met diensten van de Gemeente Amstelveen

De vragen zijn door wethouders Frank Berkhout en Marijn van Ballegooijen beantwoord.

3.2 Regionale aangelegenheden

Dit agendapunt is niet behandeld.

4. Voorstellen door de agendacommissie direct geagendeerd voor besluitvorming in de raad (hamerstuk)

4.1 Vlakke toneelvloer Noorddamcentrum

De raad wordt gevraagd om een bedrag van € 125.000,- beschikbaar te stellen voor een vlakke toneelvloer in het Noorddamcentrum. Daarmee wordt het Noorddamcentrum een kleinschalige toegankelijke evenementen- en ontmoetingslocatie voor de huidige gebruikers van het wijkcentrum en voor alle amateurkunstverenigingen en –stichtingen in Amstelveen, het onderwijs en cultuurbeoefening voor en door mensen met een fysieke beperking.

Op verzoek van de SP is dit collegevoorstel kort besproken tijdens de commissievergadering.

Conclusie
De commissie B&S heeft het collegevoorstel besproken. Het kan als bespreekstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming. De SP overweegt een motie over toegang tot evenementen in het Noorddamcentrum met de Amstelveenpas.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter om 22:06 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de commissievergadering van 2 februari 2022.

De griffier,

Lijst van toezeggingen aan de commissie B&S d.d. 13 januari 2022

ID	Behandeld in datum	Portefeuillehouder	Onderwerp	Toezegging	Aantekeningen college	Deadline
877	19-05-2021	Wethouder Ballegooijen, van	Jaarstukken: wijkplannen	Wethouder Marijn van Ballegooijen stuurt op verzoek van de SP wijkplannen naar de commissie.	Deel van de wijkplannen zit in de collegebrief Amstelveen ontmoet elkaar van 15 juni 2021. De overige plannen worden in december 2021 opgeleverd. Collegebrief volgt uiterlijk eind januari.	31-01-22
895	23-06-2021	Wethouder Ballegooijen, van	Onderzoek proefplaatsingen Werkplein	Wethouder Marijn van Ballegooijen zal de onafhankelijke cliëntondersteuner vragen onderzoek te doen naar de casussen die de SP in heeft gebracht waar het gaat om proefplaatsingen door het Werkplein.	De deadline is verschoven van 1 november 2021 naar 15 januari 2022. Het verwerken van de uitkomsten van het onderzoek kost meer tijd dan voorzien.	01-03-2022

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 5

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Aljoscha Wassenaar
06 18 68 43 93
aljoscha.wassenaar@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Burgers en samenleving (B&S) 2 februari 2022

Onderwerp

Meerjarige subsidieregeling cultuur.

Gevraagd besluit

In te stemmen met het principe van een meerjarige subsidieregeling cultuur.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Meer zekerheid en transparantie voor de culturele instellingen.
2. Het stimuleren van innovatie in zowel programmering als bedrijfsvoering van de instellingen.
3. Het stimuleren van samenwerking door culturele instellingen, zowel onderling als met andere partijen/organisaties.
4. Het vergroten van de bijdrage van de culturele instellingen aan de doelen en langetermijnvisie van de gemeente (zoals beschreven in de Cultuuragenda).
5. Het versterken van het maatschappelijk effect van gesubsidieerde activiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Herijken van het subsidiemodel voor de structureel gesubsidieerde instellingen waarbij deze wordt omgezet naar een meerjarige structuur. Hierin worden de volgende veranderingen doorgevoerd:

1. Een vierjarige subsidietermijn met ingang van 1 januari 2024.
2. Een uitgebreider toetsingskader, waarbij de speerpunten uit de Cultuuragenda worden aangevuld met algemene criteria die zich voornamelijk richten op het maatschappelijk belang.
3. Een vierjaarlijkse subsidievaststelling met jaarlijkse evaluaties (tevens financiële check).
4. Mogelijkheid voor het betrekken van twee à drie externe deskundigen bij de beoordelingsprocedure ter advisering van de accounthouder.
5. Mogelijkheid voor (deels) additionele projectmatige subsidie (niet in de eerste termijn).

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 2, 'Onderwijs en Ontplooiing'.

Aanleiding

1. De gezamenlijke wens van het Lokaal Overleg Culturele Organisaties (LOCO) voor een transparanter financieringsmodel.
2. Het Coalitieakkoord 2018-2022, waarin is opgenomen dat de gemeente een innovatievere werkwijze verwacht van (onder andere) de culturele instellingen.
3. De Cultuuragenda 2020-2024 (herijking subsidiemodel voor cultuursubsidie).
4. De motie 'Verhogen maatschappelijk effect meer samenwerking subsidianten' van 24 maart 2021, waarmee de raad vaststelde dat er een kader moest worden ontwikkeld om maatschappelijk effect te verhogen, monitoren en evalueren.

Argumenten

Veel andere gemeenten hanteren een meerjarige subsidieregeling voor kunst en cultuur, teneinde een ontwikkeling in te zetten (Almere, Amersfoort, Nijmegen, Den Bosch etc.). Door subsidie toe te kennen voor een langere (vierjarige) termijn wordt culturele instellingen meer financiële zekerheid en perspectief geboden. Hierdoor worden zij beter in staat gesteld om innovatieve projecten, die een langere looptijd hebben, te ontwikkelen en uit te voeren. Ook biedt het mogelijkheden samenwerkingen voor de lange termijn aan te gaan. Deze samenwerkingen kunnen binnen de cultuur plaatsvinden, maar ook met andere (maatschappelijke) organisaties, sponsoren of fondsen worden aangegaan.
De gemeente Amstelveen heeft stevige ambities op het gebied van cultuur. Om naar deze doelstellingen toe te werken dient de huidige subsidieregeling te worden omgezet naar een model die bij die (lange termijn) doelstellingen passend is. Ook is het hierbij van belang dat het voor culturele instellingen duidelijk is wat de gemeentelijke doelstellingen zijn en wat wordt verwacht als tegenprestatie. Een helder toetsingskader draagt hieraan bij.

Kanttekeningen

Het toekennen van subsidie over een langere termijn vergroot mogelijk het financieel risico voor de gemeente. Dit risico wordt ondervangen door regelmatig controles uit te blijven voeren. Het voorstel is dan ook een tussentijdse (jaarlijkse) evaluatie inclusief financiële check toe te gaan passen, teneinde nalatigheid van aanvragers omtrent de gemaakte afspraken, tegenvallende resultaten dan wel negatieve financiële ontwikkelingen te signaleren en voorkomen. Indien bepaalde financiële omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan in het voorkomende geval door de gemeente worden ingegrepen.

Financiën

De subsidies worden toegekend voor een periode van vier jaar. Vervolgens worden deze jaarlijks uitgekeerd aan de culturele instellingen. De meerjarige subsidiestructuur zelf heeft daarmee geen directe invloed op de hoogte van de subsidies die culturele instellingen op dit moment ontvangen, waardoor de regeling niet tot grotere gemeentelijke uitgaven zal leiden.
In de periode voorafgaand aan het in werking treden van deze meerjarige subsidieregeling wordt een nieuw zaaksysteem ontwikkeld. Indien er als gevolg van deze regeling aanpassingen in het nieuwe systeem dienen te worden gemaakt, kunnen die direct worden meegenomen. De verwachting is dat de kosten hierdoor nihil dan wel bescheiden zijn. Mochten er alsnog kosten uit voortkomen, dan worden die gedekt uit het cultuur budget.
Indien externe experts voor additionele advisering op de meerjarige aanvragen worden ingeschakeld, zullen de hieruit voortvloeiende kosten eveneens uit het cultuur budget worden gedekt.

Communicatie

De culturele instellingen zijn gedurende het voorafgaande traject meegenomen in de besluitvorming en meermaals op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen. Zij zijn dus op de hoogte van de totstandkoming van deze regeling. Alvorens de nieuwe regeling in te laten gaan in 2024 dient de huidige subsidierelatie met de instellingen te worden beëindigd. Hier worden zij per brief bijtijds over geïnformeerd. Ook wordt men geïnformeerd over de wijze waarop de meerjarige subsidie kan worden aangevraagd.

Procedure

De input van de LOCO-instellingen is van begin af aan meegenomen in de ontwikkeling van een meerjarige conceptregeling. Deze conceptregeling is in november gepresenteerd aan de Amstelveense Adviesraad Cultuur (AAC) en de Woordvoerders Cultuur, waarbij ook zij input hebben geleverd. Intern advies is ingewonnen bij Financiën, Juridische Zaken en het Subsidiebureau.

1. Indien de raad instemt met het principe van een meerjarige subsidieregeling cultuur, worden de "Nadere regels meerjarige subsidie cultuur" door het college vastgesteld.

2. De vastgestelde meerjarige subsidieregeling wordt gepubliceerd en gaat per 1 januari 2024 in.
3. Met de invoering van de nieuwe subsidieregeling zal de huidige subsidierelatie met de culturele instellingen eindigen.
4. Jaarlijks worden inhoudelijke monitoringsgesprekken, alsmede financiële evaluaties uitgevoerd.
5. Na vier jaar wordt de totale meerjarige subsidie definitief vastgesteld.
6. Na de eerste vierjarige subsidietermijn zal deze nieuwe subsidieregeling worden geëvalueerd.

Bijlagen

Bijlage 1 - Nadere regels meerjarige subsidie cultuur.
Bijlage 2 – Nota van Toelichting bij de Nadere regels meerjarige subsidie cultuur.
Bijlage 3 - Onderzoeksverslag meerjarige subsidiestructuur cultuur gemeente Amstelveen.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

In te stemmen met het principe van een meerjarige subsidieregeling cultuur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier,

Debby de Heus

De voorzitter,

Tjapko Poppens

Besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen tot vaststelling van de Nadere regels meerjarige subsidie cultuur

Zaaknummer: Z21-093330

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen;

gelet op titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Amstelveen 2016;

besluiten vast te stellen de:

Nadere regels meerjarige subsidie cultuur

Artikel 1 Definities
- Cultuurbeleid: het cultuurbeleid van de gemeente Amstelveen, die geldt voor de periode waarvoor wordt aangevraagd;
- Externe experts: externe deskundigen met ter zake doende inhoudelijke en financiële expertise;
- ASV: de Algemene subsidieverordening Amstelveen 2016;
- Awb: Algemene wet bestuursrecht;
- College: college van burgemeester en wethouders;
- Projectsubsidie: subsidie die voor een specifieke activiteit danwel een reeks van activiteiten wordt verstrekt en die bij moeten dragen aan de innovatieve en maatschappelijke ontwikkeling van de instelling, de nabije omgeving van deze en/of het culturele veld van Amstelveen in het algemeen;
- Meerjarige subsidie: een subsidie bedoeld voor vier opeenvolgende jaren en als zodanig voor meerdere jaren verleend per vierjarig subsidiebesluit;
- Begrotingssubsidie: subsidie als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Awb;
- Subsidieperiode: ingaande per 1 januari 2024 met daaropvolgende termijnen van vier jaren;
- Toelichting: de nadere uitwerking van de in deze regeling genoemde artikelen.

Artikel 2 Doel
Het doel van deze regeling is om middels meerjarige subsidieafspraken een verdergaande innovatie en onderlinge samenwerking bij de culturele instellingen mogelijk te maken, waarbij eveneens het maatschappelijk effect wordt vergroot. Daarbij draagt de regeling bij aan de bestendiging van de culturele infrastructuur in Amstelveen.

Artikel 3 Aanvrager
1. Aanvragers van meerjarige subsidie in het kader van het cultuurbeleid van de gemeente Amstelveen zijn instellingen met een rechtspersoonlijkheid naar burgerlijk recht zonder winstoogmerk, die:
   a. in de gemeente Amstelveen actief zijn op het gebied van cultuur;
   b. statutair een doelstelling hebben op het gebied van cultuur en/of cultuureducatie;
   c. de principes uit de Governance Code Cultuur hanteren;
   d. de Fair Practice Code onderschrijven;
   e. de Code Culturele Diversiteit onderschrijven;

en waarvan de activiteiten:

f. een bijdrage leveren aan het doel van deze regeling;
g. primair van artistieke en/of inhoudelijk culturele aard zijn;
h. een structureel karakter hebben;
i. (merendeels) openbaar toegankelijk zijn.

Artikel 4 Reikwijdte
De regeling is slechts van toepassing op die culturele en cultuureducatieve instellingen die, op het moment van ingang van deze regeling, reeds structureel door de gemeente Amstelveen zijn ondersteund. Hiervan kan slechts worden afgeweken met instemming van het college.

Artikel 5 Subsidieplafond
1. Een meerjarige subsidie wordt verleend onder het voorbehoud dat jaarlijks voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld. Met ingang van 1 januari 2024 stelt het college voor iedere vierjarige periode jaarlijks een subsidieplafond vast voor het verstrekken van subsidies in het kader van deze regeling. Dit onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de begroting door de gemeenteraad.
2. De meerjarige subsidie wordt jaarlijks geïndexeerd, dit onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de indexering in de begroting door de gemeenteraad.
3. Een besluit tot het vaststellen, verhogen of verlagen van het subsidieplafond wordt bekendgemaakt via de reguliere gemeentelijke kanalen.

Artikel 6 Flexibele projectsubsidie(s)
Indien de gemeente Amstelveen na afloop van een vierjarige termijn, onvoldoende ontwikkeling ziet als bedoeld in art. 2 van deze regeling, kan voor de daaropvolgende termijn een percentage van het reguliere meerjarige subsidiebedrag worden gereserveerd voor flexibel inzetbare, innovatieve projectsubsidies. Eventueel kan eenzelfde deel van dit percentage door de gemeente als additionele projectsubsidie worden bijgelegd.

Artikel 7 Weigeringsgronden
1. De subsidie zal worden geweigerd:
   a. op basis van de weigeringsgronden genoemd in artikel 4:25, tweede lid, artikel 4:35 Awb en artikel 8 van de ASV;
   b. indien de aanvraag op een meerderheid van de criteria die zijn genoemd in artikel 3 van deze regeling, en/of de criteria als bedoeld in het vigerende cultuurbeleid, onvoldoende overtuigend is.
2. Daarnaast kan de subsidie worden geweigerd indien:
   a. de aanvraag niet tijdig is ontvangen door het College van de gemeente Amstelveen, dat wil zeggen indien deze wordt ontvangen na 31 augustus van het kalenderjaar voorafgaand aan de subsidieperiode waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
   b. de te subsidiëren activiteiten niet zullen worden uitgevoerd in de vierjarige subsidieperiode waarvoor wordt aangevraagd;
   c. in de beoogde functie, het beoogde doel of in de voorgenomen activiteit al in voldoende mate op andere wijze is voorzien.

Artikel 8 Aanvraagprocedure
1. Een subsidieaanvraag in het kader van deze regeling kan worden ingediend tot en met 31 augustus van het jaar voorafgaand aan de kalenderjaren waarvoor de vierjaarlijkse subsidie wordt aangevraagd. Het college beslist op een aanvraag voor jaarlijkse of meerjarige subsidie binnen 13 weken, doch uiterlijk binnen 4 maanden na de indientermijn van 31 augustus of zoveel eerder als mogelijk. In het geval deze termijn niet wordt gehaald, wordt de subsidieaanvrager hiervan op de hoogte gesteld, met vermelding van een nieuwe afhandelingstermijn. De eerste vierjaarlijkse termijn gaat in per 1 januari 2024.
2. De subsidieaanvraag wordt ingediend conform de richtlijnen van de gemeente, die te vinden zijn op https://www.amstelveen.nl/regelen-aanvragen/publicatie/subsidies

3. Naar inzicht van het college kan ertoe worden overgegaand om voorafgaand aan de aanvraag extra criteria te stellen en/of een preadvies aan de aanvragende instelling voor te leggen, waaraan in de aanvraag tegemoet dient te worden gekomen.
4. Indien het College daartoe besluit kan aan de aanvraag vormvereisten worden gesteld.
5. De subsidieaanvraag bestaat ten minste uit:
   a. een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier;
   b. een meerjarig activiteitenplan/projectplan dat in vier jaren is opgedeeld, met een toelichting op zowel de criteria uit deze regeling, de criteria van het vigerende cultuurbeleid zowel als op gemeentelijk beleid met betrekking tot de bibliotheek (indien van toepassing) geldend voor de periode van de aanvraag;
   c. een sluitende meerjarenbegroting inclusief toelichting;
   d. de jaarrekening/jaarverslag van het jaar voorafgaand aan dat van het indienen van de aanvraag.
6. De subsidieaanvraag wordt buiten behandeling gesteld indien:
   a. de aanvraag niet volledig ingevuld en ondertekend is;
   b. de aanvraag onvoldoende concreet is met betrekking tot de uit te voeren activiteiten;
   c. de begroting niet sluitend is.

Artikel 9 Beoordeling

1. Het college toetst de meerjarige subsidieaanvragen aan het doel van deze regeling en beoordeelt de aanvragen in samenhang met, en in relatie tot de op de periode van aanvraag van toepassing zijnde cultuurbeleid en het bestaande en het gewenste culturele aanbod in Amstelveen.
2. Het college beoordeelt of de aanvragen bijdragen aan de ambities zoals beschreven in het cultuurbeleid van de gemeente Amstelveen, en aan de hand van zeven criteria:
   a. betekenis of belang voor de stad;
   b. impact op lokaal en regionaal publiek (maatschappelijk effect);
   c. artistieke en/of inhoudelijk culturele kwaliteit;
   d. organisatorische kwaliteit;
   e. samenwerking;
   f. innovatieve kwaliteit;
   g. duurzaamheid.

Artikel 10 Beoordelingsprocedure

1. Het college beoordeelt de aanvragen inhoudelijk en financieel aan de hand van de criteria van deze regeling.
2. Bij de beoordeling op artikel 8, lid 2 onder c (artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit) en de criteria uit de op de betreffende periode van toepassing zijn de cultuurbeleid, staat het college vrij een of meer externe experts met aanvullende inhoudelijke expertise te betrekken.

Artikel 11 Verplichtingen en verantwoording

1. Monitoring en tussentijdse evaluatie
   Aanvrager is verplicht jaarlijks medewerking te verlenen aan monitoring, voortgangsgesprekken en een (tussentijdse) inhoudelijke en financiële evaluatie van de organisatie en van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt. Indien de financiële evaluatie van een aanvrager daar voldoende aanleiding toe geeft, kan het college de aanvragende instelling daarop aanspreken en/of, indien de omstandigheden daarom vragen, ingrijpen middels een bijstelling/heroverweging van het subsidiebedrag.
2. Vaststelling
   De vaststelling van het totale subsidiebedrag zal aan het eind van de vierjarige subsidieperiode plaatsvinden. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van een financiële en inhoudelijke evaluatie over de gehele periode waarvoor subsidie is verstrekt.

Artikel 12 Hardheidsclausule

Conform art. 18 ASV kunnen burgemeester en wethouders (onderdelen van) deze regeling, met uitzondering van de artikelen 2 en 3 van de ASV, in individuele gevallen buiten toepassing laten of

daarvan afwijken voor zover de toepassing van die bepalingen voor de aanvrager of ontvanger gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot met de betrokken bepalingen te dienen doelen.

Artikel 13 Citeertitel
Deze nadere regels worden aangehaald als: Nadere regels meerjarige subsidie cultuur.

Artikel 14 Ingang van de regels
Deze nadere regels zien op vierjarige termijnen vanaf 1 januari 2024 en treden in werking de dag nadat deze bekend zijn gemaakt.

Aldus vastgesteld in de vergadering van DATUM.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

Nota van toelichting bij de Nadere regels subsidie cultuur

Zaaknummer: Z21-093330
Datum:

Algemeen
Een sterk cultureel klimaat draagt bij aan de leefbaarheid, de aantrekkingskracht en de levendigheid van de stad. Kunst en cultuur zijn dan ook van groot belang voor de economische positie van de stad, geven een impuls aan de lokale economie, maken de stad aantrekkelijk en dragen bij aan een brede ontwikkeling van de inwoners van Amstelveen. Hierbij is het zoveel mogelijk mensen in aanraking brengen met kunst en cultuur het uitgangspunt. Om dat te bereiken is een breed cultureel aanbod en een in de basis sterke culturele infrastructuur noodzakelijk.
Het cultuurbeleid van de gemeente Amstelveen richt zich mede op een viertal ambities die staan beschreven in de Cultuuragenda 2020-2024. De gemeente stelt zich ten doel deze ambities te realiseren in nauwe samenwerking met de culturele veld.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Definities
a. Cultuurbeleid: het cultuurbeleid van de gemeente Amstelveen vloeit voort uit onder andere, maar niet beperkt tot, de ASV, de cultuuragenda, eventuele voorafgaand aan de aanvraag door het college gegeven extra criteria danwel preadviezen (al dan niet generiek).

Artikel 2 Doel
De Nadere regels meerjarige subsidie cultuur maken deel uit van de herziening van de jaarlijkse subsidiesystematiek voor de grotere culturele instellingen van de gemeente Amstelveen. Deze reeds structureel gesubsidieerde culturele instellingen in Amstelveen wordt middels deze meerjarige regeling meer perspectief/zekerheid geboden waardoor zij gestimuleerd worden om zich te verder te blijven ontwikkelen. Dit moet leiden tot een cultureel veld dat zich (nog) innovatiever kan opstellen, makkelijker tot samenwerking komt, zich focust op het maatschappelijk effect en dat zich (nog) nadrukkelijker tot de eigen omgeving verhoudt. Daarbij nodigt een meerjarige regeling uit tot verdergaande bedrijfsmatige en (artistiek) inhoudelijke ontwikkelingen, ook voor de langere termijn. De regeling draagt bij aan de bestendiging van de culturele infrastructuur in Amstelveen doordat meer zekerheid wordt geboden. Instellingen kunnen hierdoor eveneens voor een langere termijn plannen ontwikkelen en doorvoeren.

Artikel 3 Aanvrager
Deze regeling staat open voor grotere aanvragers uit de culturele sector, die reeds een reguliere subsidierelatie met de gemeente Amstelveen hebben. Aanvragers organiseren in continuïteit activiteiten die samen een coherent, betekenisvol en onderscheidend geheel vormen. De regeling is gericht op het presenteren van cultuur aan publiek, het produceren daarvan, op cultuureducatie, talentontwikkeling en het verbreden en versterken van de cultuurparticipatie.

Artikel 5 Subsidieplafond/flexibele projectsubsidies
1. en 2. De budgetten zijn onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de begroting door de gemeenteraad (ex. art. 4 en 5 lid 2 ASV Amstelveen 2016).

Artikel 6 Flexibele projectsubsidie(s)
Indien de gemeente Amstelveen na een termijn van 4 jaar daartoe aanleiding ziet, kan zij bij een opvolgende aanvraag besluiten een bepaald percentage van de reguliere meerjarige subsidie in te zetten voor meer flexibele projectsubsidies. Aanleiding hiervoor kan bijvoorbeeld zijn om gerichter innovatieve projecten, (onderlinge) samenwerkingen, maatschappelijke activiteiten etc. te stimuleren.

Artikel 8 Aanvraagprocedure
Een aanvraag voor de vierjaarlijkse subsidie, dient uiterlijk op 31 augustus voorafgaand aan het jaar voor de periode waarvoor wordt aangevraagd door het College van de gemeente Amstelveen te zijn ontvangen.

Het indienen van een aanvraag geschiedt conform de richtlijnen van de gemeente, die te vinden zijn
op https://www.amstelveen.nl/regelen-aanvragen/publicatie/subsidies

De aanvraag voor meerjarige subsidie in het kader van deze regeling bestaat, naast de vereisten uit art. 6 ASV, uit een ingevuld en ondertekend aanvraagformulier plus een aantal bijlagen, zoals de meest recente jaarrekening/jaarverslag, een activiteitenplan en/of projectplan en een meerjarige begroting met toelichting. In het activiteitenplan/projectplan geeft aanvrager in ieder geval een toelichting op de aspecten waarop de aanvraag wordt beoordeeld (zie hieronder bij artikel 9 Beoordeling).
Indien het college dat nodig acht, kunnen extra vormvereisten bij een aanvraag worden opgelegd. Hierbij kan worden gedacht aan een aangepast aanvraagformulier, de wijze van aanleveren etc.

Naast de criteria uit deze regeling, de ASV en de cultuuragenda, kan het college voorafgaand aan de aanvraag extra criteria aan aanvragen de instellingen stellen en/of een preadvies aan deze voorleggen. Indien dit het geval is dient de instelling hier in haar aanvraag aan tegemoet te komen. Naast het bovenstaande dient de bibliotheek zich in haar aanvraag eveneens te verhouden tot de op de dat moment vigerende visie/beleid van de gemeente op de bibliotheek.

Indien een organisatie een hoger bedrag aanvraagt dan zij in het verleden heeft ontvangen, dient zij te onderbouwen waarvoor het extra bedrag bestemd is en hoe dit zich verhoudt tot de doelstelling van deze regeling.

Artikel 9 Beoordeling
Het college beoordeelt de jaarlijkse en meerjarige subsidieaanvragen aan de hand van de beoordelingscriteria uit de regeling. Bij de beoordeling aan de hand van criterium c, staat het college vrij een of meer Externe experts met aanvullende inhoudelijke expertise te betrekken (betreft advies conform afdeling 3.3 art. 3:5 - 3:9a Awb). De selectie van deze Externe experts vindt plaats op basis van professionele kennis van een of meer relevante disciplines of thema's en/of van kennis van actuele ontwikkelingen op het gebied van cultuur, met name in Amstelveen. De culturele instellingen, die onder deze regeling vallen, kan advies worden gevraagd omtrent het profiel van deze externe deskundigen.

Alle aanvragen die voldoen aan de formele vereisten worden getoetst aan de hand van de volgende criteria:

a. maatschappelijk(e) betekenis en/of belang voor de stad
Een sterke cultuursector is een dynamische sector die in verbinding staat met de stad en haar bewoners en die inspeelt op de lokale en/of regionale actualiteit en behoefte. De toetsing op dit criterium draait onder andere om de mate waarin en de wijze waarop de aanvrager zich verhoudt tot Amstelveen en haar bewoners, tot lokale vraagstukken, tot culturele én maatschappelijke organisaties in de stad en tot de omgeving waarin de organisatie is gevestigd en/of actief is.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de bijdrage die de organisatie via haar activiteiten levert aan de realisatie van de culturele zowel als aan cultureel-maatschappelijke ambities van de gemeente, zoals beschreven in deze regeling;
- de inbedding van de organisatie in de gemeente Amstelveen en haar omgeving.

b. Artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit
Centraal staan de missie en visie van de organisatie en de concrete vertaling hiervan in het activiteitenplan. De visie geeft een beeld van de artistieke en inhoudelijk culturele ontwikkeling die de aanvrager voorstaat op de langere termijn. Dit in relatie tot de positie die hij inneemt in de lokale, regionale en (indien van toepassing) landelijke culturele infrastructuur. De activiteiten die de aanvrager van plan is uit te voeren vloeien hier idealiter logisch uit voort, houden verband met elkaar en geven blijk van een bewustzijn van het publiek dat de aanvrager wil te bereiken. De aanvrager heeft een herkenbaar artistiek en/of inhoudelijk cultureel profiel, dat tot uiting komt in een onderscheidend programma. Ook de artistieke en/of inhoudelijke deskundigheid van de betrokkenen maakt deel uit van de beoordeling. Bij het aspect vakmanschap wordt gekeken naar de deskundigheid en de vaardigheid waarmee de aanvrager zijn activiteiten ontwikkelt en uitvoert.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de artistieke en/of inhoudelijke visie van aanvrager en de artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit van de werkzaamheden en activiteiten die hieruit voortvloeien;
- de deskundigheid van aanvrager: het vakmanschap van de bij de activiteiten van de organisatie betrokken medewerkers.

c. Organisatorische kwaliteit
Bij de beoordeling van de organisatorische kwaliteit wordt gewogen of en hoe de organisatie van de aanvrager in staat is om het activiteitenplan op professionele wijze te realiseren. De organisatie dient een gezonde bedrijfsvoering te hebben teneinde het activiteitenplan conform en het beoogde publiek te bereiken. De begroting en het dekkingsplan dienen reëel en sluitend te zijn een middels een evenwichtige financieringsmix. De aanvrager verhoudt zich tot de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de aanvrager, zoals die onder andere tot uiting komt in zijn ondernemerschap en in de financieringsmix die hiervan het resultaat is;
- de manier waarop de organisatie (praktisch) invulling geeft aan de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit.

d. Samenwerking
De culturele infrastructuur van Amstelveen is bescheiden en compact. Voor een optimale taakuitoefening is het van belang dat culturele organisaties goede onderlinge afspraken maken over het programma en over de planning van de activiteiten. Door effectief samen te werken en tijdig af te stemmen, vergroten aanvragers de impact van hun eigen aanbod en dat van de Amstelveense cultuursector als geheel. Ook samenwerking tussen lokale cultuurinstellingen en organisaties uit andere domeinen, zoals maatschappelijke organisaties, het onderwijs en het bedrijfsleven, vergroot de effectiviteit van ieders inspanningen en laat zien hoe een aanvrager is ingebed in de stad.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de mate waarin en de manier waarop de aanvrager samenwerkt met andere culturele organisaties in met name Amstelveen, maar ook met die uit de Metropool Regio Amsterdam, Nederland en/of met organisaties in het buitenland;
- de mate waarin en de manier waarop hij bij de uitvoering van zijn activiteiten samenwerkt met personen en (maatschappelijke) instellingen uit andere sectoren dan de cultuursector.

e. Publiek
Onder publiek verstaan we zowel bezoekers en toeschouwers als actieve deelnemers. De omvang en de samenstelling van het beoogde publiek sluit idealiter optimaal aan bij het karakter van de organisatie, zijn activiteiten en/of programmering.

Het gaat om een passende en realistische ambitie wat betreft enerzijds het aantal bezoekers en/of deelnemers, en anderzijds de samenstelling van de groep bezoekers en/of deelnemers. Bij samenstelling van het publiek valt bijvoorbeeld te denken aan leeftijdsopbouw, sociale achtergrond, wijken waar bezoekers gevestigd zijn, etc.

Met zijn activiteiten en werkzaamheden draagt de aanvrager bij aan het bereiken van een divers samengesteld publiek (zoals bedoeld in de Code Culturele Diversiteit). De aanvraag beschrijft onder andere de marketing- en communicatiestrategie die wordt ingezet om bestaand en beoogd publiek te bereiken. De aanvraag specificeert bestaande en beoogde doelgroepen die passen bij de verschillende typen activiteiten en toont aan dat aanvrager beschikt over relevante expertise op het gebied van communicatie en publiekswerking, al dan niet via inhuur of samenwerking met derden. Ook verwoordt aanvrager de noodzaak voor de beoogde ontwikkeling op het gebied van publieksbereik en noemt hij een realistisch einddoel.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de ambitie van de aanvrager ten aanzien van zijn publieksbereik en de manier waarop de instelling dat verwacht te realiseren;
- de visie van de aanvrager op en zijn bijdrage aan cultuureducatie en –participatie.

f. Innovatieve kwaliteit;
Innovatie is een containerbegrip waarmee in deze regeling niet alleen gedoeld wordt op het steeds initiëren van volledig nieuwe activiteiten of het compleet vernieuwen van (onderdelen van de) organisatie e.d. Hierbij kan ook worden gedacht aan wijzen waarop een instelling:
- met nieuwe trends/ontwikkelingen omgaat/adapteert;
- aan de actuele publieke behoefte tegemoet komt;
- bepaalde activiteiten, organisatorische werkwijzen etc. door ontwikkelt;
- inzet op de inhoudelijke en/of organisatorische versterking of vernieuwing;
- nieuwe samenwerkingsvormen ontwikkeld.

Het nut en de noodzaak van de innovatie dient helder en overtuigend te worden onderbouwd en zal nadrukkelijk in de weging van de aanvraag worden meegenomen.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de mate van (innovatieve) ontwikkeling van de aanvrager op inhoudelijk en/of organisatorisch niveau;
- de bijdrage die de aanvrager levert aan samenwerkingen en maatschappelijke impact in Amstelveen.

g. Duurzaamheid
In een duurzame wereld zijn mens, milieu en economie met elkaar in evenwicht, zodat wij de aarde niet uitputten. De gemeente Amstelveen neemt verantwoordelijkheid op dit terrein. Amstelveen vindt het van belang dat ook aanvragers van subsidie zich bewust zijn van hun rol en verantwoordelijkheid op dit gebied.

Met dit criterium toetst de gemeente:
- de visie van de aanvrager op duurzaamheid;
- de bijdrage die de aanvrager met zijn programma levert aan de duurzaamheidsagenda van Amstelveen.

De criteria worden toegepast om vast te stellen welke aanvragen het beste aansluiten bij de doelstelling van de regeling en of het daarbij aangevraagde subsidiebedrag passend is. Alle criteria wegen hierbij even zwaar.

Het college besluit of de aanvraag al dan niet wordt toegewezen. Het uitgangspunt bij het bepalen van de subsidiehoogte daarbij is niet per definitie het door de aanvrager aangevraagde bedrag, maar het bedrag dat redelijk wordt geacht voor de desbetreffende aanvraag. Dit betekent bijvoorbeeld dat wordt beoordeeld of sprake is van een redelijke verhouding tussen de activiteiten en de kosten die hiervoor staan begroot. Hierbij wordt gekeken naar wat gebruikelijk is in de sector en wat in het verleden is toegekend. Ook dient het gevraagde subsidiebedrag in redelijke verhouding te staan tot het aandeel van de activiteiten in Amstelveen en tot het bereik van bezoekers en/of deelnemers in Amstelveen.

Het kan voorkomen dat aan bepaalde onderdelen van het plan in het geheel geen subsidie wordt toegekend en aan andere onderdelen van het plan wel. Hiervan kan sprake zijn indien het college van oordeel is dat, terwijl de aanvraag als geheel als subsidiabel wordt beoordeeld, bepaalde onderdelen van het plan geen prioriteit krijgen. Dit kan resulteren in een aangepast toegewezen subsidiebedrag.

Artikel 10 Beoordelingsprocedure
De beoordeling van de aanvraag leidt tot een besluit van het college over de toekenning van subsidie en over de hoogte van het subsidiebedrag. Het besluit is gebaseerd op de toetsing aan de criteria, waarbij eveneens rekening wordt gehouden met het beschikbare budget. Een positief besluit leidt om die reden niet automatisch tot subsidieverlening van het volledig aangevraagde bedrag.

Om tot een overwogen oordeel te komen, beslist het college op een aanvraag voor meerjarige subsidie binnen 13 weken na de indientermijn van 31 augustus, doch uiterlijk binnen 4 maanden of zoveel eerder als mogelijk.

Artikel 11 Verplichtingen en verantwoording
1. Om de ontwikkeling van en uitvoer door de aanvrager te kunnen monitoren vindt minstens een keer per jaar een voortgangsgesprek en een (tussentijdse) inhoudelijke en financiële evaluatie plaats. De aanvrager licht hierbij toe wat de ontwikkelingen zijn, of (voldoende) navolging wordt gegeven aan de aanvraag en de hierin genoemde activiteiten, en of aan de verdere uitvoering van deze kan worden voldaan. Indien de financiële evaluatie van een aanvrager daar aanleiding toe geeft, kan de gemeente Amstelveen de aanvragende instelling daarop aanspreken en/of, indien de omstandigheden daarom vragen, ingrijpen middels een bijstelling/heroverweging van het subsidiebedrag. De gemeente geeft tijdig aan op welke wijze de monitoring plaats zal vinden en wat aanvrager hiervoor dient aan te leveren.

2. Aan het einde van de vierjarige subsidieperiode vindt de vaststelling van de gehele periode plaats. Hierbij wordt een financiële en inhoudelijke evaluatie uitgevoerd over de gehele periode waarvoor subsidie is verstrekt. Indien niet aan de opdracht is voldaan zoals overeengekomen, kan het subsidiebedrag worden bijgesteld. Ook is het mogelijk dat de geleverde resultaten van een aanvrager meewegen in de beoordeling van een nieuwe aanvraag.

Gemeente Amstelveen

Onderzoek meerjarige subsidiestructuur cultuur gemeente Amstelveen

20 december 2021

Inhoudsopgave

1. Aanleiding 1
1.1 Toelichting op de beleidsstukken 2
1.2 Gezamenlijke presentatie van de LOCO-instellingen 3
2. Stand van zaken structurele cultuursubsidie 3
2.1 Huidige regeling cultuursubsidie 4
2.2 Algemene Subsidieverordeningen 4
3.2 Gezamenlijke input LOCO-instellingen 5
3. Opzet van de meerjarige subsidiestructuur 6
3.1 Kaders voor de meerjarige subsidiestructuur 6
3.2 Onderzoek andere gemeenten 7
3.3 Opties per thema en advies 8
4. Conclusie 16
Referenties 17
Bijlagen 20

1. Aanleiding

Dit onderzoek omvat een uiteenzetting van de beoogde doelstellingen van een meerjarige cultuursubsidie (vanuit gemeentelijk oogpunt alsook dat van de culturele instellingen), een weergave van de huidige stand van zaken en de verschillende keuzerichtingen omtrent de invulling van de systematiek.

De gemeente Amstelveen is voornemens om een herijking van het huidige cultuursubsidiesysteem door te voeren. Directe aanleidingen hiervoor zijn:

- De Cultuuragenda 2020-2024 'De stad als podium'
- Het Coalitieakkoord 2018-2022
- De motie 'Verhogen maatschappelijke effect meer samenwerking subsidianten' (24 maart 2021)
- Gezamenlijke presentatie vanuit de LOCO-instellingen (12 september 2019) waarin zij de wens uitspraken voor een 'transparant financieringsmodel'[1]

Deze worden hieronder nader verklaard.

1.1 Toelichting op de beleidsstukken

Cultuuragenda 2020-2024
Met de ontwikkeling van de huidige Cultuuragenda 2020-2024 en de bijbehorende langetermijnvisie is geconstateerd dat het huidige cultuursubsidiesysteem onvoldoende tot de gewenste resultaten leidt. De gemeente wil middels de subsidieverstrekking een meer sturende rol aan te kunnen nemen op het gebied van de culturele activiteiten in Amstelveen en de bijdrage die deze leveren aan de culturele ambities.

Coalitieakkoord 2018-2022
De gemeente verwacht mede van de grote culturele instellingen een innovatievere en bedrijfsmatigere werkwijze.[2] Daartoe werd in het coalitieakkoord 2018-2022 al aangegeven dat de gemeente in ieder geval de subsidies voor het Cobra Museum en P60 wilde gaan herijken, om middels meer projectmatige subsidiëring meer 'nieuwe initiatieven [te] stimuleren'.

Motie 'Verhogen maatschappelijk effect meer samenwerking subsidianten'
Op 24 maart 2021 werd een motie[3] aangenomen door de gemeenteraad betreffende het verbeteren van het maatschappelijk effect van het Subsidiebeleid Amstelveen.
Aanleiding voor de motie was het Rekenkameronderzoek van februari 2021[4] waarin het gemeentelijk subsidiebeleid werd geëvalueerd. De resultaten toonden aan dat de gemeentelijke subsidies tot dan toe onvoldoende aanstuurden op maatschappelijke effecten.[5] Daarnaast kon de gemeente een meer regisserende rol gaan spelen bij het stimuleren van onderlinge samenwerking tussen subsidiepartners en waren de beleidsdoelen van de gemeente vaak onduidelijk voor subsidieontvangers wegens verkokering.
Met de motie van maart 2021 werd vastgelegd dat het college kaders dient te stellen voor subsidieontvangers om het maatschappelijk effect te verhogen, monitoren en evalueren. Op

[1] Deze presentatie werd gegeven tijdens de bijeenkomst op 12 september 2019 met de gemeente, woordvoerders cultuur en culturele instellingen. De bijeenkomst had als thema 'Cultuuragenda 2020 en verder' (Cultuuragenda 'De stad als podium' p. 82-88).
[2] Coalitieakkoord Amstelveen 2018-2022, p. 7.
[3] Terug te vinden in 'Amendementen en moties raad 24 maart 2021', p. 6.
[4] 'Evaluatie subsidiebeleid – Een onderzoek van de rekenkamercommissie Amstelveen' (17 februari 2021).
[5] P. 7, toelichting op p. 9.

deze manier zou het college in hogere mate regie kunnen gaan voeren over het geboekte resultaat en kunnen sturen op meer onderlinge samenwerking bij de subsidieontvangers. Om gehoor te geven aan de motie diende onder andere het cultuursubsidiebeleid opnieuw geëvalueerd te worden en werd besloten tot een herijking.

1.2 Gezamenlijke presentatie van de LOCO-instellingen

Op 12 september 2019 organiseerde gemeente Amstelveen een bijeenkomst voor de woordvoerders cultuur en culturele instellingen met als thema 'Cultuuragenda 2020 en verder'[6]. Tijdens deze bijeenkomst presenteerden de culturele instellingen van het LOCO gezamenlijk hun standpunten en ideeën voor de nieuwe cultuuragenda. Eén van de drie behoeften die zij hierin formuleerden betrof een transparant financieringsmodel: '[…] een model waardoor [de culturele instellingen] beter inzicht krijgen in financiële middelen en daar tijdig plannen voor kunnen ontwikkelen'[7]. Het financieringsmodel moest voldoen aan de volgende eisen[8]:

A. Inzichtelijk maken van de beschikbare gemeentelijke gelden, onderverdeeld in categorieën:
    - Structurele middelen voor culturele instellingen en initiatieven
    - Ad hoc mogelijkheden voor financiële ondersteuning
B. Beschikbaar maken van informatie over subsidies voor kunst en cultuur (bijvoorbeeld op een online platform van de gemeente)
C. Helder toetsingskader voor culturele instellingen
D. Aanvragen beoordelen door onafhankelijke deskundigen

Om dit te bewerkstelligen hebben de culturele instellingen destijds een voorstel voor een plan van aanpak geformuleerd. Hierin stelden zij voor om gezamenlijk (gemeente en culturele instellingen) de behoeftes van het culturele veld en de mogelijkheden voor een nieuwe subsidiestructuur in kaart te brengen. Vervolgens diende de verzamelde input en kennis in een concept cultuurbeleid gevat te worden met als voornaamste doel om 'overzicht en houvast [te bieden] aan de culturele instellingen, beleidsmakers en ambtenaren van de gemeente'[9].

Doelstellingen
Op basis van de hiervoor benoemde beleidsstukken kunnen hier de volgende doelstellingen voor de meerjarige subsidiestructuur uit ontleed worden:

A. Meer zekerheid en transparantie voor culturele instellingen
B. Vereenvoudigen van het subsidiemodel
C. Stimuleren van innovatie in programmering en bedrijfsvoering
D. Stimuleren van samenwerking tussen verschillende instellingen
E. Effectievere bijdrage aan de doelen en langetermijnvisie van de gemeente (zoals beschreven in de Cultuuragenda) door culturele instellingen

[6] Het verslag is opgenomen in de bijlagen van de Cultuuragenda 2020-2024 (p. 82-88).
[7] Bijlagen Cultuuragenda 'De stad als podium', p. 83.
[8] Deze punten werden aangehaald in de presentatie van de culturele instellingen van het LOCO op 12 september 2019.
[9] Citaat uit de Powerpoint-presentatie van de culturele instellingen die op 12 september 2019 werd gepresenteerd.

2. Stand van zaken structurele cultuursubsidie

2.1 Huidige regeling cultuursubsidie

Structurele cultuursubsidie
In de huidige gang van zaken wordt er jaarlijks subsidie toegekend aan de structureel gesubsidieerde culturele instellingen. In Tabel 1 is weergegeven welke culturele instellingen hiervoor in aanmerking komen en om welk jaarlijks subsidiebedrag het gaat.

Huidige subsidiebedragen culturele instellingen (2022)	
Culturele instelling	**Subsidiebedrag incl. indexicatie***
Platform C	€ 1.162.895,-
Schouwburg Amstelveen	€ 1.505.630,-
P60	€ 685.452,-
Griffioen	€ 5.000,-
Amstelveens Poppentheater	€ 148.149,-
Bibliotheek Amstelland	€ 2.057.477,-
Cobra Museum	€ 1.215.815,-
Totaal	€ 6.980.418,-

Tabel 1.

*Het vastgestelde index-percentage voor 2022 is 1,6%.

Pilot meerjarige subsidie 2019-2021
De gemeente is in 2019 gestart met een pilot voor meerjarige subsidie met het Amsterdamse Bostheater en Museum JAN. Deze was bedoeld als opmaat naar de meerjarige subsidiestructuur die binnenkort zal worden voorgelegd. De pilot sluit aan bij de motie 'Verhogen maatschappelijk effect meer samenwerking subsidianten' van 24 maart 2021.[10] In het kader van deze pilot ontvangen zij sinds 2019 voor drie jaar (tot en met 2021) subsidie. Voorheen ontvingen zij geen structurele subsidie van de gemeente. In Tabel 2 zijn de betreffende subsidiebedragen op jaarbasis weergegeven.

Subsidiebedragen pilot meerjarige subsidie (2019-2021)		
Culturele instelling	**Subsidiebedrag per jaar**	**Subsidiebedrag totaal (3 jaar)**
Museum JAN	€ 225.000,-	€ 675.000,-
Amsterdamse Bostheater	€ 25.000,-	€ 75.000,-
Totaal	€ 250.000,-	€ 750.000,-

Tabel 2.

Beide partijen hebben aangegeven in een volgende subsidieronde een aanvraag te doen en graag in aanmerking te komen voor structurele meerjarige subsidie.

2.2 Algemene Subsidieverordeningen

Algemene Subsidieverordening 2016

[10] https://www.amstelveen.nl/bestuur-organisatie/persbericht/proef-met-meerjarige-subsidie-voor-culturele-instellingen-geslaagd

Het huidige cultuursubsidiesysteem is conform de huidige Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente. Deze is van kracht sinds 2016, hiervoor gold de ASV van 2012. Er zijn tot nog toe geen Nadere regels opgesteld voor de structurele cultuursubsidie.
In bijlage 1 is een weergave en samenvatting van de huidige en voorgaande ASV's opgenomen.

De doorgevoerde wijzigingen in de vernieuwde ASV's van 2012 en 2016 waren vooral geënt op

- Meer transparantie en eenduidigheid brengen in het subsidiebeleid (teneinde effectiever te kunnen sturen richting de gewenste resultaten)
- Meer transparantie in aanvraagprocedure en beschikbare middelen naar de subsidieaanvragers
- Verminderen administratieve lastendruk
- Verminderen regels en voorschriften (deregulering) ten behoeve van cultureel ondernemerschap
- Beperken van risico's op onrechtmatigheid voor de gemeente
- Verzakelijking van relaties tussen de gemeente en subsidieontvangers
  Uit het Rekenkameronderzoek en de daaruit voortvloeiende motie kan geconcludeerd worden dat deze wijzigingen onvoldoende hebben bijgedragen aan het verbeteren van de transparantie en een effectievere sturing op maatschappelijke effecten. In de Nadere regels die worden opgesteld voor deze meerjarige cultuursubsidie dient dan ook rekening gehouden te worden met deze resultaten en de motie.

2.3 Gezamenlijke input culturele instellingen

Tijdens de bijeenkomst aangaande de nieuwe Cultuuragenda op 12 september 2019 hebben de culturele instellingen gezamenlijk hun wens voor een nieuw, transparant financieringsmodel gepresenteerd. De eisen die zij hier destijds voor stelden[11] zijn echter niet meer helemaal actueel omdat deze in de loop van de tijd verder zijn aangevuld en genuanceerd.
Op 17 september 2021 vond er een bijeenkomst plaats met de LOCO directeuren en de gemeente waarbij onder andere de meerjarige subsidiesystematiek werd besproken. Naar aanleiding van deze bijeenkomst hebben de culturele instellingen gezamenlijk hun standpunten aangaande het plan geformuleerd. Hieronder worden ze kort samengevat, maar in hun volledigheid zijn ze terug te lezen in Bijlage 5:

- De culturele instellingen ondersteunen het plan voor een vierjarige subsidiesystematiek, maar pleiten hierin wel voor het vastleggen van de indexering voor de gehele periode en voor het toestaan van een weerstandsreserve van minimaal 10% van de jaarlijkse omzet.
- De voorkeur voor de ingangsdatum gaat uit naar 1 januari 2024.
- De instellingen stellen voor het IGLO model voor aanvragen en rapportages te laten vervallen.
- De voorkeur gaat uit naar een jaarlijkse monitoring (evaluatie jaarplan en jaarrekening) en finale afrekening aan het einde van de subsidietermijn.
- De culturele instellingen zijn geen voorstander van een nieuwe onafhankelijke externe commissie voor de beoordeling van de vierjaren plannen, maar geven de voorkeur aan het uitbreiden van de adviescommissie beeldende kunst (kunstraad) met andere disciplines zodat bij hen advies kan worden ingewonnen over het beleid.
- De instellingen achten een aanvullende paragraaf voor de bibliotheek noodzakelijk.

[11] Zie kopje 'Gezamenlijke presentatie van de LOCO-instellingen' (p. 3).

Conclusie stand van zaken
Gemeente Amstelveen streeft op gebied van kunst en cultuur ambitieuze doelen na en beschikt over een cultuursubsidiebudget van ruim 7 miljoen euro[12]. Relatief gezien is dit iets hoger dan bijvoorbeeld het budget van gemeente Almere[13], ondanks dat daar wel een meerjarige cultuursubsidie wordt gehanteerd.
Cultuursubsidie wordt doorgaans voor een meerjarige termijn toegekend teneinde instellingen financiële zekerheid te bieden voor langere termijn en zo de culturele infrastructuur te bestendigen. Dit blijkt niet alleen uit voorbeelden van gemeentelijke subsidies, maar ook uit het feit dat het landelijke culturele subsidiestelsel (de Basisinfrastructuur) al decennialang een vierjaren systematiek gebruikt.[14]
De resultaten van het onderzoek naar andere cultuursubsidieregelingen suggereren dat de systematiek in Amstelveen achterhaald is en niet passend bij een gemeente met ambitieuze (lange termijn) doelstellingen voor kunst en cultuur.

Aangezien er tot op heden geen aparte regeling is getroffen voor de cultuursubsidie in Amstelveen is deze geheel conform de ASV 2016.
Uit het Rekenkameronderzoek kan geconcludeerd worden dat zowel de voorgaande ASV 2012 alsook de ASV 2016 niet, of onvoldoende, de voorziene effecten[15] hebben weten te realiseren. Dit kan worden toegeschreven aan:
- Niet-evalueerbare formulering van de maatschappelijke doelen[16]
- Nadruk op uitvoeringprestaties (in plaats van maatschappelijk effect) in de gevraagde verantwoording van subsidieontvangers[17]

In het plan voor de herijking van de subsidiesystematiek, in dit geval specifiek voor cultuursubsidie, dient er op deze wijze afdoende aandacht te zijn voor het aanpakken van deze punten.

Hierbij ligt er een groot belang bij het herijken van het toetsingskader aangezien deze moet worden verhelderd en uitgebreid. Daarnaast zijn er nog een aantal belangrijke aandachtspunten uit de doelstellingen en input van culturele instellingen voortgekomen. Hiervoor moet de best passende invulling worden gevonden.
De thema's en aandachtspunten zijn als volgt:
A. Evaluatie en vaststelling
B. Toetsingskader
C. Ingangsdatum en subsidietermijn
D. Beoordelingsprocedure
E. Differentiatie verschillende disciplines
F. Mogelijkheid tot additionele projectmatige subsidies

3. Opzet van de meerjarige subsidiestructuur

3.1 Kaders voor de meerjarige subsidiestructuur

Het huidige concept van de meerjarige subsidiestructuur bestaat uit de volgende kaders:

[12] Zie huidige subsidiebedragen in tabel 1 en 2, p. 3-4.
[13] Omgerekend naar bijdrage aan de culturele subsidie per inwoner, zie de tabel in Bijlage 3.
[14] In 1988 wordt de zogenoemde 'kunstenplansystematiek' ingevoerd, 'waarbij de Raad voor Cultuur alle door het Rijk gefinancierde kunstinstellingen eens in de vier jaar op kwaliteit beoordeelt' (Toekomst Cultuurbeleid: 'Cultuurbeleid van Rijk en regio: een geschiedenis in vogelvlucht').
[15] Zie Bijlage 1.
[16] p. 9.
[17] p. 9.

- Uitsluitend de structureel gesubsidieerde instellingen van het LOCO, waaronder nu ook Museum JAN en het Amsterdamse Bostheater worden gerekend, komen in aanmerking voor de meerjarige regeling. Griffioen wordt niet meegenomen in de nieuwe subsidieregeling wegens hun verhuizing naar Uilenstede. Daarnaast ontvingen zij tot nu toe jaarlijks slechts een subsidiebedrag van €5.000,-.
- Gezien de relatief kleine omvang van de gemeente en de korte lijnen tussen instellingen en gemeente, is een extern orgaan/fonds niet passend
- De culturele instellingen worden meegenomen in/tijdig geïnformeerd over de ontwikkeling van de meerjarige subsidiesystematiek

Thema's en aandachtspunten
Binnen de herijking van het huidige subsidiesysteem zijn er een aantal belangrijke thema's en aandachtspunten:

A. Evaluatie en vaststelling
B. Toetsingskader
C. Ingangsdatum en subsidietermijn
D. Beoordelingsprocedure
E. Differentiatie verschillende disciplines
F. Mogelijkheid tot additionele projectmatige subsidie

Om voor ieder van deze thema's verschillende opties in beeld te brengen is gekeken naar regelingen van diverse andere gemeenten die reeds meerjarige subsidieregelingen hanteren. De opties en bijbehorende voordelen en risico's worden bij 3.3 per thema behandeld.

3.2 Onderzoek andere gemeenten

In het vergelijkend onderzoek naar andere meerjarige subsidiemodellen is voornamelijk gezocht naar voorbeelden van gemeenten die qua grootte en cultuurbudget redelijk vergelijkbaar zijn met Amstelveen.
Er is gekeken naar de regelingen van de gemeenten Almere, Den Haag, Amersfoort, Arnhem, Nijmegen, 's Hertogenbosch en Amsterdam. De eigenschappen van deze regelingen zijn vervolgens ontleed en in een schema weergegeven. Dit schema is bijgevoegd als Bijlage 2.

Vervolgens wordt er in 3.3 voor elk thema een advies geformuleerd voor de gemeente Amstelveen. Binnen deze adviezen wegen de volgende factoren mee:

a. Aansluiting bij de doelen van zowel de gemeente als de culturele instellingen
b. Juridische consequenties (advies vanuit Juridische Zaken)
c. Financiële consequenties (advies vanuit Financiën)

Motivatie en voordelen meerjarig subsidiesysteem
Binnen het vergelijkend onderzoek van andere meerjarige regelingen is onder andere gekeken naar de beweegredenen van gemeenten om een dergelijk systeem te hanteren. Doel was om zo beter inzicht te krijgen in de voordelen van een meerjarige structuur en of de beoogde resultaten hiermee daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd.

De belangrijkste beweegredenen voor het hanteren van een meerjarige cultuursubsidie zijn:

A. Stevigere basis bieden voor de bedrijfsvoering van culturele instellingen[18]
B. Impuls geven aan onderlinge samenwerking van culturele partijen[19]

[18] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44.
[19] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44.

C. Meer mogelijkheden voor culturele instellingen op het vlak van acquisitie en fondsenwerving[20]
D. Bij vierjarige termijn: betere afstemming met andere overheden op het gebied van cultuurbeleid[21]

Voor nadere toelichting van ieder van deze redenen kan Bijlage 4 worden geraadpleegd.

Mogelijke risico's meerjarig subsidiesysteem
In de gesprekken met medewerkers van Financiën en Juridische Zaken werd de toename van het financiële risico van de gemeente aangedragen als tegenargument voor een meerjarige systematiek. Nalatigheid omtrent de gemaakte afspraken of tegenvallende resultaten zouden hierdoor te laat aan het licht gebracht kunnen worden. Daarnaast brengt het aangaan van een langdurige subsidierelatie extra verplichtingen met zich mee voor de subsidieverlener. Zo is in de AWB vastgelegd dat bij een subsidierelatie die langer is dan drie jaar slechts 'met inachtneming van een redelijke termijn'[22] gehele of gedeeltelijke weigering van de subsidie mag plaatsvinden voor de volgende periode.
Dit risico kan echter worden ondervangen door middel van:

- Tussentijdse (jaarlijkse) evaluaties waarbij een financiële check de gemeente aanleiding kan geven op tijd bij te kunnen sturen waar nodig
- Een vermelding in de subsidieregeling dat, als blijkt dat de subsidieontvanger niet of deels heeft voldaan aan de prestatieafspraken, het college de subsidie gewijzigd (lager) kan vaststellen[23]

Conclusies vergelijkend onderzoek gemeenten
De beweegredenen van andere gemeenten om te kiezen voor een meerjarig cultuursubsidiesysteem sluiten aan bij de doelen die de gemeente Amstelveen nastreeft met de herijking. Dit bevestigt dat een dergelijk model zou kunnen bijdragen aan de eerdergenoemde doelstellingen.

Het meerjarig subsidiesysteem van de gemeente Almere blijkt voor het grootste gedeelte passend te zijn voor de gemeente Amstelveen.

3.3 Opties per thema en advies

Evaluatie en vaststelling
In de huidige gang van zaken vindt er na iedere subsidietermijn, dus jaarlijks, een evaluatie plaats van de geleverde prestaties door de culturele instellingen. Om er als gemeente op toe te zien dat de culturele instellingen zich houden aan de gemaakte afspraken is het zaak om tussentijdse evaluaties te blijven doorvoeren. Vrijwel alle gemeenten met een meerjarige subsidieregeling hanteren een tussentijdse evaluatie.
Een aantal voorbeelden:

A. De gemeente Almere heeft in haar 'Nadere regels subsidie cultuur 2021-2024' opgenomen dat de gesubsidieerde instellingen 'verplicht zijn tot medewerking aan

[20] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44, en website Cultuurfonds Almere: 'Almeers subsidiestelsel voor cultuur gewijzigd'.
[21] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44.
[22] Algemene Wet Bestuursrecht, Artikel 4:51, lid 1: "Indien aan een subsidie-ontvanger voor drie of meer achtereenvolgende jaren subsidie is verstrekt voor dezelfde of in hoofdzaak dezelfde voortdurende activiteiten, geschiedt gehele of gedeeltelijke weigering van de subsidie voor een daarop aansluitend tijdvak op de grond, dat veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten zich tegen voortzetting of ongewijzigde voortzetting van de subsidie verzetten, slechts met inachtneming van een redelijke termijn."
[23] Zoals bijvoorbeeld in de Regeling meerjarige projectsubsidies Kunst en Cultuur 2021-2024 van gemeente Amersfoort is opgenomen (artikel 13, lid 2).

monitoring, voortgangsgesprekken en (tussentijdse) inhoudelijke en financiële evaluatie van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt'[24]. Hiervoor staat in de regeling geen vaste termijn vermeld, maar uit het gesprek met een van de beleidsmedewerkers bleek dat deze evaluatie jaarlijks plaatsvindt.

B. Ook de gemeente Nijmegen noemt geen vaste termijn voor evaluatie in haar regeling. Er worden echter wel tussentijds visitaties uitgevoerd door de adviescommissie, waarbij zij langsgaan bij de culturele instellingen en met hen in gesprek gaan over de voortgang.[25]
C. De gemeenten 's Hertogenbosch, Den Haag en Amersfoort vragen de culturele instellingen om jaarlijks een jaarrekening en jaarverslag in te dienen. Bij grote subsidiebedragen vragen gemeenten 's Hertogenbosch en Den Haag tevens om een controleverklaring van een accountant.[26]

Advies
Een tussentijdse evaluatie op jaarbasis met financiële check (voorbeeld C) is voor Amstelveen een passende mogelijkheid. Redenen hiervoor zijn:

1. Door een jaarlijkse verantwoording te vragen van de culturele instellingen in de vorm van een jaarverslag en jaarrekening wordt gehoor gegeven aan het advies vanuit de afdeling Financiën. Men voorkomt zo dat na vier jaar pas blijkt dat een instelling niet heeft voldaan aan de gemaakte afspraken of dat de resultaten tegenvallen.
2. De gemeente wil graag meer sturing in de activiteiten van de culturele instellingen om er zo voor te zorgen dat deze een effectieve bijdrage leveren aan de ambities uit de Cultuuragenda. Middels tussentijdse monitoring wordt er zorg voor gedragen dat tijdig bijgestuurd kan worden indien de activiteiten onvoldoende bijdragen aan de gemeentelijke langetermijnvisie. In het geval een instelling financieel in de problemen dreigt te komen, kan de gemeente alsnog tussentijds ingrijpen.
3. De culturele instellingen hechten belang aan transparantie. Een vaste evaluatietermijn en -vorm zorgt voor duidelijkheid omtrent de verwachtingen van de gemeente. Bij voorkeur wordt dan ook ieder jaar dezelfde uiterste inleverdatum gehanteerd.
4. Het heeft de voorkeur van de culturele instellingen om de vaststelling aan het einde van de termijn plaats te laten vinden, omdat het hen meer mogelijkheden biedt om het ene jaar meer te investeren dan in andere jaren voor de ontwikkeling van (lange termijn) projecten. De uiteindelijke resultaten van deze investeringen zijn vaak pas na langere tijd (twee tot drie jaar) zichtbaar.
5. Een jaarlijkse evaluatie stelt de gemeente en culturele instellingen in staat om, in samenspraak, de eerder gemaakte plannen en ambities tussentijds te concretiseren en eventueel aan te passen waar nodig.

Toetsingskader
In de huidige systematiek worden de subsidieaanvragen van de culturele instellingen uitsluitend getoetst op hun bijdrage aan de speerpunten uit de Cultuuragenda. Hierdoor is het toetsingskader vrij smal. Omdat er elke vier jaar een nieuwe Cultuuragenda wordt opgesteld zit er weinig continuïteit in de thema's waaraan waarde wordt gehecht. Door het huidige toetsingskader uit te gaan breiden met een aantal terugkerende 'algemene criteria' wordt er meer duidelijkheid geschept in de waarden waartoe de culturele instellingen zich in de basis dienen te verhouden. Hiervoor kan inspiratie geput worden uit de criteria die andere gemeenten hanteren.

[24] Nadere regels subsidie cultuur 2021-2024, artikel 10 lid 1.
[25] Subsidieregeling Cultuur Nijmegen, artikel 10.
[26] Voor 's Hertogenbosch vanaf € 50.000, voor Den Haag vanaf € 100.000.

Veel andere gemeenten maken daarnaast gebruik van een standaardformulier wat ingevuld dient te worden bij de subsidieaanvraag. In het formulier dient de aanvrager voor ieder van de meewegende criteria toe te lichten hoe de eigen activiteiten hieraan voldoen. Dit zou de transparantie van de beoordelingswijze en het toetsingskader ten goede kunnen komen. Daarnaast zal het de lastendruk van de beoordeling doen afnemen voor de gemeente, doordat zij de toelichtingen van de culturele instellingen in hetzelfde format aangereikt krijgen.

Advies
De voorkeur gaat ernaar uit om in de basis een voorbeeld te nemen aan het toetsingskader dat door de meeste andere gemeenten wordt gehanteerd. Het voorstel is om gebruik te maken van een standaard aanvraagformulier en het toetsingskader uit te breiden met aanvullende criteria. In aanvulling daarop wordt geadviseerd om twee belangrijke suggesties uit de publicatie 'Niet tellen maar wegen'[27] van Claartje Bunnik en Edwin van Huis mee te nemen wanneer het toetsingskader in werking wordt gesteld, welke hieronder worden toegelicht.

Het voorstel is om het aanvraagformulier uit de volgende componenten op te bouwen:

1. **Bijdrage aan de Cultuuragenda**

In het eerste deel worden de culturele instellingen verzocht om hun bijdrage aan elk van de beleidsspeerpunten uit de actuele Cultuuragenda toe te lichten. Dit wordt in de huidige aanvragen voor cultuursubsidie reeds gedaan en is ook gebruikelijk binnen andere gemeenten. Het komt dan ook vaak voor dat de subsidietermijnen in de pas lopen met de Cultuuragenda[28].
Aangezien de culturele instellingen een essentiële rol spelen in het behalen van de gemeentelijke cultuur doelstellingen is het belangrijk dat de bijdrage aan de beleidsplannen uit de Cultuuragenda het voornaamste criterium blijven.

2. **Aanvullende criteria**

Op dit moment is het toetsingskader voor cultuursubsidiëring dat Amstelveen toepast vrij smal. Andere gemeenten kiezen er doorgaans voor om de beleidsdoelen uit de Cultuuragenda aan te vullen met een vaste set criteria. Zodoende wordt er tevens meer continuïteit gebracht in de eisen die worden gesteld aan de culturele instellingen. Zolang de criteria gepaard gaan met een concrete beschrijving en heldere vragen kan dit de transparantie van het toetsingsmodel in de hand helpen, aangezien de instellingen hun activiteitenplan voor elke termijn dienen af te stemmen op dezelfde criteria.
De algemene criteria die door andere gemeenten worden gehanteerd en tevens toepasbaar zijn op de activiteiten van de Amstelveense culturele instellingen zijn als volgt:

1. Betekenis of belang voor de stad
2. Artistieke en/of inhoudelijk culturele kwaliteit
3. Organisatorische kwaliteit
4. Samenwerking
5. Publiek
6. Innovatieve kwaliteit
7. Duurzaamheid

3. **Governance Code, Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit**

[27] Bunnik, C. & Van Huis, E. (2012). 'Niet tellen maar wegen'. Boekmanstichting.
[28] In andere gemeenten wordt de Cultuuragenda ook wel 'Kunstenplan', 'Cultuurplan' of 'Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur' genoemd. In dit document wordt de benaming 'Cultuuragenda' gehanteerd om verwarring te voorkomen.

Alle bestudeerde modellen beroepen zich in de subsidievoorwaarden voor culturele instellingen op de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit. Deze codes vertalen zich naar een duidelijke standaard voor het culturele veld op het gebied van professionaliteit en een eerlijke en ethische bedrijfsvoering. Hierin ligt ook voor het culturele veld van de gemeente Amstelveen een groot belang.
Andere gemeenten kiezen er vaak voor om de wijze waarop de instellingen zich verhouden tot deze codes op te nemen in de algemene subsidiecriteria. Bij gemeente Almere valt dit bijvoorbeeld onder het criterium 'organisatorische kwaliteit'.
Door expliciet naar de kernwaarden van de drie codes te verwijzen in het aanvraagformulier en het 'pas toe, leg uit'-principe te gaan inzetten worden de culturele instellingen ertoe aangezet om deze waarden actief mee te nemen in de bedrijfsvoering.

4. Aanvullende suggesties uit 'Niet tellen maar wegen'

In 'Niet tellen maar wegen' stellen Claartje Bunnik en Edwin van Huis dat in de huidige gang van zaken overheden en culturele instellingen vaak niet tot zinvolle prestatieafspraken komen. Volgens hen ontbreekt het aan een goede 'gemeenschappelijke taal' wanneer overheids- en cultuurinstellingen met elkaar om de tafel gaan zitten. De afspraken die tussen de twee partijen worden gemaakt vaak 'beperkt en overwegend boekhoudkundig van karakter', waarmee vaak aan de maatschappelijke effecten wordt voorbijgegaan. Ook binnen het huidige subsidiesysteem van gemeente Amstelveen is dit een zwaktebod, zo blijkt uit de resultaten van het Rekenkameronderzoek van februari 2021.

De suggesties uit 'Niet tellen maar wegen' en 'Naar waarde gewogen' leiden tot een aanvullend advies op de voorgestelde subsidiecriteria:

- **Houd ruimte voor een (inhoudelijke) dialoog tussen gemeente en culturele instellingen**

De nadruk moet in de beoordeling niet teveel op normen en prestatiecijfers komen te liggen. In plaats daarvan moet de (inhoudelijke) dialoog tussen gemeente en instellingen verder worden gefaciliteerd. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan om een presentatiemoment voor de culturele instellingen te organiseren na indiening van de subsidieaanvragen.

- **Vergroot de rol van de instellingen in de beoordeling en het toetsingskader**

De gemeente moet de instellingen daarom stimuleren om zelf een duidelijkere rol aan te nemen in het meten en weergeven van hun maatschappelijke waarde. Dit kan gerealiseerd worden door bijvoorbeeld een (of meerdere) gezamenlijke sessie(s) te organiseren waarbij in gesprek wordt gegaan met de instellingen over hun maatschappelijke impact, hoe zij hier meer inzicht in kunnen krijgen en deze kunnen vergroten.

Ingangsdatum en subsidietermijn

Er zijn drie opties overwogen voor de ingangsdatum van het vernieuwde subsidiesysteem:

A. 1 januari 2023 (deadline subsidieaanvragen: vóór 1 juli 2022)
B. 1 januari 2024 (deadline subsidieaanvragen: vóór 1 juli 2023)
C. 1 januari 2025 (deadline subsidieaanvragen: vóór 1 juli 2024)

Voor alle drie de opties zijn verschillende voor- en nadelen aan te dragen. Deze zijn deels afhankelijk van de lengte van termijn waarvoor uiteindelijk wordt geopteerd. Hiervoor zijn drie opties besproken:

A. Driejarige termijn
B. Vierjarige termijn
C. Hybride vorm: eerste termijn drie jaar, daarna overstappen op vier jaar

Advies
In het geval dat de regeling vanaf 2024 in werking wordt gesteld (optie B) is een vierjarige termijn met overtuiging de meest voordelige optie voor de gemeente (optie B). Dit blijkt ook de meest gangbare keuze voor een meerjarige regeling te zijn als we kijken naar voorbeelden van andere gemeenten, zoals Almere, Amersfoort, 's Hertogenbosch en Arnhem.

De belangrijkste redenen om voor een vierjarige termijn te kiezen met ingang van 2024 zijn:

1. Samenloop met nieuwe Cultuuragenda:
   - Culturele instellingen dienen hun bijdrage aan de ambities van de actuele Cultuuragenda toe te lichten in hun subsidieaanvraag. Door de subsidietermijnen samen te laten vallen met de Cultuuragenda blijft het duidelijk voor de instellingen wat de actuele subsidie eisen van de gemeente zijn.
   - De periode waarin met culturele instellingen wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de nieuwe cultuuragenda gaat voorafgaand aan het indienen van de subsidieaanvragen voor de komende termijn. Het feit dat deze de ontwikkeling van een nieuwe cultuuragenda direct opvolgen zorgt voor een logische planning.
2. Door de nieuwe subsidieregeling in 2024 in te voeren hebben de culturele instellingen een extra jaar 'speling' om hun weg te vinden in het nieuwe subsidiesysteem. Dit is van belang aangezien zij hun subsidieaanvragen en beleidsplannen dienen aan te passen op een langere termijn.
3. Een vierjarige termijn biedt de culturele instellingen meer ruimte om hun lange termijn ambities te formuleren ten opzichte van een driejarige termijn. Dit geeft hen meer mogelijkheden om zich te richten op innovatie en (langdurige) samenwerkingen met andere partijen.
4. Een vierjarige termijn biedt de culturele instellingen meer mogelijkheden op het gebied van acquisitie en sponsoring vanuit particuliere bedrijven en organisaties. Het werkt culturele instellingen in hun voordeel wanneer zij aan kunnen tonen dat zij voor een langere periode verzekerd zijn van gemeentelijke steun.

Beoordelingsprocedure en betrekken van externe deskundigen
Het is zeer gebruikelijk om een externe adviescommissie of deskundige(n) aan te stellen voor de beoordeling van de subsidieaanvragen. Dit blijkt uit diverse voorbeelden van andere meerjarige subsidiesystemen, zoals die van gemeente Almere, Den Haag, Amersfoort, Nijmegen en 's Hertogenbosch.
Aangezien de culturele instellingen van het LOCO in september 2019 de wens uitspraken dat er externe deskundigen bij de beoordeling van subsidieaanvragen betrokken zouden worden zijn de mogelijkheden hiertoe onderzocht.
Vervolgens zijn de volgende opties overwogen:

A. Het aanstellen van een vaste externe adviescommissie. Dit blijkt de meest gebruikelijke optie te zijn aangezien alle gemeenten, op gemeente Almere na, hier gebruik van maken. Deze adviescommissie beoordeelt de subsidieaanvraag en adviseert het college in een adviesrapport over de honorering of afwijzing ervan.
B. Het betrekken van één of meer externe deskundigen bij de beoordeling van elke aanvraagronde, zoals wordt gedaan door de gemeente Almere. De selectie van deze adviseur(s) vindt plaats op basis van hun professionele kennis van een of meer relevante disciplines of thema's en van hun kennis van actuele ontwikkelingen op het gebied van cultuur, met name binnen de eigen gemeente. In het geval van Almere

beoordelen de deskundigen de aanvragen alleen op het criterium van artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit. Het college beoordeelt de aanvraag op de overige criteria.[29]

C. De adviserende rol toebedelen aan (één van) de al bestaande adviescommissies van gemeente Amstelveen, zijnde de Amstelveense Adviesraad Cultuur (AAC) en de Adviescommissie Beeldende Kunst (ABK) aan wie deze taak zou kunnen worden toebedeeld. Echter heeft het mogelijk de voorkeur om voor elke subsidieaanvraagronde een aparte (groep van) adviseur(s) te betrekken bij het beoordelingsproces. Op deze manier kan worden voorkomen dat er belangenverstrengeling ontstaat en dat een vast aangestelde commissie te veel zeggenschap krijgt.
D. De huidige manier van beoordelen behouden, waarbij de beoordeling van de subsidieaanvraag volledig wordt overgelaten aan de betreffende accounthouder bij de gemeente. Het heeft echter de voorkeur om deze beslissing niet langer aan één persoon over te laten nu het gewicht van de beoordeling toeneemt vanwege de langere termijn waarvoor subsidie wordt toegekend.

Advies
De werkwijze van Almere (optie D) zou ook passend kunnen zijn voor Amstelveen. De belangrijkste redenen dat deze optie de voorkeur heeft zijn:

1. Door verschillende deskundigen in de arm te nemen met ieder een eigen expertise (bijv. podiumkunsten, beeldende kunst, bibliotheek) wordt gegarandeerd dat zij de gemeente op inhoudelijk/artistiek vlak van een gedegen advies kunnen voorzien voor de verschillende culturele instellingen.
2. Een beoordelingsprocedure waarbij meerdere partijen worden betrokken is beter passend bij de (grotere) mate van verantwoordelijkheid die komt kijken bij beoordeling voor een langere termijn.
3. Indien een culturele instelling besluit te procederen tegen de gemeente (bijvoorbeeld na afwijzing van een subsidieaanvraag) zal de rechter de afwijzing niet inhoudelijk gaan toetsen wanneer bij de beoordeling een externe adviescommissie of deskundigen betrokken zijn geweest. Op deze manier biedt het betrekken van externen extra juridische bescherming voor de gemeente.
4. De AAC en Cultuur+Ondernemen adviseren nadrukkelijk om advies in te winnen bij externen, zowel vanwege de juridische bescherming alsook om te voorkomen dat er ‘tunnelvisie’ ontstaat bij de gemeentelijke accounthouder.

Differentiatie verschillende disciplines
De culturele instellingen achten het noodzakelijk dat er een aparte regeling wordt getroffen voor de bibliotheek. Hiervoor zijn meerdere redenen aangedragen:

A. De bibliotheek vervult niet alleen op cultureel gebied, maar ook op onderwijs- en welzijnsgebied een belangrijke functie. Hiermee bevindt zij zich op het snijvlak van educatie, cultuur en media.
B. Niet alle belangrijke doelstellingen voor de bibliotheek staan in de Cultuuragenda vermeld. Zo is er bijvoorbeeld ook een gemeentelijke bibliotheekvisie een bibliotheekconvenant waar zij hun activiteiten op afstemmen.
C. De bibliotheek ontvangt als enige culturele instelling subsidie van drie gemeenten. Dit betekent dat zij op dit moment jaarlijks drie verschillende subsidieaanvragen indienen. Voor hen is het gunstig als deze allemaal gebruik maken van eenzelfde termijn en vergelijkbare beoordelingsprocedure, zoals nu het geval is.

[29] Dit zijn: betekenis of belang voor de stad, organisatorische kwaliteit, samenwerking, publiek en duurzaamheid (Nadere regels subsidie cultuur 2021-2024, artikel 8).

Wegens de nadrukkelijke wens van de bibliotheek is er een aanvullend onderzoek gedaan naar de overige beleidsstukken waar zij mee te maken heeft en de situatie binnen andere gemeenten. Dit onderzoek en de conclusies zijn opgenomen in Bijlage 7.

Advies
Het advies is om de bibliotheek mee te nemen in de meerjarige regeling en geen aparte deelregeling te treffen (optie B). Dit heeft de voorkeur om de volgende redenen:

1. Op basis van de andere beleidsstukken (bibliotheekwet, bibliotheekconvenant en bibliotheekvisie Amstelveen) worden geen moeilijkheden voorspeld voor het meenemen van de bibliotheek in de meerjarige subsidieregeling. De algemene criteria uit het toetsingskader zijn breed invulbaar en hebben vooral betrekking op het maatschappelijk effect van de culturele instellingen, wat ook voor de bibliotheek een belangrijk speerpunt is.
2. Bij andere gemeenten ontvangt de bibliotheek doorgaans subsidie vanuit de meerjarige regeling voor cultuursubsidie. In dit geval wordt er voor hen geen uitzondering gemaakt in het toetsingskader of andere zaken.
3. Door de regeling zo uniform mogelijk te houden blijven de geldende criteria helder, wat de transparantie van het subsidiesysteem en de beoordeling ten goede komt. Transparantie is een belangrijke waarde voor de nieuwe systematiek, aangezien de culturele instellingen hier behoefte aan hebben.

De bibliotheek heeft zelf de sterke voorkeur uitgesproken dat er voor hen een aanvullende paragraaf komt met eigen criteria. Het wordt daarom belangrijk gevonden om nogmaals met hen in gesprek te gaan en hierbij de bevindingen van het onderzoek toe te lichten. Zodoende kan worden vastgesteld of zij nog steeds problemen voorzien bij de nieuwe regeling en kan worden afgestemd hoe dit te ondervangen.

Additionele projectmatige subsidie
De gemeente zou projectmatige subsidies kunnen gaan hanteren naast de meerjarige subsidieregeling. Reden hiertoe zou het Coalitieakkoord 2018-2022 zijn, aangezien hierin het doel is gesteld om meer projectmatig te gaan subsidiëren teneinde innovatie en onderlinge samenwerking verder te stimuleren.
De projectmatige subsidies zouden culturele instellingen bijvoorbeeld jaarlijks of halfjaarlijks kunnen aanvragen voor specifieke projecten, aanvullend op de subsidie die zij vierjaarlijks ontvangen.

Een voorbeeld van een gemeente die een uitgebreide flexibele schil in haar cultuursubsidieregeling heeft opgenomen is gemeente Arnhem. Zij hanteren de deelregelingen ‘Subsidies basisvoorzieningen’, ‘Subsidies meerjarenvoorzieningen’, ‘Subsidies programmatische activiteiten’ en ‘Eenmalige subsidies’ (zie Bijlage 8 voor een uitgebreide uiteenzetting van de deelregelingen).

De ‘subsidie basisvoorzieningen’ beslaat de deelregeling voor de grote culturele instellingen van Arnhem. Dit is het enige type structurele subsidierelatie dat de gemeente onderhoudt. Daarnaast biedt zij dus nog een (niet structurele) meerjarige regeling, waarvoor na elke termijn wordt gekeken aan welke meerjarenvoorzieningen behoefte is en welke organisaties hierin voorzien.

De deelregelingen ‘subsidies programmatische activiteiten’ en ‘eenmalige subsidies’ behelzen beiden een flexibel inzetbaar cultuursubsidiebudget. Beide deelregelingen bevatten eigenschappen welke Amstelveen op zou kunnen nemen in de totstandbrenging van een aanvullend flexibel subsidiebudget.

Een mogelijkheid voor het scenario waarin de gemeente projectmatige subsidies gaat hanteren bovenop de structurele meerjarige subsidie wordt hieronder geschetst.

Mogelijke deelregeling 'subsidie op projectbasis' voor Amstelveen

- Aanvraag op jaarbasis
  - Jaarlijkse vaststelling van het beschikbare bedrag voor projectmatige cultuursubsidie tijdens het opstellen van de nieuwe begroting
  - Beperken van de belasting voor het ambtelijk apparaat door één keer per jaar de mogelijkheid te bieden om incidentele subsidie voor projecten aan te vragen
- Beschikbaar voor zowel culturele instellingen die structureel (meerjarige) subsidie ontvangen als de kleinere cultuurinstellingen en –organisaties
  - Stimuleren van onderlinge samenwerking binnen het culturele veld
  - Aanmoedigen van nieuwe (kleine) initiatieven
- Een maximumbedrag per aanvraag
  - Duidelijkheid voor culturele instellingen wat zij maximaal kunnen ontvangen aan (aanvullende) financiële steun voor projecten
  - Eerlijke verdeling van subsidiebudget

Een andere mogelijkheid is om een projectmatig 'innovatiebudget' te gaan hanteren welke alleen aan te vragen is door de structureel gesubsidieerde instellingen, in tegenstelling tot het hierboven gestelde voorbeeld. Dit zou dan een aanvulling worden op de structurele subsidie uit de meerjarenregeling. Een dergelijk projectmatig budget zou moeten dienen als een 'incentive' voor de culturele instellingen om ze aan te sporen tot meer innovatie en cultureel ondernemerschap.

Wat betreft de gedeeltelijke projectmatige subsidie zijn er drie opties te overwegen:

A. Een extra deelregeling 'subsidie op projectbasis' opstellen, vergelijkbaar met die van gemeente Arnhem
B. Een projectmatig innovatiebudget opzetten voor uitsluitend de structureel gesubsidieerde instellingen, waarvoor wordt gekort op de structurele budgetten
C. Een projectmatig innovatiebudget opzetten voor uitsluitend de structureel gesubsidieerde instellingen, waarvoor extra budget vrijkomt vanuit de gemeente
D. Geen projectmatige subsidie gaan hanteren

Advies

Het advies is om in de eerste termijn van de regeling in ieder geval geen projectmatige subsidie te gaan hanteren (optie D). Als uit de evaluatie van deze eerste termijn blijkt dat er toch behoefte is aan een extra 'incentive' voor innovatie kan deze alsnog worden ingevoerd.

De belangrijkste redenen hiertoe zijn:

1. Het invoeren van een projectmatig innovatiebudget zou voornamelijk moeten bijdragen aan de innovatie en het cultureel ondernemerschap van de culturele instellingen. Echter draagt de meerjarige subsidieregeling an sich hier al aan bij, doordat deze de culturele instellingen in staat stelt om lange termijn plannen te maken (lange termijn) samenwerkingen aan te gaan op het gebied van acquisitie en sponsoring.
2. Een gedeeltelijke projectmatige subsidie maakt de meerjarenregeling (mogelijk onnodig) veel ingewikkelder. Dit doet af aan de helderheid van het systeem, terwijl meer transparantie juist een belangrijk doel is binnen de herijking.
3. De culturele instellingen staan negatief tegenover een additionele projectmatige subsidie. Vooral als dit betekent dat er gekort wordt op hun structurele budgetten

zien zij hier geen voordelen in. Om ervoor te zorgen dat zij zich gehoord voelen in deze wens zou een dergelijk 'innovatiebudget' in de eerste termijn beter nog niet ingevoerd kunnen worden.

4. Indien projectmatige subsidies deels uit het reguliere budget zou komen zou dat de zekerheid voor de instellingen niet ten goede komen. Ook zou dit gevolgen kunnen hebben voor de samenwerking tussen de instellingen.

4. Conclusie

Samengevat is het uit dit onderzoek voortvloeiende advies omtrent de invulling van een vernieuwde subsidiestructuur als volgt:

Jaarlijkse evaluatie en vierjaarlijkse vaststelling

Het advies is om een jaarlijkse tussentijdse evaluatie in te voeren waarbij tevens een financieel verslag wordt opgevraagd. De vaststelling vindt vervolgens vierjaarlijks plaats, aan het einde van elke subsidietermijn.

Uitbreiden van het toetsingskader met aanvullende criteria

Het advies is om het huidige toetsingskader uit te gaan breiden met een set aanvullende criteria, waarbij een voorbeeld wordt genomen aan de criteria die door andere gemeenten met een meerjarige regeling worden gehanteerd, zoals gemeente Almere. Deze zullen bij voorkeur worden opgenomen in een standaard aanvraagformulier. Het precieze voorstel voor de opzet van dit formulier is terug te lezen in het advies bij het kopje 'Toetsingskader'. Om het maatschappelijk effect van de culturele instellingen te kunnen evalueren en stimuleren worden twee belangrijke adviezen uit de publicatie 'Niet tellen maar wegen' overgenomen:

Houd ruimte voor een (inhoudelijke) dialoog tussen gemeente en culturele instellingen

Vergroot de rol van de instellingen in de beoordeling en het toetsingskader

Vierjarige subsidietermijn vanaf 2024

Het advies is om de nieuwe meerjarige subsidiestructuur vanaf 1 januari 2024 in te laten gaan en een subsidietermijn van vier jaar te gaan hanteren.

Betrekken van drietal externe deskundigen bij beoordeling

Het advies is om de mogelijkheid in te bouwen een twee- of drietal externe deskundigen bij de beoordelingsprocedure te betrekken. Zij voorzien de behandelend ambtenaar van ondersteunend advies omtrent de toekenning van subsidie.

Optie voor uitzonderingsregel Bibliotheek Amstelland behouden

Het advies is om geen aparte deelregeling of aanvullende paragraaf voor de bibliotheek op te nemen in de regeling.

Optie voor additionele projectmatige subsidie behouden

Het advies is om de mogelijkheid van een gedeeltelijke projectmatige subsidie te behouden, maar deze in ieder geval niet vanaf de eerste termijn van het meerjarige systeem toe te gaan passen.

Referenties

Boekman Extra 25 (september 2021). 'Ontstaan en ontwikkeling culturele Basisinfrastructuur: Functies en subsidiecriteria'. Boekmanstichting, via: https://www.boekman.nl/wp-content/uploads/2021/09/BmXtra_25.pdf

Bunnik, C. & Van Huis, E. (2012). 'Niet tellen maar wegen'. Boekmanstichting.

Cultuurfonds Almere. 'Almeers subsidiestelsel voor cultuur gewijzigd'. Via: https://cultuurfondsalmere.nl/nieuws/almeers_subsidiestelsel_voor_cultuur_gewijzigd

Gemeente Almere. 'Nadere regels subsidie cultuur 2021-2024'. Via: https://www.almere.nl/vrijetijd/cultuur/jaarlijkse/meerjarige-subsidies-en-eenmalige-financiele-bijdragen
Gemeente Almere. 'Programmabegroting 2021'.

Gemeente Amersfoort. 'Regeling meerjarige projectsubsidies kunst en cultuur 2021-2024'. Via: https://www.amersfoort.nl/subsidies/to/meerjarige-projectsubsidie-kunst-en-cultuur-2021-2024-.htm

Gemeente Amersfoort. (30 juni 2020). 'Collegevoorstel meerjarige projectsubsidie kunst en cultuur 2021-2024'. Via: https://www.amersfoort.nl/subsidies/to/meerjarige-projectsubsidie-kunst-en-cultuur-2021-2024-.htm

Gemeente Amstelveen (2016). 'De bibliotheek van nu naar 2025: Bibliotheekvisie gemeente Amstelveen'.

Gemeente Amstelveen (2020). 'Cultuuragenda 2020-2024: De stad als podium'.

Gemeente Amstelveen. Amendementen en moties gemeenteraad 24 maart 2021. Via: https://ris2.ibabs.eu/Agenda/Details/amstelveen/76ff6b99-1424-4069-a0ba-6a165dcde490

Gemeente Amstelveen (2018). 'Coalitieakkoord 2018-2022'.

Gemeente Amstelveen (2012). 'Algemene subsidieverordening 2012'. Via: iBabs.

Gemeente Amstelveen (2012). 'Raadsvoorstel Vaststelling van Algemene subsidieverordening Amstelveen 2012 en intrekking Subsidieverordening stedelijke vernieuwing'. Via: iBabs.

Gemeente Amstelveen (2016). 'Algemene subsidieverordening 2016'. Via: iBabs.

Gemeente Amstelveen (2016). 'Raadsvoorstel Vaststelling van Algemene subsidieverordening 2016'. Via: iBabs.

Gemeente Arnhem. (2013) Cultuurbeleid Arnhem 'STROOM'. Via: http://docplayer.nl/4106576-1-cultuurbeleid-arnhem-stroom-cultuur-beleid-arnhem.html

Gemeente Arnhem. Geamendeerde Begroting 2021.

Gemeente Arnhem. 'Kunst en cultuur verlevendigt de stad en verbindt Arnhemmers met elkaar'. Via: https://arnhem.begroting-2020.nl/p27600/kunst-en-cultuur-verlevendigt-de-stad-en-verbindt-arnhemmers-met-elkaar

Gemeente Arnhem. 'Subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals'. Via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR605289/2

Gemeente 's Hertogenbosch. 'Cultuurnota 2020-2024'. Via: https://assets.citynavigator.nl/kuma-denbosch-ondernemen/uploads/media/5e1c1fffa4315/cultuurnota.pdf

Gemeente 's Hertogenbosch. 'Subsidieregeling Professionele Kunsten 2021-2024 BrabantStad'. Via: https://www.s-hertogenbosch.nl/subsidies

Gemeente Nijmegen. 'Subsidieregeling Cultuur Nijmegen'. Via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR636745/1

Gemeente Tilburg. 'Cultuurplan Tilburg 2021-2024'. Via: https://www.tilburg.nl/stad-bestuur/stad/cultuurplan-2021-2024/

Klamer, A. (24 september 2004). 'Private financiering van kunsten beter dan subsidie'. ESB, 89e jaargang, nr. 4443, pagina 474.

KWINK Groep (17 december 2019). 'Evaluatie Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen'.

Mullenders, W. (8 december 2014). 'Een nieuwe kijk op kunst: Een onderzoek naar ontwikkelingen in de visies op de maatschappelijke waarde van (beeldende) kunst'. Universiteit Utrecht.

Partners + Pröpper (17 februari 2021). 'Evaluatie subsidiebeleid: een onderzoek van de rekenkamercommissie Amstelveen'. Via: https://www.amstelveen.nl/bestuur-organisatie/publicatie/gemeenteraad_raad-en-commissies_rekenkamercommissie

Partners + Pröpper (December 2013). 'Handreiking Sturen op maatschappelijke effecten'. Via: https://vng.nl/files/vng/szm-handreiking_sturen_op_maatschappelijke_effecten_def.pdf

Raad voor Cultuur (november 2017). 'Cultuurbeleid van Rijk en regio: een geschiedenis in vogelvlucht' in: 'Cultuur voor stad, land en regio. De rol van stedelijke regio's in het cultuurbestel'. Via: https://toekomst-cultuurbeleid.cultuur.nl/verkenning/bijlagen/cultuurbeleid-van-rijk-en-regio

Raad voor Cultuur (6 maart 2014). 'Advies Meedoen is de kunst'. Via: https://www.raadvoorcultuur.nl/documenten/adviezen/2014/03/06/advies-meedoen-is-de-kunst

Van der Ploeg, F. (25 oktober 1999). 'Nota Cultureel Ondernemerschap'. Sdu Uitgevers.

Zijlstra, H. (31 mei 2012). Kamerbrief aangaande het Programma Ondernemerschap Cultuur 2013-2016. Via: https://archief.rijksbegroting.nl/algemeen/gerefereerd/1/7/0/kst170923.html

Vereniging van Openbare Bibliotheken (februari 2015). 'Grijp de kansen van de nieuwe bibliotheekwet! Uitleg bij de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)'.

Website Verenging van Openbare Bibliotheken.
https://www.debibliotheken.nl/informatie/bibliotheekconvenant/

Bijlagen

Bijlage 1. Stand van zaken en historie Algemene Subsidieverordeningen

In 2016 werd de oude ASV (uit 2012) vervangen door de huidige ASV. Aanleidingen hiervoor waren:

- De regelgeving omtrent subsidieverstrekking werd tot dan toe niet voldoende nageleefd. Instellingen dienden hun aanvragen en verantwoordingen vaak niet tijdig in en hadden regelmatig een huurachterstand bij de gemeente.
  Zodoende diende de nieuwe ASV de **risico's op onrechtmatigheid** voor de gemeente in te perken.
- De relaties tussen gemeente en subsidieontvangers waren vaak van vrij informele aard. Dit had zijn uitwerking op de nalatigheid van subsidieontvangers omtrent de gemaakte afspraken.
  Er diende meer ruimte te komen voor **zakelijke relaties** tussen gemeente en subsidieontvangers.
- Door een aantal veranderingen en vernieuwingen, zoals de nieuwe modelverordening van de VNG, was de ASV uit 2012 niet actueel meer. Daarnaast konden het hanteren van minder regels en voorschriften de administratieve lastendruk van het systeem verminderen.
  Zodoende wenste de gemeente de ASV te **actualiseren en optimaliseren**.

De huidige ASV van gemeente Amstelveen	
Sinds wanneer	2016
Doel/veranderingen (t.o.v. ASV 2012)	- **Verzakelijking van de relaties** tussen de gemeente en subsidieontvangende organisaties
	- **Beperken van de risico's op onrechtmatigheid** voor de gemeente.
	- Juridisch mogelijk maken van **verrekening van de aan de gemeente verschuldigde (huur)penningen**
	- **Verminderen van de administratieve lastendruk**
	- **Actualiseren** van de ASV 2012 (n.a.v. nieuwe modelverordening VNG)
Belangrijke veranderingen	- **Beleidsregel Strafkorting** (sinds 2015) wordt verwerkt, zowel de bepalingen ten aanzien van het tijdig indienen van de aanvragen als de bepalingen ten aanzien van de transparantievereisten.
	- **Verminderen van bepalingen en regels** (waar mogelijk en wenselijk) om efficiënter te kunnen werken bij het afhandelen van subsidieaanvragen en instellingen meer ruimte te bieden.
	- **Toevoeging van artikelen** (bijvoorbeeld: instellingen kunnen nu worden verplicht om in publicaties en persberichten te vermelden dat de activiteiten mede tot stand zijn gekomen dankzij een financiële bijdrage van de gemeente).

Huidige gang van zaken: structurele subsidie culturele instellingen	
Betreffende partijen	Schouwburg Amstelveen P60 Bibliotheek Amstelland

	Griffioen Amstelveens Poppentheater Cobra Museum Platform C Amsterdamse Bostheater* Museum JAN*
Aanvraagprocedure	De gemeente verstuurt jaarlijks (rond juli) een opdracht tot offerte naar de betreffende culturele instellingen, met daarin vermeld: - **Aan te leveren documenten** door culturele instelling - Concrete **kengetallen en teleenheden** die moeten worden bijgehouden in de jaarrekening - **Randvoorwaarden** voor subsidie (zie 'voorwaarden') - Het **vastgestelde subsidiebedrag** voor de komende termijn incl. indexatie[30] - De **subsidieperiode** - De culturele instelling dient de opgevraagde documenten aan (voor 1 oktober), zijnde: - Beschrijving van inhoudelijke bijdragen aan speerpunten uit de Cultuuragenda - Beschrijving van prestaties die het komende jaar worden geleverd Jaarverslag van de voorafgaande periode
Beoordeling	De offerte/subsidieaanvraag wordt beoordeeld door de accounthouder vanuit de gemeente aan de hand van de geleverde prestaties in het voorgaande jaar en de plannen voor het komende jaar.
Criteria voor bedrijfsvoering en programmering	A. Inhoudelijke bijdrage leveren aan de speerpunten uit de huidige Cultuuragenda B. Toepassen van de codes: - Cultural Governance - Fair Practice Code - Code Culturele Diversiteit
Voorwaarden	De voorwaarden zijn deels afhankelijk van het karakter van de betreffende culturele instelling. Algemene voorwaarden: A. Tijdig aanleveren van de offerte bij de gemeente B. Toezegging tot registratie van afgesproken prestatie- en teleenheden C. Actieve samenwerking met (collega)-instellingen in Amstelveen. De samenwerkingsplannen moeten concreet worden omschreven (verwachting, omvang, intensiteit) D. Toezegging tot jaarlijks overleg met gemeente over voortgang en eventuele bijstellingen in opdracht tot offerte E. Jaarverslag waarin wordt gerapporteerd aan de gemeente over: - Behaalde (kwalitatieve en kwantitatieve) resultaten en geleverde prestaties met een toets aan de overeengekomen doelstellingen - Werkwijze van Cultural Governance - Omgang met Fair Practice Code

[30] Het subsidiebedrag is onder voorbehoud van de beslissingen van het college van Burgemeester & Wethouders en van de gemeenteraad aangaande de gemeentebegroting voor het betreffende jaar.

	- Omgang en invulling van de Code Culturele Diversiteit
Beschikbare aanvullende/incidentele subsidies	Geen incidentele subsidie beschikbaar

* Het Amsterdamse Bostheater en Museum JAN maakten van 2019-2021 deel uit van een pilot. In het kader daarvan ontvingen zij drie jaar structureel subsidie. Voordien ontvingen zij geen structurele subsidie van de gemeente.

Voorgaande subsidiesystemen
Tot 2012 was de Algemene Subsidieverordening 2006 van kracht, daarna werd deze vernieuwd.
De doelen die werden beoogd met de nieuwe ASV 2012:

- **Verminderen van de administratieve lastendruk** door minder regels en voorschriften
- **Meer transparantie en eenduidigheid** in het gemeentelijk subsidiebeleid
- **Heldere bepalingen en regels** over de verplichtingen van subsidieontvangers en het verantwoorden van de aan hen verstrekte subsidies
- **Actualiseren van het subsidiebeleid** aan de subsidiebepalingen in de Awb
- **Geconstateerde knelpunten oplossen** binnen het gemeentelijk subsidiebeleid
- **Digitaliseren/automatiseren** van het subsidieproces

In 2012 werd al gestreefd naar meer transparantie in het gemeentelijk subsidiebeleid. Hiermee werd gedoeld op heldere beleidsuitgangspunten en beschikbare middelen ten behoeve van:

- Het effectiever kunnen sturen richting de gewenste resultaten
- Betere monitoring en evaluatie van de behaalde resultaten door de subsidieontvanger

Uit het Rekenkameronderzoek kan echter geconcludeerd worden dat zowel de ASV 2012 als de ASV 2016 op dit vlak niet de voorziene effecten heeft weten te realiseren. Dit kan worden toegeschreven aan:

- Verkokering van de beleidsterreinen binnen de gemeente[31]
- Niet-evalueerbare formulering van de maatschappelijke doelen[32]
- Nadruk op uitvoeringprestaties (in plaats van maatschappelijk effect) in de gevraagde verantwoording van subsidieontvangers[33]

In het plan voor de herijking van de subsidiesystematiek, in dit geval specifiek voor cultuursubsidie, dient er zodoende genoeg aandacht te zijn voor het aanpakken van deze drie punten.

[31] 'Evaluatie subsidiebeleid' (februari 2021), p. 9.
[32] p. 9.
[33] p. 9.

Bijlage 2. Vergelijking andere gemeenten
Zie het document ‘Bijlage 2: Onderzoek meerjarige subsidiestructuur cultuur’.

Bijlage 3. Cultuursubsidiebudget gemeenten

Overzicht cultuursubsidiebudgetten gemeenten			
Gemeente	**Aantal inwoners**	**Cultuursubsidiebudget in 2021**	**Bijdrage per inwoner**
Amstelveen	90.838	€ 7.230.418[34]	€ 79,60
Amersfoort	152.481	€ 16.412.200[35]	€ 107,63
Almere	196.932	€ 12.300.000[36]	€ 62,50
Arnhem	152.293	€ 23.400.000[37]	€ 153,65
Nijmegen	170.681	€ 20.200.000[38]	€ 118,35

[34] Zie huidige subsidiebedragen in tabel 1 en 2, p. 3-4.
[35] Gemeente Amersfoort, Begroting 2021, Bijlagen: Subsidies. Via: https://amersfoort.begroting-2021.nl/p3186/subsidies
[36] Gemeente Almere, Programmabegroting 2021, p. 97.
[37] Gemeente Arnhem, Geamendeerde begroting 2021, p. 105.
[38] Gemeente Nijmegen, Begroting 2021: Subsidieoverzicht. Via: https://nijmegen.begroting-2021.nl/p46915/subsidieoverzicht

Bijlage 4. Beweegredenen meerjarige termijn

Een overzicht van de belangrijkste beweegredenen van andere gemeenten voor een meerjarige termijn:

A. Stevigere basis bieden voor de bedrijfsvoering van culturele instellingen[39]

- Door een meerjarig perspectief te bieden hebben culturele instellingen meer financiële zekerheid[40] en zijn culturele instellingen beter in staat om plannen te maken voor de lange termijn.
- Een stevige basis in financieel opzicht geeft instellingen de mogelijkheid om aandacht te besteden aan optimalisering en vernieuwing op het gebied van haar bedrijfsvoering, maar ook op artistiek inhoudelijk vlak.

Deze motivering vindt aansluiting bij de volgende beoogde doelen van Amstelveen:
- Meer zekerheid en transparantie voor culturele instellingen
- Stimuleren van innovatie in programmering en bedrijfsvoering
- Effectievere bijdrage aan de doelen en langetermijnvisie van de gemeente (zoals beschreven in de Cultuuragenda) door culturele instellingen

B. Impuls geven aan onderlinge samenwerking van culturele partijen[41]

- Een meerjarige subsidie stelt de gesubsidieerde instellingen beter in staat om meerjarige samenwerkingsverbanden aan te gaan. Gezamenlijke plannen voor de komende vier jaar kunnen reeds worden vastgelegd in de subsidieaanvragen van de instellingen.
- De gemeente kan verder vooruitkijken in de ontwikkelingen van onderlinge samenwerking. Ze kunnen peilen of de instellingen zich daadwerkelijk aan deze plannen houden. Dit resulteert in meer mogelijkheid tot sturing op het vlak van samenwerking.

Deze motivering vindt aansluiting bij de volgende beoogde doelen van Amstelveen:
- Stimuleren van samenwerking tussen verschillende instellingen
- Effectievere bijdrage aan de doelen en langetermijnvisie van de gemeente (zoals beschreven in de Cultuuragenda) door culturele instellingen

C. Meer mogelijkheden voor culturele instellingen op het vlak van acquisitie en fondsenwerving[42]

- Potentiële financiers en sponsoren stellen doorgaans eisen voor de financiële stabiliteit van de door hen begunstigde organisatie. Voor culturele instellingen werkt het in hun voordeel wanneer zij aan kunnen tonen dat zij voor een langere periode verzekerd zijn van gemeentelijke steun.
- Meer mogelijkheden op het gebied van financiering geeft een impuls aan ontwikkeling en innovatie van de bedrijfsvoering van culturele instellingen.

[39] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44.
[40] Website Cultuurfonds Almere: 'Almeers subsidiestelsel voor cultuur gewijzigd'. Via: https://cultuurfondsalmere.nl/nieuws/almeers_subsidiestelsel_voor_cultuur_gewijzigd
[41] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44.
[42] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44, en website Cultuurfonds Almere: 'Almeers subsidiestelsel voor cultuur gewijzigd'.

Deze motivering vindt aansluiting bij de volgende beoogde doelen van Amstelveen:
- Meer zekerheid en transparantie voor culturele instellingen
- Stimuleren van innovatie in programmering en bedrijfsvoering

D. Bij vierjarige termijn: betere afstemming met andere overheden op het gebied van cultuurbeleid[43]

- Specifiek met een vierjarige termijn kan het gemeentelijk cultuurbeleid beter worden afgestemd op het cultuurbeleid en de subsidietermijnen van andere overheden, zoals die van het Rijk en de Rijksfondsen. Voor gemeente Almere heeft dit ook meegewogen in de keuze om een vierjarige termijn met ingang vanaf 2021 te gaan hanteren.[44] Deze zelfde termijn wordt door de meeste andere gemeenten met een meerjarige cultuursubsidie ook aangehouden.[45]
    - Voor Amstelveen is dit aspect minder van belang aangezien geen van de culturele instellingen andere overheidssubsidies ontvangen.

Deze motivering vindt aansluiting bij de volgende beoogde doelen van Amstelveen:
- Meer zekerheid en transparantie voor culturele instellingen
- Vereenvoudigen van het subsidiemodel

[43] Gemeente Tilburg, Cultuurplan 2021-2024: p. 44.
[44] Website Cultuurfonds Almere: 'Almeers subsidiestelsel voor cultuur gewijzigd'.
[45] Bijvoorbeeld de gemeenten Amersfoort, Amsterdam, Rotterdam, Tilburg (en de overige gemeenten binnen subsidieorgaan BrabantStad), Nijmegen.

Bijlage 5. Input culturele instellingen

Naar aanleiding van de bijeenkomst op 17 september 2021 hebben de culturele instellingen van LOCO de volgende gezamenlijke standpunten geformuleerd:

- De culturele instellingen ondersteunen het plan voor een vierjarige subsidiesystematiek. Dit geeft ruimte voor ontwikkeling, sluit aan bij de meerjarige strategische plannen van de culturele instellingen en kan zo mogelijk afgestemd worden met een meerjarensubsidie van reguliere fondsen en sponsors. In deze systematiek pleiten zij wel voor het vastleggen van de indexering voor de gehele periode en voor het toestaan van een weerstandsreserve van minimaal 10% van de jaarlijkse omzet.
- De instellingen stellen voor deze systematiek in te voeren in 2024 waarbij de aanvragen ingediend worden voor 1 juli 2023.
- De instellingen stellen voor het IGLO model voor aanvragen en rapportages te laten vervallen. Zij achten dit model onnodig ingewikkeld en heeft geen toegevoegde waarde.
- Monitoring culturele instellingen en gemeente vindt jaarlijks plaats (evaluatie jaarplan en jaarrekening). Instellingen krijgen daarmee de ruimte om het ene jaar meer te investeren dan in andere jaren voor de ontwikkeling van (langere termijn) projecten. De finale afrekening vindt dan plaats over de gehele beleidsperiode.
- De culturele instellingen zijn geen voorstander van een nieuwe onafhankelijke externe commissie voor de beoordeling van de vierjaren plannen. Zij zouden liever zien dat de bestaande adviescommissie beeldende kunst (kunstraad) wordt uitgebreid met andere disciplines (podiumkunsten/cultuureducatie) voor een afgewogen advies over het beleid en de visie van de gemeente. Hierna kunnen de instellingen hun aanvraag indienen waarna de gemeente in staat is zelf de aanvragen te toetsen aan het opgestelde kader.
- Voor de bibliotheek is een aanvullende paragraaf noodzakelijk.

Tevens werden er tijdens de separate gesprekken met de LOCO-directeuren een aantal individuele standpunten geformuleerd:

Bibliotheek Amstelland

- Voor de bibliotheek is het ook van belang wat de ambities van de gemeente zijn op onderwijs- en welzijnsgebied, naast cultuurgebied. Daarom heeft de gemeentelijke bibliotheekvisie vorm gekregen naast Cultuuragenda. Het heeft allebei toegevoegde waarde. De bibliotheek vindt het belangrijk dat de subsidiecriteria waaraan zij moeten voldoen goed vorm krijgen.
- De bibliotheek acht het noodzakelijk dat zij een uitzonderingspositie krijgen binnen de meerjarenregeling. De redenen die hiertoe werden aangedragen zijn als volgt:
    - De bibliotheek vervult niet alleen op cultuurgebied, maar ook op onderwijs- en welzijnsgebied een belangrijke functie. Hiermee bevindt zij zich op het snijvlak van educatie, cultuur en media.
    - Niet alle belangrijke doelstellingen voor de bibliotheek staan in de Cultuuragenda vermeld. Zo is er bijvoorbeeld ook een gemeentelijke bibliotheekvisie en een bibliotheekconvenant waar zij hun activiteiten op afstemmen.
    - De bibliotheek ontvangt als enige culturele instelling subsidie van drie gemeenten. Dit betekent dat zij op dit moment jaarlijks drie verschillende subsidieaanvragen indienen. Voor hen is het gunstig als deze allemaal gebruik maken van eenzelfde termijn en vergelijkbare beoordelingsprocedure, zoals nu het geval is.

- De bibliotheek vindt het belangrijk om nog eens een goed gesprek te hebben over alles wat zij met hun subsidie doen aan innovatie, zodat zij kans krijgen om deze projecten goed over het voetlicht te brengen bij de gemeente.
- Indien er budget wordt vrijgemaakt voor innovatie is het belangrijk om vast te stellen hoe lang een project innovatief blijft en wordt beschouwd als een 'project'. Wanneer iets slaagt wordt het normaliter 'going business' in plaats van iets met een begin en een eind. Het zou zonde zijn als er voor dergelijke succesvolle projecten geen subsidie meer kan worden toegekend vanuit het eventuele projectmatige innovatiebudget.

Schouwburg

- De Schouwburg geeft aan dat het voor hen voordelig zou zijn als de subsidietermijn zou samenlopen met de landelijke termijn. Alle landelijke gezelschappen zijn gelijktijdig bezig met hoe hun activiteiten er de komende vier jaar uit zien, dus qua samenwerking en afstemming in de programmering zou dat daarom gunstig zijn.
- De Schouwburg heeft moeite met het punt over innovatie/het eventueel inkorten van de lumpsum om een apart innovatiebudget (voor incidentele projecten) te realiseren.

Museum JAN

- Indien er een projectmatige aanvullende subsidie komt kan het lastig zijn voor culturele instellingen om innovatie neer te zetten als een duidelijk 'project'. Vaak is innovatie verweven met alle activiteiten.
- Museum JAN vindt het een spannend punt hoe externe deskundigen aangetrokken gaan worden en waar deze op beoordeeld zullen worden. Het idee is echter niet om het advies van deze deskundigen leidend te laten worden in de beoordeling van de aanvraag; deze dient puur als een aanvullend advies.

P60

- P60 gelooft dat een meerjarige subsidie inderdaad aanzet kan geven tot innovatie. In het eerste jaar moet er vaak vooral geïnvesteerd worden, maar de resultaten laten zich vaak pas in het derde jaar zien. Doordat er na vier jaar pas een vaststelling komt kan je dan laten zien dat de ontwikkelingen wel positief zijn geweest. Daarnaast zijn de verhalen die P60 van partners hoort die te maken hebben met een meerjarige subsidie overwegend positief.

Amsterdamse Bostheater

- Het Amsterdamse Bostheater benadrukt het belang van een zorgvuldige selectie van eventuele externe deskundigen. Er moet voor gewaakt worden dat een dergelijke groep niet teveel zeggingskracht krijgt in wie er uiteindelijk subsidie ontvangt. Vaak hebben zulke 'cultuurbeoordelaars' al een heel gekleurd beeld/is er sprake van belangenverstrengeling.
  Echter kan het, indien het goed wordt uitgevoerd, wel waardevol zijn om meer input te krijgen vanuit verschillende perspectieven.

Bijlage 6. Toelichting stand van zaken thema's en aandachtspunten

Toetsingskader
In de huidige gang van zaken worden culturele instellingen grotendeels beoordeeld op de bijdrage die zij leveren aan de ambities uit de Cultuuragenda. Deze dienen zij zo concreet mogelijk te beschrijven in hun offerte.

1. **Betekenis of belang voor de stad**
   - De bijdrage die de organisatie via haar activiteiten levert aan de realisatie van de culturele ambities van de gemeente, zoals beschreven in de Cultuuragenda
   - de inbedding van de organisatie in de stad, met name, maar niet uitsluitend, binnen de culturele infrastructuur van de stad
2. **Artistieke en/of inhoudelijk culturele kwaliteit**
   - De artistieke en/of inhoudelijke visie van de aanvrager en de artistieke en /of inhoudelijke kwaliteit van de werkzaamheden en activiteiten die hieruit voortvloeien
   - De deskundigheid (vakmanschap) van de bij de activiteiten van de organisatie betrokken medewerkers
3. **Organisatorische kwaliteit**
   - De kwaliteit van de bedrijfsvoering van de aanvrager, zoals die onder andere tot uiting komt in zijn ondernemerschap en in de financieringsmix die hiervan het resultaat is
   - Bedrijfsvoering geeft voldoende basis om de voorgenomen programmering uit te voeren en het beoogde publiek te bereiken
   - De manier waarop de organisatie invulling geeft aan de
     - Governance Code Cultuur
       - Helder bestuur
       - Zorgvuldig toezicht op de eigen organisatie
       - Ruimte geven aan integer, inhoudelijk en zakelijk presteren
     - Fair Practice Code; onderschrijven van haar vijf kernwaarden
       - Solidariteit
       - Transparantie
       - Duurzaamheid
       - Diversiteit
       - Vertrouwen
     - Code Culturele Diversiteit; onderschrijven van haar drie kernwaarden in zowel het personeel als het aan te spreken publiek
       - Diversiteit
       - Inclusie
       - Toegankelijkheid
4. **Samenwerking**
   - Onderlinge samenwerking met andere culturele instellingen
   - Samenwerking met personen en instellingen uit andere sectoren (onderwijs, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties)
5. **Publiek**
   - De ambitie van de aanvrager ten aanzien van zijn publieksbereik, zowel in aantal bezoekers/deelnemers als in de samenstelling van het publiek (kernwaarden uit Code Culturele Diversiteit)
   - De visie van de aanvrager op en zijn bijdrage aan cultuureducatie en -participatie
6. **Innovatieve kwaliteit**
   - Adapteren op trends en ontwikkelingen, zoals digitalisering en de veranderende behoeftes van het publiek
   - Vernieuwende programmering
7. **Duurzaamheid**

- De visie van de aanvrager op duurzaamheid en de acties die hieruit voortvloeien

Ingangsdatum en subsidietermijn
In het volgende schema zijn een aantal meerjarige termijnen weergegeven welke worden gehanteerd binnen andere gemeenten:

	Termijn(en) meerjarige regeling(en)	**Afgestemd op termijn(en) van**
Gemeente Almere	- Tweejaarlijks (2021-2022, 2023-2024) - Vierjaarlijks (2021-2024)	- Rijksfondsen en –subsidies - Cultuurplan Almere (gedeeltelijk, loopt van 2019-2024)
Gemeente Amersfoort	- Vierjaarlijks (2021-2024)	- Rijksfondsen en -subsidies
Gemeente 's Hertogenbosch	- Vierjaarlijks (2021-2024)	- Rijksfondsen en –subsidies - Kunstenplanperiode van Provincie Noord-Brabant (BrabantStad)
Gemeente Nijmegen	- Vierjaarlijks (2021-2024)	- Rijksfondsen en –subsidies - Cultuurvisie Nijmegen (gedeetelijk, loopt van 2020-2024)
Gemeente Arnhem	- Tweejaarlijks (2021-2022, 2023-2024) - Vierjaarlijks (2021-2024)	- Rijksfondsen en –subsidies - Actualisatie[46] Cultuurnota (2021-2024)

Voordelen jaarlijkse subsidie
In de gesprekken met medewerkers van Financiën en Juridische Zaken kwamen een paar argumenten naar voren die voor een jaarlijkse subsidie pleiten:

A. Jaarlijkse verantwoording na afloop van elke termijn
Met het verlenen van cultuursubsidie op jaarbasis wordt na afloop van elke subsidietermijn een evaluatie uitgevoerd voor de prestaties van het voorgaande jaar. Zodoende kan de gemeente, indien nodig, aanpassingen doorvoeren in de subsidie van de volgende termijn. De gemeente loopt zo minder risico in het geval dat de gesubsidieerde instellingen hun afspraken niet nakomen.
Dit kan echter worden ondervangen in een meerjarig model door middel van:
- Tussentijdse (jaarlijkse) evaluaties (zie kopje 'Evaluaties', p. 9).
- Een vermelding in de subsidieregeling dat, als blijkt dat de subsidieontvanger niet of deels heeft voldaan aan de prestatieafspraken, het college de subsidie kan intrekken of gewijzigd (lager) vaststellen.[47]

B. Geen vereiste uitlooptermijn vanuit Algemene Wet Bestuursrecht
In artikel 4:51 eerste lid van de AWB staat vastgelegd dat bij een subsidierelatie die langer is dan drie jaar slechts 'met inachtneming van een redelijke termijn'[48] gehele

[46] De gemeente Arnhem heeft in 2013 haar huidige cultuurbeleid 'STROOM' gepresenteerd. Deze wordt met elke nieuwe termijn van de landelijke BIS geactualiseerd, zodat deze goed aan blijft sluiten bij de landelijke uitgangspunten. (Website gemeente Arnhem: 'Kunst en cultuur verlevendigt de stad en verbindt Arnhemmers met elkaar').
[47] Zoals bijvoorbeeld in de Regeling meerjarige projectsubsidies Kunst en Cultuur 2021-2024 van gemeente Amersfoort is opgenomen (artikel 13, lid 2).
[48] Algemene Wet Bestuursrecht, Artikel 4:51, lid 1: "Indien aan een subsidie-ontvanger voor drie of meer achtereenvolgende jaren subsidie is verstrekt voor dezelfde of in hoofdzaak dezelfde voortdurende activiteiten, geschiedt gehele of gedeeltelijke weigering van de subsidie voor een daarop

of gedeeltelijke weigering van de subsidie mag plaatsvinden voor de volgende periode. Door een jaarlijkse subsidie te hanteren behoudt de gemeente de mogelijkheid om de subsidie (indien nodig) te wijzigen na afloop van de termijn, zonder rekening te hoeven houden met een uitlooptermijn.
Echter bleek uit de gesprekken met Juridische Zaken[49] dat onder 'een redelijke termijn' doorgaans een periode van zes tot negen maanden wordt verstaan. Een dergelijke periode valt dus nog te overzien.
Ook kan van deze (relatief korte) uitlooptermijn nog worden afgezien door middel van individuele afspraken met de culturele instellingen óf een vermelding in de subsidieregeling waarin een andere kortere uitlooptermijn wordt benoemd.

aansluitend tijdvak op de grond, dat veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten zich tegen voortzetting of ongewijzigde voortzetting van de subsidie verzetten, slechts met inachtneming van een redelijke termijn."

[49] De adviesgesprekken met Chantal Denneboom, medewerker van afdeling Juridische Zaken bij gemeente Amstelveen, werden in de maanden juli en augustus gevoerd.

Bijlage 7. Onderzoek aparte regeling bibliotheek

De beleidsstukken

Bibliotheekwet

De huidige Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) of 'bibliotheekwet' is sinds 1 januari 2015 van kracht. Rond deze tijd werd de wet vernieuwd vanwege de recentelijke veranderingen in de bibliotheekfunctie, voor een groot deel wegens digitalisering.[50] De wet omschrijft de functies waarin de bibliotheek moet voorzien. Echter worden deze functies heel breed invulbaar beschreven, waardoor er veel ruimte wordt gelaten voor lokale invulling en maatwerk.[51] Zodoende fungeert de bibliotheekwet als een kader waarbinnen de bibliotheek haar werk kan en moet doen.

Bibliotheekconvenant 2020-2023

In 2019 is de nieuwe bibliotheekwet geëvalueerd.[52] Over het algemeen gaf de evaluatie een positief beeld van de effecten van de Wsob. Het eerste resultaat van deze evaluatie is het bibliotheekconvenant 2020-2023. Het convenant heeft ten doel om bibliotheken beter in staat te stellen bij te dragen aan actuele maatschappelijke opgaven. Zodoende is vastgelegd dat de bibliotheken zich in samenwerking met de drie overheidslagen inzetten voor de volgende drie maatschappelijke doelen: leesbevordering, digitale inclusie en een leven lang ontwikkelen.[53]

Bibliotheekvisie Amstelveen 'De bibliotheek van nu naar 2025'

Mede door de intrede van een nieuwe bibliotheekwet presenteerde Amstelveen in 2016 haar nieuwe bibliotheekvisie, 'De bibliotheek van nu naar 2025'. In de bibliotheekvisie wordt beschreven welke maatschappelijke meerwaarde Amstelveen ziet voor de bibliotheek naar 2025 toe. Veelal is deze gebaseerd op de vijf bibliotheekfuncties uit de Wsob. De uiteindelijke opdracht die Amstelveen aan de bibliotheek geeft is tweeledig. Deze heeft betrekking op voorziening, waarbij wordt verwacht dat de bibliotheek gaat reorganiseren naar een kleinere kernorganisatie met minimaal twee locaties, en subsidiabele culturele activiteiten met gemeentelijke prioriteit, zoals de aandacht voor moeilijk bereikbare doelgroepen (jeugd, ouderen, mensen met een sociaaleconomische achterstand) en de inzet van leesmediaconsulenten op scholen die daar behoefte aan hebben.

Andere gemeenten

In de tabel in Bijlage 2 is opgenomen hoe de subsidie voor de bibliotheek is geregeld bij de andere gemeenten.

Bij de meeste gemeenten wordt de bibliotheek beschouwd als onderdeel van de gemeentelijke culturele basisvoorzieningen. Zodoende wordt deze doorgaans meegenomen in de meerjarige subsidieregeling cultuur. Geen van de gemeenten waarbij dit het geval is hebben een aparte regeling voor de bibliotheek binnen de subsidiestructuur.

Conclusies

1. De andere beleidsstukken waar de bibliotheek mee te maken heeft (bibliotheekwet, bibliotheekconvenant en bibliotheekvisie Amstelveen) botsen niet met het toetsingskader voor de meerjarige subsidieregeling. De bibliotheek kan juist verwijzen naar de bibliotheekvisie en bibliotheekwet om haar maatschappelijke waarde toe te lichten bij de betreffende criteria. Op deze manier werken deze eerder in hun voordeel dan dat ze een probleem vormen.

---

[50] VOB, 2015: p. 9.
[51] VOB, 2015: p. 7.
[52] KWINK Groep, 2019: p. 86-88.
[53] Website VOB: 'Bibliotheekconvenant'.

2. Bij andere gemeenten wordt de bibliotheek doorgaans meegenomen in de meerjarige subsidiëring voor cultuur. Van een aparte deelregeling voor de bibliotheek, of een uitzondering op de subsidiecriteria, is geen voorbeeld.
3. De bibliotheekvisie is het belangrijkste beleidsstuk voor de bibliotheek. In de bibliotheekvisie is de gemeentelijke langetermijnvisie voor de bibliotheek uitgewerkt en zijn de voornaamste doelstellingen opgenomen. Het is daarom van belang dat de bibliotheek zich blijft verhouden tot dit beleidsstuk in haar activiteiten en dit aantoont in haar subsidieaanvraag. Zodoende zou het wenselijk kunnen zijn dat de bibliotheek, aanvullend op een toelichting bij de overige subsidiecriteria, tevens om een toelichting op hun bijdrage aan de vigerende bibliotheekvisie wordt gevraagd.
4. De bibliotheek is gewend om te werken met een meerjarenvisie (de huidige loopt van 2020-2023). De prestatieafspraken die zij maakt met de subsidiërende gemeenten Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn zijn op deze meerjarenvisie gebaseerd. In die zin verandert de nieuwe wijze van subsidiëring waarschijnlijk weinig voor de bibliotheek. Het is namelijk niet nodig om de toekomstplannen nog concreter te maken om in aanmerking te komen voor meerjarige subsidie: dit wordt van de andere instellingen ook niet verwacht.
5. Het is raadzaam om nog een afspraak met de bibliotheek in te plannen om het voorlopige toetsingskader, en de conclusies die in dit onderzoek zijn getrokken, aan hen te presenteren en toe te lichten. Zodoende kan worden vastgesteld of zij nog steeds problemen voorzien bij de nieuwe regeling en kan worden afgestemd hoe dit te ondervangen.

Bijlage 8. Deelregelingen cultuursubsidie bij de gemeente Arnhem

De gemeente Arnhem hanteert vier deelregelingen in het cultuursubsidiesysteem, waarvan drie meerjarig. Deze zijn uiteengezet in dit overzicht:

1. **Subsidies basisvoorzieningen**

- Vierjaarlijks
- Grote culturele instellingen met een professionele organisatie en huisvesting
- Opdracht vanuit de gemeente is om voor de betreffende functie (productie, presentatie of educatie) als basis te dienen
- Actualisering van de opdracht (eens in de vier jaar) is erop gericht accenten te verleggen; niet om de subsidierelatie te beëindigen
- Criterium 'bereik' en de ontwikkeling daarvan wordt meegewogen bij beoordeling

2. **Subsidies meerjarenvoorzieningen**

- Vierjaarlijks
- Organisaties die de rol van meerjarenvoorziening op zich nemen; vervult ten opzichte van de functie 'productie' een belangrijke rol
- voorzieningen die van belang worden geacht voor de landelijke profilering van Arnhem: rijksgezelschappen en kunstmanifestaties met een bovenlokale uitstraling
- Eens per vier jaar wordt vastgesteld welke meerjarenvoorzieningen gewenst zijn en welke organisaties daarvoor in aanmerking komen
- Criterium 'bereik' en de ontwikkeling daarvan wordt meegewogen bij beoordeling

3. **Subsidies programmatische activiteiten**

- Jaarlijks of tweejaarlijks
- Deel van eerdere meerjarensubsidies dat is 'losgemaakt' van de instellingen; omgevormd tot een flexibel inzetbaar activiteitenbudget
- Toetsende en adviserende rol voor externe commissie:
    - Kwaliteit van de aanvragen
    - Advies over meerwaarde voor de stad van de activiteiten
    - Onderlinge balans bewaken in geheel van aanvragen
- Weging binnen de gemeente om de hoogte van het te verlenen subsidiebedrag te bepalen
    - Puntensysteem en criteria

4. **Eenmalige subsidies**

- Jaarlijks
- Voorheen waren er verschillende subsidiebudgetten:
    - Fonds Cultuur (€ 58.000)[54]
        - Financiële ondersteuning voor een eenmalige activiteit (max. € 5.000)
    - Budget Kunstmanifestaties (€ 134.000)
        - Culturele festivals
    - Flexibel budget Beeldende kunst en vormgeving (€ 12.500)
    - Extra activiteitenbudget amateurkunst (€ 0)
- Nu: Fonds Cultuur, Flexibel budget Beeldende kunst en vormgeving en activiteitenbudget amateurkunst zijn samengevoegd tot een budget voor incidentele activiteiten op het gebied van participatie en zichtbaarheid (€ 70.500)
- Worden beheerd door het college (advisering en besluitvorming)

[54] De bedragen komen uit het peiljaar 2011 (Kadernota 'STROOM', 2013).

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 8

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Marijn van Ballegooijen

Afdeling Jeugd & Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
I. Brugman
020-540 4020
i.brugman@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Burgers en samenleving (B&S) 2 februari 2022

Onderwerp

Aanpak dak- en thuisloosheid en doordecentralisatie Beschermd Wonen

Gevraagd besluit

1. Het Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025 *Een nieuwe start - Samen op weg naar perspectief* vast te stellen.
2. Het Regioplan Amstelland, Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid, *Een nieuwe start in Amstelland* vast te stellen, waarin onder meer is opgenomen dat:
   a. de gemeente Amsterdam de aankomende inkoopprocedure voor de Amstelland gemeenten op zich neemt;
   b. financiële middelen die de gemeente Amstelveen vanaf 2023 voor nieuwe cliënten voor Beschermd Wonen ontvangt, tot en met 2025 worden overgeheveld naar de gemeente Amsterdam;
   c. de Amstelland gemeenten solidair zijn en blijven als het gaat om realiseren van opvangplekken voor economisch daklozen en eventueel toekomstige lokale Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW) locaties in de gehele Amstelland regio. Iedere Amstelland gemeente neemt daarin zijn verantwoordelijkheid en spant zich in om op hun grondgebied te zoeken naar geschikte locaties voor inwoners uit de Amstelland gemeenten.
3. Om voor de groep economisch dak- en thuislozen die wordt opgevangen vanaf 1 juli 2021 een uitzondering te maken op de regel dat de verblijfplaats van een persoon leidend is bij het verstrekken van voorzieningen en uitkeringen in het Sociaal domein en dit te verwerken in de lokale beleidsregels.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Ons gezamenlijke doel in de regio Amsterdam-Amstelland is het bieden van een beter perspectief bij (dreigende) dakloosheid. Met dit doel en de wijze waarop we (de doordecentralisatie van) Beschermd Wonen vormgeven streven wij, in lijn met de gedachte achter de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), naar inclusieve buurten en wijken waarbij ook onze inwoners met een psychische kwetsbaarheid en inwoners die zich tijdelijk in een kwetsbare situatie bevinden, de mogelijkheid hebben om in deze wijken ondersteuning te krijgen en mee te kunnen doen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

We blijven in de regio Amsterdam-Amstelland ook na de doordecentralisatie samenwerken op het gebied van MOBW. Bij de inrichting van de doordecentralisatie van MOBW binnen de regio Amsterdam-Amstelland is gekozen voor het leidende principe: lokaal wat kan, regionaal (Amsterdam-
Amstelland) wat moet en subregionaal (Amstelland) waar nodig. Dit doen we stapsgewijs, zodat we in Amstelland expertise kunnen opbouwen en betere samenwerking kunnen organiseren met het lokale veld.

In het Regioplan Amstelland Beschermd Wonen en dak- en thuisloosheid 2022-2025, *Een nieuwe start in Amstelland* (verder: het Regioplan) is opgenomen wat we de komende jaren gaan doen en uitwerken in Amstelland. We zetten in op preventie van dakloosheid bijvoorbeeld door de mogelijkheden in de Participatiewet te benutten (bijvoorbeeld door maatwerk te leveren als het gaat om toepassing van de kostendelersnorm) en door aan de slag te gaan met het maken van afspraken tussen zorg- en welzijnsaanbieders, woningbouwcorporatie en gemeente om uitstromers uit de MOBW-keten goed in een eigen woning te laten landen. En we werken regionaal samen aan de opvang en begeleiding van mensen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid. Met de lessen die we leren uit de pilots die nu lopen (zoals Onder de Pannen en opvang in hotels) werken we het beleid rond de opvang en tijdelijke woonplekken verder uit.

U bent over dit onderwerp op verschillende momenten eerder geïnformeerd, namelijk per collegebrief van 15 juni 2021, tijdens twee regionale raadsessies op 21 en 22 september 2021 en onlangs per collegebrief naar aanleiding van raadsvragen en media-aandacht op 2 november 2021, 23 november 2021 en 14 december 2021.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1 Sociaal domein.

Aanleiding

Doordecentralisatie Beschermd Wonen

Op dit moment krijgt gemeente Amsterdam als centrumgemeente rijksbudget voor Maatschappelijke Opvang (MO) en Beschermd Wonen (BW). Maatschappelijke opvang is een maatwerkregeling op basis van de Wmo voor iedere kwetsbare burger vanaf 18 jaar (met of zonder kinderen) die door een acute situatie (tijdelijk) geen woonruimte heeft. De MO biedt onderdak, zorg en begeleiding, maar geen behandeling bij een (psychiatrische) diagnose. Bewoners worden ondersteund in het traject naar weer zelfstandig wonen. BW is een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is, of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Vanaf 1 januari 2023 krijgen alle gemeenten budget voor de "nieuwe cliënten" BW; mensen die vanaf dan instromen in BW. Landelijk is bepaald dat de fasering van de doordecentralisatie BW is uitgespreid over 10 jaar, dus tot en met 2032. De centrumgemeenten blijven de middelen voor de bestaande cliënten krijgen. Deze middelen worden over een periode van 10 jaar afgebouwd.
De beslissing van het Rijk over het doordecentraliseren van Maatschappelijke Opvang staat gepland voor 2026.

Een aantal bewegingen komt tegelijkertijd bij elkaar met de decentralisatie van MOBW. Het gaat zowel om het decentraliseren van budget (van centrumgemeente naar lokale gemeente), als het overgegaan van een historisch verdeelmodel naar een objectief verdeelmodel, in de context van de transformatie (de beweging naar thuis in de wijk), de context van een overspannen woningmarkt en flinke wachtlijsten in de GGZ. Dit samen met andere onzekere factoren (zie toelichting onder beslispunt 2), heeft geleid tot de keuze om de taken daarom nog voorlopig bij Amsterdam te beleggen en niet direct zelf uitvoering te geven aan deze taken.

Het beleggen van de inkoop en (voorlopig ook) de toegang van MOBW bij gemeente Amsterdam, heeft als gevolg dat de Amstelland gemeenten het beleid van Amsterdam hierin volgen.

Opgave economisch dak- en thuislozen

Een economisch dakloze is een inwoner zonder ernstige verslavings- of psychiatrische problematiek en met voornamelijk een huisvestingsvraag. Economische daklozen worden ook wel zelfredzame daklozen of nieuwe daklozen genoemd. Het gebrek aan (betaalbare) huisvesting wordt gezien als de grootste oorzaak van het toenemend aantal (economisch) daklozen. Dit zorgt ervoor dat mensen die met spoed een woning nodig hebben, deze steeds moeilijker kunnen vinden en steeds langer in een situatie van (dreigende) economische dakloosheid verkeren. Gevolg hiervan is dat problemen zich opstapelen en dit leidt tot kostbare zorg en grotere toestroom naar maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Amsterdam heeft met een aantal andere centrumgemeenten de noodklok geluid rondom de steeds groter wordende groep economisch daklozen en het ontbreken van middelen en voorzieningen om deze groep op te vangen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2020 middelen door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) beschikbaar zijn gesteld aan Amsterdam in het kader van de Landelijke Aanpak Dak- en Thuisloosheid van staatssecretaris Blokhuis. Eén van de maatregelen betreft het realiseren van passantenplekken in Amstelland voor economisch daklozen en het organiseren van passende begeleiding. Voor de regio Amstelland gaat het om € 4 miljoen. In bestuurlijke overleggen in Amstelland verband in 2020 en 2021, is afgesproken om samen op te trekken rondom deze opgave. In juni 2021 heeft hierover besluitvorming in de vijf colleges plaatsgevonden.

De Amstelland gemeenten zijn en blijven solidair als het gaat om realiseren van opvangplekken voor economisch daklozen en eventueel toekomstige lokale MOBW locaties in de gehele Amstelland regio. Iedere Amstelland gemeente neemt daarin zijn verantwoordelijkheid en spant zich in om op hun grondgebied te zoeken naar geschikte locaties voor inwoners uit de Amstelland gemeenten.

Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid
Het Beleidsprogramma is in juni ’21 ter kennisname met de gemeenteraden van de Amstelland gemeenten gedeeld als bijlage bij een collegebrief. In de collegebrief is aangekondigd dat dit Beleidsprogramma tegelijkertijd met een regionale invulling van het Beleidsprogramma eind 2021/begin 2022 ter vaststelling zal worden aangeboden.

Argumenten

Beslispunt 1: het Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025 *Een nieuwe start - Samen op weg naar perspectief* vast te stellen.
Het Beleidsprogramma vervangt het tot nu toe voor Amsterdam en Amstelland geldende Koersbesluit *Thuis in de Wijk*. De gemeenteraad van Amsterdam heeft het Beleidsprogramma in juli 2021 al vastgesteld. Het Beleidsprogramma richt zich voornamelijk op dak- en thuisloosheid en in mindere mate op beschermd wonen. De doordecentralisatie is niet omschreven in het Beleidsprogramma; hierover is afgesproken dat het een plaats krijgt in het Regioplan.

In het Beleidsprogramma is een aparte leeswijzer voor Amstelland opgenomen (pagina 5) waarin staat dat de speerpunten en uitgangspunten voor de gehele regio Amsterdam-Amstelland gelden, maar dat de uitwerking hiervan zal worden opgenomen in een regioplan.

De speerpunten uit het Beleidsprogramma luiden als volgt:
1. Vroegsignalering en vroeginterventie.
2. Vergroten aanbod woonoplossingen.
3. Goede ondersteuning op maat.
4. Duurzaam maatschappelijk herstel.

Beslispunt 2. het Regioplan Amstelland, Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid, *Een nieuwe start in Amstelland* vast te stellen

Het Regioplan bevat zowel de afspraken en een ontwikkelagenda voor de doordecentralisatie als een regionale invulling van het Beleidsprogramma.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en VWS hebben afgesproken dat op 1 januari 2022 regionale samenwerkingsafspraken moeten zijn gemaakt over de doordecentralisatie Beschermd wonen. Met het vaststellen van dit plan voldoen we ook aan de Norm voor opdrachtgeverschap. Het regioplan Amstelland beschrijft onze gezamenlijke uitgangspunten en op hoofdlijnen hoe we de doordecentralisatie maatschappelijke opvang en beschermd wonen en de regionale aanpak economisch daklozen de komende tijd willen gaan vorm geven.

Ontwikkelagenda

1. De doordecentralisatie doen we stapsgewijs, zodat we in Amstelland expertise kunnen opbouwen en betere samenwerking kunnen organiseren met het lokale veld. Dit maakt het mogelijk om te anticiperen op de beslissingen van het Rijk die op dit moment nog niet duidelijk zijn of waarvan de uitwerking nog niet duidelijk is, zoals de definitieve vaststelling van het verdeelmodel van de middelen voor BW en de invoering van het woonplaatsbeginsel. Ook hebben we nog onvoldoende zicht en grip op de lokale aantallen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Ten aanzien van MOBW hebben we afgesproken met Amsterdam om de monitoring beter op orde te krijgen.
2. De Amstelland-gemeenten blijven daarom het budget tot en met 2025 sowieso 'teruggeven' aan Amsterdam en Amsterdam regelt de inkoop. Daarnaast worden na nadere afspraken gemaakt over verrekening, de uitvoeringskosten en een transformatiebudget voor de groeiende rol in de toegang.
3. Verder is nog niet duidelijk of de incidentele middelen (Blokhuismiddelen) voor de tijdelijke huisvesting van economisch daklozen verlengd, dan wel gestructureerd worden door het Rijk.
4. Halverwege 2022 evalueren we inhoudelijk de pilots die we zijn gestart voor economisch daklozen. We zijn nog te kort bezig om deze nu te evalueren. Wel merken we in de praktijk dat er behoefte is aan meer concrete gezamenlijke definities en kaders aangaande economisch daklozen. Er is veel complexe casuïstiek waarbij het lastig af te wegen is wanneer iemand wel/niet kan worden opgevangen en met welke afspraken.

Beslispunt 3. Instemmen om voor economisch dak- en thuislozen die worden opgevangen of tijdelijk gehuisvest in een andere gemeente, vanaf 1 juli 2021 een uitzondering maken op de regel dat de verblijfplaats van een persoon leidend is bij het verstrekken van voorzieningen en uitkeringen in het Sociaal domein, en dit te verwerken in de lokale beleidsregels.

De regionale samenwerking voor economisch daklozen vraagt naast inzet van alle gemeenten voor het creëren van tijdelijke woonplekken ook inzet van een andere aard. Zo moet het mogelijk gemaakt worden om gemeentelijke voorzieningen zoals een Participatiewet (PW)-uitkering of Wmo-ondersteuning te verkrijgen vanuit de gemeente van herkomst. Daardoor kan de inwoner de ondersteuning die hij/zij krijgt blijven ontvangen in de gemeente waar de inwoner tijdelijk wordt ondergebracht en wordt de ontvangende gemeente niet belast met de kosten. Ook worden administratieve lasten voor zowel inwoners als gemeenten voorkomen. Economisch dak- en thuislozen die worden opgevangen of tijdelijk gehuisvest in een andere gemeente beschouwen we dus eigenlijk als inwoners van de gemeente van herkomst.

De gemeenteraad dient goed te keuren dat deze uitzondering wordt gemaakt. Het gaat hier om buitenwettelijk begunstigend beleid. Het is toegestaan, mits de gemeenteraad hier ook goedkeuring aan verleent.

Kanttekeningen

De gevolgen van de wooncrisis worden bij steeds meer groepen in onze samenleving voelbaar en zichtbaar. Met deze aanpak proberen we dakloosheid te voorkomen en de groep die toch dakloos wordt zo goed mogelijk op te vangen en te begeleiden naar een meer duurzame plek. Belangrijk om op te merken is dat niet alle inwoners na het jaar tijdelijke opvang en begeleiding de gewenste

duurzame plek zullen hebben gevonden. De krapte op de woningmarkt lossen we met deze aanpak niet op. We zullen dan ook met elkaar moeilijke keuzes moeten blijven maken.

Financiën

Beschermd wonen

In 2022 ontvangt de gemeente Amsterdam de middelen voor beschermd wonen (en maatschappelijke opvang) voor de hele regio. In de onderstaande tabel zijn de bedragen voor Beschermd wonen vanaf 2022 weergegeven die in de septembercirculaire van 2021 zijn opgenomen.

Verdeelmodel op basis van een fasering van tien jaar voor de gemeente Amstelveen:

	Gemeentelijk budget		
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ -00	€ -00	€ -00
2022	€ -00	€ -00	€ -00
2023	€ -00	€ 629.286	€ 629.286
2024	€ -00	€ 2.009.871	€ 2.009.871
2025	€ -00	€ 3.167.095	€ 3.167.095
2026	€ -00	€ 4.138.647	€ 4.138.647
2027	€ -00	€ 4.954.281	€ 4.954.281
2028	€ -00	€ 5.641.129	€ 5.641.129
2029	€ -00	€ 6.190.807	€ 6.190.807
2030	€ -00	€ 6.243.545	€ 6.243.545
2031	€ -00	€ 6.296.282	€ 6.296.282
2032	€ -00	€ 6.349.020	€ 6.349.020

Dit budget is bepaald op basis van het zogenaamde “objectief verdeelmodel”. Het nieuwe objectieve verdeelmodel wordt parallel met de herijking van het gemeentefonds vanaf 1 januari 2023 geleidelijk ingevoerd.

De volgende financiële risico’s zijn te benoemen:

a. Het budget is mogelijk niet toereikend om kosten te dekken voor een individuele gemeente (vanaf het begin). Objectief verdeelmodel past niet bij de uitvoering in de praktijk.
b. Reguliere fluctuaties in gebruik. Er komt een gemiddeld aantal cliënten per jaar naar MOBW, in de praktijk zit er fluctuatie in deze instroom. Het ene jaar hoger, het andere jaar lager.
c. Mismatch in tijd tussen beschikbaar budget en uitgaven, bijvoorbeeld door snellere instroom van nieuwe cliënten dan opbouw beschikbaar budget objectief verdeelmodel of andere verdeling over regio dan gedacht.

Belangrijk om te vermelden is dat deze cijfers nog niet definitief zijn. Het nieuwe kabinet moet nog een besluit nemen over de definitieve bedragen en het verdeelmodel. Verwachting is dat dit in de meicirculaire 2022 bekend wordt gemaakt. Daarnaast gaat een groot deel van de cliënten sinds dit jaar over naar de Wet langdurige zorg. De impact van die ontwikkeling is ook een onzekerheid de komende jaren.

Budget in ieder geval van 2023 tot en met 2025 naar Amsterdam

Omdat er nog te veel onbekend is willen we de komende jaren met elkaar blijven samenwerken zoals we in de afgelopen jaren hebben gedaan. Dat wil zeggen dat de Amstelland-gemeenten het budget 2023 tot en met 2025 sowieso ‘teruggeven’ aan Amsterdam. Met de gemeente Amsterdam is afgesproken dat een bedrag vanuit Amsterdam beschikbaar wordt gesteld aan de regiogemeenten voor uitvoerings- en beleidskosten, contractmanagement en de groeiende rol in

de toegang. Het uitgangspunt hierbij is dat deze middelen voldoende zijn ten behoeve van de uitvoering van de taken.

De gemeente Amsterdam zorgt op basis van het gehele budget nog steeds voor inkoop van MOBW-plekken voor de regio Amsterdam-Amstelland. Omdat er niet meer MOBW-plekken ingekocht dan waarvoor budget is, is er geen financieel risico voor de Amstelland gemeenten op overschrijding van budgetten. Wel kunnen wachtlijsten ontstaan als het aantal plekken onvoldoende is.

Blokhuismiddelen
De gemeente Amsterdam heeft middelen (€ 4 miljoen) ontvangen voor het opvangen en begeleiden van 150 economisch daklozen per jaar gedurende twee jaar in de regio Amstelland. Met de gemeente Amsterdam is afgesproken is dat deze middelen via de begroting van de gemeente Amstelveen lopen. Amstelveen legt (regionaal in Amstelland afgestemde) verantwoording af over deze middelen. Deze middelen zijn incidenteel voor 2020 en 2021. Amsterdam heeft medegedeeld dat het resterende budget is overgeheveld naar 2022 en vooralsnog mag worden uitgegeven tot ongeveer medio 2022. Daarnaast zijn zij, samen met andere gemeenten, met het Rijk in gesprek over verlenging van deze periode en een structureel karakter van middelen voor de opvang van economisch daklozen.

Communicatie

Betrokken partijen worden op de hoogte gebracht van de besluitvorming.

Procedure

In alle vijf de Amstelland gemeenten heeft de besluitvorming door de colleges plaatsgevonden. In Amstelveen zullen de stukken op 2 februari 2022 in de commissie B&S ter bespreking en op 16 februari 2022 in de gemeenteraad voorliggen. In Diemen en Ouder-Amstel beslist de raad op 17 februari, in Uithoorn op 3 maart en in Aalsmeer op 10 maart. In Amsterdam wordt het regioplan niet door de gemeenteraad vastgesteld, maar heeft het college wel een besluit over de doordecentralisatie genomen.

Bijlagen

1. Beleidsprogramma Aanpak Daklоosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025 *Een nieuwe start - Samen op weg naar perspectief*.
2. Regioplan Amstelland, Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid, *Een nieuwe start in Amstelland*.
3. Advies Participatieraad Sociaal Domein.
4. Reactie op advies Participatieraad Sociaal Domein.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is **Aanvaarde amendementen / moties**

Ongewijzigd aanvaard
Gewijzigd aanvaard
Verworpen

RAADSBESLUIT

Besluit

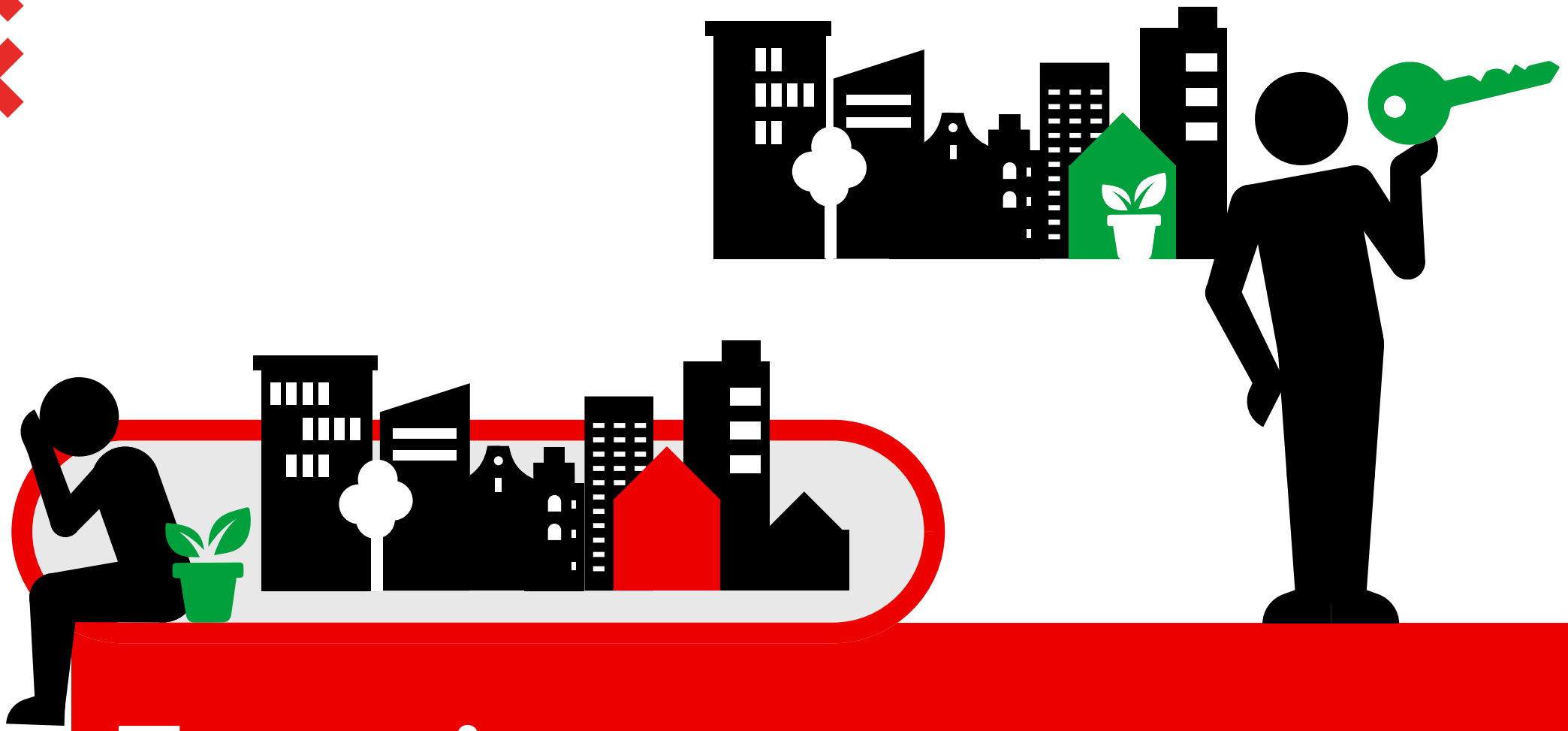
1. Het Beleidsprogramma Aanpak Daklоosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025 *Een nieuwe start - Samen op weg naar perspectief* vast te stellen.
2. Het Regioplan Amstelland, Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid, *Een nieuwe start in Amstelland* vast te stellen, waarin onder meer is opgenomen dat:
   a. de gemeente Amsterdam de aankomende inkoopprocedure voor de Amstelland gemeenten op zich neemt;
   b. financiële middelen die de gemeente Amstelveen vanaf 2023 voor nieuwe cliënten voor Beschermd Wonen ontvangt, tot en met 2025 worden overgeheveld naar de gemeente Amsterdam;
   c. de Amstelland gemeenten solidair zijn en blijven als het gaat om realiseren van opvangplekken voor economisch daklozen en eventueel toekomstige lokale Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW) locaties in de gehele Amstelland regio. Iedere Amstelland gemeente neemt daarin zijn verantwoordelijkheid en spant zich in om op hun grondgebied te zoeken naar geschikte locaties voor inwoners uit de Amstelland gemeenten.
3. Om voor de groep economisch dak- en thuislozen die wordt opgevangen vanaf 1 juli 2021 een uitzondering te maken op de regel dat de verblijfplaats van een persoon leidend is bij het verstrekken van voorzieningen en uitkeringen in het Sociaal domein en dit te verwerken in de lokale beleidsregels.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens

Gemeente Amsterdam

Een nieuwe start

Samen op weg naar perspectief

Voorwoord

Het aantal dak- en thuislozen in Nederland liep de afgelopen jaren op tot 39.000 in 2018. Alhoewel de cijfers lijken te stagneren, telt Nederland volgens het CBS op 1 januari 2020 nog steeds 36.000 dak- en thuislozen. In Amsterdam-Amstelland hebben wij in 2020 ongeveer 4.700 mensen met een maatwerkvoorziening binnen Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen en dit is nog lang niet voldoende, want er staan daarnaast nog eens ongeveer 2.000 mensen op een wachtlijst. Dit zijn er te veel. Het gaat om volwassenen, jongvolwassenen en gezinnen met kinderen die om verschillende redenen geen dak boven het hoofd hebben.

Niet alleen de meest kwetsbare groep – waarbij verslaving, schulden, licht verstandelijke beperking, psychiatrische ziektebeelden of psychische stoornissen een rol speelt – neemt toe, ook het aantal economisch daklozen groeide vanwege de economische crisis. Dit is een groep daklozen die geen (zware) zorgvraag heeft, maar bijvoorbeeld door echtscheiding of verlies van inkomen hun woning verliest en niet in staat is weer eigen woonruimte te vinden. De groei van deze groep zien we ook terug in de regio Amsterdam-Amstelland. De schattingen lopen uiteen van 1.100 tot 2.500 mensen die jaarlijks economisch dakloos raken.
De situatie op de woningmarkt in onze regio draagt hier ook aan bij. Er is immers sprake van een groot tekort aan sociale huurwoningen en fors gestegen prijzen van koopwoningen en huren van huurwoningen in de particuliere sector.

Ook is het zeker dat de huidige pandemie grote impact heeft op de Nederlandse samenleving. Zo zijn er veel bedrijven die hun omzet terug zien lopen, met als gevolg noodgedwongen ontslagen. Het is nog te vroeg om de effecten van de pandemie op dak- en thuisloosheid in zijn geheel te overzien, maar we zien nu in Amsterdam-Amstelland al een toename van aanvragen voor ondersteuning en meer economisch daklozen vanwege COVID-19.

Dakloosheid kan ons allemaal overkomen. Landelijke regelgeving, zoals de kostendelersnorm, kan ook tot dakloosheid leiden. Door de huidige kostendelersnorm kunnen mensen in de bijstand moeilijker hun woning delen met anderen. Zeker in het geval van jongvolwassenen leidt de kostendelersnorm soms tot schrijnende situaties. Zo komt het voor dat jongeren na hun 18e verjaardag op straat terechtkomen omdat de bijstand van de ouder anders verlaagd wordt. Jongeren hebben vaak niet voldoende inkomen om een betaalbare woonruimte te vinden en de kans dat zij via 'bankhoppen' in onveilige en uitzichtloze situaties terechtkomen neemt toe.

Ondertussen zien we in Amsterdam-Amstelland ook dat de druk op de opvang oploopt. In voorgaande jaren is de opvang dan wel uitgebreid, toch zijn de wachtlijsten helaas niet korter geworden. De grenzen van uitbreiding zijn bereikt: daarvoor zijn geen middelen meer beschikbaar. De vraag blijft echter groeien en de uitstroom uit de opvang stagneert vanwege het gebrek aan betaalbare woningen. Ook is er een blijvend hoge vraag naar 24-uursopvang door ambulantisering van de GGZ en forensische zorg. Omdat de trajecten in de specialistische GGZ en forensische zorg korter duren

komen mensen met zwaardere problematiek binnen bij de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Zij hebben vaker dan voorheen intensievere ondersteuning nodig.

Dak- en thuisloosheid is schadelijk voor hen die het overkomt en voor de maatschappij. Het is onze maatschappelijke opdracht om inwoners die dak- en/of thuisloos (dreigen te) worden perspectief te bieden op een nieuwe start en daarmee op maatschappelijk en economisch herstel. Daar zetten we ons al voor in, daar gaan we mee door en daar zetten we nu weer nieuwe stappen in. Bijvoorbeeld door als gemeente meer integraal te werken. Dakloosheid is immers niet alleen een zorgprobleem, maar ontstaat meestal vanuit andere leefgebieden zoals het verliezen van een inkomen of een huis. Hier valt nog winst te behalen.

Vroegsignalering en vroeginterventie is van groot belang. Om dakloosheid te voorkomen moeten we snel kunnen handelen als iemand zich meldt met een vraag naar ondersteuning. En als mensen toch dakloos worden willen we een springplank bieden naar maatschappelijk herstel en een zelfstandig bestaan. De Buurtteams Amsterdam en de lokale teams in Amstelland hebben hier samen met de specialistische partners vanuit Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen (MOBW) en de diensten vanuit Werk, Participatie en Inkomen (WPI) een belangrijke rol in. Niet alleen ondersteuning, maar vooral een woning en een eigen plek dragen bij aan herstel en participatie. Creativiteit is noodzakelijk om elke kans in de regio te benutten om structurele, maar ook tijdelijke woonmogelijkheden te realiseren. Alleen zo kunnen we de opvangketen beschikbaar en betaalbaar houden voor acute nood in plaats van voor langdurige opvang. Een goede samenwerking binnen de regio Amsterdam-Amstelland is van groot belang om de ondersteuning bij dreigende daklоosheid snel en dichtbij te organiseren. De visie en uitgangspunten zijn in dit beleidsprogramma gedetailleerd uitgewerkt voor Amsterdam als centrumgemeente, maar de uitgangspunten zijn in nauwe samenwerking met de regiogemeenten opgesteld. In een apart regioplan zullen de uitgangspunten en de decentralisatie van MOBW naar Diemen, Uithoorn, Ouder- Amstel, Aalsmeer en Amstelveen worden uitgewerkt.

Mede ondertekend namens Laurens Ivens (wethouder Wonen), Rutger Groot Wassink (wethouder Sociale Zaken en Diversiteit) en Marjolein Moorman (wethouder Onderwijs en Armoede). Alsmede door de wethouders zorg van de regio Amstelland: Wilma Alink-Scheltema (Aalsmeer), Marijn van Ballegooijen (Amstelveen), Jeroen Klaasse (Diemen), Rineke Korrel (Ouder-Amstel) en José de Robles (Uithoorn).

Simone Kukenheim
Wethouder Jeugd en Zorg

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1 Samenvatting 5

2 Focus 2021-2025 8
2.1 Ambitie en Speerpunten 8
2.2 Uitgangspunten 10
2.3 Dilemma's 11
2.4 Doelgroep 12

3 Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie 13

4 Speerpunt 2: Vergroten aanbod woonoplossingen 17
4.1 Vergroten aanbod structurele woonoplossingen 17
4.2 Verbeteren tijdelijke opvang- en woonmogelijkheden 18

5 Speerpunt 3: Goede ondersteuning op maat 21

6 Speerpunt 4: Duurzaam maatschappelijk herstel 26

7 Financiën 30

8 Monitoren en sturen 32

Bijlage 1: Totstandkoming van het beleidsprogramma 34
Bijlage 2: Trends & ontwikkelingen 35
Bijlage 3: Evaluatie Koersbesluit Thuis in de Wijk 2016-2020 40
Bijlage 4: Begrippen- en afkortingenlijst 43

Samenvatting

Het Beleidsprogramma Aanpak Daklоosheid ‘Een nieuwe start’ is de opvolger van het Koersbesluit Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2016-2020 ‘Thuis in de Wijk’. De evaluatie van ‘Thuis in de Wijk’ is opgenomen in bijlage 2. Met ‘Thuis in de Wijk’ is al een beweging van vermaatschappelijking en inclusie in gang gezet. Het huidige, vernieuwde beleidsprogramma zet daar de komende vier jaar vervolgstappen in. ‘Een nieuwe start’ schetst de kaders voor ondersteuning van kwetsbare inwoners uit de regio Amsterdam-Amstelland. Hierbij gaat het om inwoners die dak- of thuisloos zijn of dreigen te worden, maar ook om inwoners die vanuit beschermd wonen een vorm van opvang of ondersteuning nodig hebben. Het programma loopt van 2021 tot en met 2025.

De ambitie van dit beleidsprogramma is: iedereen die in de regio Amsterdam-Amstelland dakloos wordt of dreigt te worden ontvangt herstelondersteunende begeleiding. Op deze manier kunnen zij makkelijker aan maatschappelijk en economisch herstel werken.

Leeswijzer Amstelland

De speerpunten en uitgangspunten in dit beleidsprogramma gelden voor Amsterdam-Amstelland; de uitwerking ervan en de bijhorende resultaten en acties, zijn in dit beleidsprogramma voornamelijk beschreven voor Amsterdam. De regiogemeenten Ouder-Amstel, Uithoorn, Diemen, Aalsmeer en Amstelveen stellen, in samenwerking met de gemeente Amsterdam, in 2021 een regioplan op in aanvulling op dit beleidsprogramma waarin de vertaalslag naar de lokale situatie goed gemaakt kan worden. De regiogemeenten zullen als gevolg van de toekomstige doordecentralisatie een groeiend aandeel leveren in de preventie, opvang en uitstroom rondom daklоosheid en beschermd wonen. Hierbij gaat het om het doordecentraliseren van verantwoordelijkheden en financiën van de centrumgemeente. Het regioplan geeft richting aan de opbouw en ontwikkeling van preventie, de lokale expertise, de toegang, uitstroom naar de regiogemeenten en de financiële afspraken onder de doordecentralisatie. Bij de inrichting van de doordecentralisatie binnen de regio Amsterdam-Amstelland is gekozen voor het leidend principe: lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig. Dit betekent dat verschillende interventies anders vormgegeven kunnen worden. Een voorbeeld hiervan is dat verblijfsvoorzieningen voor MOBW regionaal worden georganiseerd, maar dat preventie passend bij de eigen gemeente lokaal ingericht kan worden. De opvang van economsich daklozen zal subregionaal georganiseerd worden.

Uitgangspunten

Aankomende jaren zijn er acht algemene uitgangspunten die het beleidsprogramma inkleuren.

1. **Wijkgericht en dichtbij**: elke inwoner kan in zijn of haar eigen buurt of wijk zo snel mogelijk ondersteund worden.
2. **Focus op tijdelijkheid en Housing first**: de meeste mensen die blijvend 24-uurszorg nodig hebben vallen sinds 2021 niet meer onder de Wmo, maar onder de Wlz. Hierdoor is het tijdelijk karakter bij de herstel-ondersteunende begeleiding in de MO/BW-keten leidend.
3. **Inzet op tijdelijke woonmogelijkheden**: naast de bouw van nieuwe woningen versterken we de beweging naar nieuwe woonmogelijkheden.
4. **Speciale aandacht voor economisch daklozen, dakloze jongvolwassenen en gezinnen met kinderen.** Er is een groeiende groep economisch daklozen die een andere ondersteuningsvraag heeft dan de oorspronkelijke MO/BW-doelgroep. Ook moeten jongvolwassenen die aan het begin van hun leven staan alle kansen krijgen om zich te ontwikkelen en participeren. Tot slot verdienen gezinnen met kinderen speciale aandacht omdat de kinderen vaker in onveilige situaties opgroeien en dit zeer onwenselijk is. Bij al deze groepen is het van groot belang om snel de juiste hulp te kunnen bieden om daarmee erger te voorkomen.
5. **Zelfregie als uitgangspunt**: het is van belang dat cliënten zelf regie hebben, kunnen nemen en krijgen over hun eigen traject.
6. **Inzet van ervaringsdeskundigheid**: het structureel inzetten van ervaringsdeskundigheid draagt bij aan het bieden van de ondersteuning die het beste aansluit bij de behoefte van een cliënt.
7. **Integrale aanpak vanuit de directies Zorg, GGD, Wonen en Werk, Participatie en Inkomen**: hierdoor zijn interventies beter op elkaar afgestemd. Daklоosheid is niet alleen een zorgprobleem maar ontstaat meestal vanuit andere leefgebieden, zoals het verliezen van een inkomen of een huis.
8. **Samenwerking in de regio**: regiogemeenten leveren een groeiend aandeel in preventie, opvang en uitstroom rondom daklоosheid en beschermd wonen.

Dilemma's

Alhoewel alles op alles gezet wordt om de beoogde ambitie te behalen is het belangrijk om te realiseren dat dit beleidsprogramma de problematiek van daklоosheid niet kan oplossen. Dit heeft verschillende oorzaken:

- In de eerste plaats is er een tekort aan betaalbare woningen, vooral voor kwetsbare doelgroepen. Met de inzet op het vergroten van het aanbod van woonoplossingen wordt er resultaat geboekt, maar het is goed te realiseren dat ondanks die stappen het tekort aan betaalbare woningen de komende jaren niet wordt opgelost.
- In de tweede plaats is het budget voor opvang en hulpverlening onvoldoende om iedereen die zich meldt direct te kunnen helpen en daarmee daklоosheid in Amsterdam-Amstelland structureel op te lossen.
- Bij het niet structureel maken van de middelen vanuit het Landelijke Plan van Aanpak worden een aantal maatregelen in het beleidsprogramma na 2021 of 2022 afgebouwd.

Speerpunten

Bij de ambitie van dit beleidsprogramma horen vier speerpunten. Voor elk speerpunt zijn resultaten en acties benoemd.

Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie

We willen voorkomen dat mensen dakloos raken. De toegespitste expertise op gebied van huisvesting, werk, inkomen en GGZ is laagdrempelig en toegankelijk. Daarbij worden signalen van dreigende daklоosheid eerder opgepakt. Buurtteams Amsterdam speelt hierbij een belangrijke rol aangezien dit de eerste plek is waar mensen zich kunnen melden met een ondersteuningsvraag. Daarnaast ondersteunen we de oprichting van een daklozenkantoor. Hier krijgen daklozen de mogelijkheid om te werken aan hun maatschappelijk herstel en kan men gebruik maken van onafhankelijke cliëntondersteuning vanuit de Straatalliantie. Economisch of dreigend daklozen hebben via het project 'Briefadressen' recht op een briefadres. Ze krijgen daarbij begeleiding met een op persoon gemaakt perspectiefplan. Tot slot biedt het team 'economisch daklozen' van De Regenboog Groep kortdurende en intensieve begeleiding aan economisch daklozen.

Speerpunt 2: Vergroten aanbod woonoplossingen

Het behoud én vermeerdering van betaalbare woningen is één van de sleutels bij het oplossen en voorkomen van dakloosheid. Aankomende jaren worden er in Amsterdam veel nieuwe woningen gebouwd en wordt de bestaande voorraad beschermd. We willen een groter aanbod van omslagwoningen om zo de directe instroom van de MO/BW-doelgroepen te bevorderen. Daarnaast komt er met de regio een nieuw woonruimteverdeelsysteem. Hierdoor krijgen mensen in kwetsbare positie meer kans op een sociale huurwoning. Dit is echter nog niet genoeg. Daarom wordt er geïnvesteerd in tijdelijke bouw en transformatie van panden. Bij tijdelijke bouw zetten we in op huurcontracten die op maat zijn gesneden waardoor een huurder voor een langere periode kan huren. Daarnaast worden tijdelijke woonmogelijkheden in Amsterdam en regio vergroot, zoals opvang in hotels en het project 'Onder de Pannen'.

Speerpunt 3: Goede ondersteuning op maat

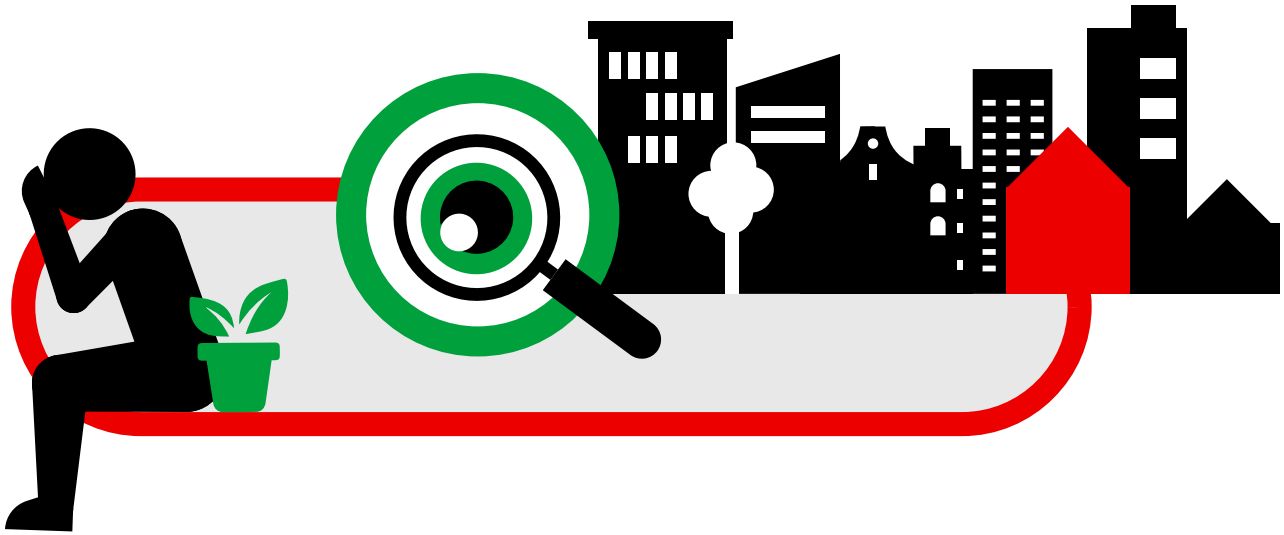
We zetten zo snel mogelijk in op een breed en op maat ingericht ondersteuningstraject waarbij het doel maatschappelijk en economisch herstel is. Uiteraard passend bij het perspectief van de inwoner. Momenteel staan mensen te lang op de wachtlijst voor een MOBW-traject. We proberen met verschillende maatregelen de instroom in de MOBW-keten te verkleinen en trajecten te verkorten. We zetten direct begeleiding in wanneer iemand in aanmerking komt voor een MOBW-traject en we vergroten de succesvolle resourcegroepen methodiek. Ook zetten we in op maatwerk van interventies op gebied van werk, wonen, inkomen en schulden. Op die manier is de ondersteuning passend bij de ondersteuningsvraag en staan er geen bureaucratische belemmeringen in de weg.

Speerpunt 4: Duurzaam maatschappelijk herstel

We willen voorkomen dat mensen die uit de schuldhulpverlening komen of klaar zijn om vanuit de opvang door te stromen naar een nieuwe werkplek of zelfstandige woning terugvallen. Het is belangrijk dat de inwoner tijdens het gehele traject toegang blijft houden tot het brede aanbod van interventies, zoals bij andere speerpunten omschreven. Het snel kunnen op- en afschalen van ondersteuning draagt bij aan een duurzaam herstel.

Monitoring

Dit beleidsprogramma heeft grote ambities die worden nagestreefd door verschillende wethouders. Om te zorgen dat we deze ambities kunnen waarmaken én tijdig kunnen bijsturen is monitoring van essentieel belang. Niet alleen om te zien of we de resultaten behalen, maar ook vanwege de groei van de daklozenpopulatie, de beschreven ontwikkelingen van het aanbod en de doelgroep en de gevolgen van de coronapandemie. Daarom wordt er een integrale monitor opgezet en uitgevoerd door de Amsterdamse gemeentelijke directies Zorg, WPI, Wonen, GGD, de stadsdelen, vertegenwoordiging van regiogemeenten, zorgaanbieders, cliëntvertegenwoordiging en het bredere veld.

2

Focus 2021-2025

In dit hoofdstuk leest u onze ambities en bijbehorende speerpunten. De maatschappelijke trends en ontwikkelingen zijn opgenomen in bijlage 2.

2.1 Ambitie en Speerpunten

Ambitie: een beter perspectief bij (dreigende) dakloosheid

Huisvesting is een mensenrecht en herstel begint met een huis, zoals ook het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (hierna RVS) stelt. Het is de ambitie van dit beleidsprogramma om met iedereen die in de regio Amsterdam-Amstelland dakloos wordt of dreigt te worden samen aan een nieuwe start en daarmee maatschappelijk en economisch herstel te werken. Bij deze ambitie horen vier speerpunten.

Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie

Dakloosheid voorkomen is beter dan dakloosheid oplossen. Kwetsbare inwoners die dakloos dreigen te worden hebben we daarom eerder in beeld. Woonproblemen of andere bestaansonzekerheden die kunnen leiden tot dakloosheid – zoals schulden of eenzaamheid – worden snel en vroegtijdig gesignaleerd. Samen met de kwetsbare inwoner wordt via vroeg-interventie getracht om dakloosheid te voorkomen. Tevens wordt dakloosheid sneller omgebogen naar maatschappelijk herstel. Vroegsignalering en vroeg-interventie worden dus ingezet op alle leefgebieden.

Speerpunt 2: Vergroten aanbod woonoplossingen

De meest voor de hand liggende en noodzakelijke oplossing voor dakloosheid is meer betaalbare woningen. Daarom gaan we in Amsterdam de komende jaren veel nieuwe woningen bouwen en moeten we de bestaande voorraad blijven beschermen. Ook zullen we met de regio een nieuw woonruimteverdeelsysteem invoeren, waarin mensen die in een kwetsbare positie zitten meer kans krijgen. Dit is echter niet genoeg om de woonvraag van met name lage inkomensgroepen op te lossen. Daarom investeren we in tijdelijke bouw en transformatie van bestaande panden.
Bij tijdelijke bouw zetten we in op tijdelijke huur-contracten die op maat zijn gesneden. Het is hierdoor mogelijk dat een huurder voor een langere periode kan huren dan de gebruikelijke drie jaar. Voor de corporaties verlaagt dit de drempel om deze woningen voor een langere periode aan dezelfde persoon te verhuren, zonder het risico dat de persoon de woning niet meer verlaat zodra het tijdelijke complex ophoudt te bestaan. Niettemin moet het doel blijven dat de huurder terecht-komt in een permanente woning met een huurcontract voor onbepaalde tijd.

Kanttekening bij alle te nemen acties is dat ook met deze aanvullende maatregelen er niet voldoende woonruimte zal zijn voor alle daklozen in Amsterdam. Landelijke inzet voor extra woningen en beter spreiden van de opvang en huisvesting van statushouders is noodzakelijk. Daarom lobbyen we bij het Rijk ook voor een brede en integrale afweging van de diverse doel-groepen die opvang en huisvesting nodig hebben in een gemeente.

Speerpunt 3: Goede ondersteuning op maat
We zetten zo snel mogelijk in op een breed en op maat ingericht ondersteuningstraject waarbij maatschappelijk en economisch herstel het doel zijn. Hierbij gaat het om maatwerk van ondersteuning door hulpverleners, maar ook eigen inzet op de leefgebieden wonen, werk, inkomen, onderwijs en veiligheid is van belang. Het doel is dat mensen gegeven hun perspectief zo snel mogelijk, in een veilige omgeving, weer kunnen participeren.

Speerpunt 4: Duurzaam maatschappelijk herstel
We willen voorkomen dat mensen terugvallen die uit de schuldhulpverlening komen of klaar zijn om vanuit de opvang door te stromen naar een nieuwe werkplek of zelfstandige woning. Om dit te realiseren is het van belang dat er sprake is van duurzaam maatschappelijk herstel om zodoende nieuwe bestaansonzekerheden te voorkomen.

Dit plan omschrijft niet het volledige aanbod waar dak- of thuisloze inwoners van Amsterdam-Amstelland gebruik van kunnen maken. Dit beleidsprogramma legt de nadruk op nieuwe Amsterdamse maatregelen of daar waar een intensivering plaatsvindt. De beschrijving van de maatregelen in dit beleidsprogramma zijn dus niet alomvattend. We doen nog zoveel meer dan beschreven.

Speerpunt 1:
Vroegsignalering en vroeginterventie

Speerpunt 2:
Vergroten aanbod woonoplossingen

Speerpunt 3:
Goede ondersteuning op maat

Speerpunt 4:
Duurzaam maatschappelijk herstel

2.2 Uitgangspunten

Naast de ambitie en speerpunten die wij de komende jaren nastreven is er een aantal algemene uitgangspunten dat dit beleidsprogramma inkleurt.

Wijkgericht en dichtbij

Sinds 1 april 2021 kan elke Amsterdammer – ook dak- en thuislozen – terecht bij een buurtteam in een wijk naar keuze voor vragen en ondersteuning op het gebied van wonen, welzijn, inkomen, schulden en veiligheid. Het buurtteam doet aan brede vraagverheldering en ondersteunt waar mogelijk de Amsterdammer zelf. Brede vraagverheldering betekent dat er op alle leefgebieden wordt gekeken welke ondersteuning een Amsterdammer nodig heeft. Er wordt niet gefocussed op één bepaald leefgebied. Omdat de toegang tot ondersteuning via het buurtteam verloopt kan iemand in zijn of haar eigen buurt of wijk zo snel mogelijk ondersteund worden.

Focus op tijdelijkheid en Housing First

Sinds 1 januari 2021 vallen de meeste mensen die blijvend 24-uurs zorg nodig hebben niet meer onder de Wmo, maar onder de Wet langdurige zorg (Wlz). Daarmee wordt het tijdelijke karakter en dus de gerichtheid op maatschappelijk herstel leidend in de ontwikkeling van de ondersteuning in de stedelijke en regionale Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (hierna MO/BW-keten). Uit onderzoek blijkt herstel in de eigen woonomgeving tot 70% beter en sneller te verlopen.

Inzet op tijdelijke woonmogelijkheden

De druk op de Amsterdamse en regionale woningmarkt is groot. Er is een groot tekort aan betaalbare woningen. Als gevolg hiervan maken we naast de bouw van nieuwe woningen ook een beweging naar nieuwe woonmogelijkheden, door onder andere de inzet van hotels of sloopwoningen. Met het voorlopig achterblijvende aanbod in de sociale huursector zullen we lokaal moeten blijven monitoren waar de kansen op transformatie (vastgoed, hotels, etc.) of (tijdelijke) nieuwbouw zich aandienen. Alternatieve en/of zelfgekozen woonoplossingen kunnen we daarnaast ook bevorderen en ondersteunen. Huisvestingsvragen van mensen die kunnen doorstromen uit opvang en verblijfsvoorzieningen zijn dan ook niet langer alleen afhankelijk van vrijkomende sociale huur. Ook voor hen geldt dat, indien passend bij hun perspectief, een eigen huis ook in een studio, een verbouwd hostel of een tijdelijke woning kan worden gevonden.

Speciale aandacht voor economisch daklozen, dakloze jongvolwassenen en gezinnen met kinderen

Er is een aantal groepen dat specifieke aandacht nodig heeft:

- Economisch daklozen: deze groep is de laatste jaren erg gegroeid en heeft een andere behoefte aan ondersteuning dan de doelgroep die van oorsprong in aanmerking komt voor MO/BW. Onder economisch daklozen vallen ook daklozen uit andere EU-landen.
- Dakloze jongvolwassenen: jongvolwassenen vragen om extra aandacht omdat hun situatie zich onderscheidt van die van volwassenen. Ze staan aan het begin van hun leven en moeten alle kansen krijgen om zich te ontwikkelen en te participeren. Aandacht is er ook voor biculturele dakloze jongvolwassen met een lhbtiq+ achtergrond en kwetsbare jongvolwassen vrouwen.
- Gezinnen met kinderen: omdat kinderen in deze gezinnen vaker in onveilige situaties opgroeien, hebben extra aandacht en het snel kunnen inzetten van de juiste hulp prioriteit, zodat deze kwetsbare kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Een ontwikkeling die positief kan uitwerken voor de hierboven genoemde groepen is het nieuwe puntensysteem van woonruimteverdeling, dat medio 2022 zal ingaan. In actie 3 onder speerpunt 2 lichten we dit systeem verder toe.

Zelfregie als uitgangspunt

Het is van belang dat cliënten zelf regie hebben, kunnen nemen en krijgen over hun eigen traject. Het ervaren van zelfregie draagt bij aan herstel en vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de dienstverlening die geboden wordt binnen MO/BW. Uiteindelijk is het de cliënt die de ondersteuning ontvangt en in samenspraak met de begeleider zijn traject bepaalt. De dienstverlening binnen MO/BW is gericht op blijvende stimulering van zelfredzaamheid, passend bij de cliënt.
Hiertoe zijn de volgende leidende principes opgesteld:

1. Focus op een duurzame relatie met een cliënt, in plaats van op gestandaardiseerde processen;
2. Focus op doen en ontwikkelen, in plaats van op praten en denken;
3. Meer focus op een ondersteunend sociaal netwerk, in plaats van op praktische woonvaardigheden.

Vanuit een gelijkwaardig perspectief kijken we samen met mensen naar de passende stappen voor herstel. Daarom is het van belang dat bij (dreigende) dakloosheid zo snel mogelijk een goede probleemanalyse wordt gemaakt, zodat een ondersteuningstraject op maat sneller kan beginnen.

Inzet van ervaringsdeskundigheid

Het uitbreiden en structureel inzetten van ervaringsdeskundigen draagt bij aan de ontwikkeling van het ondersteuningsaanbod. Op die manier vind je de beste aansluiting op de behoefte van een cliënt. Daarbij sturen we enerzijds op de inzet van professionele of vrijwillige ervaringsdeskundigen die direct bijdraagt aan het herstel van anderen. Anderzijds betrekken we doorlopend ervaringsdeskundigen bij het (door)ontwikkelen en monitoren van het aanbod.

Integrale aanpak vanuit de directies Zorg, GGD, Wonen en Werk, Participatie en Inkomen (WPI)

We constateren dat dakloosheid toeneemt in de maatschappij. Hierbij blijkt steeds vaker dat dakloosheid niet alleen een zorgprobleem is, maar ook ontstaat vanuit andere leefgebieden. Denk aan het verliezen van een inkomen of een woning. Daarom is het belangrijk dat we het vraagstuk van dakloosheid niet alleen vanuit zorg aanvliegen, maar dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid bestaat vanuit de verschillende directies Zorg, GGD, Wonen en WPI. Oftewel: een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de voorkoming van dakloosheid. Hier is integrale sturing en verantwoording voor nodig. Daarnaast werken regiogemeenten aan de transformatie van het sociaal domein om tot een integrale aanpak te komen die ook op dakloosheid van toepassing is.

Samenwerking in de regio

De gemeente Amsterdam ontvangt als centrumgemeente de middelen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor de regio Amsterdam-Amstelland. De regiogemeenten mandateren Amsterdam om uitvoering te geven aan deze beleidsterreinen. Deze mandatering en de bijhorende dienstverleningsovereenkomst lopen tot eind 2021. Per 1 januari 2022 start de inhoudelijke doordecentralisatie van Beschermd Wonen plaats. Per 1 januari 2023 volgt de financiele doordecentralisatie. Naar verwachting zullen eind 2021 de defintieve financiele effecten van het nieuwe verdeelmodel bekend worden. Dit vraagt om hernieuwde (financiële) samenwerkingsafspraken. Deze zullen hun beslag krijgen in het eerder genoemde regioplan waar naast de financiën ook afspraken over preventie, toegang en uitstroom uit MOBW worden vastgelegd. Het uitgangspunt in de regionale samenwerking is: lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig. Deze richting doet het meeste recht aan de lokale verantwoordelijkheid, efficiëntere verdeling van de taken en de beste begeleiding voor de kwetsbare inwoners. Het beleidsprogramma zal samen met het regioplan in het najaar van 2021 aan de gemeenteraden van de Amstelland gemeenten worden voorgelegd.

2.3 Dilemma's

In de voorgaande hoofdstukken lichtten we de ambitie, het viertal speerpunten en de uitgangspunten van het beleidsprogramma toe. Dit laat de focus voor de komende jaren zien.

Alhoewel we alles op alles zetten om de beoogde ambitie te behalen is het tegelijkertijd goed om te realiseren dat dit beleidsprogramma de problematiek van dakloosheid niet structureel kan oplossen. Dit heeft verschillende oorzaken:

- In de eerste plaats is er een tekort aan betaalbare woningen, met name voor kwetsbare doelgroepen. Door in te zetten op het vergroten van het woningaanbod wordt er zeker resultaat geboekt, maar ondanks dat blijft er een groot tekort aan betaalbare woningen. Het probleem wordt hiermee de komende jaren dus nog niet opgelost.
- In de tweede plaats is het budget voor opvang en hulpverlening onvoldoende om iedereen die zich meldt direct te kunnen helpen en daarmee dakloosheid structureel op te lossen. In het kader van het Landelijk Plan van Aanpak Dakloosheid is richting het Rijk aangegeven dat de extra incidentele middelen veel mogelijkheden bieden, maar dat een structurele oplossing vraagt om structureel extra middelen. Dit betekent dat er binnen het budget keuzes gemaakt moeten worden. Denk bijvoorbeeld aan een strengere selectie bij de toegang tot de MOBW-keten.
- Een aantal maatregelen in het beleidsprogramma worden gefinancierd vanuit de incidentele middelen van het Landelijke Plan van Aanpak. Het gaat om een bedrag van €11.252.000 euro. Als de middelen

niet structureel gemaakt worden betekent dit dat een aantal maatregelen na 2021 of 2022 afgebouwd worden. Dit heeft dus gevolgen voor de ambitie van dit beleidsprogramma.

2.4 Doelgroep

Het beleidsprogramma 'Een nieuwe start' richt zich op een diverse groep kwetsbare burgers. Hierbij gaat het om verschillende groepen daklozen, maar ook burgers die ondersteuning vanuit beschermd wonen nodig hebben. Al deze groepen zijn enorm divers. Denk hierbij aan verschillende leeftijden, maar ook verschil in culturele- en seksuele identiteit. We benoemen de verschillende doelgroepen hieronder:

Doelgroepen onderdeel van dit beleidsplan:

Kwetsbare daklozen: hiermee doelen we op de groep die in aanmerking komt voor ondersteuning thuis, of met verblijf binnen de MO/BW-keten. Mensen met een achtergrond van dak- of thuisloosheid komen hiervoor in aanmerking vanwege een stapeling van psychosociale en/of psychiatrische en/of lichtverstandelijke beperking (LVB) en andere complexe ondersteuningsvragen. Ook na een afgerond verblijf in voorliggende domeinen zoals Jeugdzorg, de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), LVB-zorg en forensische zorg kunnen mensen in deze groep instromen.

Economisch daklozen: hier gaat het om mensen met een huisvestingsprobleem waarbij ook problemen op diverse andere leefgebieden spelen. Het lukt hen niet zelfstandig of met naasten de problematiek op te lossen. Deze doelgroep krijgt verschillende benamingen (zoals nieuwe daklozen, recent daklozen, zelfredzame daklozen). In dit beleidsprogramma hanteren we de term economisch daklozen. Deze groep neemt de laatste jaren al toe, maar het is voorstelbaar dat deze groep de komende jaren nóg verder toeneemt als gevolg van COVID-19.

Jongvolwassen daklozen: dit zijn mensen in de leeftijdscategorie 18-23 jaar die onder de doelgroep van de Maatschappelijke Opvang Jongvolwassenen (MOJ) vallen. Deze groep bestaat uit alleenstaande jongvolwassenen, maar ook jongvolwassenen met een of meer kinderen. Onder de 18 jaar vallen deze jongvolwassenen niet onder de Wet maatschappelijke opvang (Wmo), maar onder de Jeugdwet. Iedereen boven de 23 jaar valt onder de volwassenketens van MO/BW. Met deze leeftijdsgrenzen wordt overigens flexibel omgegaan. Er wordt per persoon gekeken met welk ondersteuningsaanbod de jongere het beste geholpen is.

Dakloze gezinnen: een of twee ouders met een of meer kinderen die dakloos zijn, en die geen verblijfsalternatief hebben (in hun netwerk, of anderszins).

Daklozen uit andere EU-landen: in de EU is er vrij verkeer van personen tussen de landen die onderdeel vormen van de EU. De afgelopen jaren is vooral de instroom van personen uit Midden- en Oost-Europese landen (MOE-landen) naar Nederland groot. Een aanzienlijk deel van deze immigranten is tijdelijk in Nederland om te werken. Helaas zijn er ook velen die dit (tijdelijk) niet redden, dakloos worden, op straat slapen of een beroep moeten doen op de voorzieningen. Binnen deze groep is ook een deel dat problemen heeft of ontwikkelt op het gebied van middelenmisbruik of psychiatrie.
De toegang tot de opvang voor deze groep is beperkt en onder andere afhankelijk van de duur van het (werkzame) verblijf in Nederland. In het algemeen komen zij hierdoor niet in aanmerking voor een traject in de maatschappelijke opvang. Wel zijn er in de verschillende steden organisaties die helpen bij repatriëring en overdracht naar hulp-verlening in het eigen land.

Kwetsbare mensen met psychiatrische problematiek: dit zijn mensen vanaf 18 jaar en ouder die te maken hebben met psychiatrische problematiek, of waarbij sprake is van een licht verstandelijke beperking. Hierdoor kunnen ze mogelijk (nog) niet zelfstandig wonen en deelnemen aan de samenleving.

Doelgroepen die geen onderdeel van dit beleidsplan zijn:

Het programma richt zich niet op de groep ongedocumenteerden. Ter verduidelijking is hieronder de omschrijving van deze groep opgenomen.

Ongedocumenteerden: de meest recente schatting van het aantal ongedocumenteerde vreemdelingen in Nederland is 35.530. In 2013 verbleef ruim een derde van hen in één van de vier grootste steden. De grootste groep vindt onderdak bij familie of vrienden, maar een deel van hen kan niet op het sociale netwerk bouwen en kan geen aanspraak maken op reguliere sociale voorzieningen. Hierdoor belanden ze op straat. Voor deze groep zijn 24-uursvoorzieningen ingericht.

Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie

Resultaten die we willen behalen:

1. Vanaf 1 april 2021 kan elke Amsterdammer, ook een dak- of thuisloze, terecht bij een buurtteam voor vragen en ondersteuning op het gebied van wonen, welzijn, inkomen, schulden en veiligheid.
2. In 2025 zijn cliënten die zich met (dreigende) dakloosheid melden bij een buurtteam of onafhankelijke cliëntondersteuning tevreden over:
   - toegankelijkheid van informatievoorziening over het ondersteuningsaanbod;
   - vraagverheldering (snelheid, passend);
   - mate van zelfregie;
   - bejegening.
3. Mensen met schulden die dakloos dreigen te raken, worden zodanig geholpen op het gebied van werk, inkomen en schulden dat zij hun woning kunnen behouden.
4. Buurtteams, Veldwerk Amsterdam, Jongerenwerk en Meidenwerk en onderwijs werken nauw samen om jongvolwassenen met (dreigende) dak- en thuisloosheid te bereiken.

Voorkomen dak- en/of thuisloosheid

Omdat voorkomen beter is dan genezen willen we dak- en/of thuisloosheid voorkomen. Daar is vroegtijdige signalering van dreigende dakloosheid voor nodig. Enerzijds betekent dit dat op dakloosheid toegespitste expertise op het gebied van huisvesting, werk, inkomen en GGZ laagdrempelig moet zijn. Anderzijds betekent dit ook dat signalen van dakloosheid actief moeten worden opgehaald. Het buurtteam heeft hierin een belangrijke rol, aangezien dit de eerste plek is waar mensen zich kunnen melden met een ondersteuningsvraag. De samenwerking tussen Buurtteam Amsterdam en andere partijen zoals stichting Woon!, Amsterdam Extra en onafhankelijke cliëntondersteuning voor dak- en thuislozen is hierbij van groot belang. Naast vroegtijdig signaleren, moeten we de problemen die tot dreigend woningverlies leiden ook oplossen. Op die manier zorg je ervoor dat iemand in zijn of haar eigen woning kan blijven. Hierbij is het belangrijk dat er zo snel mogelijk een goed (eerste) gesprek wordt gevoerd met dreigend dak-en thuislozen. Aan de hand daarvan kan er beoordeeld worden welk ondersteuningstraject het best past. Hierbij moet aandacht zijn voor cultuur- en gendersensitiviteit.

Actie 1.1:
Expertise en ondersteuningsaanbod: nabij en toegankelijk

Een sterke sociale basis in buurten en wijken is cruciaal voor vroegsignalering en vroeginterventie van dreigende dakloosheid. En dit is precies de beweging die Amsterdam op dit moment maakt door de sociale basis te versterken de buurtteams te introduceren.

Op dit moment kunnen dak- en thuislozen terecht bij de screeningsbalie op de Jan van Galenstraat. Sinds 1 april 2021 kan elke Amsterdammer, ook (dreigend) dak- en thuislozen, terecht bij een buurtteam voor vragen en ondersteuning op het gebied van wonen, welzijn, inkomen, schulden en veiligheid. Het buurtteam doet aan brede vraagverheldering en ondersteunt waar mogelijk de Amsterdammer zelf. Als een buurtteam niet goed weet om te gaan met de hulpvragen van een cliënt, dan kunnen zij expertise inschakelen vanuit Amsterdam Extra (het netwerk van MOBW aanbieders), de Centrale Toegang of onafhankelijke cliëntondersteuning. De buurtteams worden geleidelijk uitgerold, waardoor de Centrale Toegang ieder geval nog in 2021 in de huidige vorm blijft bestaan. Uiteindelijk wordt de Centrale Toegang een tweedelijns toegang.

Voor de regio betekent dit dat ook (dreigend) dakloze inwoners zich moeten kunnen melden bij de eigen gemeente, en waar mogelijk geholpen worden.

Bij de introductie van deze nieuwe werkwijze houden we rekening met het feit dat buurtteams een groeimodel hebben: in volume en in expertise. Zo blijft de Centrale Toegang voor MO/BW in 2021 direct toegankelijk voor cliënten. We verwachten dat steeds meer Amsterdammers de weg naar een buurtteam vinden, waar zij eerder, beter en laagdrempeliger ondersteund worden. Bij de ontwikkeling van deze klantroute is de aandacht voor het eerste gouden gesprek van belang.
Door ervaringsdeskundigen en onafhankelijke cliënt-ondersteuters in te zetten worden cliënten gehoord, gezien en erkend. De lijnen tussen de buurtteams, ervaringsdeskundigen en onafhankelijke cliëntondersteuners zijn kort.

Binnen dit buurtteam starten alle klantroutes, ongeacht de mate van zelfredzaamheid. Ook voor EU-burgers of andere niet rechthebbenden. Met (dreigend) dak- en thuislozen beoordelen we samen welke mix van ondersteuning en instrumenten passend is voor de snelste weg naar maatschappelijk herstel.

Naast buurtteams zullen er ook onafhankelijke cliënt-ondersteuners beschikbaar zijn voor laagdrempelige ondersteuning en snelle vraagverheldering. Dit doen zij door nauwe relaties te onderhouden met de buurtteams, onderling expertise uit te wisselen en elkaar te betrekken bij het vinden van passende ondersteuning. Aanvullend blijven onafhankelijke cliëntondersteuners ook outreachend werken en bieden zij onafhankelijke ondersteuning wanneer cliënten vastlopen in het systeem. De cliënt voert zelf de regie en er is speciale aandacht voor zijn of haar unieke behoefte en kracht. De capaciteitsbehoefte van cliëntondersteuning zal vanaf 2022 gemonitord worden en is afhankelijk van de ontwikkelende rol van Buurtteams Amsterdam.

Om de vroegsignalering verder te verbeteren onderzoeken we hoe de eerste signalen bij vindplaatsen (huisartsen, leerplichtambtenaren, aanvraag briefadressen, jongerenpunten, schuldhulp meldpunt ZWO en corporaties) kunnen leiden tot vroeginterventies. De vindplaatsen worden ook geïnformeerd over de nu nog stedelijke startpunten van de klantroutes. Daarnaast onderzoekt de Chief Technology Officer in 2022 hoe Artificial Intelligence kan worden toegepast om dreigende dak- en thuisloosheid eerder te kunnen signaleren.

“Ik neem alleen wat van anderen aan als ze zelf iets hebben meegemaakt, als ze mijn wereld begrijpen. Zoals de persoon die op onze school kwam om over drugs te vertellen. Diegene had zelf gebruikt en was in de problemen geraakt, naar zo iemand luister ik, daar heb ik wat aan.”

Over het belang van ervaringsdeskundigheid - **Lina**

Tot slot ondersteunen we in 2021/2022 de oprichting van een Daklozenkantoor. Hier krijgen daklozen de mogelijkheid zelf aan hun herstel te werken door gebruik te maken van faciliteiten, zoals computers en printers. Daarnaast ontvangen ze laagdrempelige ondersteuning van cliëntondersteuners en ervaringsdeskundigen. Door deze laagdrempelige ondersteuning kunnen cliënten (zelf) werken aan oplossingen en kan voorkomen worden dat ze verder afglijden in dak- en thuisloosheids-problematiek. Het Daklozenkantoor is er niet alleen bij het begin van daklooshеid, maar is er ook voor clienten die al gebruik maken van de opvang of zelfstandig wonen met ondersteuning. Het Daklozenkantoor en de diensten die daar door de Straatalliantie geboden worden zijn altijd toegankelijk voor wie dat wil. Allereerst starten we dit Daklozenkantoor voor een periode van twee jaar, zodat we na deze periode kunnen kijken hoe het gehele sociale stelsel (en dus ook de buurtteams) werkt en eventueel kunnen bijsturen waar nodig.

Actie 1.2:
Vroeginterventie: maatwerk als regel om daklоosheid te voorkomen

Om daklоosheid te voorkomen is maatwerk het uitgangspunt. De problematiek van de groep dreigend daklozen is immers zeer divers. Amsterdammers met geldproblemen willen we vroeg in beeld krijgen. Op die manier willen we voorkomen dat betalingsachterstanden escaleren, problematische schulden ontstaan en er huisuitzetting en afsluitingen dreigen. Het college heeft daarom op 30 juni 2020 besloten om de aanpak 'Vroegsignalering' per direct te intensiveren. Deze is er op gericht om betalingsproblemen rond de meest essentiële vaste lasten – waaronder huur – in beeld te krijgen. Door op tijd betalingsregelingen te treffen kan huisuitzetting en daardoor daklоosheid worden voorkomen. De maatschappelijk dienstverlening gaat nu eerder op meldingen van vaste lastenpartners af en blijft langer proberen om in contact te komen met Amsterdammers. Schuldeisers passen maatwerk en coulance toe. Deze actie wordt gefinancierd vanuit het herstelplan 'Samen uit de crisis'.

Ons streven is dat niemand dakloos wordt door toedoen van de kostendelersnorm. De kostendelersnorm heeft tot negatief gevolg dat jongeren – soms zelf, soms door hun ouders – uit huis gaan en uitgeschreven worden op het adres, omdat anders de bijstand van de ouders verlaagd wordt. Hierdoor komen ze op straat terecht, met grote nadelige gevolgen voor de jongeren. Daarom wordt (waar mogelijk) maatwerk toegepast door in sommige individuele gevallen tijdelijk de kostendelers-norm niet toe te passen.

Onder andere hierom voert Amsterdam samen met andere steden een landelijke lobby om de leeftijdsgrens van de kostendelersnorm te verhogen naar 28 jaar. De Tweede Kamer heeft hier in februari 2021 een motie over aangenomen. Hierin wordt de regering verzocht een voorstel te doen om daklozen, mantelzorgers en kwetsbare jongeren tot en met 27 jaar uit te zonderen van de kostendelersnorm. Wij vinden dat de kosten-delersnorm of de jongerennorm nooit een reden mag zijn voor iemand onder de 28 jaar om niet te kunnen samenwonen. Daarom passen we waar dat kan maatwerk toe en monitoren we of en wanneer de uitzonderings-positie wordt toegepast.

In het kader van het actieprogramma 'Dak- en thuisloze jongeren 2019-2021' hebben staatssecretarissen Blokhuis en Van Ark aan Divosa gevraagd om gemeenten te ondersteunen bij het terugdringen van de daklоosheid onder jongvolwassenen, door de mogelijkheden voor de toepassing van maatwerk binnen de Participatiewet te beschrijven. Het gaat hierbij specifiek om het bieden van maatwerk dat binnen de wet is toegestaan, met betrekking tot:

- de kostendelersnorm;
- de lagere norm voor jongeren van 18, 19 of 20 jaar;
- de zoekperiode van 4 weken voor jongeren tot 27 jaar.

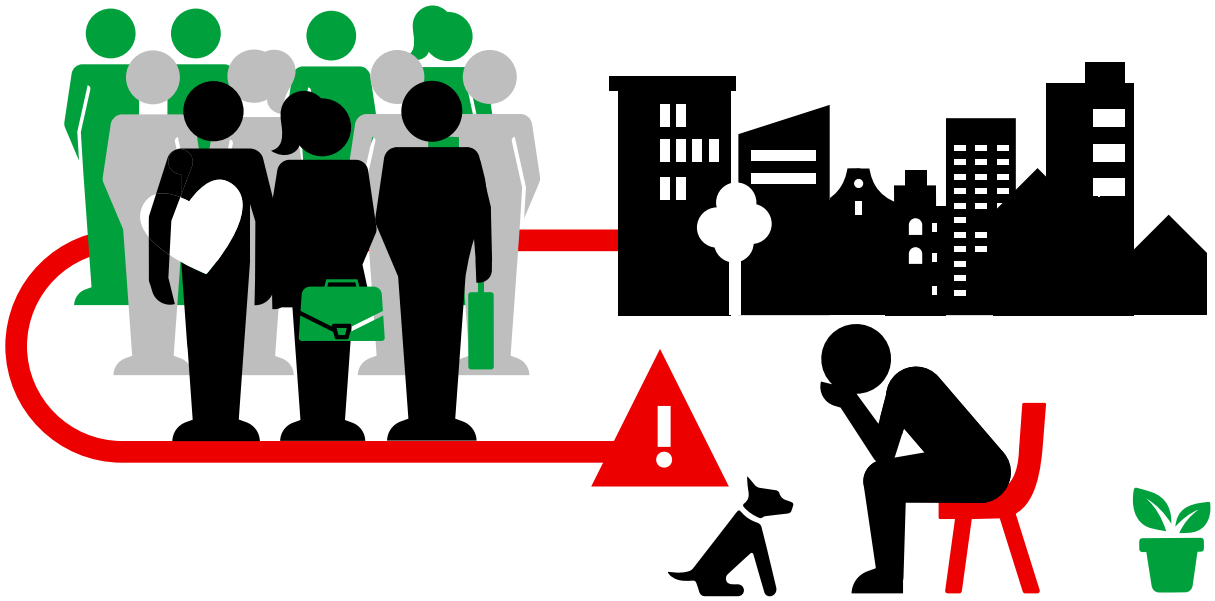
De zeven Jongerenpunten in Amsterdam zijn geïnformeerd en passen dit maatwerk zoveel mogelijk toe.

Actie 1.3:
Project briefadressen

Iedere economisch dakloze of dreigend dakloze heeft (indien nodig) recht op een briefadres en krijgt begeleiding voor een op persoon gemaakt perspectief-plan. Ook als je geen uitkering hebt kun je begeleiding krijgen met een perspectiefplan. Het plan is erop gericht daklоosheid te voorkomen door de persoon te helpen bij zijn of haar specifieke problemen. Dat kan schulden-problematiek zijn, maar moeite bij het zoeken naar een betaalbare woning. Het is ook belangrijk dat formele en informele netwerken tijdig worden betrokken. Dit doen we onder andere via resourcegroepen. De begeleiding kan op verschillende manieren gebeuren. Een onderdeel van dit aanbod is bijvoorbeeld project VIND en pilot 'bankslapersregeling' die in 2021 start.

Actie 1.4:
Innovatieve begeleiding door Team economisch daklozen van de Regenbooggroep

Team economisch daklozen van de Regenboog Groep biedt kortdurend en intensieve begeleiding aan economisch daklozen. Daarnaast ontwikkelen ze nieuwe woonoplossingen, zowel buiten de regio als in de stad. Tevens zorgen zij voor kennisoverdracht aan de buurt-teams en MaDi's over de mogelijkheden voor economisch daklozen. Met deze kennis en dit aanbod kunnen we in een vroegtijdig stadium ingrijpen én erger voorkomen.

4

Speerpunt 2: Vergroten aanbod woonoplossingen

Resultaten die we willen behalen:

- We hebben één integrale aanpak ontwikkeld om het huisvestingsvraagstuk voor alle kwetsbare groepen in Amsterdam aan te pakken vanuit een totaalopgave: sociaal en fysiek. Hiermee hebben we de beschikbare capaciteit aan woningen/ woonoplossingen met reguliere en onorthodoxe methodes vergroot.
- De gemiddelde wachttijd voor de zogenaamde spoedzoeker is omlaag gebracht.

4.1 Vergroten aanbod structurele woonoplossingen

”Herstel begint met een huis”, stelt RVS in haar gelijknamige advies over stijgende dakloosheid in Nederland. Dat is net zo waar als dat het een complexe opgave is. Met name in een volle regio met een overspannen woningmarkt.

In 2017 was de gemiddelde woon- en inschrijfduur van doorstromers en starters respectievelijk 10,8 en 20,3 jaar. Gemiddeld moest je vijftien jaar wachten op een sociale huurwoning. In 2019 – het jaar waarvan de meest recente cijfers beschikbaar zijn – was dit gedaald tot 13,2 jaar. In dat jaar was de gemiddelde woon- en inschrijfduur van doorstromers en starters respectievelijk 10,6 en 17,7 jaar.

Hieronder schetsen we een aantal maatregelen waarmee we de schaarste willen verkleinen. We willen voor de kwetsbare groepen een nieuw aanbod van woonoplossingen creëren. De oplossingen willen we langs verschillende lijnen realiseren:

- Vergroten van woonoplossingen voor kwetsbare groepen onderzoeken (onderdeel van een integrale aanpak).
- Nieuwe locaties onderzoeken voor (tijdelijke) woningbouw.

- Onderzoeken of gemeentelijk vastgoed ingezet kan worden voor tijdelijke huisvesting.
- Nieuwe locaties ontwikkelen (bijvoorbeeld hotels).
- Projecten uitvoeren, gefinancierd door extra middelen vanuit het Landelijke Plan van Aanpak Dakloosheid.

Actie 2.1:
Nieuwbouwopgave sociale huurwoningen

Meer betaalbare woningen is de meest noodzakelijke en toekomstbestendige oplossing voor dakloosheid. In 2020 zijn 5.932 woningen in aanbouw genomen, waarvan 2.812 sociale huurwoningen. Van deze sociale huurwoningen worden er 2.270 door woningcorporaties gebouwd en de rest door overige partijen. De gemeente en corporaties streven ernaar om gemiddeld 2.500 sociale huurwoningen per jaar in aanbouw te nemen.

Actie 2.2:
Omslagwoningen

We willen dat er voor alle kwetsbare groepen een passend woningaanbod is. Dit betekent dat er ook voor clienten vanuit MO/BW meer aanbod nodig is. Er is momenteel een een achterstand van 600 woningen die geleverd hadden moeten worden aan mensen die moeten doorstromen. Daarnaast zijn er jaarlijks 800 woningen noodzakelijk voor reguliere doorstroming. We willen een ruimer aanbod van omslagwoningen voor directe instroom van de MO/BW-doelgroepen. Bepalend voor het aanbod in 2021 zijn de uitkomsten van de bestuurlijke overleggen met corporaties en huurderskoepels over het vergroten van het aantal van 1800 sociale huurwoningen van het Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen (PHKG).

Actie 2.3:
Regionale herziening woonruimte verdeelsysteem

Door de verdeelsystematiek te herzien moeten sociale huurwoningen in de regio's Amstelland-Meerlanden, Amsterdam en Zaanstreek-Waterland vanaf medio 2022 meer terechtkomen bij de groepen die ze het hardst nodig hebben. Het nieuwe systeem werkt met punten. Iedereen die ingeschreven staat op WoningNet of Woonmatch bouwt punten op met inschrijftijd, zoekduur en speciale omstandigheden; de zogenaamde situatiepunten. Deze worden toegekend aan bepaalde groepen die in een problematische situatie verkeren. Denk aan relatiebreuk met kinderen, inwonend met kinderen en bepaalde categorieën van problematisch thuiswonende jongeren. Dit zijn groepen met een verhoogde kans om dakloos te worden en aan te kloppen bij de Centrale Toegang MO, Noodopvang Gezinnen of bij het loket voor woonurgentie. Door situatiepunten toe te kennen worden de kansen van deze groepen op een sociale huurwoning vergroot.

De gemeenteraden van vijftien gemeenten die betrokken zijn bij de nieuwe woonruimteverdeling zijn in het voorjaar van 2021 akkoord gegaan en moeten dit beleid verwerken in hun huisvestingsverordening. Dat gebeurt in de tweede helft van 2021. Dit jaar starten ook de voorbereidingen voor het invoeren van het nieuwe systeem. Het nieuwe woonruimtesysteem voor sociale huurwoningen begint medio 2022. De effecten van de herziening woonruimteverdeling worden pas later zichtbaar voor woningzoekenden.

4.2 Verbeteren tijdelijke opvang- en woonmogelijkheden

Daarnaast is het cruciaal dat het Rijk reële en betaalbare doelen stelt voor het huisvesten van kwetsbare groepen. Statushouders, daklozen en mensen in onhoudbare woonsituaties zijn hier anders de dupe van. Deze keuzes moeten niet afgewenteld worden op gemeenten. De gemeente en corporaties kunnen namelijk in de huidige woningmarkt en vanwege de financiële en juridische kaderstelling van het Rijk niet alle kwetsbare groepen huisvesten. Hierdoor ontstaat een ongewenst verdringingseffect. Wij willen een integrale reële taakstelling met bijbehorende financiering. Dit is één van de belangrijke lobbypunten die de komende jaren op de agenda staat.

Actie 2.4:
Tijdelijke woonlocaties door transformatie en nieuwbouw

We zijn ambitieus in het ontwikkelen van alle reguliere en onorthodoxe mogelijkheden om het aanbod van woonruimte te vergroten, zodat er een buffer ontstaat om de komende jaren op te kunnen vangen. Denk aan nieuwe tijdelijke woonlocaties voor kwetsbare groepen, statushouders en economisch daklozen, uitstroom bij de maatschappelijke opvang, al of niet in combinatie met huisvesting voor jongeren en studenten. Er zijn geen makkelijk te ontwikkelen locaties. Momenteel zijn er drie lijnen uitgezet om huisvesting los te trekken in de vorm van tijdelijke woningen of tijdelijke opvang:

1. **Locaties die in onderzoek of ontwikkeling zijn.** Het betreft nieuwe te ontwikkelen locaties die tijdelijk gebruikt kunnen worden als woning. Daarnaast worden locaties die al in portefeuille bij de gemeente of zorgaanbieders zijn gefinancierd met incidentele BZK-middelen.
2. **Huisvesting in hotels.** Op dit moment is er al sprake van opvang in hotels en dit neemt nog toe. Door middel van gerichte acties wordt er geprobeerd dit uit te breiden. Daarnaast wordt onderzocht of er ook mogelijkheden zijn voor wonen. Onderdeel hiervan is een marktuitvraag bij hotels voor het hele spectrum van onderdak: van opvang tot wonen. Zie ook de actie onder benutten van tijdelijke woonmogelijkheden.
3. **Gemeentelijke panden inzetten.** Op dit moment vindt ook een inventarisatie plaats binnen het gemeentelijke vastgoed om gemeentelijke panden in te zetten voor tijdelijke huisvesting. Bijvoorbeeld door middel van tijdelijke woonunits.

Actie 2.5:
Benutten tijdelijke woon-/ opvangmogelijkheden

We zetten op verschillende manieren in op het vergroten van de tijdelijke woonmogelijkheden in Amsterdam en de regio.

- **Tijdelijk huisvesten van economisch daklozen in hotels gedurende coronacrisis**

De leegstand van hotelkamers biedt in ieder geval voor de duur van de effecten van de coronacrisis de mogelijkheid deze in te zetten voor de groeiende groep economisch daklozen. Veel mensen weten zelf al hun weg te vinden naar dit aanbod. Anderen worden na bemiddeling door WPI, een MaDi en De Regenboog Groep ondersteund bij deze matching. Inmiddels hebben circa 200 mensen op deze manier onderdak gevonden. We gaan in gesprek met geïnteresseerde hoteliers over uitbreiding, ook voor andere kwetsbare groepen binnen het PHKG. De beschikbaarheid van deze oplossing is echter beperkt tot de tijd van de crisis. Opvolging voor deze groep vraagt aandacht op het moment dat de hotelbranche weer aantrekt.

- **Project 'Tijdelijk Onder Dak'**

Woningcorporaties, de Regenboog Groep en de gemeente werken sinds 2020, vanuit de tijdelijke middelen van het Landelijke Plan van Aanpak, samen aan het project 'Tijdelijk Onder Dak'. Het doel van dit project is om economisch daklozen aan een tijdelijke woning te helpen en ze zo een 'adempauze' te geven. De woningcorporaties verwachten jaarlijks circa 200 woningen beschikbaar te stellen, waarbij het gaat om woningen die op de nominatie staan voor renovatie of sloop. Op elke woning kunnen steeds twee mensen maximaal een jaar wonen. Gedurende deze periode moeten zij zelf blijven zoeken naar een meer structurele woonplek (ook buiten Amsterdam) en eventueel naar betaald werk. Daarbij krijgen ze begeleiding.

Nathalja is, na scheiding, al een tijd dakloos. Ze heeft in een periode van 16 maanden bij kennissen, in onderverhuur, in hotels en ook even in de winteropvang overnacht. Nathalja heeft verschillende gezondheidsproblemen en ontvangt een bijstandsuitkering. Vanwege de onrust die ze heeft door haar woonvraagstuk komt er niets terecht van de verkennende gesprekken met betrekking tot activering. Sinds november kan ze een woning huren via Tijdelijk Onderdak. Er komt veel op haar af maar ze geniet van haar eigen plek. Ze haalt veel energie uit de cursus 'Werken aan je toekomst'. Ze is begonnen met een baan en haar gezondheidsklachten zijn veel minder. Elk weekend komt een vrijwilligster langs die met haar alle woningnetten en websites afstruint op zoek naar een vervolgplek en met wie ze praat over haar week.

Project Onder de Pannen

‘Onder de Pannen’ is een project waarbij daklozen (die niet verslaafd zijn of psychiatrische aandoeningen hebben) tijdelijk onderdak krijgen bij mensen die een kamer beschikbaar hebben en bereid zijn een stadgenoot hulp te bieden. Degene die het onderdak ontvangt, betaalt hiervoor huur en een onkostenvergoeding. Het is tot dusver een goedlopend project. Zo waren er in 2019 al 55 succesvolle matches, en liep dit aantal in 2020 op tot 86 succesvolle matches. Daarbij was het uitstroompercentage naar eigen woonplekken 49%. Schaarste op de woningmarkt leidt echter tot terug-houdendheid bij woningdelen. Vanuit de tijdelijke middelen van het Landelijke Plan van Aanpak streven we ernaar het project uit te breiden naar 150 matches in 2022. Hierbij kijken we ook naar extra plekken voor jongvolwassenen. Daarbij hebben we ook rekening gehouden met (extra) kwetsbare jongvolwassenen, zoals biculturele dakloze jongvolwassenen met een lhbtiq+ achtergrond en kwetsbare jongvolwassen vrouwen. Deze woonvorm is uitermate geschikt voor deze groep jongvolwassenen. We willen het project ook bij woning-eigenaren onder de aandacht brengen. Daarnaast wordt er in de regio onderzocht of en hoe Onder de Pannen kan worden ingezet.

Uitbreiden van passantenpensions

De afgelopen 4 jaar is de capaciteit van passanten-pensions uitgebreid. Passantenpensions bieden opvang aan economisch daklozen, waar mensen maximaal een half jaar mogen verblijven. Tijdens dit half jaar kunnen zij in alle rust aan een oplossing voor hun problemen werken. Wij zien momenteel nog steeds een groeiende populatie en een lange wachtlijst voor deze opvang. Dit betekent dat economisch daklozen nog altijd (te) lang moeten wachten op een plek in een passanten-pension. Daarom zetten we vanuit het Landelijke Plan van Aanpak in op het uitbreiden van passantenpensions in de regio. Zo wordt er in Amstelveen momenteel gewerkt aan de inzet van passantenpensions, waarvoor tijdelijke middelen vanuit het Landelijk plan van Aanpak worden ingezet.

Speerpunt 3:
Goede ondersteuning op maat

Resultaten die we willen behalen:

1. Vanaf 2022 zijn er structureel 10 bedden beschikbaar voor nachtopvang.
2. De instroom van mensen met een beter perspectief en/of binding elders wordt beperkt.
3. Het is onwenselijk dat kapitaal vernietigd wordt op het moment dat er lange wachtlijsten ontstaan bij instroom vanuit voorliggende domeinen. Vooral voor de cliënt, maar ook voor de hulpverlening en de financiële middelen. Er wordt een proces ingericht waarbij onderzocht wordt of en hoe bij aanmelding voor MO/BW vanuit een voorliggend domein (Jeugd, GGZ, Forensische en LVB-zorg) de wachttijd in 2025 kan worden beperkt tot maximaal drie maanden voor toeleiding naar passende ondersteuning op alle leefgebieden.
4. De aanmelding voor MO/BW vanuit voorliggende domeinen is in 2025 met 20% afgebogen naar ambulante ondersteuning.
5. Alle mensen die in aanmerking komen voor MO/BW kunnen vanaf 2025 binnen drie maanden na screening gebruikmaken van een integraal aanbod gericht op participatie.
6. Met alle cliënten die in 2025 instromen vanuit een voorliggend domein starten we voorafgaand aan de instroom met een herstelondersteunend traject (zoals resourcegroepen methodiek).
7. Geen uitval van jongvolwassenen in 2025 bij de overgang jeugdwet-Wmo.
8. In 2025 ontvangen alle dak- en thuislozen zo snel mogelijk passende ondersteuning om verergering van hun problematiek te voorkomen.
9. In 2025 hebben cliënten die instromen in MO/BW binnen één maand werk of zinvolle dagbesteding.
10. In 2025 hebben alle cliënten die uitstromen uit MO/BW werk of zinvolle dagbesteding.
11. Alle mensen die zich melden met dakloosheid problematiek krijgen een maatwerk aangeboden op het gebied van inkomen, werk en schuldhulpverlening.
12. In alle gezinsopvang voorzieningen is een eenduidige basis aan opvoed- en opgroeihulp en ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen georganiseerd.

Op het moment dat een Amsterdammer zich meldt, wordt er samen met de betrokkene naar opvang of onderdak gezocht. Daarnaast start ook de ondersteuning op andere leefgebieden. Vanaf het allereerste moment wordt er gestart met ondersteuning met de focus op herstel, uiteraard passend bij het perspectief van de Amsterdammer. Ook is het belangrijk dat er zo snel mogelijk op een goede manier met de betrokkene wordt gesproken over de problematiek die speelt én wat er nodig is om weer deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Dit is de basis voor een goede probleem-analyse, waarna een ondersteuningstraject op maat sneller kan beginnen.

Op dit moment staan mensen anderhalf à twee jaar op de wachtlijst voor een MO/BW-traject. Dit is onacceptabel lang. Met verschillende acties proberen we de instroom te beperken. Zo passen we een strengere selectie toe bij de toegang tot de MO/BW-keten, waardoor mensen toegang krijgen die dat het hardst nodig hebben. Maar we zetten ook in op maatwerk van interventies op het gebied van werk, wonen, inkomen en schulden voor het ombuigen van (dreigende) dakloosheid naar bijvoorbeeld eigen woonoplossingen met inkomensondersteuning.

Actie 3.1:
Strengere selectie bij toegang MO/BW-keten

We gaan meer mensen met een beter perspectief op maatschappelijk herstel en binding elders, naar de gemeente leiden waar zij daadwerkelijk meer kans hebben op herstel. Dit doen we met behulp van een bindingsfunctionaris. Mensen die zich melden voor opvang hebben namelijk in sommige gevallen meer kans een bestaan op te bouwen in andere regio's dan Amsterdam-Amstelland. Na melding wordt gekeken naar onder andere het woonverleden, sociaal netwerk en hulpverleningskader in de stad om te beoordelen of deze persoon hier of elders het meeste kans maakt op een succesvol traject en doorstroming naar huisvesting. Eventueel wordt na een korte periode in de nachtopvang, de persoon overdragen naar de regio waar de persoon in kwestie beter geholpen kan worden. Deze overdracht zal vanuit de gemeente begeleidt worden.

Daarnaast testen we vanaf 2021 de aanpak 'Wonen buiten Amsterdam'. Deze aanpak richt zich op Amsterdamse gezinnen en alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden, die gemotiveerd zijn om zelfstandig buiten Amsterdam te gaan wonen omdat ze daar meer perspectief hebben. Wij ondersteunen de zoektocht met tips, baanadviezen, zoekhulp en het 'meeverhuizen' van enkele voorzieningen, zoals bijzondere bijstand en SHV-trajecten. We verwachten dat onze aanpak de kansen vergroot op het vinden van woonruimte en indien gewenst een betaalde baan buiten Amsterdam.

Actie 3.2:
Nachtopvang en noodopvang gezinnen

De nachtopvang is een noodzakelijke eerste kortdurende landingsplek van rust. Tevens is het een startpunt op weg naar maatschappelijk herstel. Een te grote instroom en te trage uitstroom ondermijnen deze functie. Hierdoor komt het voor dat mensen alsnog op straat blijven, terwijl zij nachtopvang nodig hebben. In januari 2021 is een motie aangenomen en uitgevoerd die voorkomt dat daklozen op straat worden beboet voor het buiten slapen.

Door vroegtijdige interventies vanuit de buurtteams wordt verwacht dat de instroom in de nacht- en noodopvang wordt beperkt. Wanneer het om noodopvang gezinnen gaat zal er ook een strengere selectie worden gehanteerd op vier jaar rechtmatig verblijf in Nederland. Daarnaast zal er aan de voorkant van de opvang beter gekeken worden naar binding van de vrager. Dit is in lijn met de nieuwe huisvestingsverordening en in lijn met het convenant landelijke toegankelijkheid, bij een mogelijke toelating tot maatwerkvoorzieningen in de Wmo.

Wanneer iemand terecht komt in de nachtopvang of noodopvang gezinnen wordt er gelijk met de betrokkenen actief ingezet op maatschappelijk herstel op alle bestaans-zekerheden. Om dit te realiseren moeten professionals hier voor worden ingeschakeld, waar sturing op zal plaatsvinden.

Met deze verschillende interventies worden er tien lege plekken gerealiseerd zodat er altijd capaciteit beschikbaar is. Naast deze plekken is het ook altijd mogelijk om mensen die in acute precaire situaties belanden op te nemen. De GGD heeft regie over deze crisisplekken.

Actie 3.3:
Resourcegroepen-methodiek

Het is belangrijk om in een vroeg stadium het eigen netwerk te betrekken bij de triage en samen met een regieondersteuner een resourcegroep samen te stellen. Dit leidt in de praktijk tot meer maatwerk en zelfregie. Bovendien verbetert dit de samenwerking tussen formele en informele ondersteuning. In de Amsterdamse pilots leidde dit in 80% van de cases tot een actiever sociaal netwerk. De professionals in de pilots verwachten op termijn ook een afname van professionele inzet.
In een pilot bij de Centrale Toegang leidde de resource-methodiek bij 20% van de cases tot een eigen woonoplossing, waarmee instroom in de keten kon worden voorkomen. De methodiek vraagt een forse tijdsinvestering bij de voorbereiding (opleiden van regie-ondersteuners) en aanvang van het traject (gemiddeld 15 uur per casus). Toch lijkt het op den duur zowel qua uitkomsten als kosten succesvol te zijn. Uitvoerende partijen bepalen normaal gesproken zelf binnen hun eigen budgetten welke methodiek wanneer wordt ingezet. Maar gezien de resultaten en de kosten van de resource-methodiek willen we, vanuit de tijdelijke middelen van het Landelijke Plan van Aanpak, de inzet hiervan bevorderen. De methodiek kan ook in 'light vorm' worden ingezet bij enkelvoudige interventies onder vroegsignalering en vroeginterventie.

Na opname in een kliniek wilde Simon graag op zichzelf wonen. Dit kon alleen met financiële ondersteuning van zijn ouders die liever zagen dat Simon begeleid ging wonen. De regie-ondersteuner is het gesprek in de steungroep aangegaan en kon als ervaringsdeskundige de nodige ervaring mee brengen. Hierdoor begrepen de ouders waarom zelfstandig wonen een betere keuze zou zijn. Ze hebben samen een zelfstandige woning gevonden. Simon: "Door juist de steungroep is mijn moeder meegegaan in het idee dat ik hier kon wonen. Dit is nu mijn huis. Anders was ik dakloos geworden".

Actie 3.4:
Aanbod voor economisch daklozen

De MO/BW-keten ontwikkelde de afgelopen jaren specialistische kennis over GGZ, verslaving en sociale problematiek. Deze specialistische kennis was echter niet toegankelijk voor economisch daklozen, omdat zij niet in aanmerking komen voor MO/BW. Daarnaast was er specifieke kennis op het gebied van dakloosheid bij de Regenboog Groep, zoals: hoe kom je aan een nieuw huis en wat moet je daarvoor regelen? Na de uitvoering van de pilot 'Huizen van de Wijk', waarbij kennis op het gebied van dakloosheid ingezet werd bij deze doelgroep door de Regenboog Groep, bleek dat de doelgroep wel degelijk baat had bij bepaalde ondersteuning. Daarom wordt specifieke kennis op het gebied van dakloosheid de komende jaren wel toegankelijk binnen de wijk in Amsterdam en de regiogemeenten, met behulp van Buurtteams Amsterdam. Het beschikbaar stellen van deze kennis vergroot de mogelijkheden voor passende ondersteuning.

Actie 3.5:
Herstel ondersteunende begeleiding start niet pas in de Wmo

De overgang van cliënten die al ondersteuning krijgen vanuit voorliggende domeinen (zoals GGZ, jeugdhulp, forensische zorg, licht verstandelijke beperking of detentie) naar de MO/BW-keten wordt verbeterd. Dit gebeurt met name door eerder in het traject te werken aan herstel door middel van herstelondersteunende begeleiding. Concreet betekent dit dat tijdens de voorbereiding de resourcegroep methodiek wordt toegepast op een eigen plek in de wijk. Of in het geval van de Jeugdzorg met JIM en de Big Five wordt gewerkt. Professionals vanuit het gemeentelijke sociaal domein sluiten hier tijdig bij aan, zodat de overgang tussen bijvoorbeeld een GGZ-opname en ambulant begeleid wonen soepel verloopt. Door het vroegtijdig opzetten van een resourcegroep verwachten we twee uitkomsten. Enerzijds verwachten we dat meer mensen vanuit de voorliggende domeinen instromen in ambulante vormen van MO/BW, anderzijds kan het zelfs zijn dat dit niet meer nodig is wanneer ondersteuning vanuit de buurtteams voldoende is.

Actie 3.6:
Wachtlijstbegeleiding

Wanneer cliënten in aanmerking komen voor een MO/BW-traject wordt er direct begeleiding ingezet. Hiermee voorkomen we een passieve wachtlijst met de kans dat cliënten verslechteren. Daarnaast kan de cliënt met ondersteuning direct aan zijn of haar hersteldoelen werken. Daarom start vanuit de tijdelijke middelen van het Landelijke Plan van Aanpak op 1 januari 2021 een project met als doel de toegang tot MOBW-trajecten te vernieuwen. Naast begeleiding in de zoektocht naar een woning worden hier ook nog andere ondersteuningsvormen breder ingezet. Cliënten worden vanuit een visie van herstelondersteuning geholpen bij het nemen van regie en het zoeken naar mogelijkheden in hun eigen netwerk. Aan de hand van ervaringen van dit project bouwen we voort. Dit gebeurt na het opstarten van Buurtteams Amsterdam, waarbij Amsterdam Extra – het samenwerkingsverband van MO/BW-aanbieders dat ambulante ondersteuning biedt – deze wachtlijstondersteuning verder vormgeeft.

Actie 3.7:
Toeleiding naar werk en onderwijs voor jongvolwassenen

De jongerenpunten werken momenteel aan de aanpak 'Meer Kans Op Werk Jongeren' (MKOWJ). Het doel hiervan is om jongeren naar passend werk en/of school te begeleiden, door flexibeler in te spelen op hun begeleidingsbehoeften. De jongerenpunten richten zich op verschillende doelgroepen jongeren, waaronder dak- en thuisloze jongeren. Hierbij ligt de focus primair op het wegnemen van belemmeringen, zoals schulden of psychische problemen. Hierdoor kunnen zij bemiddeld worden in de zoektocht naar werk, school of in sommige gevallen dagbesteding. Samenwerkingen met netwerkpartners en interventies op maat maken dit mogelijk.

Actie 3.8:
Schuldhulpverlening aan economisch daklozen

Financiële Dienstverlening en Budgetbeheer (FiBu) ondersteunt kwetsbare Amsterdammers met een bijstandsuitkering in het omgaan met geld. Op die manier zorgen ze ervoor dat mensen niet opnieuw in de problemen en schulden komen. Dat gebeurt onder andere door de vaste lasten te betalen en geld te reserveren voor te verwachten kosten en schuldhulpverlening. Vanaf 2021 wordt deze dienstverlening, van de tijdelijke middelen van het Herstelplan 'Samen uit de Crisis', ook aangeboden aan economisch daklozen. Zij hebben met name advies en ondersteuning nodig om zelfstandig weer financieel stabiel te worden. We zorgen dat ons aanbod en de dienstverlening tussen gemeente en onze subsidiepartners (de MaDi's) beter op elkaar aansluiten. Door een sluitende aanpak omtrent schuldhulpverlening te realiseren hoeft geen enkele burger met schulden tussen wal en schip te belanden.

Binnen het traject Briefadressen zijn naar schatting 1.420 economisch daklozen in beeld. Dit zijn Amsterdammers die naast een bijstandsuitkering van WPI ook een briefadres van WPI hebben gekregen. Vermoed wordt dat er bij ongeveer 600 cliënten sprake is van financiële problemen en/of schulden. Dit wordt aankomend jaar aangepakt. Momenteel worden er gemiddeld 100 cliënten per jaar begeleid door dedicated klantmanagers schuldhulpverlening en een schuldhulpverlener. In 2021 krijgen alle 600 cliënten met financiële problemen en/of schulden een aanbod voor schuldhulpverlening. Gezamenlijk monitoren de dedicated klantmanager en de schuldhulpverlener de cliënt om hen te helpen met het oplossen van schulden en uitval van de interventies te voorkomen.

Actie 3.9:
Pilot Maatwerk dak- en thuislozen uitkering

Met de pilot 'Maatwerk dak- en thuislozenuitkering' onderzoekt Wpi komend half jaar wat de gevolgen zijn voor economisch daklozen met het op maat aanbieden van een hogere uitkering, begeleiding of opvang. Deze pilot is aangepast naar aanleiding van een motie die 1 juni 2020 is ingediend om deze pilot uit te breiden. Hierin brengt Onderzoek Informatie en Statistiek in beeld waar bepaalde economisch daklozen het meest mee geholpen zijn. In eerder onderzoek (Muzus) gaven economisch daklozen aan dat extra geld welkom is, maar dat dit hun problemen niet structureel oplost.

Actie 3.10:
Eigen regie over budget krijgen

Deelnemers aan de FiBu kunnen begeleiding krijgen waarbij ze leren weer zelf de regie te krijgen over hun budget. Dit gaat via het Krefia-portaal, waardoor cliënten zelf hun spaargeld kunnen opnemen. Ook wordt zaakwaarneming als instrument verkend, wat betekent dat alle post voor bepaalde FiBu cliënten rechtstreeks bij FiBu binnenkomt. De komende jaren valt nog meer winst te behalen op het gebied van digitalisering van de dienstverlening.

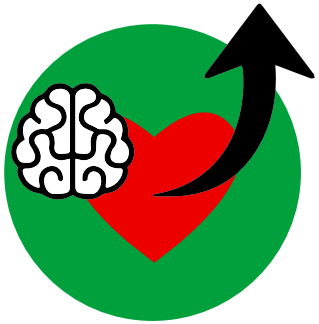
Actie 3.11:
Inzetten op snellere doorstroom en gefaseerde afbouw

Aangezien de meeste cliënten die langdurige aanspraak maken op beschermd wonen tegenwoordig onder de Wlz financiering vallen, kan de ambulantisering binnen het segment van de Wmo worden geïntensiveerd. Vanaf 2022 wordt zowel voor Begeleid Thuis[1] als voor Beschermd Verblijf (MO/BW) een realisatieafspraak van de cliëntpopulatie vastgelegd. Hierbij zullen ook afspraken worden gemaakt omtrent uitstroompercentages. Deze realisatieafspraak en uitstroompercentages zijn onderdeel van het contract en hier zal vanuit contractmanagement op worden gestuurd. Daarnaast worden beschikkingen in principe voor maximaal een jaar afgegeven, met daarbij de mogelijkheid om uitzonderingen te maken. Het uitgangspunt bij afgifte is in principe kortdurend en niet onbeperkt te verlengen, waarbij er altijd gekeken zal worden naar dat wat past bij de ondersteuningsbehoefte van de client. Uitzonderingen worden gewogen in de Centrale Toegang. Deze werkwijze heeft binnen Beschermd Wonen voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking al tot een hogere doorstroom geleid dan bij regulier Beschermd Wonen met indicaties met lange looptijden. Voor de inhoudelijke realisatie van deze focus op maatschappelijk herstel binnen Begeleid Thuis en Beschermd Verblijf worden sturing op de uitvoering en toerusten van professionals verder ontwikkeld.

1 In de loop van 2022 worden de nieuwe producten Begeleid Thuis en Beschermd Verblijf geïntroduceerd. Deze vervangen de huidige MO/BW-producten. Begeleid Thuis richt zich op ondersteuning van de eigen woning of op een nog te verkrijgen woonplek. Beschermd Verblijf richt zich op verblijf en ondersteuning in een 24-uursvoorziening.

Actie 3.12:
Zelfregie versterken middels ondersteuningsplan

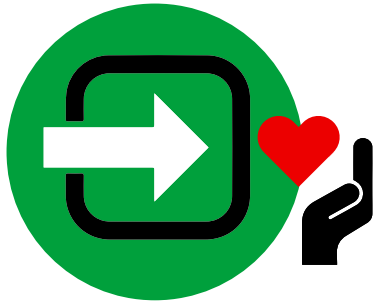
Het ondersteuningsplan, dat al langer gemeengoed is binnen MO/BW, wordt samen met de cliënt opgesteld. Ook de ondersteuning vanuit de buurtteams wordt middels het ondersteuningsplan in samenspraak met de cliënt opgesteld. Bij het opstellen van dit ondersteuningsplan is het centraal stellen van de cliënt belangrijk voor het aansluiten bij de leefwereld van de cliënt en het ervaren en versterken van zelfregie. De cliënt is medeverantwoordelijk voor de realisatie van het ondersteuningsplan. Eigen inzet aan maatschappelijk herstel wordt hierin dan ook vastgelegd. Door de cliënt meer eigenaarschap te geven, verwachten we dat de cliënt op een duurzame wijze kan uitstromen, waardoor de kans op terugval in dakloosheid verkleint.

Speerpunt 4:
Duurzaam maatschappelijk herstel

Resultaten die we willen behalen:

1. In 2025 zijn de heraanmeldingen na uitstroom uit de MO/BW-keten nihil.
2. Alle daklozen die zich vrijwillig aanmelden worden begeleid naar financiële zelfredzaamheid. Daarbij kunnen diverse trajecten worden ingezet, waaronder financieel budgetbeheer (FiBu).
3. Daklozen die financieel zelfredzaam zijn krijgen trajecten naar werk aangeboden.

Inzetten op duurzame uitstroom

Het bepalen van het moment waarop iemand de stap uit de schuldhulp maakt, of wanneer een ex-dakloze klaar is om vanuit de opvang door te stromen naar een nieuwe woonplek is maatwerk. Zowel te vroeg als te laat afschalen vormt een risico op terugval. Daarbij speelt ook het tekort aan betaalbare woningen in de regio Amsterdam. Hierdoor kan iemand niet altijd uitstromen op het moment dat hij of zij daar zelf wel klaar voor is. Hiervoor zijn voldoende betaalbare woonmogelijkheden voorwaardelijk. Een ex-dakloze die verhuist naar een nieuwe woonplek of iemand die net uit de schuldhulp komt, is vaak nog steeds kwetsbaar. Daarom is het belangrijk dat ook in deze fase samen met de betrokkenen de borging van het maatschappelijk herstel goed wordt georganiseerd om zo nieuwe bestaansonzekerheden te voorkomen.

Actie 4.1:
Inzetten op brede ondersteuning richting maatschappelijk herstel

Het is belangrijk dat de Amsterdammer tijdens zijn gehele traject – zeker wanneer veranderingen plaatsvinden en bestaansonzekerheden mogelijk risicovol worden – toegang blijft houden tot het brede aanbod van (vroeg) interventies, zoals omschreven bij eerdere speerpunten.

Dit kan bijvoorbeeld zijn: ondersteuning gericht op toeleiding naar werk en schuldhulpverlening (pagina 25) of ondersteuning op gebied van zorg vanuit de buurtteams (pagina 15).

Binnen het PHKG zijn de 10 werkafspraken 'Thuis in de Wijk' ontwikkeld, met als doel kwetsbare groepen zelfstandig te kunnen huisvesten. Uit ervaring blijkt dat deze werkafspraken een verbindende rol spelen tussen corporaties, cliënten, zorgaanbieders en de omgeving. In 2020 zijn deze werkafspraken herzien, waarbij onder andere de Nieuwe Kansregeling is toegevoegd. Hierbij wordt in samenwerking met de verhuurder gekeken of er naar aanleiding van overlast een nieuwe kans mogelijk is. Ook zijn er afspraken over woningruil toegevoegd. Dit houdt in dat als een woning niet passend blijkt, er zo snel mogelijk wordt geruild met een andere woning.
De combinatie van de op maat gemaakte werkafspraken (in samenwerking met de Amsterdammer), een operationele resourcegroep en terugvalafspraken bieden een stabiele basis en borging voor verder maatschappelijk herstel. Aanbieders in de keten (Buurtteams Amsterdam, Ambulante Ondersteuning, MO/BW-aanbieders) verankeren deze werkwijze in de uitvoering. De Amsterdammer heeft via de buurtteams ook toegang tot ondersteuning op het gebied van werk, inkomen en schulden en kan voor onafhankelijke cliëntondersteuning onder andere bij het daklozenkantoor terecht waar de Straatalliantie deze ondersteuning biedt.

De tien werkafspraken

1. Afgestemd aanbod van wonen en zorg
2. Zorgbegeleiding op maat
3. Passend wonen met intermediaire verhuur
4. Wonen en goed huurderschap
5. Vroegsignalering en preventie
6. Voorkomen van en omgaan met overlast
7. Ondersteuning bij financieel beheer
8. Omklappen naar 'contract op eigen naam'
9. Zorg en ondersteuning na omklap
10. Respect voor privacy cliënt

Naast het beschikbaar houden van het aanbod worden bij en het liefst vóór uitstroom naar zelfstandige huisvesting duidelijke afspraken gemaakt met de Amsterdammer. Deze afspraken gaan over welke stappen de cliënt zelf moet zetten voor verder maatschappelijk herstel en welke ondersteuning of scholing daarbij helpt. Herstelondersteunende begeleiding helpt hen om weer écht mee te kunnen doen, maar ook om een negatief zelfstigma te voorkomen. Ook komt de focus meer te liggen op werk of zinvolle dagbesteding. Wanneer iemand geen werk of zinvolle dagbesteding heeft, is de kans namelijk groot dat iemand terugvalt in oude gewoontes. Denk specifiek bij jongvolwassenen aan (vak)onderwijs. Werk of zinvolle dagbesteding zijn niet alleen stimulerend, maar helpen ook bij het opbouwen van een nieuw sociaal netwerk. Sociaal isolement vormt immers een belangrijke risicofactor wanneer je de stap maakt (opnieuw) zelfstandig te gaan wonen. Aandacht voor de ontwikkeling van een sociaal netwerk en een sociale agenda helpen hierbij. Het opbouwen of versterken van een (nieuw) sociaal netwerk kan namelijk ook belangrijk zijn bij het weerhouden van een oud negatief (crimineel) netwerk. Voor mensen met psychische kwetsbaarheden is duurzaam herstel afhankelijk van de capaciteit van ambulante GGZ. Die verantwoordelijkheid vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) gaat samen met de afbouw van klinische capaciteit die wordt gerealiseerd.

Actie 4.2:
Begeleiding bij financiële zelfredzaamheid en werk

Uiteindelijk is werk en een (financieel) stabiele toekomst natuurlijk het doel. Maar voor veel dak- en thuislozen is dit nog een stap te ver. Daarom biedt WPI trajecten financiële zelfredzaamheid (waaronder financieel budgetbeheer, oftewel FiBu) aan. Deze trajecten zorgen voor stabilisering van de leefsituatie van de cliënt en helpen weer financieel zelfredzaam te worden. Belangrijkste stappen in de weg naar werk zijn onder andere het activeren van de cliënt, maar ook het wegnemen van obstakels die de weg naar werk bemoeilijken. Zodra een cliënt in staat is om zich te richten op het vinden van werk, wordt hij/zij overgedragen naar trajecten gericht op woon-werkbegeleiding door jobcoaches.

Begeleiding richting werk is de meest duurzame oplossing. Met een eigen inkomen kan iemand weer op eigen benen staan en een toekomst opbouwen. Ook is de kans op terugval naar oude problemen dan minder groot.

Frans: “Ik was dertien toen ik het huis uitgezet werd. Ik heb een hele lange tijd buiten geleefd: 38 jaar. Veel meegemaakt. Op het laatst was het zo erg dat ik 50 kilo woog. Ik was verslaafd aan heroïne en cocaïne. Daarna zat ik in begeleid wonen, met 13 mensen in een huis met interne begeleiding.” Hiermee had Frans onderdak maar veranderde er nog weinig aan zijn leefstijl. Toen twee begeleiders van Housing First over zelfstandig wonen kwamen praten, leek hem dat eerst niet haalbaar: “je gelooft het niet meer”. Toch kreeg hij na een paar maanden de sleutel van zijn woning. “Ik heb de woning drie keer bijna teruggegeven. Ik kon het niet aan, had nog geen sociaal netwerk, geen dag-besteding. Hier mag ik fouten maken, leren.” De eerste twee jaar maakte hij terugvallen mee, maar inmiddels is hij drie jaar verder. Frans weegt 86 kilo, is clean en trots op zijn part-time job bij een bierbrouwerij.

Actie 4.3:
“Housing first, work second”

Waar mogelijk worden cliënten begeleid naar werk. Want werk, een eigen inkomen en een zinvolle dag-besteding leiden tot zelfstandigheid en voorkomt terugval. WPI heeft een breed scala aan re-integratie-trajecten. Ook voor de doelgroep (dreigend) dak- en thuislozen. Een cruciale voorwaarde voor het behouden van werk is het hebben van een (zelfstandige) woonplek. Vandaar dat in Amsterdam ‘Housing First’ als uitgangs-punt wordt gehanteerd. Maar na het vinden van een woonplek is het belangrijk vroegtijdig in te zetten op het vinden en behouden van een (betaalde) baan.

Oftewel: ‘work second’. Het hebben van werk biedt meer kans op een (hoger) inkomen, invulling en structuur aan de dag. Daarnaast zorgt het voor sociale contacten. Kortom: werk verhoogt de kans op succes-volle uitstroom en maatschappelijk herstel.

Vanuit WPI is een breed aanbod voor re-integratie beschikbaar. Daarnaast is er veel begeleiding mogelijk om uit te stromen naar werk, ook als daar (duurzaam) extra steun bij nodig is. Dit kan met inzet van de instrumenten van de Participatiewet zoals jobcoaching, werken naar loonwaarde en beschut werk. Op dit moment begeleidt Werk en Re-integratie jaarlijks 250 Amsterdammers uit de doelgroep ex-dak- en thuislozen. Daarvan zetten er normaal gesproken jaarlijks rond de 100 kandidaten de stap naar betaald werk. Aankomende jaren willen we, als het wonen is geregeld, direct aansluitend de invulling van de dag regelen. Dit kan via re-integratie naar werk, via het nieuwe WMO-product MeeDoen Werkt of door middel van dagbesteding.

Actie 4.4:
Respijtvoorzieningen

Op dit moment zijn er twee respijtvoorzieningen in de stad. Daarnaast is er in 2020 een pilot gestart, genaamd Het Lichthuis. Respijtvoorzieningen zijn kleine voorzieningen in de wijk waar cliënten tijdelijk aanwezig kunnen zijn, wanneer dit in de eigen woning even niet lukt. Het doel is om de druk voor de cliënt te verlichten en rust te creëren, zodat terugkeer naar de eigen woning mogelijk is. Er wordt gekeken of uitbreiding mogelijk is.

Actie 4.5:
Wooncirkels en andere tussenvormen

De stap van een intramurale voorziening naar een eigen woonplek kan groot zijn. Daarom kan het voor de betrokken inwoner, maar ook voor zijn naasten, de professional, de nieuwe buren en de verhuurder helpen als de verkregen woning op gepaste afstand van een inloopvoorziening is. Zo zijn er altijd bekende peers en professionals nabij, voor zomaar een praatje of een uitgestoken hand als de herstart op de woonplek even tegenzit. Dit concept van de Wooncirkel met inloopplek en 24-uurs nabijheid van professionals als steun voor omwonenden met ambulante ondersteuning, maakt uitstroom en maatschappelijk herstel voor meer mensen mogelijk. Op verschillende plekken in de stad wordt dit concept rondom bestaande infrastructuur uitgewerkt, in samenwerking tussen corporaties en aanbieders. Ook andere vormen van gemengd en gespikkeld wonen of zelfbeheerconstructies kunnen naast wooncirkels worden ontwikkeld. In gebieden met te ontwikkelen nieuwbouw kunnen dergelijke concepten al vanaf de tekentafel worden ondersteund.

Financiën

Het beleidsprogramma en de bijbehorende maatregelen worden gefinancierd vanuit de reguliere budgetten van de directies OJZ, WPI en Wonen en daarmee grotendeels gedekt vanuit de begroting. Naast de reguliere budgetten zijn er extra middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk met het Landelijke Plan van Aanpak en de middelen behorende bij het Herstelplan 'Uit de crisis'. Het gaat wat betreft de maatregelen vanuit het Landelijke Plan van Aanpak om een bedrag van €11.252.000 euro. Als de middelen niet structureel gemaakt worden betekent dit dat deze maatregelen na 2021 of 2022 afgebouwd worden. Dit heeft dus gevolgen voor de ambitie van dit beleidsprogramma.

Voor de directie Onderwijs Jeugd en Zorg, afdeling Zorg, is het budget voor Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen geoormerkt en is duidelijk wat het beschikbare budget is en welke maatregelen daarmee worden gefinancierd. Voor de directies Wonen en WPI worden maatregelen meestal voor een grotere groep Amsterdammers ingezet waar dak- en thuislozen een onderdeel van uitmaken. Daarmee is het niet goed weer te geven wat het totale budget is behorende bij dit beleidsprogramma. Hieronder is een overzicht van de incidentele middelen per speerpunt.

In de rechterkolom van deze pagina is een overzicht opgenomen van de incidentele middelen per speerpunt.

Speerpunt 1: Vroegsignalering en vroeginterventie

- €590.000 voor 2021 gedekt vanuit het Herstelplan 'Uit de crisis' voor de maatregel 'Vroeginterventie: maatwerk als regel om dakloosheid te voorkomen'. Dit komt na 2021 te vervallen.
- Vooralsnog heeft dit geen consequenties voor de beoogde doelstellingen.

Speerpunt 2: Vergroten aanbod woonoplossingen

- €640.000 incidenteel gedekt voor 2022, jaren 2023 en verder is nog niet gedekt.
  - De uitwerking en dekking voor deze extra middelen worden meegenomen in de uitwerking van de begroting 2022.

Speerpunt 3: Goede ondersteuning op maat

- €11.252.000 incidenteel tot en met 2022 gedekt vanuit het Landelijke Plan van Aanpak.
  - Consequenties bij het niet structureel maken van deze middelen vanuit het Rijk betekent dat de volgende maatregelen eind 2021 vervallen: uitbreiding passanten pensions, wachtlijstbegeleiding en de resourcegroepen. Het project Onder de Pannen vervalt vanaf 2023 bij het niet structureel maken van de middelen.
- €1.069.000 incidenteel gedekt voor 2021 uit het Herstelplan 'Uit de crisis'. De maatregel 'Schuld-hulpverlening aan economisch daklozen' komt na 2021 te vervallen.

Speerpunt 4: Duurzaam maatschappelijk herstel

- Hier worden geen incidentele middelen ingezet.

Doordecentralisatie Beschermd Wonen

Vanaf 1 januari 2023 zullen volgens het nieuwe objectieve verdeelmodel de middelen voor Beschermd Wonen van de centrumgemeenten overgeheveld worden naar de individuele gemeenten. De fasering van de doordecentralisatie is 10 jaar. Besluitvorming over de besteding van deze middelen en governance wordt in het regioplan vastgelegd.

08

Monitoren en sturen

Doel van monitoring

Het beleidsprogramma zal integraal gemonitord worden. Dit is nodig om verschillende redenen: vanwege de groei van de daklozenpopulatie, de beschreven ontwikkelingen van het aanbod en de doelgroep, de mogelijke verandering van type problematiek door onder andere de coronapandemie én de betrokkenheid van verschillende gemeentelijke directies bij dit beleidsprogramma.
De noodzaak hiervan wordt verder onderstreept door de ontwikkelingen in het veld. Met onder andere een nieuw sociaal stelsel vanwege Buurtteams Amsterdam, de openstelling van de WIZ, de beweging naar een sterkere sociale basis en inzet op verdere ambulantisering van onder andere de GGZ. Hierbij vormen de cliëntervaring en ontwikkeling van de doelgroep de kern, waardoor cliëntvertegenwoordigers en ervaringsdeskundigen een centrale rol gaan spelen bij deze monitor. Zowel in de ontwikkeling van de monitor als in de uitvoering daarvan. Daarnaast wordt, net als dit beleidskader, de monitor integraal uitgevoerd door de Amsterdamse gemeentelijke directies Zorg, WPI, Wonen, de GGD, de stadsdelen, vertegenwoordiging van regiogemeentes, zorgaanbieders, cliëntvertegenwoordiging en het bredere veld. Bovendien wordt er met deze directies een stuurgroep gevormd om integraal te sturen op de voortgang van, en in te spelen op de uitkomsten van, de monitor.

Daarom starten we de werkgroep Monitoring Beleidsprogramma, samen met vertegenwoordigers van de diverse partners. Deze werkgroep vormt een centraal punt dat enerzijds over de ontwikkelingen rondom Daklоosheid en het Beleidsprogramma in Amsterdam rapporteert en anderzijds ook zorgt voor doorontwikkeling van de monitor zelf. Zo worden de vertegenwoordigers van de verschillende partijen vroegtijdig betrokken bij de (door)ontwikkeling van de monitor, kunnen ze invloeden uit de praktijk doorvertalen naar aanpassingen van de monitor én vormen ze het aanspreekpunt voor verdiepende onderzoeken. Vragen die tot verdiepende onderzoeken kunnen leiden, kunnen vanuit de gemeenten, zorgaanbieders, belangenbehartigers, de werkgroep zelf of andere partijen komen.

Door te kiezen voor deze constructie met een werkgroep kan de monitor doorlopend worden doorontwikkeld. Ook kan de monitorkwaliteit worden verhoogd en kan er beter en centraler data-gestuurd worden gewerkt. Tot slot kan er ook sneller worden ingespeeld op de actualiteit. Door GGD Amsterdam de werkgroep Monitoring Beleidsprogramma te laten leiden, worden uitkomsten geduid en kunnen vragen gelijk worden omgezet naar onderzoeken in samenwerking met de partners van de werkgroep. De betrokken gemeentelijke directies zullen daarbij de personele inzet beschikbaar stellen en zorg dragen voor het aanleveren van de benodigde en beschikbare data.

Werkgroep Monitoring Beleidsprogramma

GGD Amsterdam stelt een werkgroep samen en wordt de trekker van deze monitor. Deze werkgroep zal tenminste bestaan uit onderzoekers van de GGD, beleidsmede-werkers en data-deskundigen van diverse gemeentelijke directies (Zorg, Wonen, WPI, regiogemeenten en de stadsdelen), vertegenwoordigers van ervarings-deskundigen en onafhankelijke cliëntondersteuning en vertegenwoordigers van (zorg)aanbieders.

De werkgroep zal zorg dragen voor de voortgangs-rapportage en input geven voor de doorontwikkeling. De frequentie van de werkgroep wordt bij de start vastgesteld en bevindingen zullen tenminste jaarlijks worden opgeleverd in een voortgangsrapportage.

Integrale Monitoring Beleidsprogramma

De werkgroep zal de eerste zes maanden gebruiken om de indicatoren van de monitor vast te stellen en een nulmeting uit te voeren. Naast de vaststelling van de indicatoren die de voortgang van de maatregelen in kaart brengen, zal deze groep ook de indicatoren bepalen die meerjarig de ontwikkeling van de doelgroep en het effect van het beleidsprogramma kunnen aantonen. Tot slot wordt bepaald welke aanvullende verdiepende cijfers van de gemeentelijke directies nodig zijn om bevindingen in de context te plaatsen en een overzicht te maken van lopende monitors, onderzoeken en rapportages die benut kunnen worden.

Om deze integrale en brede monitor op een heldere wijze te organiseren, deelt de werkgroep de monitor op in drie taken:

- Actieve kwantitatieve monitoring, waarbij de werk-groep actief cijfers verzamelt over de verschillende maatregelen, ketens en doelgroep.
- Actieve kwalitatieve monitoring, waarbij de werk-groep actief kwalitatief onderzoek doet naar de cliënt-ervaring.
- Passieve dataverzameling, waarbij de werkgroep in de gaten houdt welke data vanuit Amsterdamse, G4- of landelijke bronnen (monitors, onderzoeken, rapportages) beschikbaar is en daar gebruik van maakt in de rapportage.

De actieve kwantitatieve monitoring bestaat uit een basisset van cijfermatige prestatie indicatoren voor Beleidsprogramma-maatregelen. Op die manier kan de voortgang van deze maatregelen in kaart worden gebracht. Deze cijfers worden aangevuld met verdiepende cijfers van de betrokken directies, zoals cijfers over:

- de in-, door- en uitstroom van de MO/BW-, MOJ- en MOG-ketens;
- het aantal buitenslapers in Amsterdam;
- de kortdurende (nood)opvang;
- de Centrale Toegang;
- veldwerk;
- overgang jeugdwet-WMO;
- uitschrijvingen GBA jongvolwassenen;
- kostendelersnorm;
- schuldhulpverlening;
- briefadressen;
- bijstand;
- meldpunt zorg en woonoverlast;
- huisuitzettingen.

Aanvullend worden per speerpunt indicatoren bepaald die het effect van het beleidsprogramma en de ontwikkeling van de doelgroep kwantificeren. De verwachting is dat deze set doorontwikkeld en aangevuld zal worden.

De actieve kwalitatieve monitoring bestaat uit een eigen onderzoek om cliëntervaring inzichtelijk te maken. Ervaringsdeskundigen vullen hierbij de sleutelrol in, bij zowel de ontwikkeling als de uitvoering van dit onderzoek én het ontwikkelen van de benodigde kennis-infrastructuur rondom ervaringsonderzoek. Binnen dit onderzoek – dat jaarlijks uitgevoerd wordt – is er speciale aandacht voor de ontwikkelingen van Buurtteams Amsterdam, de ervaring van economisch daklozen, jongvolwassenen, gezinnen met kinderen en de ervaring van hulpverleners. Ook worden er verschillende onder-werpen in kaart gebracht om te kunnen onderzoeken of de Amsterdammer adequaat en naar behoefte geholpen wordt om dakloosheid te voorkomen en duurzaam op te lossen'. Belangrijke thema's hierbij zijn; de toegankelijkheid van informatievoorziening en aanbod, ondersteuning bij vraagverheldering, mate van zelfregie, benutten van de kwaliteiten en krachten van een cliënt en diens sociale omgeving, inclusiviteit van aanbod en bejegening.

Tot slot zal er een passieve dataverzameling plaatsvinden. Hiermee wordt beoogd gebruik te maken van lopende monitors, onderzoeken en beschikbare rapportages. Door deze te laten bundelen en verbinden door de werkgroep kan integraal duiding worden gegeven aan de bevindingen vanuit verschillende hoeken of gemeentelijke directies. Bovendien kunnen nieuwe inzichten uit andere rapportages, zoals over Buurtteams Amsterdam of capaciteitsmanagement-rapportages, gebruikt worden om de monitor te blijven ontwikkelen en zo de meest relevante data te verzamelen. Door niet alleen naar Amsterdam, regio Amsterdam-Amstelland, maar ook op G4- of landelijk niveau data te verzamelen, kunnen we ontwikkelingen nog beter in context plaatsen en belangrijke ontwikkelingen meenemen.

B1

Bijlage 1: Totstandkoming van het beleidsprogramma

Dit beleidsprogramma is opgesteld in samenwerking met de afdelingen (Jeugd)Zorg, Wonen, Werk, Participatie en Inkomen (WPI), stadsdelen, zorgaanbieders MOBW, clientvertegenwoordiging en het Groot MO/GGZ. Van juni 2020 tot en met maart 2021 heeft veelvuldig contact plaatsgevonden met interne en externe partners om input op te halen voor het plan.

Dit beleidsprogramma is geen blauwdruk, maar wel richtinggevend voor de inzet van alle partijen, in de komende vijf jaar: de gemeente Amsterdam, de regiogemeenten Amstelveen, Uithoorn, Aalsmeer, Ouder-Amstel en Diemen, cliëntvertegenwoordigers, aanbieders Wmo, MO/BW, Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), Licht Verstandelijke Beperking zorg (LVB), woningcorporaties en zorgverzekeraars. Bij de verdere uitwerking wordt een beroep gedaan op het eigenaarschap van alle partijen.

B2

Bijlage 2:
Trends & ontwikkelingen

We zien een aantal ontwikkelingen die de komende jaren belangrijk zijn voor de wijze van ondersteuning aan dak- en thuislozen in Amsterdam-Amstelland. Deze ontwikkelingen worden hieronder toegelicht.

Regionale Ontwikelingen

Aantal dak- en thuislozen

Er is sprake van een toenemend aantal daklozen in de regio Amsterdam-Amstelland, net als in de andere steden van de G4. Dit concludeert een onderzoek naar ontwikkelingen binnen de groep van daklozen in de periode 2016 – 2018. Anno 2020 zijn deze conclusies nog steeds actueel.

De stijging van het aantal dak- en thuislozen is opvallend omdat in alle steden het aantal huisuitzettingen gedaald is, ook in Amsterdam. Zo waren dat er circa 1.000 vóór 2010, en daalde dit in 2019 tot 84 huisuitzettingen. De stijging van het aantal dak- en thuislozen is onder andere terug te zien in het aantal briefadressen en het aantal mensen dat zich aan de balie van de Centrale Toegang meldt. Belangrijke oorzaak van de stijging is – naast het feit dat er meer mensen dak- of thuisloos worden en de vermaatschappelijking van de GGZ – vooral het gebrek aan betaalbare woonruimte. Hierdoor blijven mensen langer in de situatie van dak- en thuisloosheid en loopt het aantal op.

Wanneer we kijken naar specifieke groepen zien we met name dat het aantal economisch daklozen in de regio toeneemt. Naar schatting zijn tussen de 2.200 en 3.000 inwoners van Amsterdam-Amstelland op dit moment economisch dakloos. Daarbij is het voorstelbaar dat deze groep de komende jaren nog verder toeneemt als gevolg van COVID-19.

Voor de dak- en thuisloze jongvolwassenen ligt het aantal aanmeldingen juist lager. Waar zich in 2019 nog totaal 362 dak- en thuisloze jongvolwassenen aanmeldden bij de Centrale Toegang MOJ[2], meldden zich vanaf 1 januari 2020 tot 1 november 2020 totaal 213 dak- en thuisloze jongeren aan. Dit is echter geen positieve, maar juist een zorgelijke ontwikkeling. GGD Amsterdam wijt dit aan de effecten van COVID-19. Professionals doen er alles aan om de jongvolwassenen op te sporen en door te verwijzen naar de MOJ, aangezien de problemen bij een deel van deze groep nu alleen maar toenemen.

Wachtlijst Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen

De wachtlijst Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen is een groeiend knelpunt. Mensen staan nu gemiddeld 1,5 tot 2 jaar op de wachtlijst voor een traject in MO/BW. In de voorgaande jaren is de opvang uitgebreid, maar de duur op de wachtlijst helaas niet afgenomen.

2 De CTMOJ is belegd bij de GGD Amsterdam, waar de screening plaatsvindt en een beschikking voor instroom wordt afgegeven.

De grenzen van de uitbreiding zijn bereikt; daarvoor zijn geen middelen meer beschikbaar. De vraag blijft echter groeien door een veelheid aan factoren, waaronder: te weinig betaalbare woningen, landelijke toegankelijkheid, en blijvend hoge vraag naar 24-uursopvang door ambulantisering van de GGZ. Omdat bij GGZ de trajecten korter duren, komen mensen met zwaardere problematiek binnen bij de Wmo. In dat geval hebben zij vaker dan voorheen intensievere ondersteuning nodig. Dezelfde effecten zijn in de MOBW-keten zichtbaar bij de ambulantisering van de LVB-zorg en de forensische zorg.

Veranderende locatie wensen in de keten

Het beeld over hoe een (tijdelijke) locatie er in de MOBW-keten uit moet zien is aan verandering onderhevig. Zo is er meer behoefte aan kleinere locaties met zelfstandige eenheden en gemengde en gespikkelde vormen in de wijk. Ook is een toenemend draagvlak voor zelfbeheer, wooninitiatieven en kansen voor Wooncirkels wenselijk. In de 'Groei van de stad' is voorzien in een aantal nieuwe MOBW-locaties als vervanging voor bestaande volumes. Samen met de cliëntvertegenwoordigers, corporaties en aanbieders wordt er gekeken hoe die nieuwe locaties invulling kunnen geven aan de de veranderende wensen en nieuwe concepten.

Amsterdamse ontwikkelingen

Woningschaarste

Amsterdam heeft een overspannen woningmarkt. Er is een groot tekort aan betaalbare woningen. Ook is er een gebrek aan huurwoningen onder de huurtoeslag-grens[3]. Daarnaast groeit het gat tussen sociale huurgrens en vrije sector huur- en koopwoningen, waardoor de doorstroming uit de sociale huurwoningen beperkt blijft.

Door deze krapte verblijven mensen langer op straat, in de nachtopvang, of bij vrienden en familie. Ook de ambulantisering van beschermd wonen, de GGZ en de forensische en LVB-zorg vergroot de druk op de woning-markt. Specifiek bij jongvolwassenen wordt benoemd dat zij te lang bij hun ouders of in hun netwerk moeten verblijven omdat zij geen eigen woning kunnen vinden. Dit leidt tot escalatie van de problematiek en uitputting van het sociale netwerk, vooral wanneer de jong-volwassenen ook geen mogelijkheid zien om wel thuis te blijven wonen.

In de Samenwerkingsafspraken 2020 – 2023 tussen de woningcorporaties, de huurderskoepels en de gemeente is afgesproken dat corporaties jaarlijks 1.800 sociale huurwoningen toewijzen aan kwetsbare doelgroepen. De gemeente besluit over de verdeling van deze woningen. Door het tekort aan woningen is niet voor iedere kwetsbare direct plek. De 1.800 woningen blijken niet genoeg te zijn. In 2020 was het verschil tussen vraag en aanbod een tekort van 650 woningen. In 2021 loopt dit waarschijnlijk op tot 1.950 woningen.

Benodigde woningen per doelgroep	2020	2021
Wonen zonder begeleiding (met name sociaal medisch urgenten)	700	970
Wonen met begeleiding (met name uitstroom uit MO/BW)	1.250	1.700
Statushouders	500	1.100
TOTALE VRAAG	**2.450**	**3.770**
Beschikbaar aanbod	1.800	1.800
Tekort aan woningen	650	1.970

Het Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen geeft uitvoering aan deze samenwerkingsafspraken.

Kansen sociaal domein

Inwoners met problematische huisvestingsvragen worden vaak direct doorverwezen naar de Centrale Toegang. Zo ontwikkelden de spelers in de sociale basis weinig expertise om deze vragen te ondersteunen, waardoor deze expertise steeds meer beperkt bleef tot de Centrale Toegang. Proeven met ondersteuning binnen Huizen van de Wijk met aanvullende expertise vanuit De Regenboog Groep toonden aan dat er al veel verlichting van de vraag in de sociale basis kan worden gerealiseerd. Dit is in lijn met de gehele beweging van de extramuralisatie. Kwetsbare bewoners worden sneller en duurzamer opgevangen in de wijk.

3 De huurtoeslaggrens is afhankelijk van de leeftijd van de aanvrager. Voor inwoners jonger dan 23 jaar (18-22) is de maximale huur € 432,51. En voor inwoners vanaf 23 jaar is de maximale huur € 737,14.

Samenwerking tussen de eerste en tweede lijn is noodzakelijk en wordt vanzelfsprekender. Met doorontwikkeling van lokale teams kan deze werkwijze worden verbreed.

EPA-agenda

Met de cliëntvertegenwoordigers, financiers en aanbieders is de afgelopen jaren gewerkt aan de ontwikkelagenda voor de groep mensen met een Ernstig Psychische Aandoening (EPA). Ook gericht op participatie, inclusie en herstel, focust de EPA-ontwikkelagenda de samenwerking rondom de borging van bestaanszekerheden voor deze kwetsbare groep. Goed en betaalbaar wonen en individueel verbindende zorg als basis voor maatschappelijk herstel staan boven aan de lijst van speerpunten. Vanaf 2021 worden EPA-netwerken ontwikkeld die in samenhang met de lokale infrastructuur uitwerking geven aan de agenda. Daarin krijgen parallel aan dit beleidsprogramma onder andere ook de ontwikkeling van bijzondere woonvormen, toeleiding naar werk en de toepassing van de resourcegroepenmethodiek een plek.

Nieuw sociaal stelsel Amsterdam

De gemeente werkt aan een nieuw sociaal stelsel in Amsterdam. Een onderdeel hiervan is het versterken van de sociale basis en de lokale teams in de buurt. Er komen op verschillende plekken in Amsterdam buurtteams die de toegang zijn naar sociale basiszorg voor volwassenen.

Buurtteams Amsterdam

Op 1 april 2021 hebben 33 buurtteams in Amsterdam hun deuren geopend. Dit aantal wordt geleidelijk verder uitgebreid, waarmee de toegankelijkheid voor alle Amsterdammers is geborgd. Bij het buurtteam kan elke Amsterdammer terecht voor vragen en ondersteuning op het gebied van wonen, welzijn, inkomen, werk, schulden en veiligheid. Elk buurtteam bestaat uit professionele hulpverleners met verschillende expertises.
Samen met de Ouder- en Kindteams worden de buurtteams daarmee de spil in de wijk waar alle zorg en ondersteuning samenkomt. Fysiek nabij, in de buurt en in samenhang georganiseerd: eenvoudig, herkenbaar en laagdrempelig. Een plek in de buurt waar men kan binnenlopen of naartoe kan bellen. Zorg en ondersteuning wordt daarmee beter vindbaar voor inwoners. De buurtteams ondersteunen cliënten om hun situatie duurzaam te verbeteren en op die manier zo zelfstandig mogelijk mee te kunnen doen aan de samenleving. Dit gebeurt altijd in afstemming met de cliënt en zijn of haar specifieke situatie: dicht bij zijn of haar leefwereld. Er wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn in de directe omgeving en er wordt een verbinding gemaakt met collectieve voorzieningen in de buurt. Waar nodig wordt specialistische hulp ingeschakeld.

Wanneer Amsterdammers eerder en sneller ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben, wordt hun zelfredzaamheid beter ondersteund. Op die manier kunnen lichte hulpvragen opgelost worden vóórdat deze complex worden. Zo wordt voorkomen dat zij later in aanraking komen met (multi)problematiek en zij een beroep moeten doen op zwaardere ondersteuning.

De start van Buurtteams Amsterdam heeft gevolgen voor de toegang tot de keten van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen en daarmee op de manier waarop zorg voor onder andere dak- en thuislozen wordt geregeld.

Toegang Amsterdamse keten

Voor alle (dreigend) dak- en thuislozen, ongeacht de mate van zelfredzaamheid, wordt het buurtteam het eerste aanspreekpunt. Dit zorgt ervoor dat de vindbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van ondersteuning verhoogd wordt. Zeker in de beginfase van (dreigende) dak- of thuisloosheid valt er geen tijd te verliezen en zijn de eerste paar maanden cruciaal om afglijden te voorkomen De buurtteams kunnen gebruikmaken van de expertise van Amsterdam Extra.
Amsterdam Extra bestaat uit gecontracteerde aanbieders voor Begeleid Thuis, dat bedoeld is voor mensen met of zonder woonplek. Amsterdam Extra biedt waar nodig aanvullende individuele ondersteuning en kan de buurtteams expertise en consultaties bieden rondom de groep mensen met verhoogd risico op dak- of thuisloosheid en/of een ernstig psychische aandoening EPA.
Het voordeel van dit nieuwe model is daarmee ook dat kennis en expertise over de doelgroep beter ontsluit en beschikbaar wordt gemaakt buiten de MO/BW-keten.
Voor het signaleren van dak- of thuisloze jongvolwassenen en hen toeleiden naar ondersteuning heeft het onderwijs en de Sociale Basis (bijvoorbeeld het Jongerenwerk) een belangrijke functie.

Met de buurtteams wordt binnen twee jaar tijd 70% afname van het aantal aanmeldingen bij de Centrale Toegang verwacht. Daarbij verwachten we dat er eind 2025 nauwelijks nog afwijzingen zijn in verband met zelfredzaamheid. Alleen de kwetsbare dak- of thuislozen die in aanmerking komen voor de MO/BW-keten zullen dan nog door het buurtteam worden doorverwezen naar de Centrale Toegang.

Wanneer aanvullende ondersteuning van zorgaanbieders nodig is verlenen de buurtteams de toegang hiertoe. Voor Aanvullende Individuele Ondersteuning of het product Begeleid Thuis (zonder wooncomponent) zal het buurtteam een beschikking kunnen afgeven.
Bij hulpvragen waarvoor meer ondersteuning nodig is op het gebied van GGZ en Veiligheid, en MO/BW met verblijf heeft het buurtteam heldere samenwerkingsafspraken met de relevante aanvullende ketens. Hierbij volgt indien nodig een screening bij de Centrale Toegang. De Centrale Toegang kan beschikkingen afgeven voor de overige producten; Begeleid Thuis (met wooncomponent) en Beschermd Verblijf. De nieuwe producten Begeleid Thuis en Beschermd Verblijf worden in paragraaf 6.2 nader toegelicht.

Eén Centrale Toegang met nieuwe Wmo-producten

De invoering van de buurtteams heeft ook gevolgen voor de Centrale Toegang. De Centrale Toegang bestaat anno 2020 uit vier verschillende toegangen (twee voor volwassenen, een voor jongvolwassenen en een voor gezinnen) voor de verschillende ketens met MO/BW-producten. Deze worden samengevoegd ten bate van overzichtelijkheid, bundeling van kennis en het makkelijker maken van het vinden van ondersteuning. Alle dak- en thuislozen die volgens het buurtteam of zorgaanbieder in aanmerking komen voor een MO/BW-traject (Begeleid Thuis met wooncomponent of Beschermd Verblijf) kunnen terecht bij de Centrale Toegang. Daarmee wordt de Centrale Toegang een tweedelijns voorziening, naast de buurtteams, om toegang tot de genoemde producten te krijgen.

De expertise van de dienstverlening aan dak- en thuislozen vanuit de Participatiewet ligt nu bij de Centrale Toegang op de Jan van Galenstraat in West en de Geïntegreerde voorzieningen in Centrum, Zuidoost en Noord. Dak- en thuislozen kunnen bij de Centrale Toegang terecht voor het aanvragen van opvang en bijstandsuitkering in combinatie met een briefadres.
Op dezelfde locatie kunnen jongvolwassenen terecht bij de screeningsbalie Jongerenpunt Dak- en Thuislozen.
Met de ontwikkeling van de buurteams kan deze expertise op termijn ook meer naar de buurten gebracht worden, zodat ook dak- en thuislozen die zich daar melden goed (op weg) geholpen kunnen worden. Vooralsnog blijft de Centrale Toegang inclusief de postkamer met briefadressen centraal georganiseerd en bereikbaar als tweedelijns voorziening, ook voor de regiogemeenten.

Landelijke ontwikkelingen

Ook is er een aantal landelijke ontwikkelingen met gevolgen voor de wijze van ondersteuning van dak- en thuislozen in Amsterdam-Amstelland.

Wijziging Wet Langdurige Zorg

Sinds 1 januari 2021 vallen mensen met een langdurige en levensbrede behoefte aan beschermd wonen onder de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Deze verschuiving betekent dat binnen beschermd wonen onder de Wmo de focus komt te liggen op het tijdelijke karakter, op maatschappelijk herstel en dus op het perspectief van door- of uitstroom naar een ambulante vorm van begeleiding vanuit de Wmo. Beschermd wonen wordt voor de meeste cliënten (met uitzondering van de meerzorgcliënten) eerder een trainingsaanbod dan een verblijfslocatie.
In de regio Amsterdam-Amstelland betekent dit dat van de circa 1.800 mensen binnen beschermd wonen er circa 1.000 overgaan naar financiering vanuit de Wlz. Hoe dit in de praktijk in zijn werk gaat wordt nog uitgewerkt met zorgkantoor en aanbieders.

Landelijk Plan van Aanpak Dak- en thuisloosheid

Vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is incidenteel € 200 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanpak van dak- en thuisloosheid in 2020 en 2021. Amsterdam heeft een aanvraag ingediend van € 49 miljoen aan maatregelen en hiervan is € 47 miljoen is toegekend, waarvan € 4 miljoen is bedoeld voor de regio Amstelland.
Daarnaast is door het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) landelijk incidenteel € 50 miljoen beschikbaar gesteld om daarmee extra (tijdelijke) woonplekken specifiek voor kwetsbare groepen te realiseren. In de zomer van 2020 heeft Amsterdam drie projecten bij BZK voorgedragen voor extra (tijdelijke) woonplekken. In november 2020 werd bekend dat er € 2,32 miljoen is toegekend.

Deze middelen worden besteed aan:
- meer dak- en thuislozen een (tijdelijke) woonplek bieden (middelen BZK);
- meer dak- en thuislozen ondersteuning en begeleiding bieden (Landelijk Plan van Aanpak);

- innovatie en kwaliteitsverbetering, waaronder realiseren van een prikkelarme voorziening en introductie van vernieuwende begeleidings-methodieken (Landelijk Plan van Aanpak).

De projecten zijn meegenomen in dit beleidsprogramma.

Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren 2019-2021

Dit Actieprogramma van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bevat vijf centrale thema's:

- preventie, nazorg en regie
- financiële bestaanszekerheid
- persoonlijke ontwikkeling en scholing
- opvang en wonen
- helpende regels

Amsterdam is één van de veertien pilotgemeenten die deelneemt aan dit actieprogramma. In het verlengde hiervan heeft Amsterdam een 100%-ambitie pilot opgezet, gericht op dak- en thuisloze jongvolwassen vrouwen. Vijfentwintig jonge vrouwen van 18 tot 23 jaar die bedreigd worden met dak- of thuisloosheid krijgen volgens een doorbraakmethodiek ondersteuning om te voorkomen dat ze dak- of thuisloos worden. De pilot heeft als doel meer maatwerk voor deze groep kwetsbare vrouwen te ontwikkelen en wordt gemonitord door het Instituut Publieke Waarden om zo te komen tot een aantal werkbare elementen om dak- en thuisloosheid in een vroeg stadium te voorkomen.

Doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen

De doordecentralisatie houdt in dat vanaf 1 januari 2022 alle gemeenten zich inzetten voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. De nieuwe financiële verdeling gaat in vanaf 1 januari 2023. Dit beleids-programma is voor de regio Amsterdam-Amstelland, maar zoomt verder in op de Amsterdamse maatregelen, omdat de regio met een eigen invulling van het regioplan komt. In 2021-2022 wordt verder invulling gegeven aan het regioplan waarin Amsterdam de regiogemeenten ondersteunt bij het opbouwen van expertise om ook lokaal in de regiogemeenten de preventie, door- en uitstroom van de MO/BW-keten te organiseren.

Ombudsman

Een echt integrale aanpak is nodig, zonder dat actoren naar elkaar wijzen en het probleem vervolgens blijft bestaan. Daarvoor is een herbezinning van het huidig systeem noodzakelijk. We moeten op weg naar een systeem waarin overheden, zorginstellingen en corporaties samen verantwoordelijkheid hebben en nemen, en waarin individuele budgetten ondergeschikt zijn.

"Wat boven alles opvalt, is dat er – ondanks de al eerder-genoemde tomeloze inzet van professionals – veel wordt gesproken over wat er niet kan. Hierdoor lukt het nog te vaak niet goed om integraal te kijken naar wat nodig is en te zoeken naar onconventionele oplossingen. Onconventionele oplossingen en maatwerk kunnen voorkomen dat situaties verder escaleren, dat zorgvragen complexer worden en dat de kosten om iemand te helpen verder oplopen. Daarvoor is wel lef nodig. Lef om out of the box te denken, lef om tegen nationale regelingen in te gaan (in overeenstemming met de doelstelling van de wet), en lef om met elkaar te besluiten dat het anders moet," aldus de Ombudsman in het rapport 'Opvang voor Iedereen – Dak- en thuisloos in Amsterdamse context'.

B

Bijlage 3:
Evaluatie Koersbesluit Thuis in de Wijk 2016-2020

Het Koersbesluit Thuis in de Wijk bestond uit drie actiesporen: voorkomen van instroom, bevorderen van participatie en borgen van uitstroom. Aan deze actiesporen zijn tien prestatie-indicatoren toegevoegd om de voortgang te meten. Gebleken is dat niet alle indicatoren consequent en op dezelfde wijze te monitoren waren. Ter compensatie zijn, daar waar mogelijk, meetmethodes toegepast in lijn met de bedoeling van de oorspronkelijke indicator. In de tabel op de volgende pagina zijn de resultaten toegelicht. De resultaten tezamen geven een inzichtelijk beeld van de voortgang op de drie actiesporen in de afgelopen vijf jaar.

Nr.	Prestatie indicator	Bevindingen
1	Aantal ontruimingen (zowel corporatie en particulier) is in 2020 ten opzichte van 2015 met 20% gedaald.	In 2015 waren er 595 huisontruimingen. Daarna is er een sterke daling te zien, tot 84 huisontruimingen in 2019. Het doel is daarmee ruimschoots gehaald. In deze cijfers wordt dreigende uitzetting, waarbij mensen vrijwillig uit huis gaan en de uitzetting niet afwachten, niet zichtbaar (aandachtspunt van het RVS).
2	Het aantal buitenslapers is in 2020 op een gemiddelde nacht in de winter gedaald tot 50 personen of minder.	De GGD schat het aantal buitenslapers in als onderdeel van het onderzoek tijdens de winterkoudeopvang. De resultaten over het aantal buitenslapers zijn in de jaren 2016, 2017 en 2019 stabiel met circa 70 buitenslapers op een gemiddelde winternacht. Echter zijn in 2018 en 2020 het aantal buitenslapers niet meegenomen in het winterkoudeonderzoek, waardoor data ontbreekt. In 2019 en 2020 heeft De Regenboog Groep bij inloopvoorzieningen wel tellingen uitgevoerd en deze suggereren een mogelijke toename van het aantal buitenslapers in 2019 en 2020.
3	80% van de mensen die in 2020 gebruik maakten van de nachtopvang is doorgeleid naar een passend traject.	Dit betrof een ontwikkelindicator, waarvan de verwachting was dat deze in 2018 gemeten kon worden. Uiteindelijk is dit niet gerealiseerd, maar is wel een aantal keer een rapportage gemaakt over de cliënten van de nachtopvang. Informatie daaruit, en vanuit signalen van ketenpartners, laat zien dat het gewenste resultaat hier niet is behaald.
4	Het aantal nieuwe cliënten dat in aanmerking komt voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen is 20% gedaald in 2020 ten opzicht van 2015.	De nieuwe aanmeldingen voor, en daarmee de vraag naar, MO/BW is onverminderd hoog gebleven.
5	Van de nieuwe instroom Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen woont 60% zelfstandig in 2020.	Tussen 2015 en 2017 zien we dat 40% van de nieuwe instroom in aanmerking komt voor een vorm van zelfstandig wonen. Daarna is meer ingezet op zelfstandig wonen (door uitbreiding van de capaciteit en de levering van extra woningen) en is besloten om naar de verhouding van de totale groep in de opvang te kijken aangezien dit een beter inzicht geeft in het aandeel dat zelfstandig (individueel of in groepsverband) woont. In 2019 zien we dat de meerderheid (58%) zelfstandig woont (ten opzichte van circa 40% in 2015). Alhoewel de cijfers van 2020 nog niet bekend zijn, is de verwachting dat deze doelstelling wordt behaald.
6	Minimaal 20% van de 24-uurs-voorzieningen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen is afgebouwd na 2020.	Circa 10% van de 24-uurscapaciteit is afgebouwd. Gedurende de periode van het Koersbesluit is op twee momenten besloten de afbouwdoelstelling bij te stellen: ■ In 2018 is de afbouw zes maanden opgeschort. Dit is gedaan om de stagnerende uitstroom uit de GGZ klinieken op gang te brengen ■ In februari 2020 is besloten met afbouw te stoppen. Dit is gedaan vanwege de toename op de wachtlijst. Na zomer 2020 volgde een tijdelijke opbouw van capaciteit door het in gebruiknemen van leegstaande capaciteit om aan deze groeiende behoefte te voldoen.

Nr.	Prestatie indicator	Bevindingen
7	Alle mensen die in aanmerking komen voor MO/BW kunnen binnen drie maanden gebruikmaken van een integraal aanbod gericht op participatie na 2020.	De wachttijd voor de volwassenketen is in de eerste jaren gedaald. Dit werd veroorzaakt doordat meer mensen vanuit de wachtlijst op een voorziening werden geplaatst; met name plaatsingen op individueel begeleid wonen steeg sterk. Dit is grotendeels te danken aan de successen van het Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen. Ondanks de daling bleef de wachttijd hoger dan de gestelde doelstelling. Sinds 2018 is de wachttijd toegenomen. Vanaf medio 2018 is de levering van het aantal sociale huurwoningen achtergebleven bij de afspraak. Ook valt de toename van de wachttijd samen met de periode waarin de vraag is toegenomen (indicator 4). In 2020 zien we ongeveer een verdubbeling van het aantal mensen dat >1 jaar op de wachtlijst staat, ten opzichte van begin 2019.
8	Nieuwe aanmeldingen van MO of BW voorziening zijn – waar nodig – binnen drie maanden voorzien van een passende financiële ondersteuning.	De aanmeldingen voor FiBu worden allemaal binnen drie maanden afgehandeld. Daarmee is de doelstelling behaald. Sinds 2019 is de doelstelling aangescherpt, aangezien de meeste aanmeldingen binnen 7 weken worden afgehandeld.
9	Alle mensen in de Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen die doorstromen naar een woning beschikken over een terugval-preventieplan na 2020.	Doelstelling ten aanzien van terugvalpreventieplannen voor mensen in een omslag-woning is omgezet in verschillende acties waarvan de resultaten niet als geheel te kwantificeren zijn. Deze acties betreffen onder andere de introductie van de Crisiskaart en de doorontwikkelingen van verschillende Respijtvoorzieningen om een extra vangnet te bieden en daarmee terugval in de MO/BW-keten te voorkomen. Resultaten van deze acties worden nog verzameld.
10	Het aantal heraanmeldingen van mensen woonachtig in de regio Amsterdam daalt met 50% in 2020 ten opzichte van 2012.	In 2015 waren er 228 personen die zich binnen 5 jaar na uitstroom uit MO/BW opnieuw hadden aangemeld. In 2019 waren dit 160 personen, wat aansluit bij de doelstelling van 160 in 2019. Echter fluctueert het resultaat sterk per jaar, zonder duidelijke inhoudelijke oorzaak. Vanwege de plaatsing middels Housing First hielden we rekening met een mogelijke stijging. In de praktijk blijkt de inzet van Housing First daar geen aanleiding voor te zijn, een extra positief resultaat!

B4

Bijlage 4:
Begrippen- en afkortingenlijst

Begrippen- en afkortingenlijst	
Aanpak MKOWJ	Aanpak Meer kans op werk Jongeren.
Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren 2019-2021	Landelijk actieprogramma voor dak- en thuisloze jongeren van staatssecretaris Blokhuis in samenwerking met VWS, jeugdzorg, BZK, wonen, OCW, onderwijs, rechtsbescherming en SZW, werk en inkomen en met input van de VNG, de partijen van de Meerjarenagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, de partijen van Aanpak 16-27, Stichting Zwerfjongeren Nederland, kennisinstituten en diverse Jongerenplatforms.
Amsterdam-Amstelland	De gemeenten die hiervan onderdeel uitmaken zijn: Gemeente Aalsmeer, Gemeente Amstelveen, Gemeente Diemen, Gemeente Ouderkerk aan de Amstel en Gemeente Uithoorn.
Amsterdam Extra	Samenwerkingsverband van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen-aanbieders die ondersteuning bieden aan Amsterdammers die zelfstandig (kunnen) wonen.
AI	Artificial Intelligence (oftewel kunstmatige intelligentie).
Bestaanszekerheid	Bestaanszekerheid is de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen; de zekerheid om betaalbaar te wonen, toegang tot betaalbare zorg en de mogelijkheid om een financiële buffer op te bouwen voor onverwachte uitgaven zijn noodzakelijke voorwaarden om de rust en ruimte te vinden die nodig is om je als mens te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving.
BIBD	De afdeling Budget en Inkomensbeheer Bijzondere Doelgroepen van de directie Werk, Participatie en Inkomen.
Buurtteam	Onderdeel van de Buurtteamorganisatie dat advies, informatie, ondersteuning en zorg biedt aan volwassenen binnen de Gemeente Amsterdam.
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Begrippen- en afkortingenlijst	
Centrale Toegang	Het loket dat de aanvragen voor Beschermd verblijf voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen behandelt en afhandelt.
Centrumgemeente	In de Nederlandse bestuurlijke indeling is een centrumgemeente een gemeente die in een intergemeentelijk samenwerkingsverband volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR), een bepaalde functie uitvoert voor omliggende gemeenten.
CIO	Chief Information Officer.
Clientvertegenwoordigers	Een cliëntvertegenwoordiger denkt en spreekt vanuit de positie en het belang van cliënten. Zij/hij heeft ruime kennis van de ervaringen van cliënten, hun wensen en behoeften.
College	College van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam.
Convenant Landelijke Toegankelijkheid	Een afspraak van de overheid met een of meer partijen gericht op het realiseren van bepaalde (beleids-) doelstellingen. In een convenant worden schriftelijke afspraken over het leveren van prestaties vastgelegd. In dit geval gaat het over de landelijke toegankelijkheid van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.
CTMOJ	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang Jong Volwassenen.
Cultuur- en gendersensitiviteit	Bewust zijn van wezenlijke verschillen tussen de culturen en tussen mannen, vrouwen en alles dat daar tussenin zit.
Dakloosheid	Het niet hebben van onderdak.
De Regenboog Groep	Een zorg- en welzijnsaanbieder.
Doordecentralisatie	De verantwoordelijkheid met betrekking tot Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen wordt bij alle gemeenten in Nederland neergelegd in plaats van bij centrumgemeenten.
Duurzame sociale impact	Het toevoegen van langdurende sociale waarde voor kwetsbare groepen in de samenleving op de gebieden werk, participatie, armoedebestrijding, gezondheid en onderwijs.
Economisch daklozen	Daklozen met voornamelijk een huisvestingsvraag met daarbij een lichte ondersteuningsvraag.
EPA	Ernstig psychiatrische aandoeningen.
Ervaringsdeskundigheid	Het vermogen om op grond van eigen herstelervaring voor anderen ruimte te maken voor herstel. De kennis die door reflectie op de eigen ervaringen en ervaringen van deelgenoten is vergaard, aangevuld met kennis uit andere bronnen, wordt op een professionele (en soms ook op een vrijwillige) manier ingezet ten behoeve van anderen.

Begrippen- en afkortingenlijst	
Extramuralisatie	Extramuralisering is de beweging waarbij buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand opgenomen wordt) op een zelfstandige woonplek gelijkwaardige zorg geboden wordt.
FiBu	Financieel Budgetbeheer.
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie.
GGD	Geestelijke Gezondheidsdienst.
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg.
Housing First aanpak	Housing First is een vorm van wonen met ambulante, intensieve begeleiding en bedoeld voor dakloze mensen met meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.
Inclusie	De situatie waarin iemand geen obstakels ervaart om mee te kunnen doen aan de samenleving.
Integrale sturing	Integrale sturing betekent dat er op alle niveaus binnen de directies van de gemeente met elkaar samen wordt gewerkt en dat hier ook op wordt gestuurd.
Jongerenpunten	Gratis ondersteuning en advies voor iedereen van 16 t/m 26 jaar over werk, studeren, inkomen of andere vraagstukken.
Koersbesluit Thuis in de Wijk 2016-2020	Beleidsprogramma Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen van 2016 – 2020.
Krefia-portaal	Krefia is de online plek waar cliënten van de Kredietbank Amsterdam alle informatie over hun geldzaken kunnen terug vinden.
LHBTIQ+	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele mensen, transgender personen, intersekse personen, queer personen en anderen die wat betreft hun genderidentiteit, genderexpressie, seksualiteit of hun lichaam buiten wat in de maatschappij wordt gezien als ‘standaard’ vallen.
LVB	Licht verstandelijke beperking.
MADI	Maatschappelijke Dienstverlening.
MO/BW	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.
MOE-landen	Midden- en Oost-Europese landen.
MOG	Maatschappelijke opvang Gezinnen.
MOJ	Maatschappelijke opvang Jong volwassenen.

Begrippen- en afkortingenlijst	
Multi-problematiek	Complexe problematiek die speelt op meerdere leefgebieden.
Muzus	Onderzoeksbureau.
Netwerk	Betrokkenen (formeel en informeel) die actief zijn op het gebied van wonen, welzijn, participatie, werk, inkomen, jeugd, veiligheid, schuldenproblematiek en (gezondheids-)zorg in de regio Amsterdam.
PHKG	Programma Huisvesting Kwetsbare Groepen.
Pilot 'bankslapersregeling'	Met deze pilot kunnen economisch daklozen veel gemakkelijker een briefadres krijgen.
Project VIND	In een serie groepsbijeenkomsten worden economisch daklozen geholpen met een perspectief op een leef- en werkomgeving en gecoacht naar zelfstandigheid. Deelnemers met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt krijgen binnen dit project voor een langere tijd (6 tot 12 maanden) perspectief op een (hotel) kamer of tijdelijke woning. Er wordt een koppeling tussen Wonen en Werk gemaakt.
Respijtvoorzieningen	Respijtvoorzieningen zijn kleine voorzieningen in de wijk waar cliënten tijdelijk aanwezig kunnen zijn wanneer het in de eigen woning even niet lukt. Doel is om de druk voor de cliënt te verlichten en rust te creëren zodat terugkeer naar de eigen woning mogelijk is.
RVS	De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving.
Subregionaal	Samenwerking tussen regiogemeenten.
Vermaatschappelijking	Proces waarbij een groter deel van de samenleving de verantwoordelijkheid gaat dragen, bijvoorbeeld voor de verzorging van mensen met een zorgbehoefte.
Vroeginterventie	Interventies die vroegtijdig ingezet worden zodat erger kan worden voorkomen.
Vroegsignalering	In een vroegtijdig stadium signaleren dat er tekenen zijn dat men bijvoorbeeld dakloos kan geraken.
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
Wlz	Wet langdurige zorg.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
WPI	Werk, participatie en inkomen.

Colofon
Dit is een uitgave van de afdeling
Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
van de gemeente Amsterdam

Eindredactie en redactie
gemeente Amsterdam en Mediatic

Vormgeving Ontwerpwerk

Juni 2021

ONT2021031

Regioplan Amstelland

Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid

Een nieuwe start in Amstelland

Gemeente Aalsmeer
Gemeente Diemen
Gemeente Amstelveen
gemeente Ouder-Amstel
Gemeente Uithoorn
i.s.m.
Gemeente Amsterdam

Inhoud

Voorwoord 3

1. Inleiding 5

2. Aanleiding en achtergrond 8

3. Invulling beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid 10
3.1 Vroegsignalering en vroeginterventie 10
3.2 Vergroten aanbod woonoplossingen 11
3.3 Ondersteuning op maat 13
3.4 Duurzaam maatschappelijk herstel 15

4. Inrichting doordecentralisatie MOBW 16
4.1 Landelijke en regionale uitgangspunten 16
4.2 Zorglandschap 16
4.3 Toegang 18
4.4 Financiën 18
4.5 Inkoop 20
4.6 (Juridische) samenwerking 20

5. Planning en monitoring 22
5.1 Planning 22
5.2 Monitoring 22

Bijlage 1. Feiten en Cijfers 23

Bijlage 2. Objectief verdeelmodel beschermd wonen per gemeente 26

Bijlage 3. Begrippen 28

Voorwoord

Voor u ligt het Regioplan Amstelland Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid, Een nieuwe start in Amstelland (hierna te noemen Regioplan). Het plan is soms technisch, maar het gaat uiteraard steeds om onze inwoners. Dit Regioplan vertelt u meer over dakloosheid en een nieuwe start voor sommige inwoners. Denk hierbij aan economisch dak- en thuislozen die geen (zware) zorgvraag hebben, maar bijvoorbeeld door echtscheiding of verlies van inkomen hun woning verliezen en niet in staat zijn weer eigen woonruimte te vinden. Daarnaast is er ook een kwetsbaardere groep die meer begeleiding nodig heeft. Zij hebben bijvoorbeeld een verslaving, een psychiatrische stoornis of een psychische kwetsbaarheid. Over al deze mensen gaat dit plan. Graag stellen we twee inwoners uit Amstelland[1] aan u voor:

Barbara is 21 jaar oud als ze dakloos raakt. Op het moment dat de situatie thuis met haar stiefvader onhoudbaar wordt, pakt ze haar spullen en vertrekt. Barbara wordt een paar maanden opgevangen in een hotel in Amstelveen. Hier heeft ze tijd om tot rust te komen en zich op het vinden van een vervolgplek te richten. Echter, er zijn nog wat strubbelingen. Een baan buiten haar hotelkamer is lastig. Door haar thuissituatie heeft Barbara angsten en paniekaanvallen ontwikkeld. Zodra ze een paniekaanval heeft wil ze weg, een typische fight and flight reactie. Ze heeft soms meerdere aanvallen per dag waardoor een baan buiten de deur niet vol te houden is. Ze leeft vooral ‘s nachts en slaapt overdag. Ze is veel op zichzelf. Tijdens haar verblijf in het hotel is ze begonnen met EMDR therapie en beetje bij beetje zet ze stappen. Ze wil graag vrij zijn van haar angsten.
Na een paar maanden kan Barbara doorstromen naar een tijdelijke woonplek. Ze is dolgelukkig. Ze kan hier in alle rust verder met therapie en intensief zoeken naar een vervolgplek. Ze vindt steun bij de mensen die haar begeleiden. Ze heeft nog geen vaste vervolgplek gevonden, maar haar situatie is stukken beter en stabieler dan voorheen. Ze werkt, ze is gestopt met roken en ze komt overdag weer buiten.

Peter is 59 jaar oud en woont op een Beschermd Wonen groepswoning in Diemen. Hij deelt de woning met twee anderen. Peter heeft een eigen slaapkamer en deelt de keuken, woon- , en badkamer. Peter heeft weinig tot geen contacten en is erg op zichzelf. Eenmaal per week loopt hij naar kantoor om zijn voedingsgeld te halen, verder laat hij zich niet zien voor koffie- of andere momenten. Begeleiding zoekt hem eens per week op.

Via diverse wegen van opnames, woonvormen en een eigen woning wordt Peter wanneer hij 56 jaar is aangemeld bij een Beschermd Wonen-locatie. Peter is gediagnosticeerd met schizofrenie. Bij middelengebruik, cannabis, neemt de problematiek toe. Peter heeft weerstand tegen antipsychotica vanwege de bijwerkingen en neemt al een lange tijd geen medicatie, met grote kans op psychische instabiliteit en daarbij toenemende kans op agressie. Als het slechter gaat met Peter dan zal hij niet snel aankloppen voor hulp. Wanneer het minder goed met hem gaat dan gaat hij overmatig schoonmaken

1 Vanwege privacy redenen zijn de casussen fictief maar vergelijkbaar met de inwoners over wie dit plan gaat.

INHOUD

in huis met agressieve schoonmaakmiddelen. Hij heeft dan het idee dat het heel vies is in huis en dat dit komt door medebewoners. In praktijk blijkt vaak dat het huis niet echt vies is.

Peter heeft zo af en toe een behandelaar, omdat hij soms gedwongen wordt aangemeld tijdens een klinische opname. Echter wanneer hij weer ontslagen is en stabiel is dan weigert hij nog GGZ contact te hebben. Peter geeft dikwijls aan dat hij wil doorstromen naar een eigen woning. Bij aanmelding om door te stromen geeft hij echter aan dat hij voorlopig wel goed zit en eigenlijk niet weg wil.

Het Regioplan is een Amstellandse invulling van het Beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025: Een nieuwe start, Samen op weg naar perspectief (hierna te noemen Beleidsprogramma). Het Regioplan is een plan over taken die voor een groot gedeelte nieuw zijn voor de Amstelland gemeenten. Het behandelt wat we de komende jaren moeten organiseren, uitwerken en regelen. Deze afspraken moeten we maken, om onze inwoners, zoals Peter en Barbara, zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen bij het maken van stappen naar herstel.

Namens de colleges van Amsterdam-Amstelland,

Wilma Alink-Scheltema, wethouder gemeente Aalsmeer
Marijn van Ballegooijen, wethouder gemeente Amstelveen
Simone Kukenheim, wethouder gemeente Amsterdam
Jeroen Klaasse, wethouder gemeente van Diemen
Rineke Korrel, wethouder gemeente Ouder-Amstel
José de Robles, wethouder gemeente Uithoorn

INHOUD

1. Inleiding

Per 1 januari 2022 wordt gestart met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dat betekent dat alle gemeenten in Nederland zich gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Vanaf 1 januari 2023 komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een 'woonplaatsbeginsel'. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners en daarvoor de middelen ontvangen. Daarnaast zijn in 2020 middelen door het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) beschikbaar gesteld aan Amsterdam in het kader van de Landelijke Aanpak Dak- en Thuisloosheid van staatssecretaris Blokhuis.
Het Beleidsprogramma Aanpak Daklоosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025 met de titel 'Een nieuwe start: samen op weg naar perspectief'[2] is in juni 2021 door de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld en schetst de uitgangspunten voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Zoals in juni 2021 bij de Amstellandse gemeenteraden is aangekondigd, vervangt het Beleidsprogramma het tot nu toe geldende Koersbesluit Thuis in de Wijk.

De situatie in Amstelland is logischerwijs anders dan die in Amsterdam. Amsterdam heeft veel meer inwoners, de bevolkingssamenstelling is anders en de groep dak- en thuislozen is aanzienlijk groter. Amsterdam heeft een voor Amsterdam passende uitvoeringsstructuur opgesteld om de taken die voortvloeien uit het Beleidsprogramma goed te kunnen uitvoeren. Deze structuur kan niet één op één worden toegepast in de regio.
Daarnaast komen er met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en het als regio opvangen van economisch daklozen twee nieuwe taken bij de Amstelland-gemeenten terecht.

Zowel de andere situatie van de Amstelland gemeenten als de hierboven genoemde nieuwe taken maken het noodzakelijk om een eigen Regioplan op te stellen. Het Regioplan geeft op hoofdlijnen richting aan preventie, de lokale expertise, de toegang, uitstroom, de financiële uitwerking en de samenwerkingsafspraken na de doordecentralisatie. Met het vaststellen van dit plan voldoen we ook aan de Norm voor opdrachtgeverschap.[3] De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en VWS hebben afgesproken dat op 1 januari 2022 regionale samenwerkingsafspraken moeten zijn gemaakt over de doordecentralisatie Beschermd wonen.

Wat willen we in Amstelland bereiken?
Ons gezamenlijke doel is het bieden van een beter perspectief bij (dreigende) daklоosheid. Daarmee streven wij, in lijn met de gedachte achter de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), naar inclusieve buurten en wijken waarbij ook onze inwoners met een psychische kwetsbaarheid en inwoners die zich tijdelijk in een kwetsbare situatie bevinden, de mogelijkheid hebben om in deze wijken ondersteuning te krijgen en mee te kunnen doen.

Huisvesting is een mensenrecht en herstel begint met een huis, zoals ook het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving[4] stelt. De ambitie van het Beleidsprogramma, en dus ook het Regioplan is, om met iedereen die in de regio dakloos wordt of dreigt te worden, samen aan een nieuwe start en daarmee maatschappelijk en economisch herstel te werken.[5]

2 Beleidsprogramma aanpak daklоosheid 2021-2025 - openresearch.amsterdam
3 https://vng.nl/artikelen/norm-voor-opdrachtgeverschap-mo-bw-routekaart
4 Terugdringen daklоosheid vereist structureel andere aanpak | Nieuwsbericht | Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (raadrvs.nl)
5 Beleidsprogramma, p.8.

INHOUD

De speerpunten die horen bij deze ambitie zijn:
1. Vroegsignalering en vroeginterventie
2. Vergroten aanbod woonoplossingen
3. Goede ondersteuning op maat
4. Duurzaam maatschappelijk herstel

Wat gaan we daarvoor doen?
In dit plan is opgenomen wat we de komende jaren gaan doen en uitwerken in Amstelland. Zeker op het gebied van opvang en ondersteuning van economisch dak- en thuislozen staan we aan het begin. Voor 2021 vingen we nauwelijks mensen op en was er beperkte begeleiding. Bij het schrijven van dit plan is het beleid nog niet uitgekristalliseerd. We hebben nog nauwelijks zicht op deze groep en weten nog niet of het aanbod wat er nu is voldoende en passend is. Ook de toegang is volop in ontwikkeling. Daarbij leren we steeds uit de praktijk en sturen we dus regelmatig bij als het nodig is.

Lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig
We blijven in de regio Amsterdam-Amstelland samenwerken op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen (verder: MOBW). Bij de inrichting van de doordecentralisatie binnen de regio Amsterdam-Amstelland is gekozen voor het leidende principe: lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig. Dit doen we stapsgewijs, zodat we in Amstelland expertise kunnen opbouwen en betere samenwerking kunnen organiseren met het lokale veld. Dit maakt het ook mogelijk om te anticiperen op de beslissingen van het Rijk die op dit moment nog niet duidelijk zijn of waarvan de uitwerking nog niet duidelijk is. Zoals de definitieve vaststelling van het verdeelmodel en de invoering van het woonplaatsbeginsel. De Amstelland-gemeenten blijven daarom het budget tot en met 2025 ‘teruggeven’ aan Amsterdam. Daarnaast worden nadere afspraken gemaakt over verrekening, de uitvoeringskosten en een transformatiebudget voor de groeiende rol in de toegang.

De komende jaren zal duidelijk worden hoeveel inwoners uit de regio Amstelland gebruik gaan maken van MOBW. Op basis van de beschikbare cijfers op dit moment schatten we in dat het in Amstelland om een relatief klein aantal inwoners gaat dat dakloos is of een vorm van beschermd wonen nodig heeft (zie bijlage 1 voor Feiten en cijfers). Ook daarom bundelen we in Amstelland de krachten en blijven we met Amsterdam samenwerken. Belangrijk hierbij is dat we afspraken maken en afstemmen over preventie en ondersteuning die we onze inwoners lokaal bieden. Samen nemen we de verantwoordelijkheid voor de gehele keten zodat onze inwoners zoveel mogelijk de ondersteuning ontvangen die ze nodig hebben. Regionale samenwerking is ook de opdracht van het Rijk in het kader van de doordecentralisatie Beschermd Wonen.

Zoals u in het Beleidsprogramma van Amsterdam kunt lezen gelden de daarin geformuleerde speerpunten en uitgangspunten ook voor Amstelland. Ook de algemene analyses over dak- en thuisloosheid en de problematiek zijn niet anders. Gekozen is om niet teveel te herhalen in dit Regioplan.

Totstandkoming en participatie
Het Beleidsprogramma is opgesteld in samenwerking met aanbieders Wmo, MOBW, Geestelijke gezondheidszorg (GGZ), Licht Verstandelijke Beperking zorg (LVB), de cliëntvertegenwoordiging, het Groot MO/GGZ[6], woningcorporaties, zorgverzekeraars en gemeenten. Van juni 2020 tot en met maart 2021 heeft veelvuldig contact plaatsgevonden met interne en externe partners vanuit de gehele regio om input op te halen voor het Beleidsprogramma. In aanloop naar het Regioplan zijn sessies gehouden waar de betrokken zorg- en welzijnspartijen, woningbouwcorporaties

6 Het groot MO/GGZ is een onafhankelijk platform voor collectieve belangenbehartigers in de Maatschappelijke opvang en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg.

INHOUD

en gemeenten aan deel hebben genomen. Het Regioplan is ter advisering voorgelegd aan de Adviesraden Sociaal domein van de vijf Amstelland gemeenten.

Het uitwerken van de in dit Regioplan beschreven acties zal in overleg gebeuren met de in de regio actieve aanbieders voor MOBW en dak-en thuislozen, aanbieders van preventie, woningcorporaties, cliëntvertegenwoordigers en andere belanghebbenden.

Leeswijzer
Dit Regioplan bestaat uit twee onderdelen:
1. een Amstellandse invulling van het Beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid: Een nieuwe start, Samen op weg naar perspectief. (hoofdstuk 3)
2. afspraken over de doordecentralisatie en samenwerking MOBW Amsterdam-Amstelland (hoofdstuk 4)

In de bijlagen vindt u een lijst met begrippen, feiten & cijfers over MOBW in Amsterdam-Amstelland.

De foto's in dit Regioplan zijn afkomstig uit een film gemaakt in opdracht van de Regenboog Groep, gefilmd en geregisseerd door Vincent Fitz-Jim en gespeeld door acteur Kees Hartveld.

INHOUD

2. Aanleiding en achtergrond

Landelijke besluitvorming doorcentralisatie

Minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), staatssecretaris Blokhuis (VWS) en de VNG zijn het in juli 2019 eens geworden over de aanpak van de doordecentralisatie Beschermd Wonen. Zij hebben ingestemd met het advies van het expertiseteam dat de VNG voor dit vraagstuk in het leven had geroepen. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de manier waarop de transitie in beschermd wonen de komende jaren tot stand moet komen.

Rijk en gemeenten hebben afgesproken in tien jaar tijd tot een gefaseerde invoering van het objectief verdeelmodel voor beschermd wonen te komen en ook de doordecentralisatie in die tijd voor elkaar te krijgen. Dit betekent dat gemeenten in die periode geleidelijk overstappen van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een volledig objectieve verdeling van de middelen voor Beschermd wonen over alle gemeenten. De planning is dat vanaf 2023 een deel van de middelen, alleen voor nieuwe cliënten, voor het eerst objectief verdeeld wordt (zie ook paragraaf 4.4. Financiën). De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor de bestaande cliënten. Het definitieve verdeelmodel moet worden vastgesteld door het nieuwe kabinet. De beslissing hierover is gepland in mei 2022.

Over de eventuele doordecentralisatie van de maatschappelijke opvang naar alle gemeenten wordt op basis van een evaluatie over vier jaar (2026) een beslissing genomen.

Een aantal bewegingen komt tegelijkertijd bij elkaar in de decentralisatie van MOBW. Het gaat zowel om het decentraliseren van budget (van centrumgemeente naar de afzonderlijke gemeenten), als het overgaan van een historisch verdeelmodel naar een objectief verdeelmodel, in de context van de transformatie van het sociaal domein met meer nadruk op wonen in de wijk met zorg op maat (de beweging naar thuis in de wijk), de context van een overspannen woningmarkt en flinke wachtlijsten in de GGZ. Op verschillende bewegingen zal in dit plan worden ingegaan.

Regionale besluitvorming uitgangspunten Amsterdam-Amstelland

Begin 2020 zijn de bestuurders van de regio Amsterdam-Amstelland het eens geworden over het uitgangspunt van de doordecentralisatie voor wat betreft onze regio: “Lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig’. Deze richting doet het meeste recht aan de lokale verantwoordelijkheid, efficiëntere verdeling van de taken en de beste begeleiding voor de kwetsbare inwoners.

Dit uitgangspunt is leidend bij zowel Beschermd Wonen als bij Maatschappelijke Opvang. De afgelopen jaren is geconstateerd dat de grote scheidslijn tussen de doelgroepen vervaagt. Het gaat er vooral om wat een cliënt nodig heeft en wat de Wmo daarin kan bieden, in plaats van dat het feit dat iemand dakloos is leidend is in welke ondersteuning iemand ontvangt. Telkens gaat het om cliënten met een meervoudige ondersteuningsvraag en het verblijf kan zowel in een eigen woning als in een 24-uursvoorziening zijn. Bij de inkoop MOBW die start in 2022, is het onderscheid tussen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen dan ook verdwenen. Om deze reden zal in de regio ook de Maatschappelijke Opvang direct meegenomen worden in de doordecentralisatie.

Economisch dak- en thuislozen en Blokhuismiddelen

Actueel is de problematiek van inwoners die economisch dak- of thuisloos zijn. Voor het beleid hierover zijn we als individuele gemeenten nu al verantwoordelijk. We zien in onze regio een toenemend aantal van deze economisch dak- en thuislozen. Het gaat om dak- en thuislozen met voornamelijk een huisvestingsvraag met daarbij meestal een ondersteuningsvraag. Kenmerken van deze doelgroep zijn: dak- en/

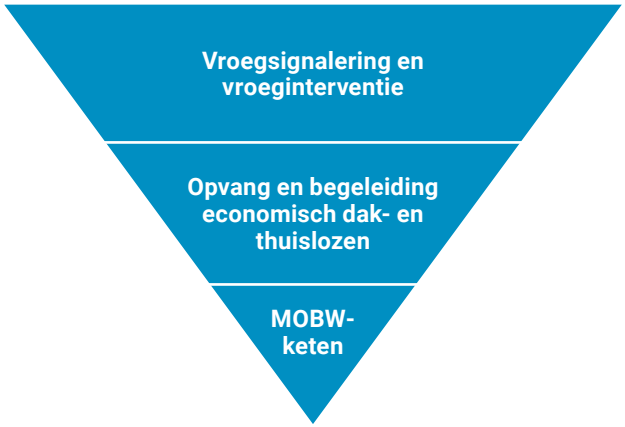
7 Beperkt zelfredzaam maar nog voldoende zelfredzaam volgens het kader van Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen. Dat wil zeggen dat er geen ernstige psychische problematiek of verslaving is.

INHOUD

of thuisloos, veelal beperkt zelfredzaam[7], geen verslavingsproblematiek, geen psychiatrische problematiek, geen of beperkt netwerk. Het gaat bijvoorbeeld om mensen die door een levensgebeurtenis als een scheiding of verlies van een baan dakloos zijn geworden. Mensen die niet in aanmerking komen voor maatschappelijke opvang, omdat er geen sprake is van onderliggende en ernstige problemen op het gebied van psychiatrie, verslaving of gedrag.

We noemen deze groep economisch (of zelfredzame) daklozen, omdat zij voor het grootste deel geen zware zorg nodig hebben. Echter, zonder hulp is het risico groot dat de situatie van de inwoner van kwaad tot erger wordt. We weten dat door een situatie van (dreigende) dak- of thuisloosheid en de stress en onzekerheid die dat met zich meebrengt, mensen in korte tijd het risico lopen veel meer problemen te ontwikkelen. Van het verlies van een baan, relatieproblemen tot problematisch middelengebruik, eenzaamheid en depressiviteit. Kortom: zonder dak boven het hoofd, is het wachten tot iemand wel intensieve zorg nodig heeft en uiteindelijk doorstroomt naar MOBW.
In het Beleidsprogramma Dak- en Thuisloosheid wordt er op ingezet om te voorkomen dat mensen in de intensieve en dure opvang terecht komen.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

De inzet van vroegsignalering en vroeginterventie is om dakloosheid te voorkomen. Als iemand toch dakloos wordt dan zetten we begeleiding en tijdelijke opvang in. Op die manier proberen we te voorkomen dat de situatie verergert en mensen toch aanspraak moeten maken op zwaardere zorg.

Het gebrek aan (betaalbare) huisvesting wordt gezien als de grootste oorzaak van het toenemend aantal (economisch) daklozen. De druk op de woningmarkt is in onze regio, net als in veel andere gemeenten in Nederland, hoog en zal naar verwachting voorlopig ook hoog blijven. Dit maakt dat mensen die met spoed een woning nodig hebben en niet in staat zijn om dit zelf te regelen zonder ondersteuning, steeds langer in een situatie van (dreigende) economische dakloosheid verkeren.

We hebben het afgelopen jaar samen met Amsterdam de noodklok geluid rond het toenemend aantal economisch daklozen in onze regio. Met resultaat: het Rijk heeft 45 miljoen euro voor de periode van 2020 tot 2022 beschikbaar gesteld aan de gemeente Amsterdam. Deze middelen worden de Blokhuismiddelen genoemd. Een deel van deze middelen, namelijk 4 miljoen euro, is bestemd voor het in samenwerking realiseren van tijdelijke woonplekken en passende begeleiding in de vijf Amstelland-gemeenten.

INHOUD

3. Invulling beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid

Dit hoofdstuk geeft op hoofdlijnen richting aan preventie, ondersteuning en in- en uitstroom MOBW. Ook is een beschrijving opgenomen van de verschillende pilots die lopen en oplossingen die gevonden zijn om economisch daklozen tijdelijk onder te brengen.

Het Regioplan geeft alleen op hoofdlijnen de regionale invulling van de nieuwe taken weer, omdat er nog veel onzekere factoren zijn. Zo is nog niet duidelijk hoe de budgetten verdeeld worden, wat beschikbaar is voor Amstelland als het gaat om middelen voor preventie en capaciteit en of de middelen vanuit het Rijk voor de aanpak van dak- en thuisloosheid voor economisch daklozen een structureel karakter gaan krijgen. In dit Regioplan benoemen we de uitgangspunten, wat we al doen en waar we naar toe willen.

We onderschrijven de uitgangspunten uit het Beleidsprogramma, namelijk[8]:

1. Wijkgericht en nabij
2. Focus op tijdelijkheid en housing first
3. Inzet op tijdelijke woonmogelijkheden
4. Speciale aandacht voor economisch daklozen, dakloze jongvolwassenen en gezinnen met kinderen
5. Zelfregie als uitgangspunt
6. Inzet van ervaringsdeskundigheid
7. Aanpak vanuit verschillende gemeentelijke afdelingen (Zorg & Welzijn, Voorzieningen, Werk & Inkomen, Wonen)
8. Samenwerking in de regio

De speerpunten die eerder zijn genoemd worden hieronder uitgewerkt en ingevuld.

3.1 Vroegsignalering en vroeginterventie

We willen ten eerste zo veel mogelijk voorkomen dat mensen dakloos raken. Daartoe willen we in Amstelland zorgen dat informatie en ondersteuning voor onze inwoners op het gebied van huisvesting, werk, inkomen, schuldhulpverlening en Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) laagdrempelig en toegankelijk blijven. Daarbij worden signalen van dreigende dakloosheid, zoals oplopende schulden, oplopende huiselijke spanningen, zo snel mogelijk opgepakt. De lokale uitvoering en partners op het gebied van zorg, welzijn en veiligheid spelen hierbij een belangrijke rol. Daarnaast onderzoeken we de oprichting van een regionale inloopvoorziening voor dak- en thuislozen waar mensen met hun vragen terecht kunnen.

Bemoeizorg en individuele begeleiding

Bemoeizorg is een vorm van hulpverlening voor kwetsbare inwoners met complexe GGZ-problematiek. Het gaat om mensen die hulp nodig hebben, maar dit zelf niet kunnen, willen of durven regelen. Ze raken door een combinatie van psychiatrische, lichamelijke of verslavings- en sociale problemen steeds verder in moeilijkheden. De hulpverleners proberen contact te leggen met de inwoner en begeleiden deze naar de reguliere hulpverlening en zo nodig naar bijvoorbeeld schuldhulpverlening. Bij de meest kwetsbare inwoners wordt bemoeizorg ingezet. Bij de iets minder kwetsbare inwoners kan individuele begeleiding ingezet worden om de inwoner te begeleiden naar de reguliere hulpverlening. Gemeenten regelen bemoeizorg en individuele begeleiding lokaal.

Kostendelersnorm en briefadres

We streven in Amstelland naar zoveel mogelijk gelijke afspraken over (het voorkomen van) dak-loosheid. Een voorbeeld hiervan is dat we willen regelen dat inwoners niet dakloos raken door toepassing van de kostendelersnorm vanuit de Participatiewet. Dit betekent dat we in voorkomende gevallen tijdelijk de kostendelersnorm niet zullen toepassen. Ook kijken we met elkaar naar de

8 Beleidsprogramma, pagina 10 en 11

toepassing van de per 1 januari 2022 gewijzigde Wet basisregistratie personen[9], als het gaat om briefadressen voor dak- en thuislozen. We zorgen dat personen begeleiding krijgen zodat ze stappen kunnen zetten richting duurzame oplossingen voor hun situatie. Daarbij is het van groot belang dat dit snel geregeld is, om te voorkomen dat er meer stress en (ergere) schulden ontstaan. Zonder briefadres kunnen mensen geen aanspraak maken op een zorgverzekering en/of toeslagen van de belastingdienst.

Begeleiding door de Regenboog Groep

Op dit moment financieren we vanuit de Blokhuismiddelen de Regenboog Groep voor het begeleiden van economisch daklozen naar een duurzame woonplek. Afhankelijk van de vraag, situatie en de verblijfplek van de inwoner wordt passende begeleiding geboden. De Regenboog Groep bespreekt met de dak- of thuisloze inwoner o.a. de binding in de regio, het sociale netwerk en eventuele andere problematiek. Als er extra hulpverlening nodig is, zoals schuldhulpverlening of maatschappelijk werk, wordt dit ingezet vanuit de gemeente van herkomst. De begeleiding van de Regenboog Groep richt zich daarnaast op het informeren en motiveren van inwoners om zelf te zoeken naar een duurzame vervolg woonplek. Als het passend en mogelijk is wordt een tijdelijke woonplek van maximaal één jaar geboden (zie paraaf 3.2). Ook als er sprake is van dreigende daklоosheid kan de Regenboog Groep worden ingezet voor ondersteuning bij het zoeken naar een andere plek. Halverwege 2022 evalueren we gezamenlijk de geleverde begeleiding en de behaalde resultaten. Afhankelijk van de uitkomst hiervan en benodigde en beschikbare financiën wordt besloten of we hiermee verder kunnen gaan.

Ervaringsdeskundigheid en vrijwillige inzet

In Amsterdam is het inzetten van ervaringsdeskundigen (via team ED) succesvol gebleken bij (dreigende) daklоosheid en GGZ problematiek. Amstelveen heeft in navolging hiervan besloten om team ED te subsidiëren en in te zetten. Ook in de andere regiogemeenten zal worden gekeken naar de inzet van ervaringsdeskundigheid als eventuele aanvulling op het reeds bestaande formele en informele aanbod vanuit de Wmo.

3.2 Vergroten aanbod woonoplossingen[10]

Benutten tijdelijke woon-/opvangmogelijkheden voor economisch dak- en thuislozen

De kranten staan er vol van, en ook in de regio Amstelland zijn woningen schaars: het duurt lang voordat er een sociale huurwoning wordt toebedeeld. Na een scheiding kan het moeilijk zijn de huur op te brengen. Net als in veel andere delen van Nederland, zijn ook in onze regio zijn de afgelopen jaren niet genoeg passende, betaalbare woningen gebouwd. Met als gevolg dat het aantal inwoners die dak- of thuisloos zijn toeneemt.

Blokhuismiddelen

Zoals eerder beschreven heeft de gemeente Amsterdam een incidenteel bedrag van € 4 mln voor Amstelland ontvangen vanuit het Rijk. Deze middelen zijn bestemd om gezamenlijk tijdelijke woonplekken/ passantenplekken[11] te realiseren in de regio Amstelland voor economisch daklozen. Tot nu toe zijn de volgende tijdelijke plekken gecreëerd in de vorm van een aantal pilots:

9 Vanaf 1 januari 2022 is een gemeente wettelijk verplicht om iemand in te schrijven op een briefadres. Als er geen briefadresgever beschikbaar is, moet de gemeente zelf als briefadresgever optreden.

10 In dit Regioplan wordt niet ingegaan op wat elke individuele gemeente doet aan het vergroten van woonoplossingen voor bijvoorbeeld jongeren of spoedzoekers. Alleen de regionale ontwikkeling rond het woonruimte-verdeelsysteem en de regionale pilots rondom economisch dak- en thuislozen zijn hier benoemd.

11 Passantenplekken zijn tijdelijke opvangplekken voor de specifieke doelgroep van beperkt zelfredzame inwoners. Tijdelijke passantenplekken vallen buiten de reguliere woonruimteverdeling en worden niet via Woningnet en urgentieregelingen toegewezen. Het toewijzen van passantenplekken gaat dus niet ten koste van het huidige aanbod van reguliere woonruimte

INHOUD

Onder de pannen, Regenboog Groep
Bij het project Onder de pannen worden economisch daklozen tijdelijk ondergebracht bij mensen die een kamer beschikbaar hebben en bereid zijn een stad- of dorpsgenoot te helpen. Degene die wordt ondergebracht, betaalt hiervoor huur en een onkostenvergoeding. Degene die de kamer beschikbaar stelt gaat er altijd op vooruit. In Amstelveen zijn nu 5 matches gemaakt. Ook in de andere Amstelland gemeenten zal Onder de pannen worden ingezet.

Parents House (via Regenboog Groep)
Tijdelijke woonruimte specifiek voor vaders/ moeders die op deze manier hun zorgtaken kunnen blijven vervullen en contact met kinderen kunnen behouden.

Passantenpension Graaf Janlaan, RIBW-K/AM en Villex
Tijdelijke woonplekken in een pand van RIBW-K/AM in Amstelveen. Deze locatie biedt plek aan 14 economisch daklozen uit de Amstelland gemeenten. De locatie leent zich voor een groep die wat meer ondersteuning nodig heeft. Bewoners betalen huur aan de beheerder en vanuit RIBW is er een kwartiermaker en begeleiding aanwezig.

Hotelaanpak
Vanaf januari 2021 vangen we economisch daklozen tijdelijk op in hotels. Met twee hotels in Amstelveen zijn prijsafspraken gemaakt en rond de 40 inwoners uit de Amstelland gemeenten zijn hier geplaatst (waarvan een deel is uit- of doorgestroomd).

Tijdens het verblijf in één van deze tijdelijke plekken (maximaal 1 jaar), is begeleiding door de Regenboog groep een voorwaarde. Er wordt actief gekeken naar mogelijkheden binnen het eigen netwerk, maar ook naar woonplekken buiten onze regio, omdat de kansen daar groter zijn. Dit is ook gebleken uit ervaringen van de Regenboog Groep die in Amsterdam al een aantal jaren economisch daklozen begeleidt. Naast deze voorwaarden wordt een eigen bijdrage van inwoners gevraagd die vergelijkbaar is met het betalen van huur.

De afgelopen periode zijn verschillende pilots gestart en zijn zo'n 60 inwoners van Amstelland tijdelijk ondergebracht. Ongeveer 100 mensen zijn begeleid door de Regenboog Groep.[12]

Belangrijk om op te merken is dat niet alle inwoners na het jaar tijdelijke opvang en begeleiding de gewenste duurzame plek zullen hebben gevonden. De krapte op de woningmarkt lossen we met deze aanpak niet op. Wel bieden we met deze aanpak een jaar waarin inwoners vanuit een eigen plek hun zaken zo goed mogelijk op orde kunnen brengen. In dit jaar worden de inwoners ondersteund om binnen de mogelijkheden die er zijn op de woningmarkt of binnen hun netwerk een andere (vaste) verblijfplaats te vinden.

Tot nu toe zijn alle tijdelijke plekken gerealiseerd in Amstelveen. We hopen het komende jaar met de tijdelijke middelen ook plekken te kunnen creëren in de andere Amstellandgemeenten, zodat inwoners zoveel mogelijk in hun gemeente van herkomst kunnen worden opgevangen; dichtbij hun netwerk. Daarnaast willen we het komende jaar focussen op het realiseren van tijdelijke woonplekken voor zelfredzame dakloze gezinnen. Zeker als er schoolgaande kinderen betrokken zijn, vangen we de gezinnen het liefst zo dicht mogelijk bij hun eigen omgeving op.

12 Cijfers uit december 2021.

INHOUD

De regionale samenwerking voor economisch daklozen vraagt naast inzet van alle gemeenten voor het creëren van tijdelijke woonplekken ook inzet van een andere aard. Zo moet het mogelijk gemaakt worden om gemeentelijke voorzieningen zoals een uitkering of ondersteuning te verkrijgen vanuit de gemeente van herkomst. Zodat inwoner de ondersteuning die hij/zij krijgt kan blijven ontvangen en de gemeente waar de inwoner tijdelijk wordt ondergebracht niet wordt belast met de kosten. We zetten ons de komende tijd in om hier afspraken over vast te leggen en dit mogelijk te maken. Ook leggen we in 2022 beleid(sregels) vast over de opvang van economisch dak- en thuislozen.

Amsterdam en andere gemeenten zijn in gesprek met het Rijk om ook structurele middelen voor economisch dak- en thuislozen te realiseren. Mede afhankelijk van de resultaten hiervan kunnen we voortborduren op deze aanpak. Met als doel om inwoners zonder dak of thuis zo snel mogelijk weer een eigen (tijdelijke) woonplek te bieden. Want herstel begint met een eigen woning en hoe langer dakloos, hoe verder het bergafwaarts gaat. De VNG heeft bij de rijksbegrotingsbehandeling voor 2022 via een zogenaamde Position Paper aandacht gevraagd voor de voortzetting van de Brede Aanpak Daklоosheid. De VNG heeft voorgesteld daarvoor incidenteel 150 miljoen extra beschikbaar te stellen.

Nieuw woonruimte verdeelsysteem (vanaf begin 2023)

De inschrijfduur voor een sociale huurwoning in één van de Amstelland gemeenten is gemiddeld 16 jaar. Door de verdeelsystematiek te herzien moeten sociale huurwoningen in de regio's Amstelland-Meerlanden, Amsterdam en Zaanstreek-Waterland vanaf 2023 meer terechtkomen bij de groepen die ze het hardst nodig hebben. Het nieuwe systeem werkt met punten. Iedereen die ingeschreven staat in WoningNet of Woonmatch bouwt punten op met inschrijftijd, zoekduur en speciale omstandigheden; de zogenaamde situatiepunten. Deze worden toegekend aan bepaalde groepen die in een problematische situatie verkeren, namelijk bij een relatiebreuk met kinderen, inwonend met kinderen en bepaalde categorieën van problematisch thuiswonende jongeren. Dit zijn groepen met een verhoogde kans om dakloos te worden. Door situatiepunten toe te kennen worden de kansen van deze groepen op een sociale huurwoning vergroot. De gemeenteraden van vijftien gemeenten die betrokken zijn bij de nieuwe woonruimteverdeling zijn in het voorjaar van 2021 akkoord gegaan en hebben hun huisvestingsverordening aangepast. Het nieuwe woonruimtesysteem gaat naar verwachting begin 2023 van start. De effecten van de herziening woonruimteverdeling worden zichtbaar als woningzoekenden voldoende extra punten hebben opgebouwd.

3.3 Ondersteuning op maat[13]

In het Beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid zijn veel acties geformuleerd over ondersteuning op maat die veelal ook betrekking hebben op Amstelland.

Kans op herstel

Bij toegang tot de MOBW-keten kijken we voor de inwoners van Amsterdam-Amstelland naar de gemeente waar kans op herstel het grootst is. We gaan meer mensen met een beter perspectief op maatschappelijk herstel en binding elders naar de gemeente leiden waar zij meer kans hebben op herstel. Dit doen we met behulp van een bindingsfunctionaris. Mensen die zich melden voor opvang hebben namelijk in sommige gevallen meer kans een bestaan op te bouwen in andere regio's dan Amsterdam-Amstelland. Na melding wordt gekeken naar onder andere het woonverleden, sociaal netwerk en hulpverleningskader in de regio om te beoordelen of deze persoon hier of elders het meeste kans maakt op een succesvol traject en doorstroming naar huisvesting. Eventueel wordt na een korte periode in de nachtopvang, de persoon overdragen aan de regio waar de persoon in kwestie beter geholpen kan worden. Deze overdracht zal vanuit de gemeente begeleid worden.

13 Beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid, p. 21 e.v.

INHOUD

Woonplaatsbeginsel

Op dit moment kan iemand zich voor beschermd wonen tot elke gemeente in Nederland wenden. De behoefte aan beschermd wonen mag namelijk geen belemmering vormen voor mensen om zich elders te vestigen. Beschermd wonen wordt wel bij voorkeur verstrekt door de gemeente waar een opvangtraject de meeste kans van slagen heeft voor de betrokkene.

In de praktijk is gebleken dat mensen vaak een aanvraag indienen bij gemeenten waar instellingen voor beschermd wonen gevestigd zijn. De voorzieningen voor beschermd wonen zijn van oudsher ongelijk verspreid over gemeenten. De huidige organisatie van beschermd wonen houdt dit in stand. Dit sluit niet aan bij de toekomstvisie van het Rijk en de gemeenten voor beschermd wonen. Daarin staat de wens voor een transformatie naar meer preventie en meer gevarieerde lokale voorzieningen voor de eigen inwoners. De vrees is echter dat de landelijke toegankelijkheid er dan nog steeds toe leidt dat gemeenten met relatief veel instellingen, onevenredig worden 'belast' met cliënten die afkomstig zijn uit andere gemeenten. Dit terwijl gemeenten door het objectief verdeelmodel alleen middelen ontvangen voor de eigen inwoners. Om die reden wordt voorgesteld het woonplaatsbeginsel in te voeren. Daarmee wordt de herkomstgemeente van de cliënt verantwoordelijk voor de verstrekking van beschermd wonen.

Andersom zullen ook mensen uit andere regio's in onze regio het meest kans hebben op maatschappelijk herstel. Het woonplaatsbeginsel dat op 1 januari 2023 in zal gaan voor MOBW, sluit ook aan bij die gedachte.

Resourcegroepen-methodiek

Voor inwoners van Amsterdam-Amstelland loopt een pilot met de "resourcegroepen methodiek" voor mensen met een MO-beschikking. De resourcegroepenmethodiek is erop gericht de autonomie van mensen te versterken en hen in staat te stellen zelf weer regie te voeren over de uitdagingen in hun leven. In een vroeg stadium wordt het eigen netwerk betrokken. Dit leidt in de praktijk tot meer maatwerk en zelfregie.

Wachtlijstbegeleiding

Wanneer cliënten in aanmerking komen voor een MOBW-traject wordt direct begeleiding ingezet, als dat nog niet het geval was. Ook nu hebben we afspraken met Amsterdam dat dit zoveel als mogelijk gebeurt door de "zorggemeente" (de gemeente waarin kans op herstel het grootste is).[14]

Schuldhulpverlening aan dak- thuislozen

Alle Amstellandgemeenten hebben een aanpak voor schuldhulpverlening en kennen relatief weinig weigeringsgronden als het gaat om schuldhulpverlening. Ook doen alle gemeenten aan vroegsignalering. Dit is vanaf 1 januari 2021 een nieuwe taak die is toegevoegd aan de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening. Deze vroegsignalering is gericht op in een vroeg stadium onder meer huurschulden bij woningbouwcorporaties signaleren en zo huisuitzettingen vanwege huurachterstand te voorkomen. We onderzoeken in 2022 of extra kennis nodig is over schuldhulpverlening aan dak- en thuislozen in de Amstelland gemeenten.

Inzetten op snellere doorstroom en gefaseerde afbouw

In 2022 worden voor MOBW realisatieafspraken over doorstroom en afbouw vastgelegd. Deze realisatieafspraak en uitstroompercentages zijn onderdeel van de contracten met aanbieders en hier zal vanuit contractmanagement op worden gestuurd. De Amstelland gemeenten krijgen ook een rol in het contractmanagement. Dit is van belang opdat de aanbieders goed zijn aangesloten op en samenwerken met het lokale veld in de gemeente waar zij actief zijn. Daarnaast worden beschikkingen in principe voor maximaal een jaar afgegeven, met daarbij de mogelijkheid om uitzonderingen te maken. Het uitgangspunt bij afgifte is in principe kortdurend en niet onbeperkt te verlengen, waarbij er altijd gekeken zal worden naar dat wat past bij de ondersteuningsbehoefte van de cliënt.[15]

14 Bekostiging vindt plaats vanuit het MOBW budget.
15 Passage uit Beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid, pagina 25.

INHOUD

De gemeenten in Amstelland hebben in hun urgentieregelingen afspraken opgenomen waardoor inwoners die uitstromen uit een MOBW-instelling een urgentieverklaring kunnen aanvragen. Op dit moment zijn er geen signalen dat inwoners van Amstelland niet kunnen uitstromen in de gemeente van herkomst. Eén van de redenen hiervan is waarschijnlijk dat tot 2 jaar geleden de gemeente van herkomst niet goed werd geregistreerd, waardoor veel inwoners van Amstelland zijn uitgestroomd in Amsterdam. Samen met Amsterdam en de aanbieders gaan we monitoren of de voor uitstroom gereserveerde aantallen woningen voldoende zijn en deze aanpassen indien nodig en mogelijk. Het is immers onwenselijk als de keten stagneert door onvoldoende uitstroom mogelijkheden. Aan mensen die intramuraal verblijven vragen we om te zoeken naar alternatieve woonoplossingen bij uitstroom.

Housing first

Sinds 1 januari 2021 vallen de meeste mensen die blijvend 24-uurs zorg nodig hebben niet langer onder de Wmo, maar onder de Wet langdurige zorg (Wlz). De uitvoering van de Wlz ligt niet bij de gemeenten maar bij de Zorgkantoren. Voor mensen die wel onder de Wmo vallen, wordt het tijdelijke karakter en dus de gerichtheid op maatschappelijk herstel leidend in de ondersteuning bij MOBW. Uit onderzoek blijkt herstel in de eigen woonomgeving tot 70% beter en sneller te verlopen. We willen onderzoeken of een ruimer aanbod van omslagwoningen[16] voor directe instroom van de MOBW-doelgroepen in Amstelland nodig is. Vervolgens moet gekeken worden naar de haalbaarheid. Het is echter op dit moment niet duidelijk hoeveel woningen hiervoor nodig zijn op korte, middellange en lange termijn. We laten op dit moment een woonzorganalyse uitvoeren. Deze analyse en monitoring gaan meer duidelijkheid geven over de opgave waar we voor staan.

Tien werkafspraken ‘Thuis in de wijk’

Bij de uitstroom uit de MOBW keten en de instroom naar een eigen woning is het van belang voor de inwoner zelf en voor de omgeving dat goede afspraken gemaakt worden over zorg en ondersteuning, hulp bij financiën, passend wonen, voorkomen en omgaan met overlast en ‘omklappen’ van het contract. In gemeenten om ons heen wordt al enige tijd met succes gewerkt volgens de “Tien werkafspraken ‘Thuis in de wijk’”.[17] Uit ervaring blijkt dat deze werkafspraken een verbindende rol spelen tussen corporaties, cliënten, zorgaanbieders en de omgeving. Deze tien werkafspraken willen we in 2022 ook in Amstelland gaan maken met gemeenten, zorgaanbieders en woningbouwcorporaties.

3.4 Duurzaam maatschappelijk herstel

Inzetten op brede ondersteuning richting maatschappelijk herstel

In de Amstelland gemeenten wordt al op diverse manieren richting gegeven aan brede ondersteuning voor maatschappelijk herstel. Vanuit welzijn, vanuit cliëntondersteuning, door het inzetten van laagdrempelige (o)ggz interventies. Hier blijven we op inzetten. Ook in de samenwerking met de zorgverzekeraars en de verschillende zorg- en welzijnspartijen en de gemeenten zijn mentale gezondheid en maatschappelijk herstel belangrijke thema’s.

Respijtvoorzieningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid

Respijtvoorzieningen zijn voorzieningen waar cliënten tijdelijk aanwezig kunnen zijn, wanneer het in de eigen woning even niet meer gaat.[18] Het doel is om de druk voor de cliënt te verlichten en rust te creëren, zodat terugkeer naar de eigen woning mogelijk is. We zorgen dat dit ook voor de inwoners van Amstelland gemeenten beschikbaar is. We onderzoeken of op termijn een voorziening hiervoor in Amstelland nodig is.

16 Omklapwoningen zijn woningen waar iemand eerst beschermd woont en waarbij het contract op naam van de zorginstelling staat en waarbij later het contract “omklapt” en iemand zelf kan huren.
17 https://www.huisvestingkwetsbaregroepen.nl/hoe-werkt-het/de-10-werkafspraken/
18 Respijtvoorzieningen worden vaak geassocieerd met situaties waarbij het gaat om ontlasting van de mantelzorger. In dit plan wordt ook gedoeld op situaties waarin het voor de inwoner zelf even niet meer lukt thuis.

INHOUD

4. Inrichting doordecentralisatie MOBW

4.1 Landelijke en regionale uitgangspunten

De VNG en VWS hebben afgesproken dat op 1 januari 2022 regionale samenwerkingsafspraken gereed moeten zijn over de doordecentralisatie Beschermd wonen. Dit betekent dat in Amsterdam-Amstelland afspraken moeten worden gemaakt over het zorglandschap, de toegang, financiën, inkoop en (juridische) samenwerking.

Zoals in de inleiding al opgenomen, decentraliseren we stapsgewijs, zodat we in Amstelland expertise kunnen opbouwen, betere samenwerking kunnen organiseren met het lokale veld, en steeds duidelijker wordt om hoeveel inwoners het gaat. Daarbij zijn ook de beslissingen van het Rijk op dit moment nog niet volledig duidelijk.

In de onderstaande paragrafen worden de keuzes op verschillende onderdelen toegelicht.

4.2 Zorglandschap

MOBW valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Onder MOBW wordt verstaan ondersteuning en/of verblijf voor mensen met een veelal stapeling van psychosociale en/of psychiatrische en/of Licht Verstandelijke Beperking (LVB) en andere complexe ondersteuningsvragen, al dan niet met een achtergrond van dak- en thuisloosheid. Zij zijn (nog) niet in staat zelfstandig en zonder begeleiding te wonen. Het gaat hierbij om volwassenen, (jonge) gezinnen en jongvolwassenen die in het bezit zijn van de Nederlandse nationaliteit of als vreemdeling rechtmatig verblijf houden.

Voor wat betreft de MO zijn er verschillende voorzieningen. Deze voorzieningen zijn allemaal gelegen in Amsterdam. Het gaat hier om bijvoorbeeld de inloophuizen voor dak- en thuislozen en de nachtopvang. Beschermd wonen kent verschillende vormen. Dit kan in een 24-uurs voorziening maar ook bijvoorbeeld in een satellietwoning[19] bij een instelling of in een eigen woning.

Voor de regio Amsterdam-Amstelland is besloten om in 2022 voor de MO en BW twee nieuwe producten in te kopen namelijk Beschermd verblijf en Begeleid thuis. Bij beschermd verblijf verblijven mensen in een intramurale setting en bij begeleid thuis krijgen mensen thuis zorg en ondersteuning. Met de inkoop van deze twee anders ingedeelde producten vervalt ook het onderscheid tussen de MO en BW. Beide producten kunnen in verschillende intensiteiten geleverd worden.

Gevolgen uitname Wet langdurige zorg[20] voor aanbod

Tot 1 januari 2021 waren mensen voor beschermd wonen altijd aangewezen op Wmo-beschermd wonen. Vanaf 1 januari 2021 heeft er een wetswijziging plaats gevonden in de Wet langdurige Zorg (Wlz), waardoor mensen die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg nodig hebben, voor beschermd wonen vanuit de Wlz in aanmerking kunnen komen. Dit betekent dat in het afgelopen jaar door beschermd wonen instellingen samen met bestaande cliënten is bekeken of zij in aanmerking komen voor beschermd wonen vanuit de Wlz. In de regio Amsterdam-Amstelland is met ongeveer 35 % van de middelen en circa 40 % van de cliënten sprake van een vrij grote verschuiving van beschermd wonen Wmo naar beschermd wonen Wlz. Dit wordt de uitname Wlz genoemd. Cliënten blijven wel op dezelfde beschermde woonplek wonen, alleen wordt deze gefinancierd vanuit een andere wet. Het gevolg hiervan is dat veel plekken niet meer beschikbaar zijn voor Wmo-beschermd wonen.

19 Een satellietwoning is een aparte woning, meestal op korte afstand van een instelling, waar een paar mensen wonen die iets meer zelfstandigheid aankunnen maar (nog) niet de stap naar begeleid zelfstandig wonen kunnen maken.
20 De Wet langdurige zorg (Wlz) regelt zware, intensieve zorg voor kwetsbare ouderen, mensen met een handicap en mensen met een psychische aandoening die 24 uur per dag zorg in de nabijheid nodig hebben. Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) beoordeelt of iemand in aanmerking komt voor zorg vanuit de Wlz.

INHOUD

Doordat inwoners die langdurige ondersteuning nodig hebben vanaf 2021 onder de Wlz vallen, is de ondersteuning vanuit Wmo-beschermd wonen ingericht op:

- een tijdelijk karakter;
- maatschappelijk herstel van de cliënt; en
- het uitstromen van cliënten naar een zelfstandige woning.

Verwachte vraag naar MOBW
De verwachte vraag naar MOBW wordt bepaald door verschillende elementen:

- de historische vraag naar MOBW
- de herkomstgemeente van mensen met een MOBW-indicatie
- correctie uitname Wlz
- de duur dat mensen gebruik maken van MOBW

Maar ook meer algemene factoren spelen een rol, namelijk:

- bevolkingsgroei
- ambulantisering van de GGZ
- inzet op preventie
- woningnood

Verschillende van deze elementen kunnen op dit moment niet juist worden ingeschat. Zo registreert Amsterdam pas sinds 2020 de gemeente van herkomst en is de impact van de Wlz uitname nog niet geheel duidelijk. Dit zijn onderdelen die we de komende jaren goed gaan monitoren.

Op dit moment zien de aantallen er als volgt uit:

Gemeente van herkomst	Indicatie BW		Indicatie MO		Totaal	
	In zorg	Wachtlijst	In zorg	Wachtlijst	In zorg	Wachtlijst
Amsterdam	1325	556	1185	657	2510	1213
Aalsmeer	5	2	0	0	5	2
Amstelveen	42	17	10	7	52	24
Diemen	7	2	2	2	9	4
Ouder-Amstel	1	0	1	1	2	1
Uithoorn	7	8	6	2	13	10
Anders	180	64	119	57	299	121
Onbekend	356	99	1580	344	1936	443
Totaal	**1923**	**748**	**2903**	**1070**	**4826**	**1818**

Belangrijke kanttekening bij deze aantallen is dat hier de afname door de overgang naar de Wlz nog *niet* in is verwerkt. Deze aantallen zijn op dit moment (december 2021) nog niet beschikbaar.

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt is van veel mensen die op dit moment in zorg zitten de gemeente van herkomst onbekend. Wat ook zichtbaar is, is dat er meer vraag dan aanbod is, waardoor er wachtlijsten ontstaan. Dit heeft te maken met de budgettaire kaders die er zijn.

INHOUD

4.3 Toegang

Op dit moment wordt de toegang voor MOBW verzorgd door de Centrale Toegang (CT), gevestigd in Amsterdam en uitgevoerd door de GGD Amsterdam. Inwoners uit Amsterdam-Amstelland kunnen zich digitaal of fysiek melden in Amsterdam. Wanneer een cliënt een indicatie heeft voor MOBW wonen wordt een trajecthouder vanuit de CT toegewezen. Dat is iemand die de cliënt ondersteunt in zijn traject zolang deze nog geen woning heeft.

Er is nog veel onduidelijk over het aantal inwoners uit Amstelland dat zich zal melden. Dit is relevante informatie om te beoordelen of de toegang doelmatig georganiseerd kan worden in elke individuele gemeente. Gegeven de omvang van de totale vraag naar MOBW is de verwachting dat het organiseren in Amstelland-verbandniveau zeker mogelijk is en dat de aantallen voor iedere gemeente afzonderlijk (wellicht met uitzondering van Amstelveen) te laag zullen zijn.

Toegang vanaf 2022

Voor de toegang tot de tijdelijke plekken voor economisch dak- en thuislozen hebben we de afgelopen maanden de veldtafel Amstelland opgericht. De veldtafel bestaat op dit moment uit medewerkers van de Regenboog Groep, RIBW K/AM en vertegenwoordiging vanuit de Amstelland gemeenten (zowel beleidsmedewerkers als uitvoerend medewerkers). De deelnemers van de veldtafel bespreken casuïstiek, bepalen samen waar de betreffende inwoner het best geplaatst kan worden en vanuit ervaringen van de veldtafel wordt op dit moment beleid ontwikkeld. Deze casuïstiek vormt daarmee een belangrijke bijdrage in de ontwikkeling van noodzakelijk beleid op het gebied van economisch dak- en thuislozen voor de Amstelland gemeenten. In 2022 voegen we de Centrale Toegang vanuit Amsterdam toe aan de veldtafel. Zo hebben we één loket voor heel Amstelland waar goed naar de situatie van de inwoner kan worden gekeken en de best passende plek/traject om dakloosheid te voorkomen, bepaald wordt. De Centrale Toegang blijft formeel indicaties stellen voor MOBW, maar door het toevoegen van een medewerker van de Centrale toegang creëren we één loket voor Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid en bouwen we kennis en expertise op in Amstelland. De weg naar dit loket en andere voorzieningen voor dak- en thuisloosheid nemen wij op in een routekaart die we in 2022 gaan ontwikkelen.

Het komende jaar gebruiken we als een periode van leren, samenwerken en verzamelen van informatie voor de evaluatie die halverwege 2023 zal worden uitgevoerd. Op basis van deze evaluatie is beter in te schatten of de regionale toegang het juiste schaalniveau is voor indicatiestelling van begeleid thuis of dat beschikkingen door de individuele gemeenten kunnen worden afgegeven.

4.4 Financiën

Op dit moment krijgt gemeente Amsterdam als centrumgemeente rijksbudget voor MO en BW. Vanaf 1 januari 2023 is elke gemeente verantwoordelijk voor de inwoners die vanaf die datum instromen in BW en krijgen de gemeenten ook budget voor de “nieuwe cliënten”. Dit budget is bepaald op basis van het zogenaamde “objectief verdeelmodel”. Het nieuwe objectieve verdeelmodel wordt parallel met de herijking van het gemeentefonds vanaf 1 januari 2023 geleidelijk ingevoerd. De fasering van de doordecentralisaties is uitgespreid over 10 jaar, dus tot en met 2032. Het heeft alleen betrekking op de nieuwe cliënten, de centrumgemeenten krijgen de middelen voor de bestaande cliënten. Uitgangspunt bij de verdeling zijn objectieve maatstaven (hoge zorgkosten, aantal EPA-patiënten, oppervlakte land, regionale centrumfunctie en vast bedrag).

In de onderstaande tabel zijn de bedragen opgenomen die via de septembercirculaire van 2021 zijn gecommuniceerd. Belangrijk om te vermelden is dat deze cijfers nog niet definitief zijn. Het nieuwe kabinet moet nog een besluit nemen over de definitieve bedragen en het verdeelmodel. Verwachting is dat dit in de meicirculaire 2022 bekend wordt gemaakt. In bijlage 2 is een overzicht van de beoogde bedragen per gemeente opgenomen.

INHOUD

	Historisch	Objectief	Amsterdam	Regiogemeenten
2021	€ 105.007.595	€ -00	€ 105.007.595,00	€ -
2022	€ 101.096.451	€ -00	€ 101.096.451,00	€ -
2023	€ 91.111.770	€ 10.946.010	€ 100.821.812,00	€ 1.235.969,00
2024	€ 68.049.741	€ 34.960.368	€ 99.062.559,00	€ 3.947.550,00
2025	€ 48.880.646	€ 55.089.498	€ 97.749.713,00	€ 6.220.431,00
2026	€ 32.943.943	€ 71.988.987	€ 96.804.294,00	€ 8.128.636,00
2027	€ 19.673.871	€ 86.176.396	€ 96.119.659,00	€ 9.730.608,00
2028	€ 8.643.943	€ 98.123.661	€ 95.687.971,00	€ 11.079.633,00
2029	€ 0	€ 107.684.942	€ 95.525.696,00	€ 12.159.246,00
2030	€ 0	€ 108.602.279	€ 96.339.452,00	€ 12.262.827,00
2031	€ 0	€ 109.519.616	€ 97.153.208,00	€ 12.366.408,00
2032	€ 0	€ 110.436.953	€ 97.966.964,00	€ 12.469.989,00

Tabel 7. Verdeelmodel o.b.v. een fasering van tien jaar voor de regio Amsterdam-Amstelland

Een aantal bewegingen komt tegelijkertijd bij elkaar in de decentralisatie van MOBW. Het gaat zowel om het decentraliseren van budget (van centrum gemeente naar alle gemeenten), als het overgegaan van een historisch verdeelmodel naar een objectief verdeelmodel, in de context van de transformatie (de beweging naar thuis in de wijk), de context van een overspannen woningmarkt en flinke wachtlijsten in de GGZ.

Op basis van het bovenstaande zijn de volgende risico's te benoemen:

- Budget is mogelijk niet toereikend om kosten te dekken voor een individuele gemeente (vanaf het begin). Objectief verdeelmodel past niet bij de uitvoering in de praktijk
- Reguliere fluctuaties in gebruik. Er komt een gemiddeld aantal cliënten per jaar naar MOBW, in de praktijk zit er fluctuatie in deze instroom. Het ene jaar hoger, het andere jaar lager
- Wijziging in gebruik
- Er komen meer/minder cliënten dan verwacht
- Cliënten verblijven langer/korter dan verwacht
- Productmix valt anders uit dan verwacht
- Tarieven zijn hoger/lager dan verwacht
- Mismatch in tijd tussen beschikbaar budget en uitgaven
- Snellere instroom van nieuwe cliënten dan opbouw beschikbaar budget objectief verdeelmodel
- Cliënten zijn anders verdeeld over gemeenten in de regio dan gedacht

De bedragen per regio en per gemeente zijn zoals gezegd nog niet definitief. Hierdoor is het effect van de herverdeling nog niet compleet te voorspellen. Daarnaast is de impact van de uitname Wlz ook een onzekerheid de komende jaren.

INHOUD

Omdat er nog te veel onbekend is willen we de komende jaren met elkaar blijven samenwerken zoals we in de afgelopen jaren hebben gedaan. Dat wil zeggen dat de Amstelland gemeenten het budget tot en met 2025 ‘teruggeven’ aan Amsterdam. Daarnaast worden nadere afspraken gemaakt over verrekening, kosten voor preventie/substitutie, uitvoeringskosten en een transformatiebudget voor de groeiende rol in de toegang.

De gemeente Amsterdam zorgt op basis van het gehele budget nog steeds voor inkoop van MOBW-plekken voor de regio Amsterdam-Amstelland. Omdat er niet meer MOBW-plekken worden ingekocht dan waarvoor budget is, is er geen financieel risico voor de Amstelland gemeenten op overschrijding van budgetten. Wel kunnen wachtlijsten ontstaan als het aantal plekken onvoldoende is.

2022	Budget voor MOBW zit bij de centrum-gemeente Amsterdam
	Inzet transformatiemiddelen om indien gewenst lokale instrumenten ter voorkoming instroom in MOBW te bekostigen.
	Opbouwen van capaciteit op toegang, inkoop, beleid
2023-2024-2025	Budget voor BW gedecentraliseerd van-wege landelijk beleid. Gedecentraliseerd budget BW ‘teruggeven’ aan Amsterdam, was al besloten voor Beschermd Verblijf
	Bekostiging van toegang, inkoop, beleid.
	Inzetten transformatiemiddelen.
2026 en verder	In 2023 evalueren op basis van de dan beschikbare informatie wat het gewenste scenario voor financiën vanaf 2026 is.

4.5 Inkoop

De huidige inkoop en contractmanagement zijn belegd bij de gemeente Amsterdam. De huidige contracten MOBW lopen tot 1 juni 2022. Op dit moment is de gemeente Amsterdam, in samenwerking met de Amstelland-gemeenten, gestart met een nieuwe aanbesteding in 2022. Er wordt ingezet op langdurige contracten. Het is nog niet exact bekend op welke tussentijdse momenten contracten kunnen worden verlengd of beëindigd.

Vanuit de Amstelland gemeenten is aan de voorkant meegedacht over de inkoop.

Gezien de huidige situatie waarbij in 2022 ingekocht wordt door Amsterdam, is het passend om op korte termijn geen wijzigingen in de inkoop uit te voeren. Wel zal bij de huidige inkoop de mogelijkheid voor Amstelland om zelf begeleid thuis in te kopen of een contract over te nemen na het aflopen van de eerste contractperiode worden meegenomen.

Tijdens de evaluatie in 2023 wordt bekeken welk scenario ten aanzien van inkoop het beste past bij de regio.

4.6 (Juridische) samenwerking

Met Amsterdam

In de huidige situatie zijn de juridische afspraken tussen de gemeenten in Amsterdam-Amstelland gemaakt in de vorm van een mandaat- en dienstverleningsovereenkomst.

Op korte termijn (2022) continueren we de bestaande afspraken. Voor 2023 zal de Dienstverleningsovereenkomst worden aangepast aan de gemaakte afspraken. In de evaluatie van medio 2023 zal tevens bekeken worden wat de gewenste juridische vorm van samenwerking is op de langere termijn.

INHOUD

MOBW zal door de verdergaande extramuralisering zich meer richten op de dorpen, wijken en buurten in Amstelland. Het delen van kennis, expertise en ervaringen in Amsterdam en Amstelland is daarom van groot belang.

Ook de toevoeging van de Centrale Toegang aan de veldtafel en het deelnemen van de Amstelland gemeenten aan het contractmanagement is een wijziging, waardoor de samenwerking de komende jaren zal intensiveren. Daarnaast zetten we met elkaar beter in op monitoring en het verhelderen van afspraken in de keten, zodat de opgave voor Amstelland duidelijk wordt.

Binnen Amstelland

Binnen Amstelland zijn we intensief gaan samenwerken voor wat betreft de voorbereiding van de doordecentralisatie en de opvang en begeleiding van economisch dak- en thuislozen vanuit de Blokhuismiddelen. We blijven samenwerken op deze onderwerpen. In hoofdstuk 3 zijn een aantal onderwerpen benoemd die we samen willen oppakken, zoals het invoeren van de Tien werkafspraken. Vanuit onze zorg- en welzijnspartners en de woningbouwcorporatie wordt deze samenwerking positief ervaren omdat eenduidige afspraken voor het veld ook zeer gewenst zijn.

Omdat de Blokhuismiddelen incidenteel zijn en het daarmee onduidelijk is of en hoeveel middelen de verschillende gemeenten beschikbaar zullen stellen voor continuering van de wijze waarop we op dit moment werken, is het te vroeg om de samenwerking te formaliseren. Vooruitlopend op de formalisering van de samenwerking maken we als Amstelland gemeenten de volgende afspraken:

- De Amstelland gemeenten zijn en blijven solidair als het gaat om het realiseren van opvangplekken voor economisch daklozen en eventueel toekomstige lokale MOBW locaties in de gehele Amstelland regio.
- Iedere Amstelland gemeente neemt daarin zijn verantwoordelijkheid en spant zich maximaal in om op zijn grondgebied te zoeken naar geschikte locaties.
- De Amstelland gemeenten werken gezamenlijk aan de benodigde procedures en maken uitvoeringsafspraken op basis van het uitgangspunt dat doorbetaling en verstrekking van gemeentelijke voorzieningen in een regionale tijdelijke woonplek plaatsvindt door de gemeente van herkomst.

Op het moment dat de doordecentralisatie verder vorm krijgt en we beslissen of we begeleid thuis lokaal dan wel subregionaal gaan inkopen en indiceren, kunnen we een overweging maken of en hoe de samenwerking binnen Amstelland geformaliseerd kan worden. Tot die tijd zullen alle colleges en gemeenteraden afzonderlijk besluiten nemen. Solidariteit in deze samenwerking is van groot belang om de samenwerking succesvol te laten verlopen.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk zal op regelmatige basis afstemming blijven plaatsvinden. We hebben nog een flink aantal acties uit te voeren en beslissingen te nemen. Op inhoud blijven we in Amstelland intensief samenwerken en hebben we in dit plan ook een aantal afspraken gemaakt rondom preventie en het voorkomen van het verergeren van de situatie van onze dakloze inwoners.

INHOUD

5. Planning en monitoring

5.1 Planning

Dit Regioplan bevat veel stapsgewijs beschreven acties. Vanuit de Norm voor opdrachtgeverschap, moeten we op dit moment afspraken maken, terwijl nog veel onduidelijk is. In het onderstaande overzicht is opgenomen hoe welke ontwikkelingen de komende tijd zullen volgen en welke acties wanneer zullen worden opgepakt. In het vierde kwartaal van 2022 en 2023 brengen we de gemeenteraden op de hoogte van de ontwikkelingen en de ingeslagen richtingen. Mocht er sprake zijn van te nemen raadsbesluiten dan leggen we die uiteraard voor aan de gemeenteraden.

Tijd	Te maken afspraken
2021, Q4	Afspraken maken in Amstelland rondom preventie dakloosheid in het kader van Participatiewet
2022, Q1	Vaststelling Regioplan in gemeenteraden Amstelland Start vormgeven toegang Amstelland (en vast toevoegen CT aan veldtafel) Afspraken Amsterdam-Amstelland over inrichten monitoring Afspraken Amsterdam-Amstelland over transformatiebudget en uitvoeringsbudget
2022, Q1/Q2	Routekaart ontwikkelen voor alle voorzieningen m.b.t. dak- en thuisloosheid Vastleggen beleid(sregels)
2022, Q2/Q3	Duidelijkheid omtrent objectief verdeelmodel (beslissing Rijk) Evaluatie pilots Economisch dak- en thuislozen Afspraken Amsterdam-Amstelland over vastleggen in DVO 2023 e.v. Starten project 10 werkafspraken 'Thuis in de wijk'
2023, Q3	Evaluatie doordecentralisatie op in ieder geval de volgende onderdelen: - Aantallen/zorglandschap - Samenwerking - Toegang - Inkoop

5.2 Monitoring

Bij het Beleidsprogramma dak- en thuisloosheid hoort een werkgroep, onder leiding van de GGD Amsterdam, die zich bezig houdt met de monitoring. Voor MOBW betekent dit dat de monitoring ook de inwoners uit Amstelland betreft. We zijn in gesprek met de GGD om te kijken op welke onderdelen/indicatoren we kunnen aansluiten en extra informatie kunnen leveren vanuit Amstelland (bijvoorbeeld over economisch daklozen of preventie) en hoe we bepaalde informatie juist specifiek voor Amstelland en per gemeente kunnen genereren, zodat dit goede sturingsinformatie oplevert. Belangrijk is dat cliëntervaringen worden meegenomen in de monitoring. Kortom; we maken op basis van dit Regioplan afspraken over de indicatoren die wij kunnen monitoren en hoe we goed kunnen aansluiten bij Amsterdam en tegelijkertijd de relevante informatie van Amstelland in zicht blijven houden.

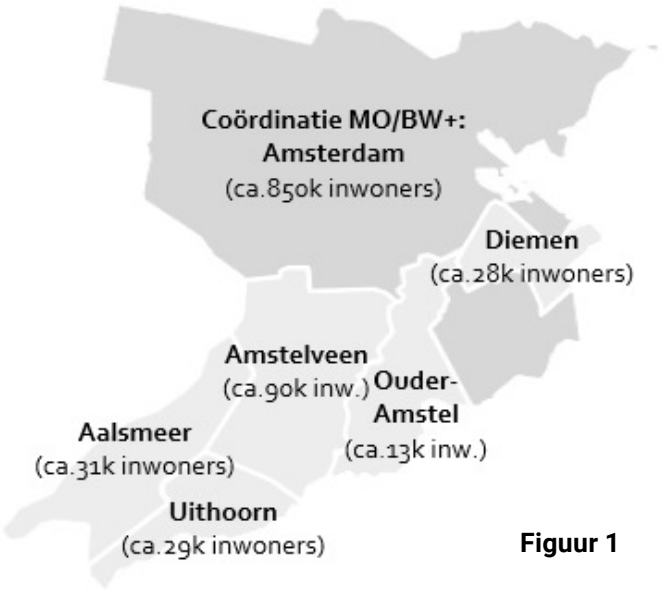
INHOUD

Bijlage 1. Feiten en Cijfers

MO/BW is op dit moment georganiseerd in regio's met één verantwoordelijk uitvoerder. Amsterdam is uitvoerder voor regio Amsterdam-Amstelland (zie figuur 1).

Het totale budget voor taken MOBW is ca. €212mln per jaar. Amsterdam omvat circa 80-85% van de iets meer dan 1 miljoen inwoners van deze regio. De meeste opvang bevindt zich in Amsterdam.

Hieronder volgt een beschrijving van de verschillende soorten zorg en opvang. Deze cijfers zijn lager dan in de tabel in paragraaf 4.2 omdat in de onderstaande cijfers de uitname Wlz al grotendeels is meegenomen.

Figuur 1

Beschermd Wonen (BW)

Aantal cliënten: 1402

Beschrijving opvang en doelgroep: BW is een maatwerkvoorziening van zorg met verblijf voor cliënten met psychiatrische problematiek waarbij een beschermde woonomgeving noodzakelijk is. Het gaat om mensen die (nog) niet geheel zelfstandig kunnen wonen en functioneren binnen de samenleving. De opvang vindt plaats in voorzieningen met 24 uurstoezicht, in groepswoningen en in zelfstandige woningen in de wijk.

Maatschappelijke opvang voor volwassenen (MO)

Aantal cliënten: 1669

Beschrijving opvang: MO is een maatwerkvoorziening van zorg met verblijf voor cliënten die dak- en/of thuisloos, en daarnaast een opeenstapeling van problemen hebben op verschillende leefgebieden (niet vanwege economische redenen dakloos). De opvang vindt plaats in voorzieningen met 24 uurstoezicht, in groepswoningen en in zelfstandige woningen in de wijk.

Maatschappelijke opvang Jongvolwassenen (MOJ)

Aantal cliënten: 475

De Maatschappelijke Opvang Jongvolwassenen en Jonge gezinnen (MOJ) betreft een ketenaanpak ten behoeve van dreigende en aanwezige dak- en thuisloze jongvolwassenen tussen 18 en 23 jaar. Binnen de MOJ werken gespecialiseerde marktpartijen samen aan de volgende doelstellingen:

- Voorkomen van dak- en thuisloosheid onder jongvolwassenen.
- Jongvolwassenen die in de keten zitten zo snel en goed mogelijk begeleiden naar herstel en zelfredzaamheid, om uiteindelijk zo zelfstandig mogelijk te kunnen wonen en participeren in de samenleving.
- Bestendigen van de zelfredzaamheid van jongvolwassen na uitstroom door nauw samen te werken met de verschillende partners in de wijk.

Maatschappelijke opvang voor gezinnen (MOG)

Aantal MO-gezinnen momenteel in traject: 424 gezinnen

MO voor dakloze gezinnen is ondersteuning en/of verblijf voor gezinnen met een stapeling van psychosociale en/of psychiatrische en/of lichtverstandelijke beperking en andere complexe ondersteuningsvragen, met een achtergrond van dak- en thuisloosheid. Zij zijn nog niet in staat zelfstandig en zonder begeleiding te wonen. Momenteel verblijven 56 gezinnen in een 24-uursvoorziening, 10 gezinnen in groepswonen en bijna 400 gezinnen in zelfstandige woningen in de wijk.

INHOUD

Dag- en nachtopvang (incl. trajectbedden)

Aantal plaatsen: 350 structureel dag- en nachtopvangplekken plus 30 plekken tijdelijk voor kwetsbare inwoners van de regio Amsterdam-Amstelland en in de wintermaanden 45 plaatsen Stoelenproject

De dag- en nachtopvang kent verschillende vormen in Amsterdam:
Eerste opvang voor daklozen: Cliënten betalen een eigen bijdrage en krijgen een verdiepende screening van de GGD voor een beschikking MO/BW. Tijdens het verblijf in de dag- en nachtopvang wordt er gewerkt aan doelen en passend perspectief.
Opvang voor kwetsbare EU burgers en ongedocumenteerden: 54 plekken naast de 350 plekken hierboven genoemd. Met een hulpverlener wordt gewerkt aan perspectief. Deze plekken zijn tot stand gekomen door de doorontwikkeling winteropvang.

Opvang voor kwetsbare EU burgers en ongedocumenteerden

54 plekken naast de 350 plekken hierboven genoemd. Met een hulpverlener wordt gewerkt aan perspectief. Deze plekken zijn tot stand gekomen door de doorontwikkeling winteropvang.

Noodopvang gezinnen

Aantal plaatsen flexibel, maar we werken toe naar een gefixeerd aantal plekken van 200.

Op dit moment zijn er rond de 210 gezinnen opgevangen, begin 2021 waren dit er nog 280.
Doelgroep: gezinnen met een MOG beschikking die wachten op een plek in de MOG en die geen verblijfsalternatief hebben en dakloze Amsterdamse zelfredzame gezinnen die de afgelopen vier jaar legaal in Nederland hebben verbleven en in Amsterdam hebben gewoond.
Aantal locaties: 15

Winterkouderegeling

Aantal plaatsen: afhankelijk van de vraag.

Beschrijving opvang en doelgroep: In de winterperiode verzorgt de gemeente extra slaapplaatsen bij extreme weersomstandigheden voor alle daklozen die geen onderdak kunnen vinden. Het gaat om een extra regeling naast het structurele aanbod aan nachtopvang. Gebruikers van de winterkouderegeling krijgen een bed, een warme maaltijd en ontbijt. Overdag kunnen zij niet in de opvang verblijven maar gebruik maken van de inloopvoorzieningen in de stad. De overnachting in het kader van de winterkouderegeling is kosteloos.

INHOUD

Partners voor de uitvoering van MOBW in Amsterdam-Amstelland

Stedelijke / regionale partners:

- GGZ
- Politie
- Zilveren Kruis/Achmea
- Woningcorporaties

Landelijke partners:

- G4 (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag)
- VNG
- Federatie Opvang
- VWS

Uitvoeringsorganisaties:

- HVO Querido
- Leger des Heils
- Cordaan
- De Regenboog Groep
- De Volksbond/StreetCornerWork

En een scala van kleinere, waaronder: Heeren van Zorg, RIBW-K/AM, Timon, Ons Tweede Thuis, Amsta, Evean, Amstelring, Arkin, GGZ InGeest, Jados, De Bronx, Accuraat, Exodus, Philadelphia.

INHOUD

Bijlage 2. Objectief verdeelmodel beschermd wonen per gemeente

Zoals in paragraaf 4.4. is omschreven is de verwachting dat per 2023 het objectief verdeelmodel gaat gelden. In de septembercirculaire van 2021 zijn de verwachte bedragen voor de komende jaren per gemeente opgenomen. De bedragen voor de gemeenten in Amsterdam-Amstelland zijn hieronder weergegeven.

Gemeentelijk budget Aalsmeer			
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ -00	€ -00	€ -00
2022	€ -00	€ -00	€ -00
2023	€ -00	€ 143.338	€ 143.338
2024	€ -00	€ 457.805	€ 457.805
2025	€ -00	€ 721.396	€ 721.396
2026	€ -00	€ 942.694	€ 942.694
2027	€ -00	€ 1.128.478	€ 1.128.478
2028	€ -00	€ 1.284.927	€ 1.284.927
2029	€ -00	€ 1.410.132	€ 1.410.132
2030	€ -00	€ 1.422.144	€ 1.422.144
2031	€ -00	€ 1.434.157	€ 1.434.157
2032	€ -00	€ 1.446.169	€ 1.446.169

Gemeentelijk budget Amstelveen			
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ -00	€ -00	€ -00
2022	€ -00	€ -00	€ -00
2023	€ -00	€ 629.286	€ 629.286
2024	€ -00	€ 2.009.871	€ 2.009.871
2025	€ -00	€ 3.167.095	€ 3.167.095
2026	€ -00	€ 4.138.647	€ 4.138.647
2027	€ -00	€ 4.954.281	€ 4.954.281
2028	€ -00	€ 5.641.129	€ 5.641.129
2029	€ -00	€ 6.190.807	€ 6.190.807
2030	€ -00	€ 6.243.545	€ 6.243.545
2031	€ -00	€ 6.296.282	€ 6.296.282
2032	€ -00	€ 6.349.020	€ 6.349.020

Gemeentelijk budget Amsterdam			
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ 105.007.595	€ -00	€ 105.007.595
2022	€ 101.096.451	€ -00	€ 101.096.451
2023	€ 91.111.770	€ 9.710.041	€ 100.821.812
2024	€ 68.049.741	€ 31.012.818	€ 99.062.559
2025	€ 48.880.646	€ 48.869.068	€ 97.749.713
2026	€ 32.943.943	€ 63.860.350	€ 96.804.294
2027	€ 19.673.871	€ 76.445.788	€ 96.119.659
2028	€ 8.643.943	€ 87.044.028	€ 95.687.971
2029	€ -00	€ 95.525.696	€ 95.525.696
2030	€ -00	€ 96.339.452	€ 96.339.452
2031	€ -00	€ 97.153.208	€ 97.153.208
2032	€ -00	€ 97.966.964	€ 97.966.964

INHOUD

Gemeentelijk budget Diemen			
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ -00	€ -00	€ -00
2022	€ -00	€ -00	€ -00
2023	€ -00	€ 206.909	€ 206.909
2024	€ -00	€ 660.845	€ 660.845
2025	€ -00	€ 1.041.339	€ 1.041.339
2026	€ -00	€ 1.360.785	€ 1.360.785
2027	€ -00	€ 1.628.965	€ 1.628.965
2028	€ -00	€ 1.854.800	€ 1.854.800
2029	€ -00	€ 2.035.534	€ 2.035.534
2030	€ -00	€ 2.052.874	€ 2.052.874
2031	€ -00	€ 2.070.214	€ 2.070.214
2032	€ -00	€ 2.087.554	€ 2.087.554

Gemeentelijk budget Ouder-Amstel			
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ -00	€ -00	€ -00
2022	€ -00	€ -00	€ -00
2023	€ -00	€ 95.093	€ 95.093
2024	€ -00	€ 303.718	€ 303.718
2025	€ -00	€ 478.589	€ 478.589
2026	€ -00	€ 625.404	€ 625.404
2027	€ -00	€ 748.657	€ 748.657
2028	€ -00	€ 852.448	€ 852.448
2029	€ -00	€ 935.512	€ 935.512
2030	€ -00	€ 943.481	€ 943.481
2031	€ -00	€ 951.451	€ 951.451
2032	€ -00	€ 959.420	€ 959.420

Gemeentelijk budget Uithoorn			
Jaar	Historisch	Objectief	Totaal
2021	€ -00	€ -00	€ -00
2022	€ -00	€ -00	€ -00
2023	€ -00	€ 161.343	€ 161.343
2024	€ -00	€ 515.311	€ 515.311
2025	€ -00	€ 812.012	€ 812.012
2026	€ -00	€ 1.061.108	€ 1.061.108
2027	€ -00	€ 1.270.228	€ 1.270.228
2028	€ -00	€ 1.446.329	€ 1.446.329
2029	€ -00	€ 1.587.261	€ 1.587.261
2030	€ -00	€ 1.600.783	€ 1.600.783
2031	€ -00	€ 1.614.304	€ 1.614.304
2032	€ -00	€ 1.627.826	€ 1.627.826

INHOUD

Bijlage 3. Begrippen

Ambulantisering	Het proces van afbouw van intramurale zorg en de opbouw van de ambulante zorg. Dit proces moet ertoe leiden dat meer mensen meer (intensievere) en betere ambulante zorg ontvangen.
Amstelland	De gemeenten die hier onderdeel van uitmaken zijn Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Amsterdam-Amstelland	De gemeenten die hiervan onderdeel uitmaken zijn: Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Beleidsprogramma Dak- en thuisloosheid Amsterdam-Amstelland 2021-2025: Een nieuwe start, Samen op weg naar perspectief	Beleidsprogramma van de gemeenten Amsterdam-Amstelland en opvolger van het Koersbesluit Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2016-2020 'Thuis in de Wijk'. Dit vernieuwde Beleidsprogramma schetst de kaders voor ondersteuning van kwetsbare inwoners uit de regio Amsterdam-Amstelland. Hierbij gaat het om inwoners die dak- of thuisloos zijn of dreigen te worden, maar ook om inwoners die vanuit beschermd wonen een vorm van opvang of ondersteuning nodig hebben. Het programma loopt van 2021 tot en met 2025.
Beschermd Wonen	Beschermd wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.
Blokhuismiddelen	Middelen aan centrumgemeenten beschikbaar gesteld door toenmalig staatssecretaris Blokhuis voor de aanpak van dak- en thuisloosheid.
Briefadres	Als iemand geen woonadres heeft, of verblijft in een instelling, kan diegene zich door de gemeente laten inschrijven op een briefadres (postadres). Dit is een adres waar de overheid iemand zonder woonadres kan bereiken. Een briefadres is nodig om in aanmerking te komen voor uitkeringen, toeslagen en een zorgverzekering.
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Centrale Toegang	Het loket dat de aanvragen voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen behandelt en afhandelt.
Centrumgemeente	In het kader van MOBW is de centrumgemeente de grootste gemeente in een regio die alle middelen voor MOBW ontvangt. Nederland telt op dit moment 43 centrumgemeenten voor MOBW. Voor de Amsterdam-Amstelland regio is Amsterdam de centrumgemeente.
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg; stelt indicaties voor de Wet langdurige zorg en heeft daarnaast ook taken in het kader van de Wet zorg en dwang.

INHOUD

College	College van burgemeester en wethouders van de gemeente
Dakloosheid	Het niet hebben van onderdak.
De Regenboog Groep	Een zorg- en welzijnsaanbieder gericht op mensen die het moeilijk hebben en die nergens anders terecht kunnen. In Amstelland bezig met het begeleiden en vinden van tijdelijke plekken voor economisch daklozen.
Doordecentralisatie	De verantwoordelijkheid met betrekking tot Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen wordt bij alle gemeenten in Nederland neergelegd in plaats van bij centrumgemeenten.
Economisch daklozen	Daklozen met voornamelijk een huisvestingsvraag met daarbij een lichte ondersteuningsvraag. Kenmerken van deze doelgroep zijn: dak- en/of thuisloos, soms beperkt zelfredzaam[21], geen verslavingsproblematiek, geen psychiatrische problematiek, geen of beperkt netwerk.
EPA	Ernstig psychiatrische aandoeningen.
Ervaringsdeskundigheid	Het vermogen om op grond van eigen herstelervaring voor anderen ruimte te maken voor herstel. De kennis die door reflectie op de eigen ervaringen en ervaringen van deelgenoten is vergaard, aangevuld met kennis uit andere bronnen, wordt op een professionele (en soms ook op een vrijwillige) manier ingezet ten behoeve van anderen.
Extramuralisatie	Extramuralisering is de beweging waarbij buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand opgenomen wordt) op een zelfstandige woonplek gelijkwaardige zorg geboden wordt.
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst.
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg.
Historisch verdeelmodel	Verdeling van rijksmiddelen op basis van historische uitgaven.
Housing First aanpak	Housing First is een vorm van wonen met ambulante, intensieve begeleiding en bedoeld voor dakloze mensen met meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.
HVO Querido	Een zorg- en welzijnsaanbieder
Inclusie	De situatie waarin iemand geen obstakels ervaart om mee te kunnen doen aan de samenleving.

21 Beperkt zelfredzaam maar nog voldoende zelfredzaam volgens het kader van Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen. Dat wil zeggen dat er geen ernstige psychische problematiek of verslaving is.

INHOUD

Intramurale zorg	Zorg die geleverd wordt aan mensen die in een instelling wonen.
Koersbesluit Thuis in de Wijk 2016-2020	Beleidsprogramma Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen van 2016 – 2020.
Kostendelersnorm	De kostendelersnorm is een norm die wordt toegepast door de gemeente; als iemand samenwoont met meer volwassenen, past de gemeente de bijstandsuitkering daarop aan. Hoe meer volwassen personen in een huis wonen, hoe lager de uitkering.
Landelijke Aanpak Dak- en Thuisloosheid	Landelijke aanpak in het terugdringen van dak- en thuisloosheid waarbij één van de centrale doelstellingen van dit plan is om 10.000 extra woonplekken met passende begeleiding in Nederland te realiseren voor dak- en thuisloze mensen, bijvoorbeeld door middel van Housing First.
LVB	Licht verstandelijke beperking.
Maatschappelijke Opvang	Regeling voor iedere kwetsbare burger vanaf 18 jaar (met of zonder kinderen) die door een acute situatie (tijdelijk) geen woonruimte heeft. De maatschappelijke opvang biedt onderdak, zorg en begeleiding, maar geen behandeling bij een (psychiatrische) diagnose. Bewoners worden ondersteund in het traject naar weer zelfstandig wonen.
MOBW	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.
Netwerk	Betrokkenen (formeel en informeel) die actief zijn op het gebied van wonen, welzijn, participatie, werk, inkomen, jeugd, veiligheid, schuldenproblematiek en (gezondheids-)zorg in de regio Amstelland.
NVO	In de Norm voor Opdrachtgeverschap wordt geschetst hoe regionale en bovenregionale samenwerking voor sommige vormen van zorg geregeld moet worden.
Objectief verdeelmodel	Verdeling van rijksmiddelen op basis van objectieve maatstaven. Vanaf 2022 wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen vanaf dat moment onder de verantwoordelijkheid van alle gemeenten.
Respijtvoorzieningen	Respijtvoorzieningen zijn kleine voorzieningen waar cliënten tijdelijk aanwezig kunnen zijn wanneer het in de eigen woning even niet lukt. Doel is om de druk voor de cliënt te verlichten en rust te creëren zodat terugkeer naar de eigen woning mogelijk is.
Regionaal	Samenwerking tussen Amsterdam en de Amstelland gemeenten.

INHOUD

Resourcegroepen-methodiek	Methodiek die de autonomie van mensen versterkt en hen in staat stelt zelf weer regie te voeren over de uitdagingen in hun leven. In een vroeg stadium wordt het eigen netwerk betrokken. Dit leidt in de praktijk tot meer maatwerk en zelfregie.
RIBW-K/AM	Een zorg- en welzijnsaanbieder
Subregionaal	Samenwerking tussen Amstelland gemeenten.
Team ED	Aanbieder van ervaringsdeskundigheid
Urgentieverklaring	Een verklaring die in bepaalde noodsituaties kan worden aangevraagd waarmee iemand met voorrang wordt geholpen bij het vinden van een sociale huurwoning.
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vroeginterventie	Interventies die vroegtijdig ingezet worden zodat erger kan worden voorkomen.
Vroegsignalering	In een vroegtijdig stadium signaleren dat er tekenen zijn dat men bijvoorbeeld dakloos kan geraken.
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
Wlz	Wet langdurige zorg.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
Woningnet	Woningzoekenden kunnen zich inschrijven bij Woningnet waarmee gereageerd kan worden op het woningaanbod van sociale huurwoningen in de verschillende regio's.
Woonplaatsbeginsel	Daarmee wordt geregeld dat individuele gemeenten voortaan zelf verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners en daarvoor de middelen ontvangen. Bij plaatsing buiten de eigen gemeente blijft de herkomst gemeente ook verantwoordelijk voor de kosten.
Zelfredzaam	In staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden (definitie Wmo 2015)
Zelfregie	Richting geven aan je leven, ook als je een beroep op anderen moet doen voor steun bij je zelfredzaamheid of participatie. Het gaat dus om zelf bepalen, niet om zelf doen.

INHOUD

januari-februari 2022

Gemeente Aalsmeer

Gemeente Diemen

Gemeente Amstelveen

gemeente Ouder-Amstel

Gemeente Uithoorn

i.s.m.

Gemeente Amsterdam

PARTICIPATIERAAD SOCIAAL
DOMEIN AMSTELVEEN

Amstelveen, 7 december ’21

Aan de gemeente Amstelveen
T.a.v. M. van Ballegooijen
Wethouder Sociaal Domein

Advies Participatieraad mbt het Regioplan Amstelland Beschermd wonen en dak- en thuisloosheid

Geachte heer van Ballegooijen, beste Marijn,

De PSD heeft kennisgenomen van het Regioplan en besproken met Iris Brugman in de PSD van dinsdag 30 november jl. De PSD beseft heel goed dat er rond dit onderwerp de nodige morele dilemma’s spelen. Waar loopt de gemeente in de uitvoering tegenaan? Hoe gaat de gemeente om met dilemma’s? Wat valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten en waar houdt deze op? Bovendien speelt hier ook de situatie rond de krappe woningmarkt een rol.

Het dagelijks bestuur heeft met input van PSD-leden onderstaand advies opgesteld.

- Het totale plan komt bij de PSD over als een werkinstructie voor ambtenaren. Het is soms moeilijk om de mensen waar het hier om gaat, te herkennen; de menselijke maat ontbreekt. Het plan kan aan duidelijkheid winnen wanneer de beide casussen die in het begin van het plan staan, helder ingevuld worden. Dit om duidelijk te maken waar het om gaat. Het betreft een zware problematiek waarin veel dilemma’s spelen.
- Het plan heeft een hele hoge informatiedichtheid. Als niet ingevoerde moet men het stuk een aantal malen lezen om helder te krijgen waar het over gaat en de samenhang tussen de hoofdstukken te zien. Om het stuk toegankelijk te maken zou het goed zijn om al aan het begin een goede samenvatting toe te voegen. Aanleiding, uitgangspunten, doelgroepen, uitvoering, financiering, planning zijn een aantal zaken die hierin aan de orde kunnen komen.
- Vanwege het ontbreken van gegevens, o.a. van aantallen hulpzoekenden, zijn nog veel zaken onduidelijk. Het is een plan in wording. Het geeft een richting aan. De uitvoering moet nog plaatsvinden. Dit betekent dat ook beleidsmatige zaken in de loop van de tijd ingevuld zullen gaan worden. De PSD wil hierbij graag betrokken blijven.
- In het plan is veel aandacht voor de problematiek van economisch dak- of thuislozen. Een groep waarvoor de gemeente nu al verantwoordelijk is. Gezien de zeer krappe woningmarkt in Amstelveen zullen hier keuzes gemaakt moeten worden. Geef duidelijker aan hoe dit uitgewerkt gaat worden.
- De PSD wil geïnformeerd worden hoe de vroeg-signalering en samenwerking binnen de verschillende afdelingen van de gemeente wordt georganiseerd.

De PSD wenst het college veel succes en wijsheid met de verdere invulling en uitvoering van dit regioplan.

Met vriendelijk groet,

W.A. Admiraal
Voorzitter Participatieraad Sociaal Domein
Gemeente Amstelveen

Gemeente Amstelveen

College van B&W

Uw contact I. Brugman
T (020) 540 40 20
F (020) 540 45 59
i.brugman@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Participatieraad Sociaal Domein Amstelveen
T.a.v. de heer B. Admiraal

Datum 11 januari 2022
Uw brief van 7 december 2021
Ons kenmerk Z21-093177

Betreft Reactie op advies Participatieraad Sociaal Domein over het Regioplan Amstelland beschermd wonen en dak- en thuisloosheid

Geachte heer Admiraal,

Op 7 december 2021 hebben wij het advies van de Participatieraad Sociaal Domein ontvangen. Onze hartelijke dank hiervoor. Uw advies en het gesprek hierover, hebben geleid tot een aantal verbeteringen in het plan. Hieronder gaan wij in op uw advies.

Advies PSD	**Reactie college**
Het totale plan komt bij de PSD over als een werkinstructie voor ambtenaren. Het is soms moeilijk om de mensen waar het hier om gaat, te herkennen; de menselijke maat ontbreekt. Het plan kan aan duidelijkheid winnen wanneer de beide casussen die in het begin van het plan staan, helder ingevuld worden. Dit om duidelijk te maken waar het om gaat. Het betreft een zware problematiek waarin veel dilemma's spelen.	De doordecentralisatie is een technisch verhaal. De VNG en VWS hebben afgesproken dat wij een aantal onderdelen in ons plan moeten beschrijven. Daarnaast hebben wij niet te veel willen herhalen uit het Beleidsprogramma. Dat dit de leesbaarheid niet ten goede komt en u de menselijke maat hierdoor minder terugziet, snappen wij. We hebben de casussen inmiddels uitgewerkt en deze zijn ook opgenomen. Ook is de layout van het stuk aangepast wat de leesbaarheid ten goede komt.
Het plan heeft een hele hoge informatiedichtheid. Als niet ingevoerde moet men het stuk een aantal malen lezen om helder te krijgen waar het over gaat en de samenhang tussen de hoofdstukken te zien. Om het stuk toegankelijk te maken zou het goed zijn om al aan het begin een goede samenvatting toe te voegen. Aanleiding,	Er is een aantal wijzigingen aangebracht waardoor in het begin van het stuk meer duidelijkheid wordt gecreëerd. Het blijft echter een lastig onderwerp dat ook nog in beweging is.

uitgangspunten, doelgroepen, uitvoering, financiering, planning zijn een aantal zaken die hierin aan de orde kunnen komen.	
Vanwege het ontbreken van gegevens, o.a. van aantallen hulpzoekenden, zijn nog veel zaken onduidelijk. Het is een plan in wording. Het geeft een richting aan. De uitvoering moet nog plaatsvinden. Dit betekent dat ook beleidsmatige zaken in de loop van de tijd ingevuld zullen gaan worden. De PSD wil hierbij graag betrokken blijven.	Uiteraard zullen wij de PSD op de hoogte houden en, indien er beleidsontwikkelingen zijn, ook weer betrekken.
In het plan is veel aandacht voor de problematiek van economisch dak- of thuislozen. Een groep waarvoor de gemeente nu al verantwoordelijk is. Gezien de zeer krappe woningmarkt in Amstelveen zullen hier keuzes gemaakt moeten worden. Geef duidelijker aan hoe dit uitgewerkt gaat worden.	Dit plan gaat het probleem op de woningmarkt niet oplossen. De groep economisch dak- en thuislozen die we met deze aanpak ondersteunen zijn mensen die juist geen recht hebben op een woonurgentie. Wat we bieden met deze aanpak, is een periode van maximaal een jaar, waarin inwoners vanuit een eigen plek hun zaken zo goed mogelijk op orde kunnen brengen. In dit jaar worden de inwoners ondersteund om binnen de mogelijkheden die er zijn op de woningmarkt (veelal buiten de regio) of binnen hun netwerk een andere (vaste) verblijfplaats te vinden.
De PSD wil geïnformeerd worden hoe de vroeg-signalering en samenwerking binnen de verschillende afdelingen van de gemeente wordt georganiseerd.	Hierover komen we u graag in uw vergadering meer over vertellen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

Rondvraag SP. Onderzoek naar proefplaatsingen

Wethouder van Ballegooijen heeft namens het college 23 januari 2021 een toezegging gedaan aan de SP met als deadline 15 januari 2022 om onafhankelijk onderzoek te laten doen naar de casussen die de SP in heeft gebracht waar het gaat om proefplaatsingen door het Werkplein of Matchez.

Niet alleen omdat multinationals zoals Albert Heyn, de Co-op, de Hema of de bloemenveiling mensen met bijstand langdurig gratis laten werken. Zogenaamd om werkervaring op te doen, maar ook omdat deze mensen aan de onderkant van de arbeidscarrousel worden ingezet. Bijstand in en bijstand uit.

Of bijvoorbeeld met de door het Werkplein gehanteerde constructie mensen zonder beperking bij AH gratis te laten werken zonder dat zij weten dat zij een beperking hebben en zonder dat er een verminderde loonwaarde is vastgesteld. Een een-tweetje tussen het Werkplein en AH.

Los van de kwalijke rol die het gemeentelijke Werkplein heeft gespeeld om mensen in de bijstand bij Nestle heeft laten werken in een hondenvoer fabriek, waar zij onder het minimumloon werden betaald had er natuurlijk al direct een onafhankelijk onderzoek moeten worden ingesteld. Want als het aan de SP ligt wordt er onmiddellijk een einde gemaakt aan deze wanpraktijken.

Vragen

1) Waarom heeft het college niet bekend gemaakt wie er onafhankelijk onderzoek gaat doen naar de door de SP vermeende mistanden?

2) Is het college het met de SP eens dat de overheid betrouwbaar dient te zijn en dat als zij na meer dan zeven maanden niet in staat blijken te zijn om bekend te maken wie dit onderzoek gaat doen het vertrouwen in de overheid tot een dieptepunt is gekomen?

Zo niet, waarom niet?

3. Is het college het met de SP eens dat het onafhankelijk onderzoek met spoed moet worden ingesteld?

Marina Casadei
SP

Rondvraag SP. Cliëntenraad Minima Amstelveen (CMA)

De SP heeft meerdere keren technische vragen gesteld over het functioneren van de CMA. Dit is op geen enkele manier te controleren. De antwoorden op onze vragen zijn op zijn zachtst gezegd onbevredigend te noemen. Daarom wil de SP van de wethouder weten:

1) Klopt het dat de CMA jaarlijks een bedrag van 21.000 euro subsidie krijgt?

2) Hoe controleert de wethouder waaraan dit bedrag wordt besteed? Hoe kunnen de raadsleden dit controleren?

3) Is de wethouder het met de SP eens dat een cliëntenraad die zegt er voor de inwoners van Amstelveen te zijn bereikbaar moet zijn?

Wat vindt hij ervan dat dit momenteel niet het geval is?

4) Er zou een spreekuur zijn van de CMA in de Bolder, maar niemand schijnt hierover informatie te hebben. Ook de PSD niet. Heeft de wethouder hier een verklaring voor?

5) Is de wethouder het met de SP eens dat de CMA, waarvan niemand schijnt te weten wat zij doen, niet in staat is om input vanuit de achterban te geven en dus niet representatief is voor de minima?

6) Is de wethouder het met de SP eens dat een orgaan dat zegt Amstelveense minima te vertegenwoordigen en een fors subsidiebedrag ontvangt een transparante werkwijze moet hebben? Bijvoorbeeld door de publicatie van hun notulen en het verstrekken van een jaarverslag?

Rondvraag Lijst Höcker. Vervoer cliënten Odensehuis

Vanuit verschillende kanten kwamen meldingen van onbetrouwbaar vervoer voor cliënten van het Odensehuis. Het Odensehuis is een plek waar mensen met o.a dementie naartoe kunnen voor een kop koffie of een activiteit. Men ontmoet daar gelijkgestemden en wordt opgevangen om perioden van onzekerheid en stuurloosheid, dat gepaard gaat met vertwijfeling, te verwerken. Men kan plezier beleven en ontspanning halen door een bezoek aan het Odensehuis.

Het is belangrijk dat zij structuur hebben en ook vervoer dat betrouwbaar is en op de juiste tijd kan halen en brengen. Het vervoersbedrijf komt echter uit Rotterdam. Personeelsgebrek , filevorming en soms helemaal niet komen opdagen. Voor deze mensen en de begeleiders is dat een ramp.

Daarom de volgende vragen:

1. Wat zijn precies de redenen dat uit Rotterdam een vervoersbedrijf moet komen?
2. In welke mate was het college op de hoogte van de problematiek rondom vervoer?
3. Is er gekeken naar andere alternatieven?
4. Wat heeft de grootste prioriteit bij het vinden van een betrouwbaar vervoersbedrijf?
5. In welke mate speelt budget een (grote) rol?
6. Aangezien men eerder ook niet tevreden was met een ander vervoersbedrijf is per 1 januari het huidige vervoersbedrijf aangesteld. Een duurzaam Amstelveen betekent dus ook dat duurzame alternatieven onderzocht moeten worden.
7. Ziet de gemeente kans een ander middel zoals de smobtax in te zetten?

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 4

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
F. Albers
020 540 4346
f.albers@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Burgers en samenleving (B&S)
Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Onderwerp

Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte (KOR).

Gevraagd besluit

1. De Verordening Percentageregeling KOR gemeente Amstelveen 2022 vast te stellen.
2. Een bestemmingsreserve KOR in te stellen:
   a. voor onbepaalde tijd vanaf het moment van instelling;
   b. met een maximale omvang van de reserve per 31 december in de jaarstukken van € 500.000,-;
   c. met dotatie en onttrekking via de begroting en de jaarstukken, waar de inzet van de reserve plaatsvindt conform de Verordening Percentageregeling KOR Amstelveen 2022.
3. De structurele dotatie en de dekking daarvan vast te stellen via de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2023.
4. Deze structurele dotatie vierjaarlijks te herijken, voor het eerst in 2026 voor de periode 2026-2029 op basis van de dan bekende investeringsprognoses.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

In het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief 2020 en het Koersdocument Amstelveen: Op weg naar de Omgevingswet is opgenomen dat de groei van de stad moet aansluiten op de kernkwaliteiten van Amstelveen: groen, cultuur, ondernemend en internationaal. Bij de ontwikkeling staan het groene karakter en een hoogwaardig voorzieningenniveau centraal. De ontwikkeling van Amstelveen heeft tot doel om de kwaliteit en leefbaarheid van de stad te versterken. De beschikbaarheid van culturele voorzieningen, waaronder kunst in de openbare ruimte, is daarbij belangrijk.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Er wordt een Percentageregeling KOR vastgesteld waarmee structureel jaarlijks een bedrag uit de algemene middelen aan de bestemmingsreserve KOR wordt gedoteerd voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

2. Onderwijs en ontplooiing.

Aanleiding

Bij de vaststelling van de Cultuuragenda 2020-2024: De Stad als Podium heeft de raad unaniem de motie Percentageregeling beeldende kunst aangenomen. Het college wordt verzocht om een

verordening op te stellen waarmee de financiering van kunst in de openbare ruimte wordt verzekerd.

Argumenten

In de tweede helft van de vorige eeuw maakte Amstelveen ook al een snelle groei door. De kwaliteit van leven, waar cultuur onlosmakelijk deel van uitmaakte, werd daarbij niet uit het oog verloren. Dankzij een percentageregeling kon gelijktijdig met de groei van de stad een groot aantal kunstwerken voor de openbare ruimte worden aangeschaft. Mede dankzij deze regeling heeft de gemeente nu een indrukwekkende collectie van ruim tachtig kunstwerken.

In de Cultuuragenda 2020-2024 is de ambitie geformuleerd om een cultureel geïnspireerd stadslandschap te realiseren. Kunst in de openbare ruimte draagt bij aan de identiteit en aantrekkelijkheid van de stad, wijk of buurt. Kunst zet aan tot verbeelding en bevordert de leefbaarheid van de omgeving. In de motie wordt het belang van kunst in de openbare ruimte voor de leefbaarheid en culturele identiteit van de stad onderstreept.

Een percentageregeling maakt het mogelijk om de financiering van kunst in de openbare ruimte in aansluiting op de ontwikkeling van de stad structureel te waarborgen. Met de percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte komen consequent gelden beschikbaar voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte, met als doel om:

1. Bovenal de kwaliteit van de openbare ruimte te versterken.
2. Inwoners in contact te brengen met eigentijdse kunsttoepassingen.
3. De relatie tussen kunst en architectuur en/of stedenbouw te versterken.
4. De mogelijkheden om kunstopdrachten te verstrekken aan (Amstelveense) kunstenaars uit te breiden.

Bij het opstellen van deze percentageregeling is conform de motie gekeken naar de standaardverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de regelingen van andere gemeenten. Hoewel de meeste regelingen zijn gebaseerd op deze standaardverordening, is een percentageregeling in elke gemeente anders en toegespitst op de lokale situatie aldaar. Deze percentageregeling is op basis van dit onderzoek, het advies van de Adviescommissie Beeldende Kunst en interne afstemming tot stand gekomen. De verordening en een nota van toelichting zijn opgenomen in de bijlagen.

Kanttekeningen

Het is met de invoering van de Omgevingswet niet meer mogelijk om een percentageregeling als deze toe te passen op grondexploitaties. Een financiële bijdrage voor de realisatie van kunst is niet afdwingbaar. Er zijn wel andere manieren denkbaar om de kosten voor kunst in de openbare ruimte direct of indirect te verhalen op ontwikkelaars. Dit is met name interessant bij grootschalige gebiedsontwikkelingen (bijvoorbeeld Legmeer), die grote invloed hebben op de openbare ruimte en waarmee hoge bedragen gemoeid zijn. Hiermee kan invulling worden gegeven aan het cultureel geïnspireerde landschap zoals geformuleerd in de Cultuuragenda 2020-2024. Op dit moment wordt volstaan met bovenstaande constatering. Indien gewenst kan in een volgende raadsperiode nader worden onderzocht wat wel mogelijk is.

De percentageregeling wordt toegepast *over* de gemeentelijke bijdrage in de kosten. Dit betekent dat er gelden beschikbaar worden gesteld uit de algemene middelen. Een percentage *van* de reeds beschikbaar gestelde gemeentelijke bijdrage in de projectkosten zou in feite een bezuiniging betekenen, wat ten koste gaat van de kwaliteit van gebouwen, bouwwerken en infrastructurele werken.

Financiën

De percentageregeling is van toepassing op de gemeentelijke bijdrage in de totale kosten voor nieuwbouw en verbouw van gebouwen en bouwwerken en de aanleg en heraanleg van infrastructurele werken. Het gaat specifiek om de kosten die zijn opgenomen in het

Investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed (onrendabele projecten) en het Meerjarenprojectplan Buitenruimte (investering in wegen en kunstwerken; groen, water en spelen). Dit zijn projecten die een directe invloed hebben op de openbare ruimte en waaraan de gemeente bijdraagt in de kosten. Het bedrag voor de realisatie van kunst wordt aan de hand van een percentage van 1% berekend over de vierjarige ramingen van bovengenoemde kosten. Het bedrag wordt vierjaarlijks herijkt en aangevraagd.

Perspectiefnota 2023

Bovenstaande werkwijze betekent concreet dat bij de Perspectiefnota 2023 gelden worden aangevraagd voor vier jaar. Daar de kostenraming voor 2025 nog niet bekend is, worden voor de berekening de kostenramingen voor 2021, 2022, 2023 en 2024 gebruikt. Bij het toepassen van een percentage van 1% over deze vier jaar gaat het in totaal om een bedrag van € 962.000,-. Dit betekent dat er jaarlijks € 241.000,- beschikbaar komt voor kunst in de openbare ruimte. In 2026 wordt het bedrag herijkt op basis van de dan bekende kostenramingen.

x € 1.000

	2022	**2023**	**2024**	**2025**[1]
Buitenruimte, investering: - wegen en kunstwerken - groen, water en spelen	6.981	6.332	2.426	2.785
Maatschappelijk vastgoed - onrendabele projecten	20.614	26.517	10.696	19.884
Totaal	27.595	32.849	13.122	22.669
1%	276	328	131	227

[1] Grondslag 2021.

Besteding

Het bedrag wordt zoveel mogelijk naar verhouding gebruikt bij de projecten waarop de percentageregeling van toepassing is. Het gaat om de realisatie van kunst bij maatschappelijk vastgoed en projecten in de buitenruimte. Maatschappelijk vastgoed heeft betrekking op onder andere wijkcentra, sportaccommodaties en scholen. Het gaat de komende jaren bijvoorbeeld om de nieuwbouw van het Keizer Karel College of een extra zwembad bij De Meerkamp. Bij projecten in de buitenruimte gaat het om wegen en kunstwerken of groen, water en spelen. Er zou bijvoorbeeld een kunsttoepassing gerealiseerd kunnen worden bij de brug die wordt aangelegd bij de Bouwerij of bij de nieuwe skatebaan. De Adviescommissie Beeldende Kunst adviseert bij welke projecten een kunsttoepassing het meest passend is.

Bestemmingsreserve KOR

Er wordt een bestemmingsreserve KOR ingesteld. De jaarlijkse dotatie en onttrekking aan de bestemmingsreserve wordt via de begroting en de jaarstukken vastgesteld. De gelden worden besteed aan de realisatie en het onderhoud van een kunsttoepassing (kosten voor voorbereiding, honorarium kunstenaar, vervaardiging, fundering en/of bevestiging, transport, vergunning, promotie en tijdelijke uitbreiding projectbegeleiding) en alle kosten die direct aan de realisatie kunnen worden toegerekend. De bestemmingsreserve wordt voor onbepaalde tijd ingesteld bij de vaststelling van dit raadsbesluit. De bestemmingsreserve kent geen minimale maar wel een maximale omvang van € 500.000,- om de daadwerkelijke besteding van de gelden te verzekeren.

Communicatie

1. Bekendmaking in het Gemeenteblad op officielebekendmakingen.nl. De regeling is daarna beschikbaar in de databank met lokale wet- en regelgeving op overheid.nl en op de gemeentelijke website.
2. Het is zaak om de percentageregeling na vaststelling direct te delen met de betrokken medewerkers, om er zorg voor te dragen dat de percentageregeling wordt toegepast.

Procedure

1. De raad wordt bij de Perspectiefnota 2023 voorgesteld om voor de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025 jaarlijks een bedrag te doteren aan de bestemmingsreserve Kunst in de Openbare Ruimte. De dotatie wordt vierjaarlijks herijkt, voor het eerst in 2026 voor de periode 2026-2029 op basis van de dan bekende kostenramingen.
2. De kunsttoepassingen die voortkomen uit de percentageregeling worden gerealiseerd volgens het bijgevoegde Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR. Hierin is ingevolge de motie de positie van Amstelveense kunstenaars benoemd, maar ook de wijze van participatie.
3. De uitvoering van deze percentageregeling wordt na vier jaar geëvalueerd.

Bijlagen

Bijlage 1 - Verordening Percentageregeling KOR gemeente Amstelveen 2022.
Bijlage 2 – Nota van toelichting bij de Verordening Percentageregeling KOR gemeente Amstelveen 2022.
Bijlage 3 - Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR.
Bijlage 4 – Advies Adviescommissie Beeldende Kunst d.d. 22 november 2021.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De Verordening Percentageregeling KOR Amstelveen 2022 vast te stellen.
2. Een bestemmingsreserve KOR in te stellen:
   d. voor onbepaalde tijd vanaf het moment van instelling;
   e. met een maximale omvang van de reserve per 31 december in de jaarstukken van € 500.000,-;
   f. met dotatie en onttrekking via de begroting en de jaarstukken, waar de inzet van de reserve plaatsvindt conform de Verordening Percentageregeling KOR Amstelveen 2022.
3. De structurele dotatie en de dekking daarvan vast te stellen via de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2023.

4. Deze structurele dotatie vierjaarlijks te herijken, voor het eerst in 2026 voor de periode 2026-2029 op basis van de dan bekende investeringsprognoses.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens

Besluit van de raad van de gemeente Amstelveen tot vaststelling van de verordening Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte gemeente Amstelveen 2022

Zaaknummer: Z21-092023

De raad van de gemeente Amstelveen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 januari 2022;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet

besluit vast te stellen de:

Verordening Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte gemeente Amstelveen 2022

Artikel 1 Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
- adviescommissie beeldende kunst: een vaste door het college ingestelde adviescommissie als bedoeld in artikel 84 Gemeentewet, bestaande uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van kunst en cultuur;
- bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;
- gebouw: bouwwerk als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel c van de Woningwet;
- kunstopdracht: een door het college verstrekte opdracht aan één of meer beeldende kunstenaars of vormgevers tot het vervaardigen of ontwerpen van een kunstwerk;
- kunstwerk: een voortbrengsel van (toegepaste) beeldende kunst of vormgeving;
- openbare ruimte: een fysieke plaats of ruimte die voor iedereen toegankelijk is;
- reserve: in de gemeentebegroting opgenomen reserve voor uitvoering van deze verordening, genaamd de bestemmingsreserve Kunst in de Openbare Ruimte;
- werk: een infrastructurele voorziening, geen bouwwerk of gebouw zijnde.

Artikel 2 Toepassingsbereik
1. De verordening is van toepassing op de bouw en verbouw van gemeentelijke bouwwerken en gemeentelijke gebouwen, alsmede op de aanleg en heraanleg van gemeentelijke werken.
2. De raad kan een maximumbedrag instellen, indien de totale kosten van bouwwerken, gebouwen en werken als bedoeld in artikel 2, eerste lid, niet in verhouding staan tot het benodigde bedrag voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte.

Artikel 3 Bedrag voor kunstwerken
1. Over de vierjarige raming van de gemeentelijke bijdrage in de totale kosten van nieuwbouw, verbouw, aanleg en heraanleg, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, wordt een bedrag berekend ten behoeve van de realisatie van kunst in de openbare ruimte.
2. Het in het eerste lid genoemde bedrag bedraagt 1% over de raming van de gemeentelijke bijdrage in de totale kosten.

Artikel 4 Storting in de reserve

1. Het college stort het bedrag als bedoeld in artikel 3 direct na vaststelling van de desbetreffende begrotingspost of -wijziging van de gemeentebegroting in de reserve.
2. Het bedrag in de reserve is beschikbaar voor de realisatie en het onderhoud van kunstwerken en alle directe kosten die hieraan worden toegerekend.

Artikel 5 Procedure kunstopdrachten

1. Het college verleent de kunstopdrachten, waarbij het door het college vastgestelde Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR wordt gevolgd. In bijzondere gevallen kan het college hiervan gemotiveerd afwijken.
2. Bij de verlening van een kunstopdracht wint het college voorafgaand hieraan advies in bij de Adviescommissie Beeldende Kunst.

Artikel 6 Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 7 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte Amstelveen 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier,

Debby de Heus

De voorzitter,

Tjapko Poppens

Nota van toelichting bij de Verordening Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte gemeente Amstelveen 2022

Zaaknummer: Z21-092023
Datum: 16 februari 2022

Algemeen
In de tweede helft van de vorige eeuw maakte Amstelveen een snelle groei door. Er werden in hoog tempo nieuwe wijken gerealiseerd. De kwaliteit van leven, waar cultuur onlosmakelijk deel van uitmaakte, werd daarbij niet uit het oog verloren. Dankzij een percentageregeling kon gelijktijdig met de groei van de stad een groot aantal kunstwerken voor de openbare ruimte worden aangeschaft. Mede dankzij deze regeling heeft de gemeente nu een indrukwekkende collectie van ruim tachtig kunstwerken.

Aanleiding
De ontwikkeling van Amstelveen staat ook nu niet stil. In het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief 2020 en het Koersdocument Amstelveen: Op weg naar de Omgevingswet is opgenomen dat de groei van de stad moet aansluiten bij de kernkwaliteiten van Amstelveen, waarbij het groene karakter en een hoogwaardig voorzieningenniveau centraal staan. De ontwikkeling van Amstelveen heeft tot doel om de kwaliteit en leefbaarheid van de stad te versterken. De beschikbaarheid van culturele voorzieningen, waaronder kunst in de openbare ruimte, is daarbij belangrijk.

De raad heeft in 2019 unaniem de motie Percentageregeling beeldende kunst aangenomen. Met een percentageregeling wordt de financiering van kunst in de openbare ruimte gewaarborgd. In de motie wordt het belang van kunst in de openbare ruimte voor de leefbaarheid van onze omgeving en de culturele identiteit van de stad onderstreept.

Percentageregeling beeldende kunst
Er zijn verschillende gemeenten in Nederland die een percentageregeling hebben getroffen om de financiering van de kunst in de openbare ruimte te waarborgen. Bij het opstellen van deze percentageregeling is dan ook onderzoek gedaan naar regelingen van andere gemeenten. Hoewel de meeste regelingen zijn gebaseerd op de standaardverordening van de VNG, is een percentageregeling in elke gemeente anders en toegespitst op de lokale situatie aldaar. Deze percentageregeling komt in grote lijnen overeen met de modelverordening van de VNG, maar is ook zo toegespitst dat de verordening werkbaar en toepasbaar is in Amstelveen.

Doelstelling
In de Cultuuragenda 2020-2024 is de ambitie geformuleerd om een cultureel geïnspireerd stadslandschap te realiseren. Een percentageregeling maakt het mogelijk om de financiering van kunst in de openbare ruimte in aansluiting op de ontwikkeling van de stad te waarborgen. Met de percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte komen consequent gelden beschikbaar voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte, met als doel om:

- Bovenal de kwaliteit van de openbare ruimte te versterken;
- Inwoners in contact te brengen met eigentijdse kunsttoepassingen;
- De relatie tussen kunst en architectuur en/of stedenbouw te versterken;
- De mogelijkheden om kunstopdrachten te verstrekken aan (Amstelveense) kunstenaars uit te breiden.

Reikwijdte
In de percentageregeling wordt een breed begrip van kunst in de openbare ruimte gehanteerd. Het betreft niet alleen traditionele beeldenkunst, maar juist kunsttoepassingen die een directe invloed hebben op het gebruik van de openbare ruimte en/of deze op een bepaalde manier benadrukken. Op deze manier kunnen de gelden van de percentageregeling worden ingezet om een prikkelend cultureel stadslandschap te creëren dat uitnodigt, inspireert en ontmoetingen faciliteert.

Aard van de regeling

Gemeenten die een percentageregeling instellen doen dit bij besluit van de raad. Op basis van de percentageregeling wordt over de kosten van gemeentelijke gebouwen, bouwwerken of werken een bedrag gereserveerd voor kunst in de openbare ruimte. De gemeente heeft hierbij in beginsel twee mogelijkheden:

1. het bedrag komt rechtstreeks op de gemeentebegroting in een bestemmingsreserve beeldende kunst;
2. het bedrag wordt in een fonds gestort, dat is ondergebracht bij een stichting.

De eerste variant wordt in de praktijk het meest gebruikt. Het instellen van een bestemmingsreserve is eenvoudiger dan het oprichten van een fonds en brengt minder bestuurlijke lasten met zich mee.

Bestemmingsreserve Kunst in de Openbare Ruimte

Sinds de dualisering zijn zowel de posities als de bevoegdheden van college- en raadsleden gescheiden. De raad stelt kaders en controleert en het college heeft de bestuursbevoegdheden en legt verantwoording af.

De raad heeft het budgetrecht, dat wil zeggen het recht om over middelen te beschikken. Artikel 189 van de Gemeentewet bepaalt dat de raad jaarlijks, voor alle taken en activiteiten, de bedragen op de begroting brengt die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden. Tevens is bepaald dat slechts uitgaven mogen worden gedaan tot de bedragen die op de begroting zijn gebracht. De essentie van het budgetrecht is dat de raad door middel van de vaststelling van de begroting het college machtigt tot uitvoering conform de begroting. De begroting is daarmee tevens de basis voor de bedrijfsvoering en de basis voor de verantwoording door middel van de jaarstukken.

In de begroting wordt echter maar in beperkte mate rekening gehouden met de inzet van bestemmingsreserves voor het realiseren van taken. Normaal gesproken is alleen de planmatige inzet van deze reserves opgenomen. Het kan echter voorkomen dat in de loop van een begrotingsjaar blijkt dat het nodig is de bestemmingsreserve beeldende kunst in te zetten. In dat geval dient het college toestemming te vragen aan de raad voor de aanwending van deze reserve.

Op grond van artikel 54 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BVV) moet het college zich in de toelichting op de jaarrekening verantwoorden over het verloop van iedere reserve, dus ook de bestemmingsreserve Kunst in de Openbare Ruimte.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Definities

Onderdeel a: Adviescommissie Beeldende Kunst

Deze commissie adviseert het college met betrekking tot het realiseren van kunstwerken in de openbare ruimte. Het betreft een vaste door het college ingestelde adviescommissie als bedoeld in artikel 84 Gemeentewet, bestaande uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van kunst en cultuur. De wijze van advisering is uitgewerkt in het Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR.

Onderdeel b: bouwwerk

De vraag of er al dan niet sprake is van een bouwwerk, is moeilijk te beantwoorden mede omdat de Woningwet geen definitie geeft van het begrip bouwwerk. Een in de jurisprudentie en het spraakgebruik aanvaarde definitie is: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren. In deze verordening is aangesloten bij deze algemeen aanvaarde definitie.

Onderdeel c: gebouw

Artikel 1, eerste lid, onderdeel c, van de Woningwet geeft als definitie van het begrip 'gebouw': elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

Onderdeel d: kunstopdracht
Een kunstopdracht is een door het college verstrekte opdracht aan één of meer beeldende kunstenaars of vormgevers tot het vervaardigen of ontwerpen van een kunstwerk. Bij een kunstopdracht wordt de modelovereenkomst gemeentelijke beeldende kunstopdracht van de VNG gehanteerd.

Onderdeel e: kunstwerk
Er wordt een breed begrip van kunst gehanteerd. Het betreft niet alleen traditionele kunstwerken, maar juist kunsttoepassingen die een directe invloed hebben op het gebruik van de openbare ruimte en/of deze op een bepaalde manier benadrukken.

Onderdeel h: werk
Bij het begrip werk valt te denken aan infrastructurele voorzieningen zoals wegen, infrastructurele kunstwerken (bijv. bruggen of tunnels), groen, water en spelen.

Artikel *2* Toepassingsbereik
Artikel 2 van de verordening geeft de reikwijdte weer, oftewel: in welke gevallen is de verordening wel of niet van toepassing. In het eerste lid is bepaald dat de verordening van toepassing is op nieuwbouw en verbouw van bouwwerken en gebouwen en op de aanleg en heraanleg van werken waaraan de gemeente bijdraagt in de kosten. Het gaat specifiek om projecten waarvan de kosten zijn geraamd in het Investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed (onrendabele projecten) en het Meerjarenprojectplan Buitenruimte (investeringen in wegen en kunstwerken; groen, water en spelen). Dit zijn projecten die een directe invloed hebben op de openbare ruimte en waaraan de gemeente bijdraagt in de kosten. Een kunsttoepassing is hier op zijn plaats. Renovatie en onderhoud van gebouwen, bouwwerken en werken worden in deze verordening buiten beschouwing gelaten.

In het tweede lid is de mogelijkheid tot het instellen van een maximumbedrag opgenomen. Dit biedt de raad de mogelijkheid om een plafond te stellen als het bedrag voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte onevenredig hoog wordt. Het is dan mogelijk niet meer haalbaar om de gelden daadwerkelijk te besteden. Bij het instellen van een maximumbedrag is de verordening niet van toepassing op het meerdere. Het bedrag voor kunst in de openbare ruimte wordt berekend over het gemiddeld van vier jaar. Er is geen minimumbedrag opgenomen in de verordening, omdat het percentage wordt berekend over de totale kosten en niet separaat bij ieder project. Een minimumbedrag is daarom niet relevant. Dit wordt nader toegelicht onder artikel 3.

Artikel 3 Bedrag voor kunstwerken
Artikel 3 van de verordening geeft de berekening van het bedrag voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte weer. In het eerste lid is opgenomen dat het gaat om een percentage *over* de gemeentelijke bijdrage in de kosten. Dit betekent dat er gelden beschikbaar worden gesteld uit de algemene middelen.
Een percentage *van* de gemeentelijke bijdrage in de kosten zou in feite een bezuiniging betekenen, wat ten koste gaat van de kwaliteit van gebouwen, bouwwerken en infrastructurele werken.

In het eerste lid is eveneens opgenomen dat het bedrag wordt berekend over de vierjarige raming van de gemeentelijke bijdrage in de totale kosten van nieuwbouw, verbouw, aanleg en heraanleg. Het percentage wordt berekend over een raming van de gemeentelijke bijdrage in de totale kosten en niet separaat bij ieder project. Hierdoor zijn er minder administratieve lasten aan verbonden. Bovendien is zo vooraf duidelijk hoeveel gelden er over vier jaar in totaal beschikbaar zijn voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte. Op deze manier kan gelijktijdig met de ontwikkeling van een project een kunstwerk worden gerealiseerd dat daarop aansluit.

In het tweede lid is een vast percentage van 1% opgenomen in plaats van een glijdende schaal. Dit is duidelijker en makkelijk toepasbaar.

Artikel 4 Storting in de reserve
In artikel 4 van de verordening wordt de storting in de reserve geregeld. Het bedrag wordt direct na vaststelling van de desbetreffende begrotingspost of –wijziging van de gemeentebegroting in de reserve gestort. Indien het college gelden uit de reserve wil onttrekken om aan te wenden voor een kunstopdracht, dient zij hiertoe toestemming te hebben verkregen van de raad. Dit laatste is in verband met het budgetrecht van de raad.

De gelden zijn beschikbaar voor de realisatie en het onderhoud van een kunstwerk (kosten voor voorbereiding, honorarium kunstenaar, vervaardiging, fundering en/of bevestiging, transport, vergunning, promotie en tijdelijke uitbreiding projectbegeleiding) en alle kosten die hieraan direct worden toegerekend. Hoewel er een structureel budget is voor onderhoud, zijn de kosten voor eigentijdse kunsttoepassingen van dien grootte dat hiervoor ook middelen worden gereserveerd.

Artikel 5 Procedure kunstopdrachten
Artikel 5 geeft de procedure rondom de verlening van kunstopdrachten weer. Zoals de raad beschikt over het budgetrecht, zo is het college het bevoegde orgaan om tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten (artikel 160, eerste lid, onderdeel e Gemeentewet). Derhalve verstrekt het college een kunstopdracht aan een kunstenaar. Het college volgt hierbij het Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR. Bij de verlening van kunstopdrachten wordt de Modelovereenkomst gemeentelijke beeldende kunstopdracht van de VNG gehanteerd.

Het college wint voorafgaand aan de verlening van een kunstopdracht advies in bij de Adviescommissie Beeldende Kunst. Het betreft een door het college ingestelde adviescommissie als bedoeld in artikel 84 Gemeentewet, bestaande uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van kunst en cultuur. Op grond van de Gemeentewet (artikel 83 en 84) mogen leden van de raad geen lid zijn van een door het college ingestelde adviescommissie. De punten waarop de Adviescommissie Beeldende Kunst adviseert zijn uitgesplitst in het Protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR.

Artikel 6 Onvoorziene gevallen
Dit artikel kan worden gezien als een hardheidsclausule. Een voorbeeld van een situatie waarop deze bepaling van toepassing zou kunnen zijn is, een zorginstelling, die niet door de gemeente is gefinancierd of gesubsidieerd, maar waarvoor de gemeente het wel wenselijk acht dat er een kunstwerk wordt geplaatst.

Artikel 7 Inwerkingtreding; citeertitel
Artikel 142 van de Gemeentewet bepaalt dat alle verordeningen in werking treden op de achtste dag na bekendmaking, tenzij een ander tijdstip daarvoor is aangewezen.

Protocol kunstopdrachten Percentageregeling KOR

In 2022 wordt een Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte (KOR) vastgesteld. Om de besteding van de gelden die hiermee beschikbaar komen voor de realisatie van kunst in de openbare ruimte te waarborgen, wordt een protocol kunstopdrachten percentageregeling KOR opgesteld. Dit protocol is gebaseerd op de gangbare processen in andere gemeenten. Bij een kunstopdracht wordt de Fair Practice Code toegepast en wordt de modelovereenkomst gemeentelijke beeldende kunstopdracht van de VNG gehanteerd. In het protocol worden de volgende fasen en stappen onderscheiden:

1. Initiatieffase

Berekenen en reserveren kunstbudget

Bij de start van de vierjarige termijn neemt het cluster kunst en cultuur contact op met de afdeling Financiën over de berekening van het percentage. De raad beslist over de dotatie en onttrekking aan de bestemmingsreserve Kunst in de Openbare Ruimte via de begroting en de jaarstukken. De afdeling Financiën levert dan ook de informatie aan welke projecten er met de betreffende budgetten zijn gefinancierd en hoe groot het aandeel van deze projecten binnen de reserve is. Het totale gereserveerde bedrag wordt zoveel mogelijk naar verhouding verdeeld over de verschillende projecten. De Adviescommissie Beeldende Kunst (ABK) adviseert bij welke projecten een kunsttoepassing het meest passend is.

Samenstelling werkgroep

Het cluster kunst en cultuur trekt een externe projectleider KOR aan om de kunstopdracht te begeleiden. De projectleider kunst stelt met de projectmanager van het betreffende project een werkgroep samen. In deze werkgroep nemen deel: projectmanager, projectleider KOR en gebruiker(s) van het project. Een afgevaardigde van de ABK, de stadsbouwmeester en/of de architect nemen indien gewenst of noodzakelijk vanwege de grootte van de opdracht deel aan de werkgroep.

2. Definitiefase

Formuleren van de kunstopdracht en randvoorwaarden

De Adviescommissie Beeldende Kunst adviseert welke mogelijkheden er zijn voor een kunsttoepassing bij het project of in de directe omgeving ervan. In de percentageregeling wordt een breed begrip van kunst in de openbare ruimte gehanteerd. Het betreft niet alleen traditionele beeldenkunst, maar juist kunsttoepassingen die een directe invloed hebben op het gebruik van de openbare ruimte en/of deze op een bepaalde manier benadrukken. In de bijlage zijn hiervan mogelijke voorbeelden gegeven.

De projectleider kunst doet in samenspraak met de projectmanager een voorstel voor een kunstopdracht. De Adviescommissie Beeldende Kunst adviseert hierover. In de kunstopdracht wordt vastgesteld welke vorm van kunst het meest passend is bij of in de directe omgeving van het project en welke randvoorwaarden hierbij gesteld moeten worden. Het gaat om:

- Kunstvorm
- Budget
- Locatie
- Maten/volumes
- Karakteristiek van de omgeving
- Kleur/materiaaleisen
- Inhoudelijk kader
- Onderhoudseisen
- Levensduur

De ABK adviseert afhankelijk van de kunstvorm welke uitvraag (ontwerpwedstrijd of opdrachtverlening) het meest passend is.

3. Ontwerpfase

Bepalen van de kunstopdracht en randvoorwaarden

De werkgroep buigt zich over de kunstopdracht waarover de Adviescommissie Beeldende Kunst heeft geadviseerd en stelt deze vast. De werkgroep kan beargumenteerd afwijken

van het advies van de Adviescommissie Beeldende Kunst en aanvullende voorwaarden stellen.

A) Bij ontwerpwedstrijd
De ontwerpwedstrijd, waarbij de kunstopdracht en randvoorwaarden zijn geformuleerd, wordt zowel lokaal als (inter)nationaal uitgezet. Lokaal gebeurt dit via de lokale kunstenaarsvereniging en lokale media, (inter)nationaal gebeurt dit via bijvoorbeeld BK Informatie en Artenda. Bij een inzending dient een kunstenaar het idee voor de opdracht toe te lichten en een portfolio mee te sturen.

B) Bij opdrachtverlening: Longlist kunstenaars
De Adviescommissie Beeldende Kunst stelt voor deze kunstopdracht een longlist van zes kunstenaars op, waarin tenminste twee kunstenaars uit Amstelveen zijn opgenomen. Dit is naar aanleiding van de motie Percentageregeling beeldende kunst van de raad, waarin wordt gevraagd om de positie van Amstelveense kunstenaars te waarborgen. De longlist kan eventueel worden voorzien van een aanbeveling.

Shortlist kunstenaars en opdrachtverlening schetsontwerp
Met inachtneming van de Europese aanbestedingsdrempels wordt voor opdrachten tot aan deze drempel altijd een meervoudige onderhandse aanbesteding toegepast. De werkgroep selecteert drie kunstenaars van de longlist of uit de inzendingen voor de wedstrijd, waarin tenminste één kunstenaar uit Amstelveen is geselecteerd. De projectleider kunst verleent op basis hiervan aan deze drie kunstenaars opdracht voor het maken van een schetsontwerp. Er is een vergoeding van maximaal 1.500 euro per kunstenaar beschikbaar.

4. Voorbereidingsfase

Beoordeling schetsontwerpen
De kunstenaars presenteren hun ontwerpen aan de werkgroep. De schetsontwerpen worden beoordeeld door de werkgroep en de Adviescommissie Beeldende Kunst aan de hand van de voorwaarden uit de opdrachtverlening en de volgende criteria:

- Artistieke kwaliteit van het ontwerp,
- Locatie overstijgende impact,
- Technische houdbaarheid,
- Maat-en-schaalverhoudingen in relatie tot architectuur en de omgeving.

Het feit of een kunstenaar al dan niet woonachtig is in Amstelveen is geen criterium en wordt dan ook niet betrokken bij de beoordeling van de schetsontwerpen. Indien een schetsontwerp niet aan de voorwaarden uit de opdrachtverlening voldoet, dan wordt deze niet verder in procedure gebracht.

Inwonerparticipatie
Inwoners kunnen via het platform Denk Mee Amstelveen gedurende twee weken stemmen op de schetsontwerpen. Hier wordt een persbericht over verspreid door de gemeente. Inwoners binnen een cirkel van 100 meter worden daarnaast per brief geïnformeerd over de voorgenomen kunstopdracht en de mogelijkheid om op de schetsontwerpen te stemmen.

Opdrachtverlening definitief ontwerp
Op basis van de beoordeling van de werkgroep, de Adviescommissie Beeldende Kunst en de stemmen van inwoners maakt de werkgroep een keuze voor één ontwerp. De projectleider KOR verleent op basis hiervan aan deze kunstenaar opdracht voor het maken van een definitief ontwerp. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de grootte van het budget en de specifieke kunstopdracht.

5. Realisatie

Opdrachtverlening uitvoering
De werkgroep stelt het definitief ontwerp al dan niet vast. Op basis hiervan verleent de projectleider KOR opdracht voor de realisatie van het kunstwerk. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de grootte van het budget en de specifieke kunstopdracht. In de opdracht tot uitvoering worden de afspraken voor de uitvoeringsfase (zoals

vergunningaanvraag, transport en plaatsing) en de oplevering van het kunstwerk beschreven.

Uitvoering
De uitvoering is per kunstopdracht anders. Een goede afstemming en organisatie tussen de projectmanager, projectleider KOR en de kunstenaar zijn vereist.

Oplevering
De eerste oplevering bestaat uit een schriftelijke kennisgeving van de kunstenaar aan de opdrachtgever dat het kunstwerk is vervaardigd of geplaatst overeenkomstig het definitief ontwerp. De projectleider KOR keurt de kunsttoepassing, al dan niet samen met (een afvaardiging van) de werkgroep, en stelt de kunstenaar schriftelijk in kennis van de aanvaarding of afkeuring van het kunstwerk.

Overdracht en onderhoud
Na oplevering wordt het kunstwerk overdragen aan de gemeente. Het kunstwerk wordt feestelijk onthuld. Bij de oplevering wordt door de kunstenaar een onderhoudsinstructie opgesteld. Het onderhoud wordt adequaat uitgevoerd door de gemeente.

Bijlage 1 – Voorbeelden

In plaats van 'beeldende kunst' spreken we in dit geval liever over 'interventies' in de openbare ruimte. Het betreft niet alleen traditionele beeldenkunst, maar juist kunsttoepassingen die een directe invloed hebben op het gebruik van de omgeving en/of deze op een bepaalde manier benadrukken. Zo kan er ook gedacht worden aan kunstobjecten die tevens een gebruiksfunctie hebben in de openbare ruimte of die onderdeel zijn van de infrastructuur, zoals bruggen, paden, bankjes en tuinen. Op deze manier kunnen de gelden van de percentageregeling worden ingezet om een prikkelend cultureel stadslandschap voor Amstelveen te creëren dat uitnodigt, inspireert en ontmoetingen faciliteert. De precieze kunsttoepassing is afhankelijk van het specifieke project waarop de percentageregeling van toepassing is.

Om een idee te krijgen van wat er onder artistieke interventies in de openbare ruimte kan worden verstaan volgt een aantal voorbeelden van dit soort kunsttoepassingen.

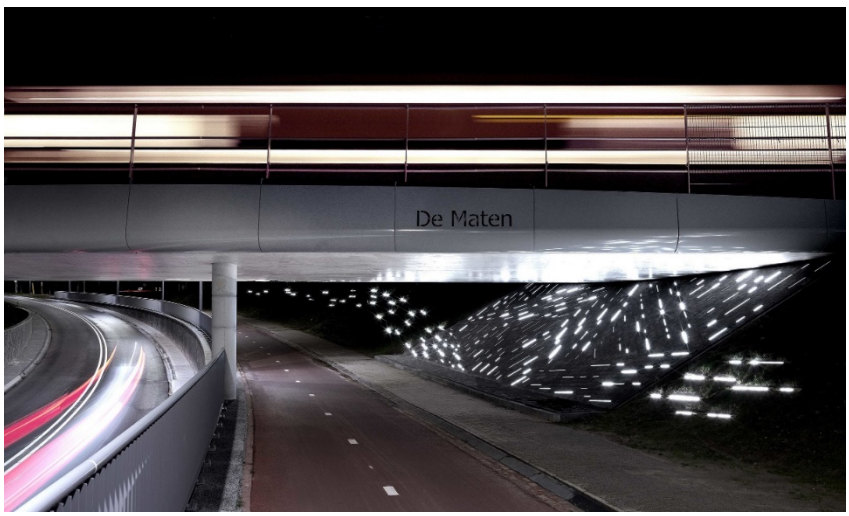
Martijn Sandberg – 'Van Hier Naar Daar' (Hoorn)
Een eerste voorbeeld is deze brug in Bangert en Oosterpolder (gemeente Hoorn), een werk van Martijn Sandberg. Hierbij is heel duidelijk hoe het kunstobject onderdeel is van de infrastructuur.

Moniek Toebosch – 'Engelenzender' (Houtribdijk: Lelystad – Enkhuizen)
Een ander voorbeeld van een werk dat interactie met de omgeving en de voorbijganger opwekt is 'Engelenzender' van Moniek Toebosch. Dit werk is geplaatst bij een snelweg in Flevoland. Op het bord staat een radiofrequentie aangegeven. Wie afstemde op de aangegeven radiofrequentie op het bord kreeg tussen 1994 en 1999 29 km lang engelengezang te horen. Sinds kort is de zender weer te beluisteren via een app, dankzij de tentoonstelling Vrijheid in Museum de Fundatie.

Matthias Oostrik – 'Een Spoor van Water' (Assen)
Dit kunstwerk van Matthias Oostrik, 'Een Spoor van Water', bevindt zich in een tunnel in Assen. Het digitale lichtkunstwerk bestaat uit meer dan 400 lichtgevende stenen en is interactief. Telkens als er een trein over de spoortunnel rijdt, ontspringt er een lichtstroom die het effect geeft van een waterval. Daarbij stroomt het licht over de bestrating van het talud. De lichtstroom is zowel te zien voor treinreizigers als fietsers en voetgangers.

Studio Giftig (Den Bosch)
Murals en street art zouden ook een goede bestemming kunnen zijn voor de gelden. Deze hoge silo's staan op het Verkade terrein in Den Bosch, waar de oude fabriekspanden een nieuwe bestemming hebben gekregen. Het terrein is inmiddels een echte culturele hotspot geworden met veel horeca, film- en theaterzalen, terrassen en ruimtes om af te huren, en deze kleurrijke schilderingen passen erg goed bij de levendigheid en creativiteit van hun omgeving.

Marcus Coates – 'Arrivals, Departures' (Utrecht Centraal)

Boven de voetgangerspassage van het station, aan het hoge golvende plafond van staalplaten, liet Coates een ledscherm bevestigen. Het is het soort scherm waarop je reisinformatie zou verwachten, dus het valt nauwelijks op. Maar het lichtbord geeft geen vertrekinformatie aan, het toont iedere dag een nieuwe update uit de natuur. De borden van Coates relativeren de spits, maken je bewust van de tijd. Niet van de vijf minuten die je nog hebt om de trein te halen, maar van de jaargetijden.

Florentijn Hofman – 'Poldervos' (Rotterdam)

Via een gemeentelijke opdracht aan Zakenexpert, een organisatie die winkelgebieden opknapt, werd in overleg met bewoners en ondernemers al in 2016 de wens geuit om een kunstwerk te realiseren speciaal voor de Schiedamseweg. Na verschillende presentatie-avonden en een selectieprocedure werd in 2017 gekozen voor het voorstel van Florentijn Hofman. BKOR, het programma Beeldende Kunst en Openbare Ruimte van CBK Rotterdam, begeleidde het proces in opdracht van gemeente Rotterdam. Het kunstwerk is gerealiseerd als onderdeel van Veerkrachtig Bospolder-Tussendijken 2028, een programma om de wijk Bospolder-Tussendijken te verbeteren.

De vos heeft zijn naam te danken aan zijn locatie (Bospolder-Tussendijken), die herinnert aan een inmiddels onzichtbaar verleden van dit gebied, dat bestond uit bos, polder en dijken. Voor Hofman is de Bospoldervos een ode aan de natuur én aan de stad: de vos sluipt de stad binnen met een plastic tasje in zijn bek. Maar het beeld roept ook vragen op. Want wat zit er eigenlijk in het tasje? "Gaat hij rommel opruimen? Of heeft hij boodschappen gedaan?"

Rudolf Teunissen - 'Broken Light' (Rotterdam)

Rudolf Teunissen (kunstenaar) ontwierp met Thomas Linders (ind ontwerp) en Marinus van der Voorden (fysica) Broken Light in Rotterdam als lichtsculptuur/ruimte met gebruik van adaptief licht en licht als vormgever van ruimte. Het project ontving veel awards omdat er met (openbare) verlichting, identiteit en atmosfeer tot sociale belevingsmeerwaarde werd vormgeven.

Jaume Plensa – 'Love' (Leeuwarden)

Voor iedereen vanuit het centraal station van Leeuwarden is Plensa's fontein Love een onontkoombare blikvanger. De fontein bestaat uit twee 7 meter hoge, witte hoofden van een jongen en een meisje die op een ovaalvormig zwart plateau staan. Hun gezichten zijn naar elkaar toegewend maar hun ogen zijn gesloten. Beider gezichtsuitdrukking is sereen, bijna meditatief. 'Ze dromen', zegt Plensa, 'voor kinderen is de toekomst een droom vol beloftes.' Om de twee kinderhoofden heen hangt een 2 meter hoge mistwolk waar de bezoeker in rond kan dwalen.

Plensa kreeg zijn inspiratie voor de mistfontein toen hij 's morgens vroeg de nevel boven de Friese velden zag. 'In Friesland', zei hij, 'komt het water uit de grond.' In de volksmond heet het werk inmiddels 'Mistfontein'.

VERSLAG **Jeugd & Samenleving**

Onderwerp Bijeenkomst Adviescommissie Beeldende Kunst
Datum bespreking 22 november 2021
Plaats Amstelveen

Aanwezig Rein Schurink, Jan Verschoor, Margitte Verwoerdt, Gabriël Verheggen, Mette Samkalden, Rosalie Vaarten, Eveline Oostendorp, Fleur Albers

Datum verslag 26 november 2021
Opgesteld door F. Albers
Doorkiesnummer (020) 540 43 46
E-mail f.albers@amstelveen.nl

Kopie aan wethouder Herbert Raat

Actie

4. Percentageregeling Kunst in de Openbare Ruimte

Op basis van het keuzemodel adviseert de ABK over de volgende opties:

- De eerste doelstelling (kwaliteit openbare ruimte) is in de eerste plaats aan de orde. De andere doelstelling komen in de tweede plaats.
- De ABK verkiest een ruime definitie van kunst boven een beperkte definitie. De uitkomst hoeft geen traditioneel beeld te zijn, maar moet juist verder gaan. Hier moet ruimdenkend mee omgegaan worden.
- Het gaat niet alleen om kunsttoepassingen in de openbare buitenruimte, maar ook om toepassingen in de openbare binnenruimte zoals scholen, bibliotheken etc.
- Naast het toepassen van een percentage op gebouwen, bouwwerken en infrastructurele werken van de gemeente moet er ook een percentage van toepassing zijn op grondexploitaties. Op deze manier leveren ontwikkelaars ook een bijdrage aan kunst.
- De ABK adviseert om een bestemmingsreserve in het leven te roepen.
- De opbrengsten van de percentageregeling hoeven niet perse aan het betreffende project gekoppeld te worden. Het heeft wel de voorkeur om de opbrengst te gebruiken voor een kunsttoepassing bij het betreffende project, maar voor kleinere opbrengsten is dit niet realistisch. De budgetten kunnen dan samengevoegd worden om te besteden aan één kunsttoepassing.
- De ABK adviseert om 1% toe te passen. Dit is voor iedereen helder.
- Het gebruik van een glijdende schaal wordt afgeraden, omdat dit niet helder is.
- De ABK adviseert om € 100.000 als minimumbedrag te rekenen. Hiermee wordt minimaal € 1.000 opgebracht voor kunst. Dit is een redelijk bedrag.

De ABK adviseert over het protocol kunstopdrachten percentageregeling het volgende:

- De ABK wil de opties om voor een prijsvraag of opdrachtverlening te kiezen niet koppelen aan de hoogte van het beschikbare bedrag. Dit is meer afhankelijk van de gekozen kunstvorm en de opdracht die hieraan gekoppeld is.
- De ABK ziet voor zichzelf vooral een rol in de definitiefase en bij het beoordelen van de schetsontwerpen. Een afgevaardigde van de ABK neemt alleen plaats in de werkgroep als het een grote kunstopdracht betreft.

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 10

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Rob Ellermeijer

Afdeling Jeugd en samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
E. Oostendorp
020 540 4799
e.oostendorp@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Burgers en samenleving (B&S)
Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Onderwerp

Onafhankelijk advies Lokale Media.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de drie opties uit het rapport Van de Bunt ten behoeve van het onafhankelijk advies aan de gemeenteraad in het kader van een nieuwe licentieaanvraag lokale omroep bij het Commissariaat voor de Media (CvdM).
2. In te stemmen met de optie om een extern adviesbureau in te schakelen.
3. De kosten hiervan budgettair neutraal te dekken door eens in de vijf jaar eenmalig € 25.000,- op te nemen in de begroting (ingaande 2022) in plaats van een structurele raming van € 5.000,- per jaar, zoals was opgenomen, en hiervoor de meerjarenbegroting 2022-2025 te wijzigen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Een lokaal verankerd media-aanbod voor de inwoners van Amstelveen en de gemeenteraad ondersteunen met een onafhankelijk advies over het voorstel voor de aanwijzing van de lokale omroep.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Ten behoeve van de aanwijzing van een lokale omroep onafhankelijk advies aanvragen voorafgaand aan de nieuwe licentieaanvraag lokale omroep bij het CvdM in 2024.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 2. Onderwijs en ontplooiing, lokale media.

Aanleiding

Tijdens de raadsvergadering van 24 maart 2021 heeft u de motie Onafhankelijke Adviesraad Amstelveense Lokale Media aangenomen. Daarin werd het college verzocht om de mogelijkheid te onderzoeken voor de instelling van een onafhankelijke adviesraad Amstelveense Lokale Media. Het advies zou in ieder geval gewenst zijn voorafgaand aan de nieuwe licentieaanvraag lokale omroep bij het CvdM in 2024. Maar eventueel ook al voor die tijd om de twee lokale omroepen te beoordelen.
Van de Bunt Adviseurs is gevraagd te onderzoeken hoe dit onafhankelijk advies vormgegeven kan worden. Zij hebben daarbij onder andere uitgezocht hoe andere gemeenten hiermee omgaan en wat de verschillende mogelijkheden voor advisering zijn. Dit heeft geleid tot het rapport 'Advisering over aanwijzing publieke lokale media-instelling gemeente Amstelveen'. Dit rapport is op 29 december 2021 middels een collegebrief aan u verstrekt.

Argumenten

In het rapport van Van de Bunt zijn de opties voor advisering op een rij gezet: een interne adviescommissie, een externe adviescommissie of een extern adviesbureau.

De meest eenvoudige variant is een interne adviescommissie. Deze ambtelijke commissie wordt landelijk veel gebruikt. Voor een meer onafhankelijke beoordeling zullen er in deze commissie ook ambtenaren plaats nemen die geen directe betrokkenheid bij het onderwerp hebben. Financieel gezien is dit de voordeligste vorm: het kost incidenteel enige ambtelijke en bestuurlijke capaciteit, maar er zijn verder geen extra kosten.

Echter, voor nog meer onafhankelijkheid bij de beoordeling, zouden externen ingezet kunnen worden. Dit kan op twee manieren. De zwaarste variant is het inzetten van een externe adviescommissie (adviesraad). Een tussenweg is het inhuren van een extern adviesbureau.

Aan het instellen van een externe adviescommissie (adviesraad) zitten een aantal nadelen:
1. Het is de vraag of het werk om een adviesraad op te richten wel in verhouding staat tot het aantal keer dat hun advies gevraagd zal worden. Op basis van de ervaring met het oprichten van de Mediaraad kan gesteld worden dat het instellen van een adviesraad veel tijd zal vergen.
2. Gezien de landelijke ontwikkelingen (zie kanttekening) is het de vraag of het advies van de gemeenteraad aan het CvdM straks nog nodig is. Het zou zonde zijn tijd en geld te steken in een adviesraad die niet meer nodig is.
3. Het profiel van de potentiele leden van een adviesraad komt overeen met het profiel van de leden van de Mediaraad. Hoeveel mensen met dit profiel zijn er? Vissen beide adviescommissies niet uit dezelfde vijver? De (leden van de) Mediaraad inzetten is geen optie, omdat ze dan een dubbelrol krijgen. De Mediaraad heeft zelf ook al aangegeven dat een combinatie van beide functies niet verenigbaar is.

Geadviseerd wordt om te kiezen voor de ‘middenweg’: een extern adviesbureau. De voordelen van deze optie zijn:
a. Door het inzetten van externen wordt de afstand tot de partijen, en daardoor de onafhankelijkheid, groter. Misschien is een extern adviesbureau nog wel onafhankelijker dan een externe adviescommissie, waarvan de leden toch (vaak) enige binding met Amstelveen hebben.
b. Advies kan op ieder moment opgevraagd worden. Het uitzetten van een incidentele adviesvraag kost minder tijd dan het instellen en onderhouden van een adviescommissie.
c. Het inzetten van een extern adviesbureau kost minder ambtelijke capaciteit dan het instellen van een interne adviescommissie.
d. Mochten landelijke ontwikkelingen betreffende de financiering en aanwijzing van lokale omroepen er toe leiden dat advisering van de gemeenteraad niet meer nodig blijkt, dan zijn er geen onnodige investeringen (in zowel tijd als geld) gedaan.

Kanttekeningen

In het Coalitieakkoord 2021 – 2025 ‘Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst’ d.d. 15 december 2021 is onder het kopje Media het volgende opgenomen:
Om de onafhankelijkheid van de pers op lokaal niveau beter te waarborgen, hevelen we de financiering hiervan over van het Gemeentefonds naar landelijke financiering en investeren we extra.
De komende tijd zal in de gaten gehouden moeten worden hoe en wanneer dit uitgewerkt wordt.

Financiën

Van de Bunt schat in dat de kosten voor het inschakelen van een adviesbureau ongeveer € 25.000,- bedragen. Als er meer ambtelijke voorbereiding en ondersteuning wordt ingezet, kan dit bedrag lager uitvallen.

In de Perspectiefnota 2022 is er structureel € 5.000,- opgenomen voor instandhouding van een adviesraad. Dit jaarlijkse bedrag is niet benodigd bij de nu voorgestelde werkwijze, maar er volstaat een incidenteel bedrag eenmaal per vijf jaar. Voorgesteld wordt dit budgetneutraal in de meerjarenbegroting te verwerken. De structurele raming van € 5.000,- per jaar vervalt en daartegenover staat een eenmalig bedrag van € 25.000,- eens in de vijf jaar. Het voorstel is om dit zo budgetneutraal in de meerjarenbegroting te verwerken.

Communicatie

N.v.t.

Procedure

1. Een planning maken voor de wijze van advisering over een aan te wijzen lokale omroep uitgaande van advisering aan het CvdM in 2024.
2. De uitwerking van het landelijke Coalitieakkoord 2021 – 2025 d.d. 15 december 2021 in de gaten houden en, indien nodig, op basis daarvan de planning aanpassen.
3. Verwerking in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Bijlagen

Rapport 'Advisering over aanwijzing publieke lokale media-instelling gemeente Amstelveen'.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Kennis te nemen van de drie opties uit het rapport Van de Bunt ten behoeve van het onafhankelijk advies aan de gemeenteraad in het kader van een nieuwe licentieaanvraag lokale omroep bij het CvdM.
2. In te stemmen met de optie om een extern adviesbureau in te schakelen.

3. De kosten hiervan budgettair neutraal te dekken door eens in de vijf jaar eenmalig € 25.000,- op te nemen in de begroting (ingaande 2022) in plaats van een structurele raming van € 5.000,- per jaar, zoals was opgenomen, en hiervoor de meerjarenbegroting 2022-2025 te wijzigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens

vandebunt adviseurs

Advisering over aanwijzing publieke lokale media-instelling gemeente Amstelveen

15 december 2021

Uitgebracht aan: Gemeente Amstelveen

Advisering over aanwijzing publieke lokale media-instelling gemeente Amstelveen

Amsterdam, 15 december 2021

M. (Max) Burgers
L. (Lisette) Lubberman
M. (Maikki) Huurdeman

INHOUD

1. INLEIDING 1
   - 1.1 Context 1
   - 1.2 Vraagstelling 2

2. PROCEDURE EN SCENARIO'S AANWIJZING LOKALE PUBLIEKE MEDIA-INSTELLING 3
   - 2.1 Wettelijke procedure aanwijzing lokale publieke media-instelling 3
   - 2.2 Mogelijke scenario's in aanloop naar aanwijzing publieke lokale omroep Amstelveen 3

3. PRAKTIJKCASUSSEN ADVISERING GEMEENTERAAD 6
   - 3.1 Casus gemeente Leiderdorp 6
   - 3.2 Casus gemeente Apeldoorn 7
   - 3.3 Casus gemeente Gooise Meren 8
   - 3.4 Casus gemeente Zwolle 9
   - 3.5 Casus gemeente Amsterdam 10
   - 3.6 Voorbeelden van aanvullende beoordelingscriteria 11

4. OPTIES ADVISERING GEMEENTERAAD OP EEN RIJ 13
   - 4.1 Aanvullende criteria en beoordelingssystematiek voorkeursadvies 13
   - 4.2 Gremium voorbereiding voorkeursadvies 14
   - 4.3 Bredere inzet van een adviescommissie 17

5. SLOTREFLECTIE EN AANBEVELINGEN 18

BIJLAGEN WET-EN REGELGEVING PUBLIEKE LOKALE MEDIA-INSTELLINGEN 1

1. INLEIDING

1.1 Context

Tot 24 augustus 2024 is RTVA de door het Commissariaat voor de Media (CvdM) aangewezen publieke lokale media-instelling voor het verzorgen van de publieke mediadiensten in de gemeente Amstelveen. RTVA valt daarmee onder de zorgplicht van de gemeente Amstelveen voor het bekostigen van het functioneren van de aangewezen media-instelling.

De aanwijzingsprocedure kende een bijzonder verloop. Aanvankelijk was RTVA de enige lokale omroep die een aanvraag tot aanwijzing als publieke lokale media-instelling indiende bij het CvdM. De gemeenteraad van Amstelveen adviseerde het CvdM negatief over aanwijzing van RTVA en verzocht het CvdM om na afwijzing van de aanvraag op een later moment te mogen adviseren over een nieuwe aanwijzingsaanvraag. Het CvdM ging daarin niet mee. In het geval dat er één aanvraag tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling wordt ingediend, zijn de formeel wettelijke bepalingen van toepassing (artikel 2.61, tweede lid van de Mediawet 2008). RTVA voldeed aan deze bepalingen waarmee er voor het CvdM geen andere weg was dan het advies van de gemeenteraad terzijde te leggen en de aanwijzing aan RTVA te verlenen. De tussentijds bij het CvdM ingediende aanwijzingsaanvraag van Stichting AAN! Amstelveen werd niet in behandeling genomen. Deze werd naar het oordeel van het CvdM te laat ingediend. Zij achtte het in strijd met de zorgvuldige besluitvormingsprocedure om deze nieuwe aanvraag in behandeling te nemen[1].

Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders is in de raadsvergadering van 24 maart 2021 besloten om zowel RTVA alsook Stichting AAN! (AAN!) een subsidie te verstrekken conform het landelijke richtbedrag voor publieke lokale media-instellingen[2].

In diezelfde raadsvergadering van 24 maart 2021 heeft de gemeenteraad ook de motie ‘Onafhankelijke Adviesraad Amstelveense Lokale Media’ aangenomen. In deze motie wordt geconstateerd dat de gemeenteraad al ruim tien jaar in discussie is over de lokale omroep RTVA en dat er een vraagstuk is bijgekomen sinds er een tweede lokale omroep, AAN!, is bijgekomen. De motie beoogt om de politiek uit de discussie over en beoordeling van subsidieaanvragen en komende licentieaanvraag bij het CvdM te halen. Het college wordt vervolgens verzocht om de mogelijkheid te onderzoeken voor de instelling van een onafhankelijke adviesraad Amstelveense Lokale Media die, aan de hand van de door de gemeenteraad opgestelde criteria, de gemeenteraad adviseert over subsidiering, kwaliteit en diversiteit in het aanbod.

[1] Besluit Commissariaat voor de Media met kenmerk 800387/859469 van 17 november 2020
[2] Besluitenlijst van de vergadering van de gemeenteraad Amstelveen van 24 maart 2021

1.2 Vraagstelling

Om invulling te geven aan de aangenomen motie ‘Onafhankelijke Adviesraad Amstelveense Lokale Media’ heeft het college van burgemeester en wethouders de volgende onderzoeksvraag uitgezet bij Van de Bunt Adviseurs:

Gegeven de verwachting van de gemeenteraad dat er meerdere lokale omroepen zijn die in 2024 een licentieaanvraag doen bij het Commissariaat, moet de gemeenteraad op dat moment een ander advies uitbrengen dan de strikte toets aan de vereisten in de mediawet. Om dat goed beargumenteerd te kunnen doen heeft de gemeenteraad de volgende vraag:

Hoe kan de gemeenteraad het best geadviseerd worden voorafgaand aan de nieuwe licentieaanvraag lokale omroep bij het Commissariaat voor de Media in 2024?

Bij deze hoofdvraag heeft de gemeente Amstelveen de volgende subvragen gesteld:

1. Zijn er in Nederland voorbeelden van dergelijke advisering en wat kunnen we hiervan leren?
2. Welke rol kan een eventueel adviesorgaan krijgen ten opzichte van de toetsende rol van de gemeenteraad op grond van de mediawet?
3. Welke status heeft een onafhankelijk advies aan de gemeenteraad: vrijblijvend of dwingend?
4. Wat is de procedure bij een verschil van inzicht tussen het adviesorgaan en het college?

A. In het geval van een adviesraad:
    1) Wat houdt de onafhankelijkheid van de adviesraad in en hoe kan de onafhankelijkheid geborgd worden?
    2) Welke selectieprocedure voor leden is wenselijk: wie heeft zitting in de selectiecommissie?
    3) Welk profiel kandidaten past in deze adviesraad en wie stelt het profiel vast?
    4) Welk budget is wenselijk om de rol uit te kunnen voeren? Is een onderzoeksbudget bijvoorbeeld noodzakelijk?

B. In het geval van een adviesbureau:
    1) Welke selectieprocedure voor een bureau is wenselijk: wie heeft zitting in de selectiecommissie?
    2) Welk profiel heeft een onderzoeksbureau en wie stelt het profiel vast?
    3) Welk budget is wenselijk om de rol uit te kunnen voeren. Is een onderzoeksbudget bijvoorbeeld noodzakelijk?

C. Zijn er andere opties?

2. PROCEDURE EN SCENARIO'S AANWIJZING LOKALE PUBLIEKE MEDIA-INSTELLING

In dit hoofdstuk worden zowel het wettelijk kader voor aanwijzing van een publieke lokale media-instelling alsook de verschillende scenario's voor de gemeente Amstelveen uiteengezet.

2.1 Wettelijke procedure aanwijzing lokale publieke media-instelling

Aanwijzing van de publieke lokale media-instelling van een gemeente door het CvdM kan alleen plaatsvinden als een lokale omroep voldoet aan de wettelijke eisen en nadat de gemeenteraad heeft geadviseerd over de vraag of de lokale omroep aan deze eisen voldoet. De eisen zijn vastgelegd in de Mediawet (artikel 2.61, lid 2): Voor aanwijzing komen slechts instellingen in aanmerking die:

a. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn;
b. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en
c. volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Als er meerdere licentieaanvragen voor aanwijzing als publieke lokale omroep bij het CvdM ingediend zijn, is het de wettelijke plicht van het college van burgemeester en wethouders om te onderzoeken of samengaan van de aanvragende lokale omroepen mogelijk is.

- Als dit mogelijk blijkt, wordt de samengevoegde omroep getoetst aan de wettelijke voorwaarden en adviseert de gemeenteraad het CvdM over aanwijzing als publieke lokale omroep.
- Als samengaan niet mogelijk is en er meerdere omroepen zijn die voldoen aan de wettelijke voorwaarden, wordt er een 'voorkeursadvies' gevraagd. Dit advies moet ook officieel door de gemeenteraad worden afgegeven aan het CvdM. Het CvdM toetst aan de wettelijke voorwaarden en beoordeelt of het voorkeursadvies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en voldoende is gemotiveerd.

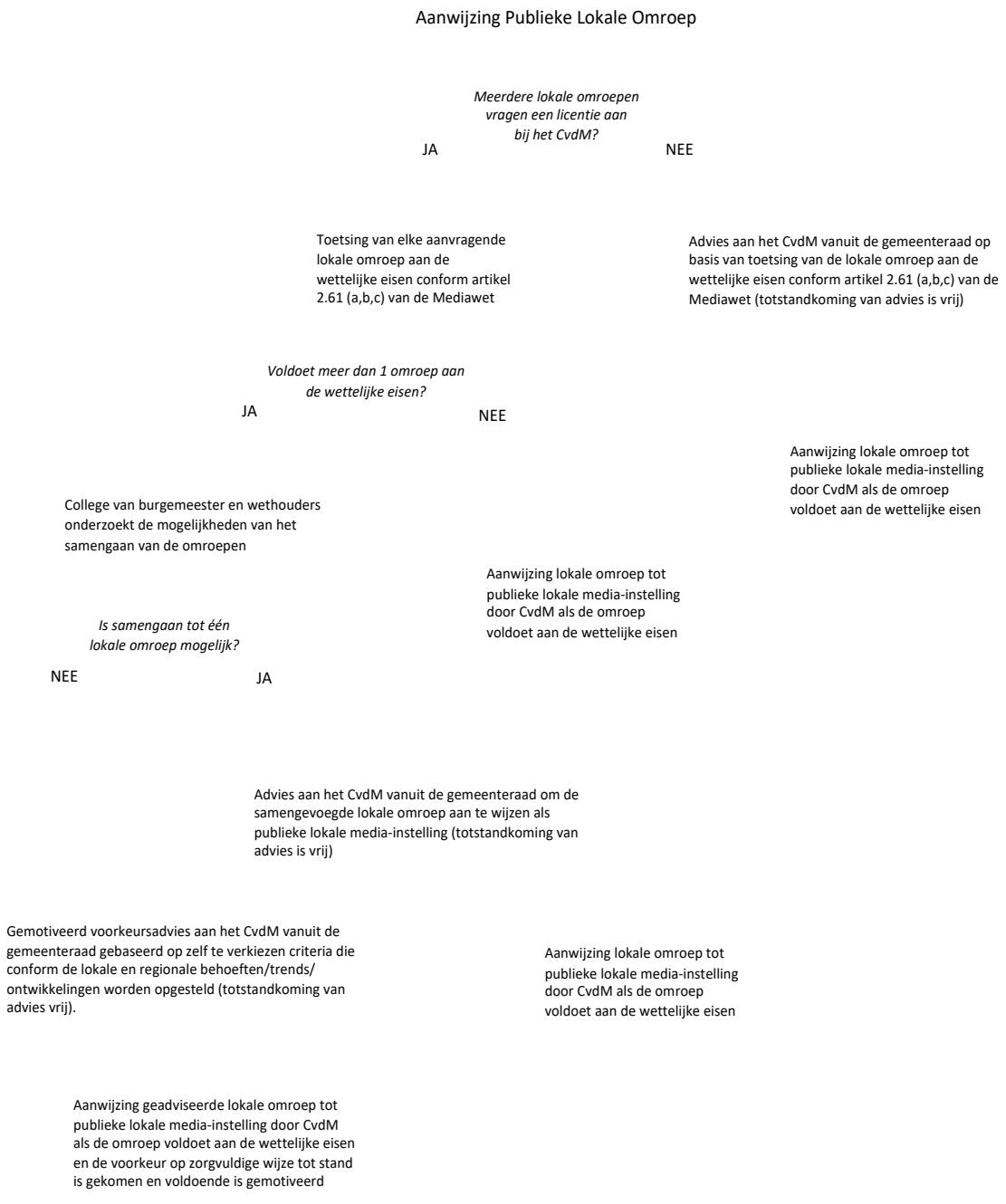
Meer informatie over de regelgeving met betrekking tot de aanwijzing en bekostiging van publieke lokale media-instellingen door gemeenten is opgenomen in de bijlagen.

2.2 Mogelijke scenario's in aanloop naar aanwijzing publieke lokale omroep Amstelveen

Ruim voor het verlopen van de aanwijzing van RTVA als publieke lokale media-instelling van de gemeente Amstelveen, op 24 augustus 2024, zal de procedure voor de nieuwe aanwijzing in gang gezet moeten worden. Met welk scenario de gemeente Amstelveen op dat moment te maken krijgt, is vooraf niet met zekerheid te zeggen. De volgende scenario's zijn voorstelbaar:

A. Eén lokale omroep meldt zich bij het CvdM met het verzoek om aangewezen te worden als publieke lokale media-instelling van de gemeente Amstelveen: RTVA, AAN!, een samenvoeging van beide omroepen of een nu nog onbekende derde.
B. Twee of meer lokale omroepen melden zich bij het CvdM met het verzoek om aangewezen te worden als publieke lokale media-instelling van de gemeente Amstelveen: RTVA, AAN! en/of eventueel een nu nog onbekende derde.

Afhankelijk van het scenario zal de gemeente Amstelveen een specifieke procedure moeten doorlopen. Hieronder zijn de verschillende scenario's schematisch weergegeven:

In de onderzoeksvraag is aangegeven dat de gemeenteraad verwacht dat er meerdere lokale omroepen zijn die in 2024 een licentieaanvraag zullen doen. Gegeven de huidige situatie waarin er twee lokale omroepen actief zijn, RTVA en AAN!, die beide op dit moment voldoen aan de wettelijke eisen en die beide gemeentelijke ondersteuning krijgen, is dat een reëel scenario. Het college van burgemeester en wethouders zou in dat geval als onderdeel van de procedure moeten verkennen of het mogelijk is om de omroepen samen te laten gaan.

Omdat samengaan minder kansrijk is nadat omroepen los van elkaar een aanvraag hebben ingediend, zou het aan te bevelen zijn als RTVA en AAN! gestimuleerd worden om daarover vroegtijdig met elkaar in gesprek gaan.

3. PRAKTIJKCASUSSEN ADVISERING GEMEENTERAAD

De gemeenteraad heeft in de procedure voor aanwijzing van een publieke lokale omroep een wettelijke adviesrol richting het CvdM. Dit advies betreft de beoordeling of de betreffende lokale omroep voldoet aan de wettelijke eisen die gesteld worden aan publieke lokale omroepen (zie paragraaf 2.1). In het geval dat er sprake is van twee of meer omroepen die aan de eisen voldoen en de inspanning van het college van burgemeester en wethouders om samengaan tussen de omroepen te bevorderen niet gelukt is, is het aan de gemeenteraad om een voorkeursadvies uit te brengen aan het CvdM.

Aan de hand van een aantal recente praktijkcasussen uit 2020 en 2021 is zichtbaar dat gemeenten op verschillende wijze invulling geven aan de tot totstandkoming van het voorkeursadvies van de gemeenteraad richting het CvdM.

3.1 Casus gemeente Leiderdorp[3]

Situatie: Naast de bestaande publieke lokale omroep meldde zich een nieuwe omroep bij het CvdM met het verzoek om voor de volgende periode van vijf jaar aangewezen te worden als publieke lokale omroep. Met een aanpassing in de statuten van één van de twee omroepen voldeden uiteindelijk beide omroepen aan de wettelijke eisen. De wethouder concludeerde op basis van gesprekken dat er geen basis was voor samengaan van de omroepen. De visies liepen te zeer uiteen. De gemeenteraad van Leiderdorp moest daarom een voorkeursadvies voor één van beide omroepen uitbrengen aan het CvdM.

Stappen totstandkoming voorkeursadvies: Het college van burgemeester en wethouders heeft een rol genomen in het verrichten van voorwerk voor de totstandkoming van het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Het adviestraject bestond uit de volgende stappen:

- Het opstellen van objectieve criteria om de twee omroepen met elkaar te kunnen vergelijken, uitgewerkt in een vragenlijst voor de omroepen.
- De twee omroepen hebben de vragen beantwoord.
- De antwoorden zijn beoordeeld door een klein comité bestaande uit twee ambtenaren en een wethouder van de gemeente Leiderdorp. Ten aanzien van de verschillende criteria zijn punten toegekend aan beide omroepen en de punten zijn voorzien van een argumentatie.
- Er is een informatieavond georganiseerd waarin de twee omroepen hun verhaal konden presenteren aan de gemeenteraad.
- Het college van burgemeester en wethouders heeft een raadsvoorstel opgesteld met het advies om als gemeenteraad de lokale omroep met het hoogste aantal punten op de criteria te adviseren aan het CvdM.

Status advies aan gemeenteraad: In het raadsvoorstel benadrukte het college van burgemeester en wethouders dat het aan de gemeenteraad was om een gemotiveerd advies uit

[3] Raadsvoorstel gemeente Leiderdorp Z/20/772259/227438 van 20 januari 2021 en Besluit Commissariaat voor de Media met kenmerk: 807671/878057 van 11 mei 2021

te brengen aan het CvdM. Zij gaven aan dat de gemeenteraad ook de (subjectieve) informatie kon meenemen uit de presentaties die de beide omroepen hadden kunnen geven aan de gemeenteraad.

Uitkomst: De gemeenteraad heeft het raadvoorstel aangenomen en in lijn met het raadsvoorstel geadviseerd aan het CvdM. De niet gekozen omroep heeft een zienswijze ingediend bij het CvdM. Het CvdM heeft het advies van de gemeenteraad overgenomen.

3.2 Casus gemeente Apeldoorn[4]

Situatie: Er waren in totaal drie lokale omroepen die zich bij het CvdM meldden met het verzoek om voor de volgende periode van vijf jaar aangewezen te worden als publieke lokale omroep. Op initiatief van het college van burgemeester en wethouders zijn gesprekken gevoerd over het samengaan van de drie omroepen. Deze gesprekken werden begeleid door een gecertificeerd registermediator. De omroepen hebben op een gegeven moment verzocht om de mediation te beëindigen. De gemeenteraad van Apeldoorn moest daarom een voorkeursadvies voor één van de drie omroepen uitbrengen aan het CvdM. Wel werd afgesproken dat na aanwijzing van één van de omroepen, de samenwerking tussen de omroepen door de gemeente bevorderd zou blijven worden.

Stappen totstandkoming voorkeursadvies: Het college van burgemeester en wethouders heeft een rol genomen in het verrichten van voorwerk voor de totstandkoming van het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Hiertoe zijn ambtenaren van de afdeling communicatie van de gemeente Apeldoorn aangewezen. Het adviestraject bestond uit de volgende stappen:

- Het opstellen van aanvullende criteria om de drie omroepen met elkaar te kunnen vergelijken. Het college van burgemeester en wethouders heeft een aanzet voor de criteria gedaan en heeft dit in de raad voorgelegd met de vraag welke criteria de raad wilde toevoegen.
- De omroepen zijn in de gelegenheid gesteld om te pitchen in de raadsvergadering om hun plannen nader toe te lichten en waar nodig aanvullende informatie te geven op de aangeleverde documenten.
- De drie omroepen zijn beoordeeld door een interne adviescommissie bestaande uit drie ambtenaren van de afdeling communicatie van de gemeente Apeldoorn. Ten aanzien van de verschillende criteria is een kwalificatie toegekend (onvoldoende/voldoende/goed/uitstekend) aan de omroepen en voorzien van een argumentatie. Voor de beoordeling gebruikten zij de beleidsplannen van de omroepen.
- Het college van burgemeester en wethouders heeft uiteindelijk het advies op basis van de beoordeling aan de hand van criteria gevolgd en heeft een raadsvoorstel opgesteld met het advies om als gemeenteraad de lokale omroep met de beste score op de criteria te adviseren aan het CvdM.

[4] Beoordeling aanvragen uitzendlicentie Lokale Publieke Omroep van de interne adviescommissie en Besluit Commissariaat voor de Media met kenmerk 800387/875367 van 13 april 2021

Status advies aan gemeenteraad: Het college van burgemeester en wethouders heeft een raadsvoorstel gedaan. Het was aan de gemeenteraad om daar wel of niet mee in te stemmen.

Uitkomst: Na uitbrengen van het raadsvoorstel ontstond er een politieke discussie. Een aantal fracties beoordeelde de geadviseerde partij, op basis van de presentaties in de gemeenteraad, niet als de meest geschikte partij. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad het raadvoorstel wel aangenomen en in lijn met het raadsvoorstel geadviseerd aan het CvdM. Eén van de niet gekozen omroepen heeft een zienswijze ingediend op het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Naar aanleiding van de zienswijze heeft het CvdM de gemeente Apeldoorn om een nadere toelichting gevraagd. Het CvdM heeft uiteindelijk het advies van de gemeenteraad overgenomen. Eén van de omroepen heeft later een Wob-verzoek ingediend bij het CvdM om alle documenten openbaar te maken. Dit verzoek is ingewilligd.

3.3 Casus gemeente Gooise Meren[5]

Situatie: Naast de bestaande lokale omroep meldde zich een nieuwe omroep bij het CvdM met het verzoek om voor de volgende periode van vijf jaar aangewezen te worden als publieke lokale omroep. Op initiatief van het college van burgemeester en wethouders zijn gesprekken gevoerd met beide omroepen en daar leken mogelijkheden te zijn voor samengaan. Na maanden onderhandelen tussen de omroepen stelden de aanvragers vast dat samengaan op dat moment niet mogelijk was. De gemeenteraad van Gooise Meren moest daarom een voorkeursadvies voor één van beide omroepen uitbrengen aan het CvdM.

Stappen totstandkoming voorkeursadvies: Het college van burgemeester en wethouders heeft een rol genomen in het verrichten van voorwerk voor de totstandkoming van het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Het adviestraject bestond uit de volgende stappen:

- Het opstellen van aanvullende criteria om de twee omroepen met elkaar te kunnen vergelijken.
- De twee omroepen hebben inhoudelijk aangegeven hoe zij willen functioneren ten aanzien van de criteria en hebben hun beleidsplan ingediend.
- De antwoorden zijn beoordeeld door ambtenaren van de gemeente Gooise Meren. Ten aanzien van de verschillende criteria zijn punten toegekend aan beide omroepen en de punten zijn voorzien van een argumentatie.
- Het college van burgemeester en wethouders heeft een raadsvoorstel opgesteld met het advies om als gemeenteraad de lokale omroep met het hoogste aantal punten op de criteria te adviseren aan het CvdM.

Status advies aan gemeenteraad: Het college van burgemeester en wethouders heeft een raadsvoorstel gedaan. Het was aan de gemeenteraad om daar wel of niet mee in te stemmen.

Uitkomst: De gemeenteraad heeft het raadsvoorstel aangenomen en in lijn met het raadsvoorstel geadviseerd aan het CvdM. De niet gekozen omroep heeft geen zienswijze

[5] Raadsvoorstel met zaaknummer 2067768 en Besluit Commissariaat voor de Media met kenmerk: 804347/878365 van 11 mei 2021

ingediend op het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Het CvdM heeft het advies van de gemeenteraad overgenomen.

3.4 Casus gemeente Zwolle[6]

Situatie: Er meldden zich twee lokale omroepen bij het CvdM met het verzoek om voor de volgende periode van vijf jaar aangewezen te worden als publieke lokale omroep. Het college van burgemeester en wethouders heeft gesprekken gevoerd met beide omroepen, maar concludeerde dat er geen mogelijkheden waren voor samengaan. De gemeenteraad van Zwolle moest daarom een voorkeursadvies voor één van beide omroepen uitbrengen aan het CvdM.

Stappen totstandkoming voorkeursadvies: Het college van burgemeester en wethouders heeft een rol genomen in het verrichten van voorwerk voor de totstandkoming van het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Het adviestraject bestond uit de volgende stappen:

- Een toetsing van beide aanvragen aan zes criteria op het gebied van lokaal toereikend media-aanbod, voortvloeiend uit het 'Vernieuwingsconvenant Gemeenten-Lokale Omroepen'.
- Handmatige tellingen aangaande de kwantiteit en kwaliteit van het media-aanbod van beide omroepen, met als toetsingscriteria (1) de mate waarin de omroepen zelf content produceren en aan nieuwsgaring doen en (2) de veelzijdigheid van het media-aanbod.
- Een vergelijking van het Programmabeleidbepalend orgaan (pbo) van beide aanvragende partijen, aanvullend op het criterium in artikel 2.61 tweede lid sub c van de Mediawet 2008, gelet op de mate waarin de pbo's een afspiegeling vormen van Zwolse samenleving.
- Consultatie van naastgelegen lokale publieke media-instellingen en andere relevante (media-) instellingen, om antwoord te kunnen krijgen op de vraag in hoeverre deze partijen openstaan voor een samenwerking met één of beide aanvragende partijen.
- Het college van burgemeester en wethouders heeft een raadsvoorstel opgesteld met het advies om als gemeenteraad de lokale omroep met de beste score op de criteria te adviseren aan het CvdM.

Status advies aan gemeenteraad: Het college van burgemeester en wethouders heeft een raadsvoorstel gedaan. Het was aan de gemeenteraad om daar wel of niet mee in te stemmen.

Uitkomst: De gemeenteraad heeft het raadsvoorstel aangenomen en in lijn met het raadsvoorstel geadviseerd aan het CvdM. De niet gekozen omroep heeft een zienswijze ingediend op het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Het CvdM heeft het advies van de gemeenteraad overgenomen.

[6] Besluit Commissariaat voor de Media met kenmerk: 800823/862457 van 6 oktober 2020

3.5 Casus gemeente Amsterdam[7]

Situatie: Naast de bestaande publieke lokale omroep meldde zich een nieuwe omroep bij het CvdM met het verzoek om voor de volgende periode van vijf jaar aangewezen te worden als publieke lokale omroep. Onderzoek van het college van burgemeester en wethouders leverde op dat samengaan van deze omroepen geen optie was. De gemeenteraad van Amsterdam moest daarom een voorkeursadvies voor één van beide omroepen uitbrengen aan het CvdM.

Stappen totstandkoming voorkeursadvies: De gemeenteraad heeft het college van burgemeester en wethouders gevraagd voorwerk te verrichten voor de totstandkoming van het voorkeursadvies van de gemeenteraad, maar dat wilde het college aanvankelijk niet. Zij wilde geen beoordelende rol vervullen richting lokale omroepen die op hun beurt de politiek controleren. Er is toen een externe adviescommissie ingesteld. Het adviestraject bestond uit de volgende stappen:

- Het opstellen van aanvullende criteria om de twee omroepen met elkaar te kunnen vergelijken. Hierbij is gekeken naar het soort criteria: waar zou je als gemeente wel/niet iets van moeten willen vinden en zijn de criteria geschikt om te wegen.
- Een onafhankelijke externe commissie, bestaande uit twee personen, heeft een beoordeling uitgevoerd en adviseerde om toch nog eens te proberen om de omroepen te laten samengaan. Voor het geval dat dat niet zou lukken gaf de externe adviescommissie een voorkeursadvies voor de omroep die naar hun oordeel het beste invulling zou gaan geven aan de criteria. Dat was de nieuwgevormde omroep.
- Vervolgens zijn twee procesbegeleiders aan het werk gezet om te onderzoeken of samengaan van de omroepen mogelijk was. Na een uitgebreid traject was de conclusie dat samengaan niet mogelijk was. Ook gaven de procesbegeleiders mee dat zij risico's zagen aan het volgen van het advies van de externe adviescommissie om de nieuwgevormde omroep aan te bevelen bij het stokken van het samengaan. Zij zagen risico's omdat de nieuwe omroep geen (eindverantwoordelijke) ervaring had met het leiden van een grote mediaorganisatie.
- Het college van burgemeester en wethouders heeft vervolgens een eigenstandig advies gegeven aan de gemeenteraad, namelijk om het CvdM te vragen de omroep aan te wijzen die al jaren de publieke lokale omroep was. Dat advies was niet in lijn met het advies van de externe adviescommissie. Het college maakte daarvoor een eigen beoordeling aan de hand van de criteria met een argumentatie. Zij kwamen op een ander eindoordeel uit dan de externe adviescommissie, omdat er in de verkenning van samengaan nieuwe informatie naar voren was gekomen over de plannen van beide omroepen en zij vonden dat de externe adviescommissie bepaalde scores onvoldoende gemotiveerd had.

[7] Advies inzake aanwijzing lokale publieke omroep 2019-2024 van 2 juli 2019 en Besluit Commissariaat voor de Media met kenmerk: 800837/856850 van 14 juli 2020

Status advies aan gemeenteraad: Het college van burgemeester en wethouders heeft een, van de externe adviescommissie, afwijkend advies uitgebracht. De gemeenteraad was vrij om daar wel of niet mee in te stemmen.

Uitkomst: De gemeenteraad heeft het advies van het college overgenomen en in die lijn geadviseerd aan het CvdM. De niet gekozen omroep heeft een Wob-verzoek ingediend bij de gemeente Amsterdam om op basis daarvan, met uitstel, een zienswijze richting het CvdM te kunnen opstellen. Het CvdM heeft geen uitstel verleend en de omroep heeft binnen de termijn een zienswijze gestuurd. Naar aanleiding van de zienswijze en het afwijken van het advies van de externe adviescommissie heeft het CvdM de gemeente Amsterdam om een nadere toelichting gevraagd. De nadere toelichting van het college is door de gemeenteraad aangenomen. Het CvdM heeft uiteindelijk het advies van de gemeenteraad overgenomen.

3.6 Voorbeelden van aanvullende beoordelingscriteria

Een belangrijk onderdeel bij de totstandkoming van een voorkeursadvies is het opstellen van objectieve toetsingscriteria. De gemeenteraad is vrij om te bepalen welke criteria belangrijk zijn en hoe ze vervolgens uitgevraagd worden. Hieronder een overzicht met veelvoorkomende criteria die door de gemeenten uit de praktijkcasussen gebruikt zijn om tot een weloverwogen vergelijking van omroepen te komen. Veel gemeenten gebruikten het 'vernieuwingsconvenant Gemeenten-Lokale Omroepen 2015-2018' bij het opstellen van de criteria. De criteria werden gewogen met behulp van een kwantitatieve dan wel kwalitatieve beoordelingsschaal.

Criterium	Uitwerking
Brede gerichtheid en (toereikende) content	- Het inhoudelijke programma en de profilering is gericht op alle inwoners van desbetreffende gemeente ongeacht leeftijd, geslacht, culturele achtergrond, enz. en sluit voldoende aan op de 'natuurlijke habitat' - De content wordt cross-mediaal aangeboden (tv, radio, internet/social media) - Er is een evenwichtige en volledig dekkende redactionele aandacht voor de inwoners en haar behoeften - Multimediaal en lokaal nieuws dat volledig aansluit op trends, ontwikkelingen en actuele thema's die spelen in de stad/regio - Hoeveelheid uitzendtijd per week - Genoeg aandacht voor jongeren
Actieve betrokkenheid van de lokale bevolking	- Voldoende interactie en participatie van burgers en groeperingen binnen de gemeente - Participatie van burgers en ondernemers in de productie van content - Het stimuleren van talentenontwikkeling door bijvoorbeeld het aanbieden van stageplekken of het scouten van talent op platformen
Lokale samenwerking	- Mate van samenwerking met lokale instellingen/partners (onderwijs, bibliotheken, culturele organisaties, sportverenigingen)
Pbo-orgaan	- Het pbo-orgaan moet, naast de wettelijke criteria (gebaseerd op artikel 2.61 tweede lid sub c), voldoende representatief zijn voor de lokale inwoners van de desbetreffende gemeente. Denk hierbij aan: • Diversiteit in groep vertegenwoordigers (etniciteit, leeftijd, geslacht)

	• Keuze voor vertegenwoordigers als representanten van stromingen binnen het pbo is voldoende beargumenteerd met behulp van concrete en specifieke (werk)ervaring • Pbo-leden zijn benaderbaar en zichtbaar voor mensen en organisaties als lid van pbo
Regionale en landelijke samenwerking	- Er wordt samengewerkt met regionale en landelijke instellingen (bijvoorbeeld met gemeente of provincie) of binnen het publieke bestel - De omroep dient als lokale omroep maar ook als regionale streekomroep - Er wordt gebruik gemaakt van landelijke infrastructuur (door bijvoorbeeld het creëren van een media-hub) - Er wordt opgetrokken met andere omroepen en/of media-initiatieven bij de uitwisseling van en/of gezamenlijk produceren van programma's
Journalistieke onafhankelijkheid	- De onafhankelijkheid van de redactie wordt voldoende gewaarborgd in het redactiestatuut - Kwaliteit, onafhankelijkheid en continuïteit van journalistiek is professioneel gewaarborgd
Onderzoek eigen functioneren	- Actief onderzoek naar ervaringen en meningen van de doelgroepen in de vorm van luister/kijk- en klanttevredenheidsonderzoek
Financiële situatie	- Er is voldoende solvabiliteit en liquiditeit van de omroep - De omroep heeft een eigen jaarrekening - Minimaal de helft wordt door lokale omroep zelf geacquireerd
Organisatiestructuur	- Een professioneel geborgde organisatie met overgrote deel van personeel bestaande uit vrijwilligers/onbetaalde krachten - Transparant en evenwichtige stemverdeling met meerkoppig bestuur met een oneven aantal leden waarbij personeel representatief is voor de inwoners

4. OPTIES ADVISERING GEMEENTERAAD OP EEN RIJ

De hoofdvraag voor dit onderzoek is: *Hoe kan de gemeenteraad het best geadviseerd worden voorafgaand aan de nieuwe licentieaanvraag lokale omroep bij het Commissariaat voor de Media in 2024?*

De onderzochte praktijkvoorbeelden van aanpakken in andere gemeenten, laten een aantal constanten zien dat die door de gemeente Amstelveen overgenomen kan worden:

- De wettelijk vastgelegde adviesrol van de gemeenteraad ten aanzien van het aanwijzen van een publieke lokale omroep blijft in alle gevallen in stand. De gemeenteraad kan weliswaar ondersteund worden bij het maken van een afweging, maar maakt uiteindelijk een eigenstandige afweging ten aanzien van het uit te brengen (voorkeurs)advies aan het CvdM.
- In de situatie dat de gemeenteraad een voorkeursadvies moet uitbrengen aan het CvdM, ten aanzien van de aanwijzing van een publieke lokale omroep, kiezen gemeenten ervoor om:
    - de gemeenteraad te ondersteunen bij het maken van een afweging en het uitbrengen van het voorkeursadvies;
    - het college van burgemeester en wethouders een rol te geven bij het samenstellen van een advies aan de gemeenteraad en dit advies te vervatten in een raadsvoorstel;
    - criteria op te stellen waarop de lokale omroepen beoordeeld worden (aanvullend op de wettelijke eisen);
    - een traject in te richten waarbinnen de omroepen worden gevraagd input te leveren ten aanzien van hun (toekomstig) functioneren in relatie tot de criteria, hun input beoordeeld wordt en beargumenteerd een voorkeur tot stand komt.

Er zijn ook verschillen in de aanpakken van de casusgemeenten. Die verschillen zitten in de specifieke criteria die zij hanteerden bij het opstellen van een voorkeursadvies en de bronnen die gebruikt werden bij de beoordeling. Daarnaast was er een verschil in de keuze wie de beoordeling van de omroepen uitvoert: een interne commissie of een externe commissie.

In dit hoofdstuk geven we aandachtspunten mee voor de aanvullende criteria die de gemeente Amstelveen kan inzetten als basis voor het voorkeursadvies. Daarna werken we de opties uit voor het gremium dat de beoordeling uitvoert. Dat doen we aan de hand van de onderzoeksvragen die vooraf zijn meegegeven.

4.1 Aanvullende criteria en beoordelingssystematiek voorkeursadvies

De praktijkcasussen laten zien dat het hanteren van aanvullende criteria (aanvullend op de wettelijke eisen) en een goede beoordelingssystematiek sterk bijdragen aan een zorgvuldige afweging tussen omroepen die aangewezen willen worden als publieke lokale omroep.

De gemeenteraad van Amstelveen heeft op 24 maart 2021 ingestemd met een voorstel van het college van burgemeester en wethouders voor het hanteren van criteria voor de besluitvorming over subsidiering van de omroepen AAN! en RTVA:

- gaat een verregaande samenwerking aan met NH Media;
- er is voldoende Amstelveense content voor Amstelveense inwoners;
- er is ruimte voor samenwerking van de omroep met andere lokale media;
- het gemeentelijk budget komt volledig ten goede aan Amstelveense journalistiek;
- er worden duidelijke afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen;
- bestuurlijke vernieuwing: bestuur is divers samengesteld en het pbo is conform de mediawet ingericht;
- inhoudelijke uitwerking van de samenwerking en vernieuwing en inzet op journalistiek en redactie;
- randvoorwaardelijke criteria over kwaliteit van organisatie, bedrijfsvoering, personeelsorganisatie, huisvesting en techniek.

Deze criteria zouden een vertrekpunt kunnen zijn voor het samenstellen van aanvullende criteria voor het uitbrengen van een voorkeursadvies. Ze vertonen veel overlap met de voorbeelden van aanvullende beoordelingscriteria in paragraaf 3.6.

Een inhoudelijk aandachtspunt bij het samenstellen van de definitieve set criteria is het aanhouden van een zuivere lijn: eisen stellen die invulling geven aan de publieke opdracht van een publieke omroep zonder de onafhankelijkheid van de omroep aan te tasten. Daarbij hoort ook dat niet gespecificeerd wordt op welke manier een omroep invulling moet geven aan een criterium.

Een meer technisch aandachtspunt is dat alle criteria te beoordelen moeten zijn, dat duidelijk moet zijn op basis van welke informatie de beoordeling plaatsvindt, en op welke wijze de beoordeling tot uitdrukking wordt gebracht.

4.2 Gremium voorbereiding voorkeursadvies

In alle onderzochte praktijkcases werd de gemeenteraad door het college van burgemeester en wethouders ondersteund bij het uitbrengen van een voorkeursadvies aan het CvdM. De beoordeling van de aanvragers op de aanvullende criteria werd uiteindelijk in alle cases binnen de gemeente zelf uitgevoerd. De exacte vorm en benaming verschilde iets: een interne adviescommissie bestaande uit ambtenaren van de gemeente, een interne adviescommissie bestaande uit ambtenaren en de wethouder met de lokale omroep in portefeuille, het college van burgemeester en wethouders in naam, maar met ambtelijke voorbereiding. In de gemeente Amsterdam werd aanvankelijk gewerkt met een externe adviescommissie, maar werd dat advies op een later moment gevolgd door een afwijkend eigenstandig advies vanuit het college van burgemeester en wethouders.

Hieronder geven we weer hoe de inzet van een interne adviescommissie, een externe adviescommissie en een extern adviesbureau eruit zou kunnen zien. Naar de laatste twee mogelijkheden werd in de onderzoeksvraag expliciet gevraagd.

Interne adviescommissie

De inzet van een interne adviescommissie is op basis van de praktijkcasussen de dominante én een succesvolle aanpak van gemeenten die te maken krijgen met meerdere omroepen die aangewezen willen worden als publieke lokale omroep.

Als de gemeente Amstelveen zou kiezen voor een interne adviescommissie dan kan beoordeling van de omroepen door meerdere mensen sterk bijdragen aan de objectiviteit. Voor de samenstelling van een dergelijke interne adviescommissie zouden wij een ambtelijke invulling adviseren, bijvoorbeeld een commissie bestaande uit ambtenaren van de afdeling kunst en cultuur waar de lokale omroepen in portefeuille zijn. Eventueel kan een ambtenaar worden toegevoegd met expertise op het gebied van aanbestedingen. De te doorlopen procedure heeft kenmerken van een aanbestedingstraject, waarin een zorgvuldige beoordelingsmethodiek ook cruciaal is.

Een ambtelijke interne adviescommissie zou werken in opdracht van het college van burgemeester en wethouders. Het is vervolgens het college dat, op basis van het werk van de interne adviescommissie, een voorstel doet aan de gemeenteraad voor het uit te brengen voorkeursadvies.

Het werken met een interne adviescommissie heeft als voordeel boven de andere opties, dat er, los van de ambtelijke en bestuurlijke capaciteit, geen extra kosten worden gemaakt.

Externe adviescommissie

De inzet van een externe adviescommissie (of adviesraad) in de voorbereiding van het voorkeursadvies van de gemeenteraad, is mogelijk. Het gaat daarbij nadrukkelijk om ondersteuning van de afweging die de gemeenteraad te maken heeft. Die afweging kan door de gemeenteraad niet worden overgedragen aan een dergelijke commissie. Wel kan de gemeenteraad, bij het vaststellen van de te doorlopen procedure, zelf besluiten om het advies van de externe adviescommissie over te nemen tenzij er zwaarwegende redenen zijn om daarvan af te wijken.

Bij inzet van een externe adviescommissie is het extra belangrijk om te bepalen welke rol het college van burgemeester en wethouders in de procedure vervult. Ondersteunt de externe adviescommissie het college en adviseert uiteindelijk het college de gemeenteraad of vervult het college een faciliterende rol en adviseert de externe commissie rechtstreeks aan de gemeenteraad. In het eerste geval stelt het college de adviescommissie aan en in het tweede geval kan het college de opdracht en aanstelling voorbereiden, maar ligt het meer voor de hand dat de gemeenteraad over de opdracht en aanstelling beslist.

Als de gemeente Amstelveen zou kiezen voor inzet van een externe adviescommissie, dan zou gezocht moeten worden naar leden die op geen enkele manier een betrokkenheid of belang hebben bij de uitkomst van het advies. Leden die op persoonlijke titel kunnen functioneren en over de juiste expertise beschikken, zoals expertise op het gebied van media in het algemeen en lokale media in het bijzonder en leden met inzicht in de lokale Amstelveense context. Als de

commissie op basis van een opdracht het hele beoordelingsproces zelfstandig uitvoert, dan is ook expertise op het gebied van systematisch beoordelen gewenst en zal de commissie wellicht ondersteuning willen inschakelen. Een andere mogelijkheid is dat de adviescommissie ambtelijk wordt ondersteund in de beoordeling van de omroepen.

De doorlooptijd van van het werken met een externe adviescommissie zal naar verwachting langer zijn en de kosten hoger dan bij inzet van een interne adviescommissie. Naast ambtelijke en bestuurlijke capaciteit, zullen de leden van de externe adviescommissie aangezocht en geïnstrueerd moeten worden en zullen zij een (onkosten)vergoeding voor hun activiteiten moeten krijgen. Afhankelijk van de manier van werken is wellicht ook een onderzoeksbudget nodig.

De reeds bestaande Mediaraad Amstelveen is in onze ogen geen geschikt gremium voor het vervullen van een rol in de aanwijzingsprocedure publieke lokale omroep vanwege de dubbelrol waarin zij dan terechtkomen. De Mediaraad zelf heeft overigens al aangegeven dat zij zich sec richten op onafhankelijke advisering over de aanvragen voor een bijdrage uit het Mediafonds.

Extern adviesbureau

In de onderzoeksvraag is expliciet gevraagd naar de optie van inzet van een extern adviesbureau in de beoordeling. Wij zijn daar in de praktijkcasussen geen voorbeeld van tegengekomen, maar zien geen belemmering voor een rol van een adviesbureau in de ondersteuning van de gemeenteraad bij het uitbrengen van een voorkeursadvies.

Bij inzet van een adviesbureau geldt hetzelfde opletpunt als bij een externe adviescommissie ten aanzien van de rol van het college van burgemeester en wethouders. Ook is er dezelfde keuze voor het al dan niet ambtelijk laten ondersteunen van het adviesproces.

De selectieprocedure is evenwel een andere. Bij inzet van een bureau kan op basis van een briefing bij meerdere bureaus met relevante expertise en ervaring een offerte worden opgevraagd. Een selectie van bureaus zou gemaakt kunnen worden op basis van kennis en ervaring op het gebied van media in het algemeen en lokale media in het bijzonder en kennis en ervaring met systematische beoordelingsprocessen. Inzicht in de lokale Amstelveense context zou een pre zijn, maar zal de keuze voor een bureau waarschijnlijk te sterk beperken. Dat inzicht zou een bureau ook in het kader van de uitoefening van de opdracht kunnen vergaren. Afhankelijk van de rol, beslist het college of leggen zij een keuze voor een specifiek adviesbureau voor aan de gemeenteraad.

De kosten van het werken met een extern adviesbureau zullen hoger zijn dat bij inzet van een interne adviescommissie. Naast ambtelijke en bestuurlijke capaciteit, is een inschatting dat de kosten van een adviesbureau ongeveer 25.000,- euro exclusief btw bedragen. Dat bedrag zou lager kunnen zijn als ambtelijk voorbereidend en ondersteunend werk wordt verricht.

4.3 Bredere inzet van een adviescommissie

In de motie ‘Onafhankelijke Adviesraad Amstelveense Lokale Media’, aangenomen op 24 maart 2021, wordt het college verzocht om de mogelijkheid te onderzoeken voor de instelling van een onafhankelijke adviesraad Amstelveense lokale media. In lijn met de vraagstelling voor dit onderzoek is die vraag onderzocht voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aanwijzing van de publieke lokale omroep. De motie voorzag echter een mogelijk bredere taak van een dergelijke adviesraad, namelijk ‘op geheel onafhankelijke wijze de raad van advies dienen bij de beoordeling van het toekennen van de door de lokale media gevraagde financiële ondersteuning’.

Onzes inziens kan het nut van een onafhankelijke adviesraad/adviescommissie alleen worden beantwoord in het licht van het beleid van de gemeente Amstelveen op het gebied van lokale media. Of de vraag van subsidiering van lokale media, los van de bekostiging van de publieke lokale omroep, aan de orde is, hangt namelijk af van het gevoerde beleid. Welke rol wil de gemeente met publieke middelen vervullen in het stimuleren en ondersteunen van een lokaal medialandschap? Onderdeel van dat beleid zal zijn of de gemeente meerdere lokale omroepen wil (blijven) ondersteunen. In maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en zal daarna een nieuw college een coalitieakkoord sluiten en beleid ontwikkelen en tot uitvoering brengen op het gebied van lokale media.

Op basis van het beleid komt de vraag aan de orde hoe het beste uitvoering gegeven kan worden aan dat beleid en wie daarin het beste welke rol kan vervullen. Een goed voorbeeld is het ingestelde Amstelveens stimuleringsfonds Lokale Media (Mediafonds). Dat fonds komt voort uit het coalitieakkoord 2018-2022 en de uitwerking daarvan in beleid. De inzet van een onafhankelijke mediaraad is voor het beoordelen van subsidieaanvragen voor journalistieke producties en -projecten een passende vorm.

5. SLOTREFLECTIE EN AANBEVELINGEN

De behoefte van de gemeenteraad aan een onafhankelijke adviesraad komt voort uit de langjarige discussie over de publieke lokale omroep en de ongelukkig verlopen laatste aanwijzingsprocedure waarin RTVA de enige aanvrager was en ontijdig een nieuw initiatief AAN! werd ingebracht.

Het verloop van deze procedure heeft laten zien dat als er één omroep een aanvraag indient en die omroep aan de wettelijke eisen voldoet, dat een negatief advies van de gemeenteraad niet wordt gevolgd door het CvdM. Als er op dat moment een onafhankelijke adviesraad/adviescommissie had bestaan, dan had dat voor de uitkomst geen verschil gemaakt.

De procedure voor de aanwijzing als publieke lokale omroep voor de komende periode, zal naar alle waarschijnlijkheid een andere zijn dan de vorige. De gemeente Amstelveen heeft een divers medialandschap met twee lokale omroepen. De beide omroepen zijn daardoor in de gelegenheid om tijdig kenbaar te maken dat zij de publieke lokale omroep willen worden.

De praktijkcasussen van andere gemeenten laten zien dat een bevredigend proces doorlopen kan worden waarin het CvdM het voorkeursadvies van de gemeenteraad volgt bij de aanwijzing van een publieke lokale omroep.

Dat de gemeenteraad zich wil laten ondersteunen bij de totstandkoming van het voorkeursadvies is voorstelbaar. De gemeenteraden van de gemeenten uit de praktijkcasussen hadden diezelfde behoefte. Het college van burgemeester en wethouders kan de gewenste ondersteuning organiseren. Cruciaal in de procedure zijn de aanvullende criteria en de te hanteren beoordelingsmethodiek. Daarmee worden in belangrijke mate de transparantie en objectiviteit van het adviesproces geborgd. Vervolgens is er iets te kiezen als het gaat om wie de daadwerkelijke beoordeling van de omroepen op de aanvullende criteria uitvoert: een interne adviescommissie, een externe adviescommissie of een extern adviesbureau.

In dit afsluitende hoofdstuk zetten we de aanbevelingen op een rij:

1. Richt een zorgvuldig proces in voor de aanwijzing van een publieke lokale omroep voor de volgende periode die ingaat op 24 augustus 2024:
    a. Neem de gemeenteraad actief mee in de procedure van het aanwijzen van een publieke lokale omroep en wat daarin specifiek de rol is van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.
    b. Verken tijdig of er naast RTVA en AAN! nieuwe initiatieven zijn voor het oprichten van een lokale omroep, zodat je daar als gemeente rekening mee kunt houden.
    c. Stimuleer tijdig het gesprek tussen de omroepen over de mogelijkheden tot samengaan en het indienen van één aanvraag om aangewezen te worden als publieke lokale omroep.

d. Werk de aanpak uit voor een zorgvuldige beoordeling van omroepen ten behoeve van het uitbrengen van een voorkeursadvies (toe te passen als er zich toch meer dan één omroep aanmeldt bij het CvdM):
   - rolbepaling van het college van burgemeester en wethouders;
   - samenstellen en vaststellen van de aanvullende beoordelingscriteria;
   - uitwerken van de beoordelingsmethodiek en de bronnen die daarvoor worden ingezet;
   - bepalen van het gremium dat de beoordeling uitvoert.

e. Draag zorg voor vastlegging van alle stappen en inhoud, zodat achteraf navolgbaar is hoe het proces van het aanwijzen van een publieke lokale omroep verlopen is en deze informatie openbaar gemaakt kan worden als daar in een Wob-verzoek om gevraagd wordt.

2. Beoordeel op basis van het gemeentelijk beleid op het gebied van lokale media meer specifiek of in de uitvoering van een bepaalde procedure of regeling een rol van een onafhankelijk (advies)orgaan wenselijk is.

BIJLAGEN WET-EN REGELGEVING PUBLIEKE LOKALE MEDIA-INSTELLINGEN

1. Aanwijzing en bekostiging publieke lokale media-instellingen door gemeenten

Wet- en regelgeving publieke lokale media-instellingen[8]	
Aanwijzing Artikel 2.61 Mediawet	1. Voor de verzorging van de publieke mediadiensten op regionaal en lokaal niveau kan het Commissariaat regionale respectievelijk lokale instellingen als publieke media-instellingen aanwijzen volgens de bepalingen van deze paragraaf. 2. Voor aanwijzing komen slechts in aanmerking instellingen die: a. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn; b. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en c. volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. 3. Aanwijzing geschiedt nadat provinciale staten hebben dan wel de gemeenteraad heeft geadviseerd over de vraag of de instelling aan de eisen, bedoeld in het tweede lid, voldoet.
Artikel 2.63 Mediawet	1. Als meer dan één lokale instelling in een gemeente aan de eisen, bedoeld in artikel 2.61 tweede lid, voldoet, bevordert het college van burgemeester en wethouders voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is het samengaan van die instellingen. 2. Er kan per gemeente slechts één lokale publieke media-instelling worden aangewezen, waarbij het Commissariaat acht slaat op alle factoren die voor het functioneren van de instelling van belang kunnen zijn.
Artikel 2.64 Mediawet	1. Een instelling die de publieke mediaopdracht wil uitvoeren voor meer dan één provincie of gemeente, wordt alleen dan voor dat gebied aangewezen, als provinciale staten of de gemeenteraden van de betreffende provincies of gemeenten het in artikel 2.61, derde lid bedoelde advies gezamenlijk hebben uitgebracht. 2. Het Commissariaat stelt provinciale staten en de gemeenteraden van de desbetreffende provincies of gemeenten in kennis van een aanvraag van een instelling als bedoeld in het eerste lid.
Artikel 2.65 Mediawet	1. Een aanwijzing geschiedt op aanvraag, geldt voor de duur van vijf jaar, die begint met ingang van de concessie, bedoeld in artikel 2.60k, dan wel met ingang van het zesde jaar van die concessie, en daarna van rechtswege vervalt. 2. Zonodig wijst het Commissariaat de dagen waarop en de uren waarin programma-aanbod van regionale en lokale mediadiensten wordt uitgezonden op de voor de regionale dan wel lokale publieke mediadiensten beschikbare ruimte op een omroepzender.
Artikel 2.66 Mediawet	1. Provinciale staten brengen, dan wel de gemeenteraad brengt, tijdens de aanwijzingsperiode ten minste eenmaal aan het Commissariaat advies uit over de

[8] Mediawet 2008

	vraag of een aangewezen regionale of lokale publieke media-instelling naar hun of zijn mening nog voldoet aan de eisen van artikel 2.61, tweede lid. 2. Als tijdens de aanwijzingsperiode bij het Commissariaat ernstige twijfel bestaat of de regionale of lokale publieke media-instelling nog aan de eisen van artikel 2.61, tweede lid, voldoet, kan hij een tussentijds advies vragen.
Artikel 2.67 Mediawet	1. Het Commissariaat trekt een aanwijzing in, als de desbetreffende regionale of lokale publieke media-instelling niet meer voldoet aan de eisen van artikel 2.61, tweede lid. 2. Het Commissariaat trekt de aanwijzing van een regionale of lokale publieke media-instelling die niet meer voldoet aan artikel 2.61, tweede lid, onderdelen b of c, pas in nadat de desbetreffende media-instelling gedurende vier maanden, gerekend van de dag waarop het desbetreffende feit is geconstateerd, in de gelegenheid is gesteld opnieuw aan dit vereiste te voldoen en zij daarin niet is geslaagd.
Artikel 2.68 Mediawet	1. Een aanwijzing kan door het Commissariaat worden ingetrokken als: a. de regionale of lokale publieke media-instelling in een periode van een jaar geen media-aanbod dat voldoet aan de eisen van deze wet heeft verzorgd en dat aanbod gedurende een ononderbroken periode van ten minste twee maanden is verspreid; of b. het Commissariaat aan de regionale of lokale publieke media-instelling binnen een periode van een jaar ten minste twee maal een bestuurlijke sanctie als bedoeld in titel 7.2 heeft opgelegd voor overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze wet of artikel 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. 2. Het Commissariaat beslist pas over intrekking op grond van het eerste lid, onderdeel a, nadat hij gedeputeerde staten respectievelijk het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende provincie of gemeente in de gelegenheid heeft gesteld binnen een door het Commissariaat te stellen redelijke termijn hun zienswijze te geven. 3. Het uitblijven van een zienswijze binnen de gestelde termijn staat aan het nemen van een beslissing door het Commissariaat niet in de weg.
Artikel 2.69 mediawet	Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over: a. de wijze waarop en de termijn waarbinnen aanvragen voor een aanwijzing worden ingediend; b. de termijn waarbinnen beslissingen op de aanvragen worden genomen; c. de termijn waarop adviezen als bedoeld in artikel 2.61, derde lid worden uitgebracht; en d. de termijn waarop beslissingen over aanwijzing of intrekking van een aanwijzing in werking treden.
Bekostiging Artikel 2.170b Mediawet	1. Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor de bekostiging van het functioneren van de lokale publieke media-instelling als de gemeenteraad een advies als bedoeld in artikel 2.61, derde lid heeft uitgebracht en daarbij positief heeft geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis, bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, onderdeel c. 2. De bekostiging betreft vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke mediadienst, voor zover die kosten niet op andere wijze zijn gedekt, op zodanige wijze dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien en continuïteit van bekostiging is gewaarborgd. 3. Als twee of meer gemeenteraden gezamenlijk een advies als bedoeld in artikel 2.61, derde lid hebben uitgebracht, en daarbij positief hebben geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis, bedoeld in artikel 2.61, tweede lid,

	onderdeel c, zorgen de colleges van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeenten gezamenlijk voor de bekostiging, bedoeld in het eerste lid. 4. Aan de bekostiging worden geen voorschriften verbonden die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens deze wet. 5. Onze minister zendt telkens na drie jaar aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het bepaalde in dit artikel in de praktijk.

2. Vereisten functioneren publieke lokale media-instellingen

Wet- en regelgeving publieke lokale media-instellingen[9]	
Publieke media-opdracht Artikel 2.1 Mediawet	1. Er is een publieke mediaopdracht die bestaat uit: a. het op landelijk, regionaal en lokaal niveau verzorgen van publieke mediadiensten door het aanbieden van media-aanbod dat tot doel heeft een breed en divers publiek te voorzien van informatie, waaronder journalistieke inhoud, cultuur en educatie, via alle beschikbare aanbodkanalen; a1. het kunnen inzetten van amusement als middel om een informatief, cultureel of educatief doel te bereiken of een breed en divers publiek te trekken en te binden zodat deze doelen onder de aandacht worden gebracht; b. het verzorgen van publieke mediadiensten waarvan het media-aanbod bestemd is voor Nederlanders die buiten de landsgrenzen verblijven; en c. het stimuleren van innovatie ten aanzien van media-aanbod, het volgen en stimuleren van technologische ontwikkelingen en het benutten van de mogelijkheden om media-aanbod aan het publiek aan te bieden via nieuwe media- en verspreidingstechnieken. 2. Publieke mediadiensten zijn in overeenstemming met publieke waarden, waarbij zij voorzien in democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving. Zij verzorgen daartoe media-aanbod dat: a. evenwichtig, pluriform, gevarieerd en kwalitatief hoogstaand is en zich tevens kenmerkt door een grote verscheidenheid naar vorm en inhoud; b. op evenwichtige wijze een beeld van de samenleving geeft en de pluriformiteit van onder de bevolking levende overtuigingen, opvattingen en interesses op maatschappelijk, cultureel en levensbeschouwelijk gebied weerspiegelt; c. gericht is op en een relevant bereik heeft onder zowel een breed en algemeen publiek, als bevolkings- en leeftijdsgroepen van verschillende omvang en samenstelling met in het bijzonder aandacht voor kleine doelgroepen; d. onafhankelijk is van commerciële invloeden en, behoudens het bepaalde bij of krachtens de wet, van overheidsinvloeden; e. voldoet aan hoge journalistieke en professionele kwaliteitseisen, die binnen deze sector gehanteerd worden; en f. voor iedereen toegankelijk is. 3. Het programma-aanbod van de algemene programmakanalen van de landelijke, regionale en lokale publieke mediadiensten wordt via omroepzenders verspreid naar alle huishoudens in het verzorgingsgebied waarvoor de programma's zijn bestemd zonder dat zij voor de ontvangst andere kosten moeten betalen dan de kosten van aanschaf en gebruik van technische voorzieningen die de ontvangst mogelijk maken.

[9] Mediawet 2008 en brochure Publieke lokale media-instellingen en de mediawet, Commissariaat voor de Media

Productienorm	- Ten minste vijftig procent van de toetsingstijd (uitzendtijd tussen 7.00 uur en 23.00 uur) dient te bestaan uit programma's die in eigen beheer zijn geproduceerd. - Als de productie van een programma wordt uitbesteed aan een derde partij, dan vraagt het CvdM dat: • de omroep een overeenkomst sluit met deze derde; • de betreffende programma's alleen exclusief worden uitgezonden door de lokale omroep die de productieopdracht heeft gegeven.
ICE-norm	- Voor elk afzonderlijk kanaal moet ten minste vijftig procent van de toetsingstijd een informatief, cultureel of educatief karakter hebben, gericht op de eigen gemeente. - Van deze vijftig procent moet minimaal zestig procent een lokaal informatief of educatief karakter bezitten: • Programma's met ten minste dertig minuten aan lokale informatie of educatie per uur. Denk aan nieuwsprogramma's, sportprogramma's, informatievoorziening over kunstactiviteiten of over de gezondheidszorg, raadsvergaderingen en interviews met kunstenaars. • De verslaglegging van belangrijke gebeurtenissen of festiviteiten in de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn de avondvierdaagse, de carnavalsoptocht, de intocht van Sinterklaas en de benoeming van de burgemeester. - De overige veertig procent mag bestaan uit programma's met een lokaal cultureel karakter: • De registratie van culturele voorstellingen (zoals cabaret, concerten en toneelvoorstellingen) en kerkdiensten in de gemeente. • Verstrooiende programma's zoals verzoekplatenprogramma's en spelprogramma's met lokale kandidaten. Het programmabeleidbepalend orgaan, ofwel het pbo, geeft het lokale karakter van deze programma's aan.
Productie en ICE-normen bij samenwerking	- Als lokale omroepen samenwerken met regionale, of andere lokale omroepen, leidt dat tot bijstelling van de eigen ICE-inbreng en de hoeveelheid eigen producties. De omroep dient de samenwerking vast te leggen in een overeenkomst.
Reclame en sponsoring	- Om de onafhankelijkheid van de media-instellingen te waarborgen zijn regels rondom reclame en sponsoring vastgelegd. Het doel is het scheiden van programma-aanbod en commercie. De media-instelling moet hiervoor beschikken over een redactiestatuut, waarin journalistieke rechten en plichten van de medewerkers zijn vastgelegd, en zijn ingeschreven bij de Stichting Reclame Code. - Voor reclame gelden regels met betrekking tot de hoeveelheid en duur van reclame, de verschijningsvorm van reclamespots in het programma-aanbod en reclame-uitingen binnen een programma. - Voor al het media-aanbod geldt een verbod op sponsoring van het media-aanbod, hieronder vallen zowel geld als goederen of diensten die ter beschikking worden gesteld. Uitzonderingen hierop zijn niet-lokale culturele programma's, verslagen van sportevenementen en evenementen met een ideële grondslag. Voor deze uitzonderingen zijn wel specifieke regels opgesteld.
Neven-activiteiten	- Voor nevenactiviteiten zoals het maken van een blad bij een programma of het maken van een bedrijfsfilm, moet de omroep vooraf toestemming krijgen van het CvdM. De activiteit moet in verband staan met de publieke mediaopdracht, kostendekkend zijn en op marktconforme wijze worden verricht en op geen enkele wijze dienstbaar zijn aan het maken van winst door derden. De inkomsten uit nevenactiviteiten moeten bovendien worden gebruikt voor de verzorging van het eigen media-aanbod.

Uitbesteden	- Omdat de media-instellingen niet altijd de ambities kunnen verwezenlijken met de beschikbare financiële middelen, mensen of expertise mogen ze voor de uitvoering van hun activiteiten derden inschakelen. Om te voorkomen dat uitbesteding leidt tot strijdigheid met de mediawettelijke eisen, zijn regels opgesteld op het gebied van het uitbesteden van programma's, reclameboodschappen en verwerving van reclame-inkomsten. - Alle uitbestedingsregels zijn erop gericht dat de verantwoordelijke personen binnen de omroep, in hun relatie met derden, de belangen van de omroep altijd voorop stellen.
Programma-beleidbepalend orgaan (pbo)	- De Mediawet schrijft voor dat lokale media-instellingen een representatief orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt, het Programmabeleidbepalend orgaan (pbo). Dit is een afzonderlijk orgaan binnen de media-instelling, naast de redactie en het bestuur, dat tot taak heeft vaststelling van en toezicht houden op het programmabeleid. Ook heeft het PBO tot taak erop toe te zien dat de media-instelling zich aan de ICE-norm houdt. Met de vaststelling van het beleid zorgt het pbo ervoor dat de nagestreefde doelstellingen worden gehaald en dat de doelgroepen worden bereikt. - Volgens het CvdM moet het pbo representatief zijn voor de verscheidenheid binnen de lokale gemeenschap, binding houden met het publiek van de omroep, bestaan uit minimaal vijf leden en ten minste één vertegenwoordiger opnemen van etnische en culturele minderheden. Leden die geen specifieke stroming in de gemeente vertegenwoordigen (bijvoorbeeld met deskundigheid op een specifiek gebied) mogen worden opgenomen op persoonlijke titel, maar zij mogen slechts een minderheid vormen. Om de representativiteit te bevorderen moeten de leden elk één stroming binnen de gemeente vertegenwoordigen. De stromingen moeten vallen binnen de hoofdstromingen die zijn bepaald in de Mediawet: maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. - Het functioneren van het pbo is de verantwoordelijkheid van het bestuur van de media-instelling.
Financiële administratie en verantwoording	- De media-instellingen zijn verplicht te werken met een jaarrekening bestaande uit een balans, exploitatierekening en een toelichting. De grotere media-instellingen moeten hun financiële gegevens laten onderzoeken door een accountant. Jaarlijks moeten de media-instellingen een verklaring overleggen over de integriteit van bestuurders en medewerkers. Verder zijn er regels omtrent overeenkomsten en gelieerde rechtspersonen.
Gegevens-verstrekking en bewaarplicht	- Jaarlijks ontvangen alle publieke lokale media-instellingen een verzoek om gegevensverstrekking van het CvdM. Op deze manier wordt toezicht gehouden op de programmering via een elektronisch toezichtformulier, op het functioneren van het pbo via het pbo-jaarverslag en/of de pbo-notulen en op de financiële positie door middel van financiële stukken. De media-instellingen zijn wettelijk verplicht om hun uitzendingen integraal op te nemen en gedurende twee weken na de uitzending te bewaren.

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 6

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Frank Berkhout

Afdeling Projecten en Advies

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
A. van Leeuwen
020-5404181/06-11560409
a.van.leeuwen@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Onderwerp

Nieuwbouw Kindcentrum Landtong.

Gevraagd besluit

1. Een krediet van € 11.300.000,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Kindcentrum Landtong, waarvan € 1.900.000,- rendabel en € 9.400.000,- onrendabel. Voor het rendabele deel is reeds € 1.350.000,- gereserveerd via de perspectiefnota 2022 en voor het onrendabele deel is reeds € 7.200.000,- gereserveerd via de programmabegroting 2021.
2. De kapitaallasten van het rendabele deel te dekken uit huurinkomsten (€ 48.000,-).
3. De kapitaallasten van het onrendabele deel deels te dekken binnen de bestaande begroting (€ 180.000,-) en de dekking van het hogere bedrag (€ 55.000,-) te betrekken bij de actualisering via de Perspectiefnota 2023 van de meerjarige investeringsplanning in samenhang met de structurele ruimte voor kapitaallasten.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het vernieuwen van de huisvesting van de scholen, gymlokalen en kinderopvang aan de Landtong en Kringloop tot een nieuw kindcentrum aan Landtong.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Op locatie Landtong staan zes schoolgebouwen en twee gymlokalen, gebouwd eind jaren ’60, en deze zijn aan vervanging toe. De panden aan Landtong 8, 10 en 12 worden gesloopt en op de locatie van Landtong 8 en 10 komt een nieuw schoolgebouw. In het nieuwe schoolgebouw worden de basisscholen De Horizon en De Akker gehuisvest, aangevuld met een gymzaal en kinderopvang. In de buitenruimte wordt een Kiss & Ride-zone aangelegd, er komt een aparte buitenruimte voor de kinderopvang en speelplaatsen voor beide scholen en buitenschoolse opvang.
Het aan- en afvoeren van bouwmaterialen vindt plaats via De Afslag, alwaar een noodbrug wordt aangelegd. Na realisatie kunnen de overige gebouwen worden gesloopt, waarna gestart kan worden met de uitvoering van het woningbouwprogramma.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

2.2 Onderwijs en Ontplooiing; 2.2.2 Onderwijshuisvesting.

Aanleiding

In oktober 2019 is gelijk met de vaststelling van de startnotitie Landtong, een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het opstellen van een bouwplan voor de realisatie van het nieuwe schoolgebouw. Voor het opstellen van het bouwplan dient rekening te worden gehouden met het inmiddels vastgestelde bestemmingsplan ‘Herziening Amstelveen Zuid-Oost 2015 – Landtong’.

Het bouwplan is het resultaat van een gezamenlijk met de gebruikers opgesteld Programma van Eisen. Het afgelopen jaar is gebruikt om met de architect het ontwerpproces van het gebouw en de installaties te doorlopen. Het definitief ontwerp (DO) is onlangs gepresenteerd in een bewonersavond en goed ontvangen. Het doorgerekend DO is het vertrekpunt voor het beschikbaar stellen van het uitvoeringkrediet.

Argumenten

Huidige situatie
Om de sloop van de gebouwen aan Landtong 8, 10 en 12 mogelijk te maken, heeft afgelopen jaar een flink aantal verhuizingen plaats gevonden. De Horizon is voor een deel verhuisd naar Landtong 18. Hiervoor moest de School of Understanding plaats maken en verhuizen naar de voor hen geschikt gemaakte locatie aan Pandora 4 en 5. Het andere deel van De Horizon is gehuisvest naar de leegstand in het schoolgebouw van De Akker aan Kringloop 471-473. Het gymlokaal aan Landtong 12 is door AmstelveenSport leeg opgeleverd. Het bewegingsonderwijs wordt nu tijdelijk gegeven in het andere gymlokaal aan Landtong 14. Dit gymlokaal is ook in gebruik bij de Tafeltennisvereniging Amstelveen (TTVA). Deze vereniging beschikt daarnaast op deze locatie over een kleine kantinevoorziening. Met TTVA zijn afspraken gemaakt over de uitbreiding van het bewegingsonderwijs aan Landtong 14, het blijvend gebruik van dit gymlokaal tot de verhuizing naar de nieuwbouw en het tijdelijk gebruik van het leegstaande gymlokaal aan Landtong 12 tot maart 2022 om tijdelijk in de extra ruimtebehoefte van TTVA te kunnen voorzien.

Nieuwe situatie
De Horizon is een samenwerking aangegaan met een kinderopvangorganisatie om samen een Integraal Kindcentrum De Horizon te vormen. Naast de Voorschoolse Educatie en Peuterarrangementen wordt ook hele dagopvang en buitenschoolse opvang aangeboden.
De samenwerking met De Akker beperkt zich tot het gebruik van gezamenlijke ruimten, zodat de beschikbare m2 efficiënt worden gebruikt.
In de nieuwe situatie wordt één gymlokaal op de eerste verdieping terug gerealiseerd, maar wel met een flinke plus. Het gymlokaal is overdag bedoeld voor het geven van bewegingsonderwijs door beide basisscholen. Voor het avond- en weekendgebruik is met TTVA, de grootste gebruiker, overeengekomen dat zij een eigen toestellenberging krijgen voor het opbergen van de tafeltennistafels en een eigen ruimte waar ze na de trainingen en wedstrijden gebruik van kunnen maken. Op de eerste verdieping is eveneens een kleinere sportfaciliteit beschikbaar voor sportactiviteiten ten behoeve van de wijk Groenelaan, zoals ouderengym, yoga en dergelijke Deze sportfaciliteiten zijn bereikbaar via een aparte entree en wordt geëxploiteerd door AmstelveenSport.

Circulaire economie
Bij de sloop van de oude gebouwen is de verwachting dat weinig materialen hergebruikt kunnen worden. Maar waar dat mogelijk is, wordt hier wel op gestuurd.
Om ruimte te maken voor de bouw worden dertien bomen gekapt. De stammen worden verzaagd tot planken en worden na een droogtijd van een jaar verwerkt in de nieuwbouw. Tevens zullen de geveldelen van het Raadhuis Amstelveen in en op het gebouw hergebruikt worden.
Het metselwerk wordt gemaakt van zogenaamde click-brick. Dit is een herbruikbare gevelsteen.

Toekomstbestendig
Voor het bepalen van de grootte van de scholen en dus het gebouw is het meest gunstige jaar - qua leerlingenaantallen- in de leerlingenprognose 2021 als uitgangspunt genomen. Maar mocht in de toekomst blijken dat extra ruimtebehoefte nodig is, kan daar op het dak in worden voorzien. In het huidige ontwerp is rekening gehouden met een trap naar het dak en de technische installaties hebben voldoende capaciteit voor deze eventuele uitbreiding.

Duurzaamheid
Vanuit BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) is er geen directe noodzaak meer eigen energieopwekking door middel van zonnestroom toe te passen om wettelijke bouweisen te

behalen. De BENG-eisen worden op andere wijze gerealiseerd, zoals met warmtepompen en warmte-koude-opslag (WKO). De zonnestroominstallatie kan wel een aandeel leveren voor een Energie Neutraal Gebouw (ENG). In dat kader worden 450 stuks PV-panelen op het dak gemonteerd. Deze investering wordt opgebracht door de gebruikers met een verdeling op basis van het m2-gebruik. De gebruikers vragen een subsidie aan vanuit de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++).
In het kader van de klimaatadaptatie is gekozen voor het opnemen van voorzieningen in de bestrating die een grotere hoeveelheid water aankunnen.
Conform het gemeentelijke beleid wordt het gebouw aardgas vrij opgeleverd. Maar vanwege de onzekerheid over de energielevering door Liander (verzwaring elektra-aansluiting), blijft de gasaansluiting als 'back-up' tijdelijk in stand. Zodra de elektra-aansluiting is geleverd wordt de gasaansluiting opgezegd.

Kanttekeningen

Door een toename aan bouwprojecten en een schaarste van de grondstoffen en bouwmaterialen blijft een toename van de bouwprijzen reëel. Daarom is in de doorrekening van het DO rekening gehouden met een indexering van 4%. Afhankelijk van het aanbestedingsresultaat zal blijken of dit percentage voldoende is geweest.

Financiën

In de Perspectiefnota 2022 is voor de bouw van het schoolgebouw rekening gehouden met totaal € 8.550.000,-, verdeeld over twee posten. Enerzijds een onrendabele post ten behoeve van de scholen en sport van € 7.200.000,- en een rendabele post (vanwege langdurige verhuur) voor kinderopvang van € 1.350.000,-. Deze bedragen waren afgestemd op het prijspeil 2018/2019 van de reeds gebouwde school Openbare Basisschool Piet Hein.
In juli 2021 is een raming van het voorlopig ontwerp gemaakt, die ruim € 2,4 miljoen hoger uitkwam, dan het investeringsbudget opgenomen in de Perspectiefnota 2022. Als gevolg van planwijziging, met name in het vergroten van het sportgedeelte met circa 100 m² bruto vloeroppervlakte (bvo) ten behoeve van een eigen ruimte voor TTVA, is het aantal m2 bvo verhoogd. Dit heeft geresulteerd in een verhoging van € 300.000,-. Daarmee is de totale investering van het Definitief Ontwerp geraamd op € 11.300.000,-. Naar verdeling € 3.000.000,- in 2022, € 5.300.000,- in 2023 en € 3.000.000,- in 2024.

Communicatie

Na besluitvorming ontvangt de stuurgroep Landtong schriftelijk bericht.

Procedure

De aanbestedingsstukken voor de nieuwbouw en de sloop van de gebouwen Landtong 8-10-12 worden voorbereid en na besluitvorming wordt de aanbesteding van beide werken in gang gezet. Vanaf juni 2022 is de sloop gepland en daarna volgt de start van de bouw. De bouw zal ongeveer anderhalf jaar in beslag nemen, zodat in februari 2024 de oplevering verwacht kan worden. De verhuizing naar de nieuwbouw vindt plaats in maart/april 2024.
Inmiddels is dan voor de overige panden een asbestinventarisatie gedaan en een aanbestedingsprocedure voorbereid, zodat daarna opdracht gegeven kan worden voor de sloop van de andere schoolgebouwen, Landtong 14-16-18 en Kringloop 471-473.
Rekening houdend met eventuele vertraging in dit totale proces is een uitloop naar het eerste kwartaal van 2025 denkbaar.

Bijlagen

N.v.t.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Een krediet van € 11.300.000,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Kindcentrum Landtong, waarvan € 1.900.000,- rendabel en € 9.400.000,- onrendabel. Voor het rendabele deel is reeds € 1.350.000,- gereserveerd via de perspectiefnota 2022 en voor het onrendabele deel is reeds € 7.200.000,- gereserveerd via de programmabegroting 2021.
2. De kapitaallasten van het rendabele deel te dekken uit huurinkomsten (€ 48.000,-).
3. De kapitaallasten van het onrendabele deel deels te dekken binnen de bestaande begroting (€ 180.000,-) en de dekking van het hogere bedrag (€ 55.000,-) te betrekken bij de actualisering via de Perspectiefnota 2023 van de meerjarige investeringsplanning in samenhang met de structurele ruimte voor kapitaallasten.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 7

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Frank Berkhout

Afdeling Projecten en Advies

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
A. van Leeuwen
020-5404181/06-11560409
a.van.leeuwen@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Onderwerp

Uitbreiding Amstelveen College (AC).

Gevraagd besluit

1. Een krediet van € 5.900.000,- beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van het Amstelveen College, waarvan € 5.000.000,- reeds gereserveerd in de bestaande meerjarenbegroting 2022-2025.
2. Voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair € 308.000,- eenmalige middelen beschikbaar te stellen in 2023, ten laste van de algemene reserve.
3. De kapitaallasten deels te dekken binnen de bestaande begroting (€ 125.000,-) en de dekking van het hogere bedrag (€ 22.500,-) te betrekken bij de actualisering via de Perspectiefnota 2023 van de meerjarige investeringsplanning in samenhang met de structurele ruimte voor kapitaallasten.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met de uitbreiding van het AC voorzien we in een toekomstbestendige school waar ruimte is voor groeimogelijkheden naar circa 1.800 leerlingen en waar ruimte is voor onderwijsvernieuwing.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Het schoolgebouw wordt met circa 1.870 m² bruto vloeroppervlak uitgebreid door op de begane grond de inpandige fietsenstalling bij het lesgebouw te betrekken en op de eerste verdieping het terras grenzend aan de aula te bebouwen met lesruimten. De uitbreiding vindt plaats in of op het huidige schoolgebouw. De twee tijdelijke lokalen worden verwijderd. Het fietsparkeren komt aan de noord- en zuidzijde van het schoolgebouw. Voor de uitbreiding is eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair nodig.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

2.2 Onderwijs en Ontplooiing; 2.2.2 Onderwijshuisvesting.

Aanleiding

Het AC heeft een aanvraag voor uitbreiding van het schoolgebouw ingediend op 9 januari 2020. De aanvraag is op het programma onderwijshuisvesting geplaatst en voor het uitwerken van het bouwplan is op 18 november 2020 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Het AC heeft aan de gemeente gevraagd het bouwheerschap over te nemen, temeer de gemeente ook de bouwheer is geweest van de nieuwbouw. Het afgelopen jaar is gebruikt om met de architect van het schoolgebouw het ontwerpproces te doorlopen. Het definitief ontwerp (DO) is doorgerekend en is het vertrekpunt voor het beschikbaar stellen van het uitvoeringskrediet.

Argumenten

Toekomstbestendig
Het schoolgebouw heeft een capaciteit van 10.148 m² bruto vloeroppervlak en is geschikt voor 1.500 leerlingen. Volgens de laatste leerlingengegevens heeft het AC inmiddels 1.655 leerlingen en hiervoor is het huidige schoolgebouw te klein. In 2017 zijn twee tijdelijke lokalen geplaatst om snel het tekort aan ruimte op te lossen met de bedoeling een plan voor permanente uitbreiding op te stellen. Met de uitbreiding van circa 1.870 m² heeft het AC groeimogelijkheden en is hiermee op deze locatie de maximale capaciteit bereikt. In de uitbreiding is tevens rekening gehouden met het creëren van een aparte vleugel, die specifiek voor het passend onderwijs een rustige leerplek biedt.

In het plan is een grote mate van flexibiliteit ingebouwd. Ruimten kunnen met mobiele paneelwanden, die voldoende geluidwerend zijn, worden vergroot en verkleind, al naar gelang de behoefte van het onderwijs. Zo komt er op de begane grond een collegezaal, die tevens dienstdoet als pauze- en studieruimte, alsmede een klein theater waar circa 140 personen in passen. Grenzend aan de collegezaal komt de mediatheek, die weer in open verbinding staat met een werk-, overleg, en chillruimte. Verder worden acht lokalen gerealiseerd, die allemaal grenzen aan een grote werkruimte/overlegruimte. Naast de hoofdentree, waar nu de twee tijdelijke lokalen staan, komt een groen binnenplein.

Op de eerste verdieping, grenzend aan de aula, wordt een deel van het dakterras benut om een zogenaamde medialab in te richten. In het medialab krijgen de leerlingen digikunde. Hier wordt aandacht besteed aan digitale vaardigheden, robotica, zodat een koppeling ontstaat met informatica.
Het fietsparkeren wordt buiten aan de noord- en zuidzijde van het schoolgebouw opgelost. Om zo min mogelijk schoolplein ten zuiden van het schoolgebouw in te leveren is gekozen voor een dubbel-laagse fietsenstalling.

Duurzaamheid
De bestaande technische installaties, waaronder een warmte-koude-opslag, worden verder uitgebreid. De verschillende ruimtes worden voorzien van LED-verlichting en bewegingsdetectie. Het schoolgebouw beschikt over energielabel A.

De gehele uitbreiding valt binnen het huidige bestemmingsplan, zodat een reguliere omgevingsvergunning volstaat.

Kanttekeningen

Door een toename aan bouwprojecten en een schaarste van de grondstoffen en bouwmaterialen blijft een toename van de bouwprijzen reëel. Daarom is in de doorrekening van het DO rekening gehouden met een indexering van 4%. Afhankelijk van het aanbestedingsresultaat zal blijken of dit percentage voldoende is geweest.

Financiën

In de Perspectiefnota 2022 is voor de uitbreiding van het AC rekening gehouden met totaal € 5.000.000,-, gelijkmatig verdeeld over de jaren 2022 en 2023.
Op basis van het doorgerekende DO is voor de uitbreiding een bedrag nodig van € 5.900.000,- eveneens gelijkmatig verdeeld over de jaren 2022 en 2023.
Voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair is een bedrag nodig van € 330.352,-, gebaseerd op de normbedragen onderwijshuisvesting, prijspeil 2022. Echter, voor de inrichting van de twee tijdelijke lokalen in 2017 is € 23.000,- aan het AC overgemaakt, zodat een bedrag van € 307.350,- wordt gevraagd.
De kosten van het verwijderen van de twee tijdelijke lokalen is reeds opgenomen in de begroting.

Tegelijk met de uitbreiding financiert het AC op een aantal plekken in de school in het verbeteren van de inrichting. Deze kosten maken geen deel uit van het benodigde krediet, het AC financiert zelf.

Communicatie

Na besluitvorming ontvangt het AC een beschikking.

Procedure

In december 2021 is de aanvraag omgevingsvergunning gestart. Parallel hieraan wordt de aanbestedingsprocedure in gang gezet. Na besluitvorming kan in maart 2022 het werk gegund worden.
De uitvoering geschiedt in twee fasen. Voor het einde van het lopende schooljaar wordt allereerst het medialab op de eerste verdieping gerealiseerd. Daarna worden de twee tijdelijke lokalen verwijderd. Daarna wordt de uitbreiding op de begane grond ter hand genomen, inclusief de fietsenstalling aan de noord- en zuidzijde van het gebouw. In gebruik name van de uitbreiding is te verwachten in maart/april 2023.

Bijlagen

N.v.t.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Een krediet van € 5.900.000,- beschikbaar te stellen voor de uitbreiding van het Amstelveen College, waarvan € 5.000.000,- reeds gereserveerd in de bestaande meerjarenbegroting 2022-2025.
2. Voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair € 308.000,- eenmalige middelen beschikbaar te stellen in 2023, ten laste van de algemene reserve.

3. De kapitaallasten deels te dekken binnen de bestaande begroting (€ 125.000,-) en de dekking van het hogere bedrag (€ 22.500,-) te betrekken bij de actualisering via de Perspectiefnota 2023 van de meerjarige investeringsplanning in samenhang met de structurele ruimte voor kapitaallasten.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens

Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 9

Datum B&W-besluit 11 januari 2022

Voor de raadsvergadering van
16 februari 2022

Portefeuillehouder wethouder Rob Ellermeijer

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Tjipke Bokma
020 - 540 4051
t.bokma@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Onderwerp

Aanleg nieuw kunstgrasveld

Gevraagd besluit

1. Krediet van € 596.800,- te voteren voor het vervangen van een natuurgrasveld door kunstgras bij Sporting Martinus op sportpark Overburg.
2. Het onder 1 bedoelde krediet voor € 472.000,- te dekken door herbestemming van het nog openstaande, niet meer benodigde restant krediet voor rugbykunstgrasveld en voor € 125.000 ten laste van de algemene reserve.
3. Hiervoor de begroting 2022 te wijzigen, inclusief reservemutaties.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Zorgen voor voldoende en kwalitatief goede sportfaciliteiten om alle Amstelveners te kunnen laten sporten en de doelen uit de sport- en beweegnota te kunnen halen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De capaciteit op het sportpark Overburg uitbreiden door de speelintensiteit van velden te vergroten met een extra kunstgrasveld.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing. Thema Sport.

Aanleiding

In het rapport 'Ruimte voor buitensport in Amstelveen' (Mulier Instituut 2019) is de (toekomstige) behoefte aan en aanbod van buitensporten in beeld gebracht. Hieruit volgt dat er bij de voetbal capaciteitsknelpunten zijn bij sportparken Overburg en Bovenkerk.

In de recent vastgestelde sport- en beweegnota is eveneens opgenomen dat: 'de capaciteit op de sportparken Bovenkerk en Overburg kunnen worden uitgebreid door de speelintensiteit van velden te vergroten met meer kunstgrasvelden.'

Argumenten

Van de aanwezige velden op sportparken Bovenkerk en Overburg wordt de gehele week efficiënt gebruik gemaakt. Uitbreiding van de sportparken met meer velden is geen optie, de oplossing is gelegen in het vervangen van een natuurgrasveld door kunstgras.

Uw raad heeft in 2017 een krediet beschikbaar gesteld voor een rugbykunstgrasveld. Uit het krediet is alleen de sportveldverlichting gerealiseerd. Door extra maatregelen aan het trainingsveld en het gebruik van een derde natuurgrasveld is de behoefte aan een kunstgrasveld bij de rugbyvereniging niet langer aanwezig. Het restkrediet van € 472.000.- kan derhalve worden gebruikt voor het voetbalkunstgasveld (anders zou het bij de jaarrekening 2021 terugvloeien naar de algemene reserve).

Op dit moment bestaat er een wachtlijst bij Martinus van ongeveer 100 potentiele leden en zijn er een kleine 1.350 spelende leden. Ruim 80% hiervan komt uit Amstelveen. Het is wekelijks een grote opgave om de wedstrijden ingepland te krijgen. Omdat het natuurgrasveld veelvuldig wordt afgekeurd, moeten de wedstrijden die hier gepland stonden worden afgelast. Dat betekent dat deze op een ander moment moeten worden ingehaald en dat leidt tot nog grotere planningsproblemen. Een kunstgrasveld lost dit probleem op vanwege de intensievere bespelingsmogelijkheden en zorgt er voor dat de kinderen op de wachtlijst kunnen starten.

Hoewel de capaciteitsknelpunten zich nu al voordoen, is het met het oog op de groei van Amstelveen nog noodzakelijker om de faciliteiten mee te laten groeien. Vooral de groei in De Scheg en Legmeer nopen tot een uitbreiding van de capaciteit. Het door uw raad gewenste Strategisch Meerjarenplan Sportaccommodaties brengt dit eind 2022 nogmaals in beeld.

De kunstgrasvelden krijgen geen rubbergranulaat als infillmateriaal. Vooralsnog wordt nog uitgegaan van TPE (thermoplastisch elastomeer). Met het toepassen van een shockpad (een verende kunststoflaag die op de sporttechnische laag onder de kunstgrasmat wordt aangebracht), is minder gebruik van instrooimateriaal nodig en worden goede sporttechnische eigenschappen behaald. TPE-granulaat voldoet aan de algemene Europese norm voor consumentenproducten. Nadeel is wel dat het duurder is dan de rubberinfill. Uiteraard worden de kunstgrasvelden voorzien van o.a. slagplanken om verspreiding van materiaal in het milieu te voorkomen en LED-verlichting.

AmstelveenSport gaat het nieuwe kunstgrasveld laten aanleggen. Omdat ook de twee andere kunstgrasmatten op sportpark Overburg moeten worden vervangen is hier een efficiencywinst te behalen. Voor de aanleg van het nieuwe kunstgrasveld moet men gebruik maken van een aanrijdroute over veld 2, dus is het deze zomer de ideale mogelijkheid nu de mat op veld 2 ook vervangen moet worden.

Kanttekeningen

Op dit moment vindt de bouw van het nieuwe clubhuis van Martinus plaats. De verwachting is dat op 1 juni de sleuteloverdracht zal plaatsvinden. Mocht dit later worden, kunnen de werkzaamheden aan het clubhuis en de kunstgrasvelden elkaar hinderen.

Ook sportpark Bovenkerk heeft een capaciteitsprobleem. Dit kunstgrasveld wordt opgevoerd in de Perspectiefnota ten behoeve van een integrale afweging.

Financiën

De offerte voor het aanleggen van het kunstgrasveld bedraagt € 596.800,-. Door het restkrediet van het rugbykunstgrasveld (€ 472.000,-) hiervoor aan te wenden, is er nog een extra kredietaanvraag van € 125.000,- nodig.

De bedragen zijn exclusief btw. AmstelveenSport investeert het bedrag in het kunstgrasveld en vraagt voor de btw-compensatie via de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK). De kosten voor onderhoud en vervanging zijn voor AmstelveenSport en komen ten laste van hun onderhoudsvoorziening.

Communicatie

Er is veelvuldig overleg geweest met AmstelveenSport en de voetbalvereniging.

Procedure

Na akkoord van uw raad wordt het bedrag uitbetaald aan AmstelveenSport die de kunstgrasvelden in de zomer 2022 gaat aanleggen.

Bijlagen

N.v.t.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Niet van toepassing. De agendacommissie heeft geadviseerd dit voorstel direct als hamerstuk door te geleiden naar de raad ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Krediet van € 596.800,- te voteren voor het vervangen van een natuurgrasveld door kunstgras bij Sporting Martinus op sportpark Overburg.
2. Het onder 1 bedoelde krediet voor € 472.000,- te dekken door herbestemming van het nog openstaande, niet meer benodigde restant krediet voor rugbykunstgrasveld en voor € 125.000,- ten laste van de algemene reserve.
3. Hiervoor de begroting 2022 te wijzigen, inclusief reservemutaties.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 16 februari 2022.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens